HOMERI

ILIAS.

RECENSUIT ET BREVI ANNOTATIONE

INSTRUXIT

FRANCISC. SPITZNER SAXO.

VOL. I. SECT. I.

CONTINENS

LIB. I—VI. ADIECTA POTIORE LECTIONIS VARIETATE
ET ANNOTATIONE CRITICA.

GOTHAE ET ERFORDIAE
SUMPTIBUS GUIL. HENNINGS.
MDCCCXXXII.

ERFORDIAE
TYPIS HENNINGS & HOPF.
1832.

ΟΜΗΡΟΥ

ΙΛΙΑΣ.

ΙΛΙΑΔΟΣ Α.

Musa invocata, ut Achillis iram malaque Achivis inde illata canat, Apollinem rixae inter Agamemnonem et Achillem ortae auctorem fuisse poeta refert 1 — 10. Chryses enim, eius dei sacerdos, filiam bello captam et Agamemnoni traditam redempturus ad Graecorum venit naves 11 — 21. Quo superbe et contumeliose ab Agamemnone dimisso luem per castra mittit Apollo animalibus pariter atque hominibus funestam 22 — 52. Iunonis et Minervae consilio ad pestem avertendam Achilles convocat concionem, in qua Calchas augur, Achillis verbis confirmatus, denuntiat Achivis denm nonnisi Chryseide patri remittenda placari posse 53 — 100. Agamemno ira incensus quum Calchanti tum Achilli concordiam suadenti minatur 101 — 140. Chrysae quidem filiam reddere non gravatur, sed aliud virtutis praemium imperiosus flagitat, et Achilli, quod liberius erat adversatus, Nestore frustra dissuadente, Briseidem per vim eripit, postquam navem Ulixe duce ad Chrysae filiam patri restituendam miserat et exercitum publice instraverat 141 — 347. Myrmidonum dux hac iniuria provocatus cum suis a belli societate abstinet et Thetidos matris auxilium implorat. Quae filium convenit et supplicanti Iovis spondet tutelam 348 — 430. Ulixes filia Chrysae reddita totum per diem Apollini facit sacra, deoque placato postridie redit ad castra 431 — 481. Thetis in Olympum adscendit et clanculum exorat Iovem, ut, donec Achilli non satisfactum fuerit, Troianis victoriam concedere velit 488 — 502. Iuno Troibus infesta, quid cum Thetide deliberarit, e Iove frustra studet elicere. Qui suspicacem uxoris animum gravibus compescit minis 533 — 567. Deos his iurgiis contristatos ad pristinam hilaritatem revocat Vulcanus 568 — 611.

ΛΟΙΜΟΣ. ΜΗΝΙΣ.

Μῆνιν ἄειδε, θεά, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν,
πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν
ἡρώων, αὐτοὺς δὲ ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν
5 οἰωνοῖσί τε πᾶσι — Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή —
ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
Ἀτρείδης τε, ἄναξ ἀνδρῶν, καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
Τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;
Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός. ὁ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς
10 νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν, ὀλέκοντο δὲ λαοί,
οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα
Ἀτρείδης. ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος

V. 5. οἰων. δὲ δαῖτα Zenod. ap. Eust. p. 19. 45 ed. Basil. — V. 6. τὰ πρῶτα Wolf. c. editt. antiq. — V. 8. τις ταρ V. ib. σφῶϊ Z. σφῶε Heyn. ib. ξυνέηκε V. — V. 9. ὁ γὰρ W. H.

V. 6. Wolfius (vid. praefat. nov. edit. p. LXII.) τὰ πρῶτα et ταπρῶτα differre, et alterum inprimis, alterum res primas significare ratus, in plurimis Iliadis locis ταπρῶτα scribit, atque eodem modo τὸ πάρος et τοπάρος, τὸ πρίν et τοπρὶν iisque similia distinguit. Alii hanc subtilitatem veterum usu comprobari aut negarunt aut incertum reliquerunt, veluti Bekkerus in censura edit. Wolf., quae legitur in diar. literar. Ienens. a. 1809. T. IV. p. 174 seqq., Iacobsius in praefat. ad Anth. Pal. p. XXVIII. Mihi quidem secus videtur ac Wolfio. Primum enim Matth. in Gr. §. 283. annot. inter articulum et adverbium saepe interponi particulas μέν, δέ, γε commode observat; deinde tenor, qui idem esse solet neque inclinatur, legi a Wolfio latae obnititur.

V. 8. Τίς τ' ἄρ σφ.] Editiones priores pariter ac liber Ven. in interrogationibus plerumque offerunt ταρ, ut 2, 761. 3, 226. 11, 838. 18, 6. Fuisse inter veteres qui ταρ particulam enclinicam eamque simplicem putarent schol. Ven. ad Il. 1, 65, 93. 18, 182. Apollonius de pron. p. 303. de adverb. p. 522. 4. docent. Quibuscum Aristarchum sensisse intelligitur e grammatici Veneti verbis l. l.: „ἡ ἑτέρα τῶν Ἀρισταρχου διὰ τοῦ τ, τίς τάρ σε," vulgo enim legitur: τίς γάρ σε θεῶν ἐμοὶ ἄγγελον ἦκεν, eademque varietas 17, 475. obvia deprehenditur. Sed neque alios libros neque Ven. sibi constare indicio esse potest 12, 409. τί τ' ἄρ'

15 χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιούς,
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν·
Ἀτρεῖδαί τε καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ' οἴκαδ' ἱκέσθαι·
20 παῖδα δ' ἐμοὶ λῦσαί τε φίλην, τά τ' ἄποινα δέχεσθαι,
ἁζόμενοι Διὸς υἱὸν ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ
αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
25 ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν·
Μή σε, γέρον, κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω,
ἢ νῦν δηθύνοντ' ἢ ὕστερον αὖτις ἰόντα,
μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον καὶ στέμμα θεοῖο.
τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω· πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν
30 ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ, ἐν Ἄργεϊ, τηλόθι πάτρης
ἱστὸν ἐποιχομένην καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν·
ἀλλ' ἴθι, μή μ' ἐρέθιζε, σαώτερος ὥς κε νέηαι.

et vulgo. — V. 11. ἠτίμασεν V. — V. 15 et infra 375. καὶ λίσσ. V. H. — V. 20. λύσαιτε φίλην, τὰ δ' ἄπ. δ. V. et alterum H. — V. 24. Ἀτρείδεω Z.

ὧδε μεθίετε θ. ἀλκῆς; Duobus aliis nostri libri locis v. 65 et 93, ubi Ven. εἴ ταρ et οὔ ταρ praebet, nihil proficimus; prius enim est ἅπαξ λεγόμενον, posterius multo crebrius sine ulla ambiguitate οὔτ' ἄρ scribitur, cf. 1, 115. 5, 333. 6, 352. Exemplorum vero copia ostendit Heynium, cui τίς γάρ et τί γάρ melius videretur, minus considerate iudicasse. Ceterum τ' ὅρ ex τε ἄρ, nec vero e particulis τοι ἄρα coaluisse eo patet, quod ἄρ saepe corripitur, saepius etiam quam visum est Buttmanno in Gr. ampl. §. 29. annot. 22.

V. 9. ὃ γὰρ ἦλθε] Articulum pronominis loco positum acuendum esse, iam vett. monent; ut Eustath. ad Iliad. p. 23. 1. Apollon. Lex. Hom. p. 485 a Tollio edit.; adde Reizium de accent. inclinat. p. 5.

V. 11. ἠτίμησ' ἄρ. Non modo codicum pars, sed etiam Draco de metr. poet. p. 102. 7. Maximus Planudes in dial. de gramm. in Bachmanni Anecd. Graec. Vol. II. p. 58. 3. agnoscunt. Quod vero Venet. ἠτίμασεν suppeditat, id vel librarii debetur negligentiae, vel ex confusione admodum frequenti est ortum, praesertim quum v. 94. ἠτίμησ' Ἀγ. recte legatur.

V. 20. Infinitivum λῦσαί τε φ. praeter Eustath. Maxim. Planudes l. l. p. 67. 32. tuetur.

V. 29. τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω· πρίν μιν κ. γ. ἔπ.] Maiorem in hoc versu exspectari interpunctionem observarunt plures,

Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων καὶ ἐπείθετο μύθῳ.
βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης·
35 πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἠρᾶθ' ὁ γεραιὸς
Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠΰκομος τέκε Λητώ·

Κλῦθί μευ, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις,
Σμινθεῦ, εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,
40 ἢ εἰ δή ποτέ τοι κατὰ πίονα μηρί' ἔκηα
ταύρων ἠδ' αἰγῶν, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ·
τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.

Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο κορήνων χωόμενος κῆρ,
45 τόξ' ὤμοισιν ἔχων ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην·
ἔκλαγξαν δ' ἄρ' ὀϊστοὶ ἐπ' ὤμων χωομένοιο,
αὐτοῦ κινηθέντος· ὃ δ' ἤϊε νυκτὶ ἐοικώς.
ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἧκεν·
δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.
50 οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο καὶ κύνας ἀργούς·
αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἐφιεὶς
βάλλ'· αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί.

Ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ᾤχετο κῆλα θεοῖο·
τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς.
55 τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·

V. 34. ἀχέων Z. — V. 39. εἴποτε V. W. — V. 41. τὸ δὲ Aristarch. — V. 42. τίοειεν Z. — V. 47. νυκτὶ ἐλυσθείς Z. teste schol. Ven. ad Il. 12, 463. — V. 52. θαμεῖαι Pamphilus, θαμειαὶ

ut Bekker l. l. p. 168., Thierschius Gr. §. 292. 2., Hermannus de legib. quibusd. subtil. Homer. serm. in dissert. pr. p. 8. Praeivit iam Heynius.

V. 39. Εἴ ποτε melius separari et cognata εἴ ποϋ — εἴ ποθ. et voculae haud raro interiectae ostendunt. cf. 40. 2, 379.

V. 52. θαμειαί] vid. Thiersch. Gr. §. 201, 14, 6., Buttmann. Gr. §. 64. annot. 2., Etym. M. 75, 12.

V. 56. Zenodoti ἤρητο ut Doricum reiiciunt schol. Ven.

V. 66. κνίσης Ven. ubique dat, idque Aristarchum, Herodianum aliosque veterum magistros praecepisse schol. A. testatur; add. Blomfieldium ad Aeschyl. Prom. 505.

κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἀτρείδη, νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας ὀΐω
60 αἶψ ἀπονοστήσειν, εἰ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν,
εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς.
ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερῆα,
ἢ καὶ ὀνειροπόλον — καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν —
ὅς κ' εἴποι, ὅ τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
65 εἴτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, εἴθ' ἑκατόμβης·
αἴ κέν πως ἀρνῶν κνίσης αἰγῶν τε τελείων
βούλεται ἀντιάσας ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
Κάλχας Θεστορίδης, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος·
70 ὃς ἤδη τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα,
καὶ νήεσσ' ἡγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω,
ἣν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων·
ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὦ Ἀχιλεῦ, κέλεαί με, Διὶ φίλε, μυθήσασθαι
75 μῆνιν Ἀπόλλωνος ἑκατηβελέταο ἄνακτος.
τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μοι ὄμοσσον,
ἦ μέν μοι πρόφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήξειν.
ἦ γὰρ ὀΐομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει, καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί.

Arist. — V. 56 et 159. ὁρῆτο Z. — V. 60. οἴ κεν Z. — V. 65. εἰ ταρ — ἤδ' ἐκ. V. — V. 66. κνίσσης W. et H. — V. 68. ἐκαθέζετο Z. — V. 69. μάντις Θ. Z. — V. 73. ὅς μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα Z. ὅς σφιν H. — V. 76. τοὶ γάρ V.

V. 68. In his compositis augmentum praepositionem inter et verbum ab Homero collocari demonstratum ivit Buttmann. in Lexilog. I. p. 278. Secus vero Zenodoto visum esse tum hic locus, tum alia quaedam exempla indicant. Idem enim schol. Ven. teste 611. ἐκάθενδ' ἀναβ. et 15, 716 ἐμεθίει legit; prius quidem in Odyssea quoque nonnunquam adfuisse scholia referunt ad 3, 304. 6, 1, ubi rem minus commode explicat Buttmannus.

V. 73. ὅ σφιν cum Wolfio semper adoptandum putari; nititur enim Aristarchi et praestantissimorum grammaticorum auctoritate.

80 κρείσσων γὰρ βασιλεύς, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ·
εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
ἀλλά τε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσῃ,
ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι, σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σαώσεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
85 θαρσήσας μάλα εἰπὲ θεοπρόπιον ὅ τι οἶσθα.
οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διὶ φίλον, ᾧτε σύ, Κάλχαν,
εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
οὔτις, ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο,
σοὶ κοίλῃς παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει
90 συμπάντων Δαναῶν· οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς,
ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος Ἀχαιῶν εὔχεται εἶναι.
Καὶ τότε δὴ θάρσησε καὶ ἡῦδα μάντις ἀμύμων·
οὔτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται οὔθ' ἑκατόμβης,
ἀλλ' ἕνεκ' ἀρητῆρος, ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων,
95 οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα, καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα.
τοὔνεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν Ἑκηβόλος ἠδ' ἔτι δώσει·
οὐδ' ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει,

V. 80. κρείσσω Z. — V. 83. φράσον Z. — V. 86. Κάλχα Z. | — V. 91. ἄριστος ἐνὶ στρατῷ V. — V. 97. β. Κῆρας ἀφ. W. —

V. 80. κρείσσω litera finali resecta Zenodotum dedisse Interpretes Graeci aliquoties narrant, cf. schol. Ven. ad Il. 3, 71, 92. 16, 688. Unde idem 1, 249 γλυκίω, Od. 2, 180 ἀμείνω, nam schol. Harleiana hunc ducem sequi videntur, legit. Sed eo nominativum et accusativum confundi patet.

V. 86. ᾧτε σύ, Κάλχαν, vulgo distinguunt. Ven. ᾧτε σὺ Κάλχαν Εὐχ. Verum puto, nam metrici vetant hoc hexametri loco distingui, vid. schol. Harl. ad Od. 2, 77.

V. 91. ἄριστος Ἀχαιῶν. Tametsi Vossius in sched. critic. Vol. I. p. 173 olim vulgatum ἐνὶ στρατῷ defendit, schol. tamen Ven. Aristarcho non minus quam plurimis aliis grammaticis alterum placuisse perhibent. Aptius autem videtur huic loco ἄρ. Ἀχ. propterea, quod in Graecorum versamur concione et Agamemno summus est Achivorum dux, Achilles vero omnium fortissimus, cf. 2, 82, ubi libri iterum variant, 16, 271. In libro 15, 296, ad quem Vossius provocat, Thuas Achivorum principes media in pugna ad rem fortiter gerendam cohortatur, cui add. 13, 117 πάντες ἄριστοι ἐόντες ἀνὰ στρατόν.

V. 97. Librorum vestigia sequutus quod olim legebatur revocavi, Marklandus, ut ambiguitatem a grammaticis hoc in versu notatam tolleret, λ. β. Κῆρας ἀφ. coniecit, Wolfio probante. Sed vix dubium esse potest, quin Calchas Apollinem nonnisi ira

πρίν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἑλικώπιδα κούρην
ἀπριάτην, ἀνάποινον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
100 ἐς Χρύσην· τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν.

Ἦτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
ἥρως Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην.
105 Κάλχαντα πρώτιστα κάκ' ὀσσόμενος προσέειπεν·

Μάντι κακῶν, οὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπες·
αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι·
ἐσθλὸν δ' οὐδέ τί πω εἶπες ἔπος οὐδ' ἐτέλεσσας·
καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,
110 ὡς δὴ τοῦδ' ἕνεκά σφιν Ἑκηβόλος ἄλγεα τεύχει,
οὕνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσηΐδος ἀγλαὰ ἄποινα
οὐκ ἔθελον δέξασθαι· ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
οἴκοι ἔχειν. καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα,
κουριδίης ἀλόχου· ἐπεὶ οὔ ἑθέν ἐστι χερείων,

Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἀπώσει Ar. — V. 100. αἴ κέν μ. Z. — V. 106. οὔπω ποτε H. — V. 108. οὔ τέ τι — οὔτ' Ir. W. ib. εἶπας H. c. Arist. — V. 114. οὐ ἔθεν W. —

expiata graves manus a peste Achivis immittenda esse cohibiturum vaticinetur. Nam quod putarunt Apollinem non prius, quam eius iram placarint, Λοιμοῦ utpote Dei manus, vid. Eustath. p. 56, 24, a Graecorum exercitu esse retenturum, id, si memineris Apollinis sagittas v. 50 seqq. pestis, quae per Graecorum castra grassabatur, auctores dici, vanum videtur. Huc accedit, quod apud Homerum ἀπέχειν τί τινος areere aliquid ab aliqua re significat, ut Il. 6, 96, 276 αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἴλιον ἱρῆς. Od. 15, 33. Quint. Sm. 13, 188 βαιὸν ἄπεσχε γέροντος ἑὸν ξίφος, verum defendere aliquid ab aliqua re Homerice dicitur ἀπέχειν τί τινι Od. 20, 263 κερτομίας δέ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφέξω. Il. 24, 18.

V. 106. οὐ πώποτε μ. Ven. et Wolf. c. Aristarcho, cf. schol. Ven. ad Il. 1, 154.

V. 108. οὐδέ τί πω — οὐδ' ἐτέλεσσας. Hanc particulam ut fortiorem Aristarch. et Aristophanes requirebant, vid. schol. ABLV, etsi Eustath. οὔτε — οὔτε legit. Illud stabilire videtur v. 332. — ibid. εἶπας Aristarchus, Heyn. et Vossius sched. critic. I. p. 175. commendant, repugnante schol. Ven. B.

V. 114. ἐπεὶ οὔ ἑθέν ἐστι χερείων. Ita haec scripta

115 οὐ δέμας οὐδὲ φυὴν, οὔτ' ἄρ φρένας, οὔτε τι ἔργα.
ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τόγ' ἄμεινον·
βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι.
αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ' ἑτοιμάσατ', ὄφρα μὴ οἶος
Ἀργείων ἀγέραστος ἔω· ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικεν.
120 λεύσσετε γὰρ τόγε πάντες, ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλῃ.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἀτρεΐδη κύδιστε, φιλοκτεανώτατε πάντων,
πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
οὐδέ τί που ἴδμεν ξυνήϊα κείμενα πολλά·
125 ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἐξ ἐπράθομεν, τὰ δέδασται,
λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῷ πρόες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτίσομεν, αἴ κέ ποθι Ζεὺς
δῷσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.

130 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·

V. 116. ἀλλὰ καὶ ὣς plures gramm. — V. 117. σῶν Ar. — V. 124. οὐδέ τι πω V. H. οὐδ' ἔτι που W. — V. 125. πολίων ἐξεπρ. H. cum Venet. — V. 129. Τροΐην V. Ar.

inveniuntur apud Apollonium de pron. p. 358, neque aliter vult Et. M. auctor p. 498, 22. Iam primum omnes fere grammatici in eo consentiunt, ἔθεν h. l. esse inclinandum, veluti Aristarch. apud scholiast. Ven. ABL. Zenodot. in Et. M. l. l. Eustath. p. 61, 30. Deinde quae ratio huic praecepto subsit, manifesto exponit idem Apollon. de syntaxi 2, 20. p. 148 ex edit. Bekkeri. Etenim si personae tertiae pronomina ἕο, εὗ, ἔθεν ad eum ipsum, de quo sermo est, referuntur, tenor in iis subsistit, sin ad alium quempiam pertinent, inclinatur. Itaque quum h. l. Chrysae filia non semet ipsa, sed Clytaemnestra, Agamemnonis coniuge, nulla re inferior dicatur, ἔθεν tenorem sibi servare non posse sequitur, cf. Buttmann. in Gr. §. 72. annot. 12. — Wolf. olim οὐ ἔθεν ἐστὶ dederat.

V. 116. ἀλλὰ καὶ ὣς. Tametsi plures veterum grammaticorum ὡς pro ὅμως positum περισπώμενον existimarunt, vid. Bekker. l. l. p. 148. Heyn. ad h. l. Hermann. de emend. rat. gr. Gr. p. 111., nihil tamen novandum esse pluribus exponit Apollon. de adverb. p. 581, 3 seqq. Illius vero opinionis, si Etymol. Gudian. p. 581, 55 fidem habemus, Aristarchus et Tyrannio exstiterunt auctores.

V. 124. οὐδέ τι Homeri consuetudo sibi reposcit, vid. 11,

μὴ δ' οὕτως, ἀγαθός περ ἐών, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
κλέπτε νόῳ· ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι, οὐδέ με πείσεις.
ἢ ἐθέλεις, ὅφρ' αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἐμοὶ αὖτως
ἧσθαι δευόμενον, κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι;
135 ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοὶ
ἄρσαντες κατὰ θυμόν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται· —
εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
ἢ τεὸν ἢ Αἴαντος ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆος
ἄξω ἑλών· ὃ δέ κεν κεχολώσεται, ὅν κεν ἵκωμαι.
140 ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις.
νῦν δ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν,
ἐς δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἐς δ' ἑκατόμβην
θείομεν, ἂν δ' αὐτὴν Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον
βήσομεν· εἷς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔστω,
145 ἢ Αἴας, ἢ Ἰδομενεύς, ἢ δῖος Ὀδυσσεύς,
ἠὲ σύ, Πηλείδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
ὄφρ' ἡμῖν Ἑκάεργον ἱλάσσεαι ἱερὰ ῥέξας.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

V. 133. αὕτως V. H. — V. 136. ἄρσαντες Ar. — V. 142. ἐς δ' | ἐρ. vulg. ἐν δ' ἐρ. Ar.

719, που vero omnes propemodum libros obtulisse schol. Ven. A. monet.

V. 129. δῶσι πόλιν Τροίην. Ilium, regiam Priami urbem, hic commemorari Aristarchus et Herodianus negantes Τροίην scribi iubent, eandemque emendationem Odyss. 11, 510 inferunt. Quoties vero Τροίη urbem Troianorum indicet, Spohnius de agr. Troian. p. 10. annot. 6. ostendit. Itaque tantum abest, ut v. 164, quemadmodum scholiastae Veneto videtur, Aristarchi explicationi faveat, ut errorem coarguat. Primum enim Τρώων πτολίεθρον sive Τρ. πόλις semper vocatur ab Homero Troianorum regia, vid. 2, 12, 30, 66. 4, 2 alibi, deinde εὐτείχεος vix in aliud agri Troiani oppidulum cadit, denique spes Ilii excidendi Agamemnonis cupidinem optime potuit explere. Unde non miramur, si acumen illud Zenodoto aliisque Homeri interpretibus displicuit; vid. Eustath. p. 65, 17. Etym. M. 264, 13. Villoisonium ad Apoll. Lex. Hom. p. 658.

V. 133. αὕτως schol. Ven. B. verum censet; Ven. codex uno loco excepto 23, 268 λευκὸν ἔτ' αὕτως hoc adverbium semper instruxit spiritu aspero. Eadem hac de re dissensio est nostro tempore. Hermannus de pronomine αὐτὸς p. 73 seqq. spiritum lenem defendit, Buttmannus, Dammio et Heynio obsequutus, contrarium amplectitur in Lexilog. I. p. 34 seqq., adde Passov. Lexic. h. v.

ὦ μοι, ἀναιδείην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον,
150 πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσιν πείθηται Ἀχαιῶν
ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἷφι μάχεσθαι;
οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἕνεκ' ἦλυθον αἰχμητάων
δεῦρο μαχησόμενος· ἐπεὶ οὔτι μοι αἴτιοί εἰσιν.
οὐ γὰρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν οὐδὲ μὲν ἵππους,
155 οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι, βωτιανείρῃ
καρπὸν ἐδηλήσαντ'· ἐπεὶ ἦ μάλα πολλὰ μεταξὺ
οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τε ἠχήεσσα·
ἀλλὰ σοί, ὦ μέγ' ἀναιδές, ἅμ' ἑσπόμεθ', ὄφρα σὺ χαίρῃς,
τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ σοί τε, κυνῶπα,
160 πρὸς Τρώων· — τῶν οὔτι μετατρέπῃ οὐδ' ἀλεγίζεις·
καὶ δή μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
ᾧ ἔπι πόλλ' ἐμόγησα, δόσαν δέ μοι υἷες Ἀχαιῶν.
οὐ μέν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας, ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ' εὐναιόμενον πτολίεθρον·
165 ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυαΐκος πολέμοιο
χεῖρες ἐμαὶ διέπουσ'· ἀτὰρ ἤν ποτε δασμὸς ἵκηται,
σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπὴν κεκάμω πολεμίζων.
νῦν δ' εἶμι Φθίηνδ', ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστιν

V. 156. ἐπειὴ vulg. — V. 157. σκιόωντα Ar. — V. 159. τιμὴν ἀρνύμενος Z. — V. 163. οὐδ' ὅτ' Ἀχ. Z. — V. 164. εὖ ναιόμ. V. H. — V. 168. ἐπεί κε κάμω Ar.

V. 156. ἐπεὶ ἦ μάλα π. μ. Sch. BL. adiiciunt: „καθόλου ὁ ἦ βεβαιωτικὸς περισπᾶται· ἐπεὶ ἦ φάτε", vid. Od. 17, 196, unde haec sunt petita. Quod, quum plurimi veterum interpretum suo comprobent assensu, restituendum esse duxi, vid. Apoll. Lex. H. p 322. Et. M. 356, 18. Gudian. 233, 41. Eustath. 73, 18. Idem Thierschio placuisse video Gr. §. 149. 3.

V. 159. τιμὴν ἀρνύμενος dum Zenodotus scribit, participium ad Agamemnonem solum pertinere putavit.

V. 164. εὐναιόμ. πτ. ut intactum reliquerem, etsi Ven. cum aliis semper εὖ ναιόμ. praebet, ut 2, 133. 13, 380. 14, 255. 15, 28, me non tam Wolfii movet auctoritas in praef. nov. ed. p. LXI. quam numerorum ratio, cui in hac versus regione adverbium a participio sequente distractum minime convenit. Heynium, qui ad hunc Iliados locum T. IV. p. 180 seq. litem ita diremit, ut εὖ ναιόμ. et εὖ sive ἐὺ κείμενον separanda, reliqua a verbis ducta connectenda putaret, admonere debebat Venet. lib.,

170 οἴκαδ' ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν· οὐδέ σ' ὀίω
ἐνθάδ', ἄτιμος ἐών, ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
φεῦγε μάλ', εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται· οὐδέ σ' ἔγωγε
λίσσομαι εἵνεκ' ἐμεῖο μένειν· πάρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι,
175 οἵ κέ με τιμήσουσι, μάλιστα δὲ μητίετα Ζεύς.
ἔχθιστός δέ μοί ἐσσι Διοτρεφέων βασιλήων·
αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη πόλεμοί τε μάχαι τε.
εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός που σοὶ τόγ' ἔδωκεν.
οἴκαδ' ἰὼν σὺν νηυσί τε σῇς καὶ σοῖς ἑτάροισιν
180 Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε, σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω,
οὐδ' ὄθομαι κοτέοντος· ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε·
ὡς ἔμ' ἀφαιρεῖται Χρυσηΐδα Φοῖβος Ἀπόλλων,
τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηῒ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισιν
πέμψω, ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηΐδα καλλιπάρηον
185 αὐτὸς ἰὼν κλισίηνδε, τὸ σὸν γέρας· ὄφρ' εὖ εἰδῇς,
ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν· στυγέῃ δὲ καὶ ἄλλος
ἶσον ἐμοὶ φάσθαι καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην.
Ὣς φάτο· Πηλεΐωνι δ' ἄχος γένετ', ἐν δέ οἱ ἦτορ
στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν,
190 ἠ ὅγε φάσγανον ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ

V. 184. καλλιπάρηον V. Aldd. | all. — V. 189. στήθεσσι λασ. H.

in quo eadem constantia, qua εὖ ναιόμενον scriptum invenimus, ἔνκτίμ. πτ. legitur, velut Il. 2, 501, 505, 546 alibi.

V. 169. Perperam schol. regia et Amstelod. apud Heynium Zenodoto tribuunt φθίην. Nam Venet. refert illum cum Aristarcho dedisse: φθίηνδ', ἐπεὶ ἡ μάλα. Contra veterum praecepta, vid. Apollon. de adv. 589, 3, Venet. adverbium δε a nomine suo divellit: φθίην δ' ἐπ. v. 170 οἴκα δ' ἴμεν, et ita semper.

V. 184. καλλιπάρηον Ven. sine ι subscripto constanter offert, ut et alia inde composita 2, 637. Od. 11, 123. 23, 271. Causam vid. ap. Et. M. 487, 3. Gud. 295, 38. Eustath. 67, 43.

V. 189. στήθεσσιν λασ. Ven. in medio versu, vid. 199. 211. 293. 481, nunquam aliter scribit. Heynius στήθεσσι λασ. — θάμβησε δ' Ἀχ. (vs. 199) scribendo Brunckio morem gessit. Sed ν illud numerorum integritati convenire hodie inter omnes constat, cf. Iacobs. praef. Auth. Pal. p. XXX. Imo errare eos, qui literam istam, certis Graeci sermonis terminationibus innatam, adventiciam opinantur, non modo Buttmannus in Gr. §. 26. 3.

τοὺς μὲν ἀναστήσειεν, ὃ δ' Ἀτρείδην ἐναρίζοι,
ἠὲ χόλον παύσειεν, ἐρητύσειέ τε θυμόν.
ἕως ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος, ἦλθε δ' Ἀθήνη
195 οὐρανόθεν· πρὸ γὰρ ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε κηδομένη τε.
στῆ δ' ὄπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλείωνα,
οἴῳ φαινομένη· τῶν δ' ἄλλων οὔτις ὁρᾶτο.
θάμβησεν δ' Ἀχιλεύς, μετὰ δ' ἐτράπετ'· αὐτίκα δ' ἔγνω
200 Παλλάδ' Ἀθηναίην· δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν.
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Τίπτ' αὖτ', αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, εἰλήλουθας;
ἦ ἵνα ὕβριν ἴδῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο;
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τελέεσθαι ὀΐω·
205 ἧς ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τὸ σὸν μένος, αἴ κε πίθῃαι,
οὐρανόθεν· πρὸ δέ μ' ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε κηδομένη τε.
210 ἀλλ' ἄγε λῆγε ἔριδος, μηδὲ ξίφος ἕλκεο χειρί·
ἀλλ' ἤτοι ἔπεσιν μὲν ὀνείδισον, ὡς ἔσεταί περ.
ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
καί ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα

V. 191. ἐναρίζοι W. — V. 203. ἦ ἵνα W. ib. ἴδῃς Z. — V. 204. τετελεσμένον ἔσται Z. τετελέσθαι ὀΐω V. — V. 205. ὀλέσσαι V.

ann. 2. est suspicatus, sed confirmatur etiam vett. testimoniis, cf. Maximum Planudem in Bachmann. Anecd. Graec. II. p. 57, 13 seqq. Itaque et in versuum clausula, ubi Venet. altero versu a consona incunte ν omittere solet, id cum Wolfio retinui.

V. 191. ἐναρίζοι Ven. et plurimi, cf. 10, 514.

V. 203. ἦ ἵνα Bekker. l. l. suadet, idque firmatur 7, 26. 17, 415. Od. 13, 418. — ib. ἴδῃ χωρὶς τοῦ ς Aristarchum hic et 3, 163. 13, 449 commendasse schol. Ven. narrant.

V. 204. τετελέσθαι ὀΐω, quod vulgo ferebatur, reiiciunt schol. ABL cum Aristarcho, add. Od. 1, 201. 15, 173. 22, 215.

ὕβριος εἵνεκα τῆςδε· σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
χρὴ μὲν σφωΐτερόν γε, θεά, ἔπος εἰρύσσασθαι,
καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον· ὡς γὰρ ἄμεινον.
ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.

Ἦ, καὶ ἐπ' ἀργυρέῃ κώπῃ σχέθε χεῖρα βαρεῖαν·
ἄψ δ' ἐς κουλεὸν ὦσε μέγα ξίφος, οὐδ' ἀπίθησεν
μύθῳ Ἀθηναίης· ἡ δ' Οὔλυμπόνδε βεβήκει
δώματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς μετὰ δαίμονας ἄλλους.

Πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
Ἀτρείδην προσέειπε, καὶ οὔπω λῆγε χόλοιο·

Οἰνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο,
οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι,
οὔτε λόχονδ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
τέτληκας θυμῷ· τὸ δέ τοι κὴρ εἴδεται εἶναι.
ἦ πολὺ λῴόν ἐστι κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι ὅςτις σέθεν ἀντίον εἴπῃ.
δημοβόρος βασιλεύς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις·
ἦ γὰρ ἄν, Ἀτρείδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι·
ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὔποτε φύλλα καὶ ὄζους
φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν,
οὐδ' ἀναθηλήσει· περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψεν

V. 214. ἡμιν Ar. — V. 216. εἰρύσασθαι V. H. — V. 219 seq. unum fecit Z. scribendo: ὡς εἰπὼν πάλιν ὦσε μέγα ξίφος, οὐδ' ἀπίθησε — V. 228. τόδε H. —

Zenodotus infra v. 212 τετελέσθαι ὄτω. Interpretes vero Graeci bene monent hoc Achilli, illud Minervae, utpote Deae, melius convenire. Vitiosius etiam metrici quidam, velut Draco 140, 4, Isaacus Monach. in Bachmann. Anecd. Gr. II. 183, 15, hunc versum sic distinguunt: ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω τόδε, καὶ τετελέσθαι ὄτω.

V. 214. πείθεο δ' ἡμῖν cum schol. BL, quod Achillis ira Dearum opponitur voluntati. Aristarchus ἡμιν voluit, certe ἡμιν in versus clausula aptius esset, vid. Bekker. l. l. p. 166.

V. 228. τὸ δέ τοι servavi cum Wolfio, scholiis A. obsequutus.

φύλλα τε καὶ φλοιόν· νῦν αὖτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν
ἐν παλάμῃς φορέουσι δικασπόλοι, οἵτε θέμιστας
πρὸς Διὸς εἰρύαται· ὃ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὅρκος·
240 ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν
σύμπαντας· τότε δ' οὔτι δυνήσεαι, ἀχνύμενός περ,
χραισμεῖν, εὖτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
θνήσκοντες πίπτωσι· σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
χωόμενος, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας.
245 Ὣς φάτο Πηλείδης· ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ
χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον, ἕζετο δ' αὐτός·
Ἀτρείδης δ' ἑτέρωθεν ἐμήνιε. τοῖσι δὲ Νέστωρ
ἡδυεπὴς ἀνόρουσε, λιγὺς Πυλίων ἀγορητής,
τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή—
250 τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων
ἐφθίαθ', οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο
ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσεν—
ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

V. 238. παλάμαις V. — V. 241. τοῖς δ' οὔτι W. H. — V. 251. αἵ νέ Z. — V. 258. βουλὴν Ar. V. W. H. — V. 260. ἠέπερ ὑμῖν

V. 238. ἐν παλάμῃς φορέουσι. Thiersch. Gr. §. 164. 5 ἐν παλάμῃσι φορέουσι proponit. Putat enim cum Hermanno ad Orph. Arg. v. 700. et Buttmann. in Gr. §. 34. annot. 20. dativos hosce apud epicos vel ῃσι vel αις sonare, eaque de causa brevlori formae ῃς vocali insequente apostrophum olim saepe additum et ab Heynio passim relictum in carminibus Homericis esse adiiciendum. Sed plura quam Thierschio est visum apud Homerum exstant exempla, in quibus ῃς litera consona subsequente reperitur, veluti 16, 766 οὔρεος ἐν βήσσῃς βαθέῃν. et in Odyss. 11, 603. 17, 221. 21, 137, 164. 22, 287. Quae quanquam maiore ex parte facilem admittunt emendationem, locorum tamen multitudo admouet, ne quid calidius decernamus. Venet. hic quidem παλάμαις praebet, sed alibi nihil recedit, et Et. M. 166, 32. vulgatum tuetur. Si quid autem novandum esset, eodem iure ἐν παλάμῃσι φορεῦσι coniiceres. Quam epici recentiores hac in re sibi praescripserint legem, Wernickius ad Tryphiod. v. 62. exponit.

V. 241. τότε δ' οὔτι δυν. non solum Veneti, sed Aristarchi etiam nititur auctoritate, vid. schol. Ven., neque absonum videbitur comparanti v. 588. 15, 652.

V. 258. οἳ περὶ μὲν βουλῇ Δ. Et edd. antiquiores et plures grammatici, ut Eustath. p. 99, 17. Et. M. 664, 17.

Ὦ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει.
255 ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος, Πριάμοιό τε παῖδες
ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροίατο θυμῷ,
εἰ σφῶϊν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιιν,
οἳ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι·
ἀλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο.
260 ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν ἠέπερ ἡμῖν
ἀνδράσιν ὡμίλησα, καὶ οὔποτέ μ' οἴγ' ἀθέριζον.
οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι,
οἷον Πειρίθοόν τε, Δρύαντά τε, ποιμένα λαῶν,
Καινέα τ', Ἐξάδιόν τε, καὶ ἀντίθεον Πολύφημον,
265 [Θησέα τ' Αἰγείδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν.]
κάρτιστοι δὴ κεῖνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν·
κάρτιστοι μὲν ἔσαν, καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο,
Φηρσὶν ὀρεσκῴοισι, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν.
καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον ἐκ Πύλου ἐλθών,
270 τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· καλέσαντο γὰρ αὐτοί·
καὶ μαχόμην κατ' ἔμ' αὐτὸν ἐγώ· κείνοισι δ' ἂν οὔτις

Z. — V. 265. V. cum plurimis omittit, quare uncis inclusit Wolfius. — V. 269. μέθ' ὁμίλ.

Ar. V. — V. 270. Ἀπίης V. H. — V. 271. κατ' ἐμωυτόν Z.

Apoll. Lex. H. p. 539, dativum hic offerunt atque explicant; recentioribus paene omnibus Aristarchi emendatio βουλὴν arrisit. Sed probabile est Agamemnonem et Achillem a Nestore tum hunus senatores, tum egregios praedicari milites; eam enim plenam et perfectam Homericorum principum fuisse laudem prudenter observat Eustathius, idemque plurimi testificantur luci, vid. 2, 202. 4, 400. 9, 53, 443. 13, 727. 18, 106. Quae quum ita sint, Vossium in sched. crit. l. l. p. 187 βουλῇ meritu praepusuisse alteri crediderim. Res conficitur eo, quod βουλὴ apud Humerum nunc concilium sive regum consessum 2, 53., nunc consilium et voluntatem 2, 55, 282, nec rero ingenii sollertiam et prudentiam indicat: eam enim νόον, φρένα, φρόνιν poeta nominat. Itaque ad Aristarchi lectionem stabiliendam nihil valent quae Heynius laudavit ex Il. 13, 621. Od. 1, 66. 18, 247.

V. 260. ἠέπερ ὑμῖν Zenodoteum tanquam indecorum Achilli Aristarchus repudiat. Verum, si sequentia accuratius inspexeris, paene eo adducere, ut cum Zenodoto sentias. Nam poeta neminem mortalium hosce heroas praestantia et fortitudine aequiparare profitetur.

V. 269. Aristarchi ratio eo explicatur, quod Homerus ple-

τῶν, οἳ νῦν βροτοί εἰσιν ἐπιχθόνιοι, μαχέοιτο.
καὶ μέν μευ βουλέων ξύνιεν, πείθοντό τε μύθῳ.
ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες· ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον.
275 μήτε σὺ τόνδ', ἀγαθός περ ἐών, ἀποαίρεο κούρην,
ἀλλ' ἔα, ὥς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας υἷες Ἀχαιῶν·
μήτε σύ, Πηλείδη, ἔθελ' ἐριζέμεναι βασιλῆϊ
ἀντιβίην· ἐπεὶ οὔποθ' ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
σκηπτοῦχος βασιλεὺς, ᾧτε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
280 εἰ δὲ σὺ κάρτερός ἐσσι, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,
ἀλλ' ὅδε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλείονεσσιν ἀνάσσει.
Ἀτρείδη, σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος· αὐτὰρ ἔγωγε
λίσσομ' Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
ἕρκος Ἀχαιοῖσιν πέλεται πολέμοιο κακοῖο.
285 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων,
πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,
πᾶσι δὲ σημαίνειν, ἅ τιν' οὐ πείσεσθαι ὀΐω.
290 εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
τοὔνεκά οἱ προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι;

V. 273. ξύνιον W. — V. 274. ὔμμες V. — V. 277. Πηλείδή | 'θελ' ἐρ. H. Πηλειδ' ἠθελ. ἐρ. V. — V. 281. ὄγε W. H. —

rumque iunxit ὁμιλεῖν μετά τινι, vid. 5, 86, 834. 11, 502.

V. 273. ξύνιεν a Veneto suppeditatum e veteribus Aristarchus et Herodianus asciverunt, nostro tempore idem placuit Heynio, Buttmanno in gr. Gr. §. 108. annot. p. 543. et Thierschio gr. Gr. §. 228. 78. Vulgatum tamen ξύνιον legit Maxim. Planudes l. l. p. 68, 1.

V. 274. ὔμμες Ven. hic et v. 355, at 14, 481. 23, 469 communem librorum sequitur usum, eumque non esse relinquendum sch. Ven. ad Il. 1, 335. Apollon. de pron. 379. cum aliis demonstrant.

V. 278. Aristarchi vestigiis Heynius insistit, Eustath. p. 104. 44. haec habet: ὅτι ἐν τῷ· μήτε σύ, Πηλείδη, θέλε, ἐρίζειν, βασιλεῦσιν, οἱ παλαιοὶ, εἰς τὸ δὴ ὀξεῖαν τιθέασιν μετὰ ἀποστρόφου συναλείφοντες, ὡς ἂν εἴη, μήτε σύ, Πηλείδή θέλε. φασὶ γὰρ μὴ εἶναι τὸ θέλω παρὰ ποιητῇ δισυλλάβως, ἀλλὰ ἐθέλειν μετὰ τοῦ ἔ, quocum conveniunt schol. ABL. Verum aphaeresis ista, si a paucis discesseris, quorum memoriam Vossius ad hymn. in Cer. v. 91, 493 renovavit, ex Homeri carminibus prorsus exsulat. Neque satis perspicio, quomodo syllabae duae proxime coniunctae tenoris

Τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἠμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς·
ἦ γάρ κεν δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην,
εἰ δὴ σοὶ πᾶν ἔργον ὑπείξομαι, ὅ ττι κεν εἴπῃς·
295 ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἔμοιγε
σήμαιν'· οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοι πείσεσθαι ὀΐω.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
χερσὶ μὲν οὔτοι ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κούρης,
οὔτε σοὶ οὔτε τῳ ἄλλῳ, ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες·
300 τῶν δ' ἄλλων ἅ μοί ἐστι θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ,
τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελὼν ἀέκοντος ἐμεῖο.
εἰ δ' ἄγε μὴν πείρησαι, ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε·
αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί.
Ὣς τώγ' ἀντιβίοισι μαχεσσαμένω ἐπέεσσιν
305 ἀνστήτην· λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Πηλείδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας ἐΐσας
ἤϊε σύν τε Μενοιτιάδῃ καὶ οἷς ἑτάροισιν·
Ἀτρείδης δ' ἄρα νῆα θοὴν ἅλαδε προέρυσσεν,
ἐς δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἐείκοσιν, ἐς δ' ἑκατόμβην
310 βῆσε θεῷ· ἀνὰ δὲ Χρυσηΐδα καλλιπάρηον
εἷσεν ἄγων· ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.

V. 298. μαχέσομαι V. — V. 299. ἐπεί ῥ' ἐθέλεις ἀφ. Z. — V. 301. ἂν' ἕλων V.

elevatione pronuntiari possint. Quare Aristarchus, ut suo consuleret praecepto, haec ita institutisse videtur. Zenodotus enim θέλειν Homericum esse non negavit.

V. 281. ὅδε φέρτερός ἐστι Ven., et adstipulantur schol. ABL, Eustath. p. 104, 8. cum vers. 287 ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει.

V. 298. μαχέσομαι in Ven. casu potius quam consilio adesse ex eo potest intelligi, quod futurum aliis in locis semper assumpsit longam vocalem. Documento sunt 2, 801. 3, 137, 254, 290. 5, 833. 6, 84. 7, 291. Aoristus vero primus brevi vocali et, ubi longa opus est syllaba, consona duplici instructus esse solet, ut 1, 304. 2, 377. 3, 393. 6, 184. 13, 118. 15, 633, unde patet 19, 157 Τρωσὶ μαχησσομένους ex errore simili ortum esse. Plurimis libris quum ea in re cum Venet. conveniat, eorum fidei parendum esse censui, idemque probavit Buttm. in gr. Gr. §. 114. p. 85. Quam inconstantiam in aliis etiam verbis deprehensam Aristarchus evitaturus utrique tempori ῑ tribuit, cf. schol. Ven. ad 1, 304. 2, 377., alib. dum grammatici alii ε̄ verbo, η̄ nominibus inde ductis darent, ut docet Eustath. p. 106, 36.

V. 301. ἂν ἑλὼν Ven. et Heyn. Fuere enim, qui particulam Atticorum more repetitam esse statuerent.

Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα·
λαοὺς δ' Ἀτρείδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν.
οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο, καὶ εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλλον·
315 ἔρδον δ' Ἀπόλλωνι τελήεσσας ἑκατόμβας
ταύρων ἠδ' αἰγῶν παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο·
κνίση δ' οὐρανὸν ἶκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ.
Ὣς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν· οὐδ' Ἀγαμέμνων
λῆγ' ἔριδος, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ' Ἀχιλῆϊ.
320 ἀλλ' ὅγε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὐρυβάτην προσέειπεν,
τώ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηρὼ θεράποντε·
Ἔρχεσθον κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος·
χειρὸς ἑλόντ' ἀγέμεν Βρισηΐδα καλλιπάρηον·
εἰ δέ κε μὴ δώῃσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
325 ἐλθὼν σὺν πλέονεσσι, τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσται.
Ὣς εἰπὼν προΐει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν.
τὼ δ' ἀέκοντε βάτην παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο,
Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην.
τὸν δ' εὗρον παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
330 ἥμενον· οὐδ' ἄρα τώγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς.
τὼ μὲν ταρβήσαντε καὶ αἰδομένω βασιλῆα
στήτην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον οὐδ' ἐρέοντο.
αὐτὰρ ὃ ἔγνω ἧσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε·

V. 315. ἔρδον V. — V. 324. δώῃσιν V. — V. 336. ὃ σφῶϊν Z. — V. 342. ὀλοῇσιν H. W. — V. 350. θίν' ἔφ' ἁλ. π. W.

V. 315. ἔρδον qui aspirandum esse dicerent, ii etymum ῥέζειν respexerunt, vid. Eustath. ad Od. p. 1577, 42. Lexic. περὶ πνευμ. a Valckenaerio ad Ammon. ed. p. 218. Moschopul. p. 36. Quibus testimoniis fretus Elmsleius ad Eur. Med. v. 1269. ἔρδειν apud Atticos restituendum esse iudicat. Sed ponamus id dialecti Atticae proprium fuisse, epici tamen poetae Herodiano teste apud Et. M. 149, 44. 370, 18, e quibus ib. 134, 20 lecta sunt emendanda, idem verbum spiritu leni notarunt. Ven. codex pro varia significatione varium profert spiritum; etenim si est sacra facere scribit ἔρδον, ut 2, 306. 11, 707, sin vero facere ἔρδειν, vid. 4, 29. 14, 261. 15, 148. 16, 443. 22, 181.

V. 324. δώῃσιν Ven. hic et 22, 275, at cf. Thiersch. gr. Gr. §. 230. 97. b.

V. 342 ὀλοιῇσι φρεσὶ θ. cum Ven. tum alii libri agnoscunt et iidem 22, 5 ὀλοιῇ Μοῖρ' ἐπέδησεν. Itaque reposui, iam ὀλοῇσι, quod Bentlei., Heyn., Wolf., Thiersch. gr. Gr. §.

Χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
335 ἆσσον ἴτ'· οὔτι μοι ὔμμες ἐπαίτιοι, ἀλλ' Ἀγαμέμνων,
ὃ σφῶϊ προΐει Βρισηΐδος εἵνεκα κούρης.
ἀλλ' ἄγε, Διογενὲς Πατρόκλεις, ἔξαγε κούρην,
καί σφωϊν δὸς ἄγειν. τὼ δ' αὐτὼ μάρτυροι ἔστων
πρός τε θεῶν μακάρων, πρός τε θνητῶν ἀνθρώπων,
340 καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος, εἴ ποτε δ' αὖτε
χρειὼ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
τοῖς ἄλλοις. ἦ γὰρ ὅγ' ὀλοιῇσι φρεσὶ θύει·
οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
ὅππως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχέοιντο Ἀχαιοί.
345 Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ·
ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης Βρισηΐδα καλλιπάρηον,
δῶκε δ' ἄγειν· τὼ δ' αὖτις ἴτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν·
ἡ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν. — Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
δακρύσας ἑτάρων ἄφαρ ἕζετο, νόσφι λιασθεὶς,
350 θῖν' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς, ὁρόων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο χεῖρας ὀρεγνύς·
Μῆτερ, ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἐόντα,
τιμήν πέρ μοι ὄφελλεν Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι,
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.
355 ἦ γάρ μ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων

— 351. χεῖρας ἀναπτὰς Z. χ. ἀνασχὼν all. — V. 356. εὐρυ κρ. V.

148. 13. Homericum existimant, a grammaticis fictum videtur, cf. Vossii sched. crit. I. p. 1945.

V. 350. θῖν' ἐφ' ἁλὸς π. a Ven. et Heyn. adoptavi. Dicit enim poeta: Achilles procul ab socii digressus in maris litore consedit. Simillima sunt quae in Od. 6, 236 leguntur ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης, add. 13, 281. 14, 437. Od. 12, 171. Quint. Sm. 5, 86. In quibus, ut in aliis multis, variorum casuum confinia numerorum conclusio nonnunquam permiscuit. Quo fit, ut Homerus, qui Iliad. 2, 793 ὃς Τρώων ὁκοπὸς ἵζε ποδωκείῃσι πεποιθὼς Τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ dederit, in Odyss. 16, 365 scriberet: ἥματι μὲν σκοποὶ ἵζον ἐπ' ἄκριας ἠνεμοέσσας. Ceterum eadem prorsus verba habes 13, 682. 14, 31. — ib. ἐπὶ οἴν. π. Quid Aristarchum impulerit, ut ἐπ' ἀπείρονα π. anteferret, non video. Vulgatum enim tum huic loco aptum est, tum Homero perquam familiare, ἀπείρονα π. semel tantum in Od. 4, 510 legitur, neque ibi adiectivum, sed adverbium potius requiri videtur.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
Ὣς φάτο δακρυχέων· τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ
ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι.
καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἁλὸς, ἠΰτ' ὀμίχλη·
360 καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δακρυχέοντος,
χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω.
Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
365 οἶσθα· τίη τοι ταῦτ' εἰδυίῃ πάντ' ἀγορεύω;
ᾠχόμεθ' ἐς Θήβην, ἱερὴν πόλιν Ἠετίωνος,
τὴν δὲ διεπράθομέν τε, καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα·
καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἷες Ἀχαιῶν,
ἐκ δ' ἕλον Ἀτρείδῃ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον.
370 Χρύσης δ' αὖθ', ἱερεὺς ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος,
ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος
χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιούς,
375 Ἀτρείδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν.
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ
αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν.
380 χωόμενος δ' ὁ γέρων πάλιν ᾤχετο· τοῖο δ' Ἀπόλλων

— V. 364. βαρὺ στενάχ. V. H. | V. 393. ἔῃος V. H. ἑοῖο Z. —
— V. 383. θνήσκων V. — | V. 396. γάρ σεο Ar. W. —

V. 355 et 364. εὐρυκρείων et βαρυστενάχων in unum coaluerunt, quanquam Ven. alterum plerumque, alterum semper disiunxit, prius tamen supra v. 102. 3, 178 recte scriptum invenitur. στεράχων Arist. tuetur, alii verbum περισπώμενον opinantur, cf. Buttmann. Lexil. I, 214 sqq.

V. 383. Quod Ven. h. v. 2, 106. 24, 343 θνήσκω scribit, id factum est e grammaticorum nonnullorum opinione, qui verbum ab Aeolico θναίσκω repetebant, vid. Et. M. 453, 29.

V. 393. ἔῃος vel ἑοῖο sibi poscere sermonis Graeci analogiam ostenderunt Bekker. l. l. p. 160. Thiersch. in gr. Gr. §. 320. 12. Buttm. in Lexil. I. p. 85 sqq.

V. 396. πολλάκι γὰρ σέο Herodiano obsequutus scripsit Heynius, quanquam ille in Aristarchi iudicio acquievit una

εὐξαμένου ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν.
ἧκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος· οἱ δέ νυ λαοὶ
θνῆσκον ἐπασσύτεροι· τὰ δ' ἐπῴχετο κῆλα θεοῖο
πάντῃ ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν. ἄμμι δὲ μάντις
385 εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας Ἑκάτοιο·
αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν ἱλάσκεσθαι·
Ἀτρείωνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν· αἶψα δ' ἀναστὰς
ἠπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστίν.
τὴν μὲν γὰρ σὺν νηῒ θοῇ ἑλίκωπες Ἀχαιοὶ
390 ἐς Χρύσην πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ἄνακτι·
τὴν δὲ νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
κούρην Βρισῆος, τήν μοι δόσαν υἷες Ἀχαιῶν.
ἀλλὰ σύ, εἰ δύνασαί γε, περίσχεο παιδὸς ἑῆος·
ἐλθοῦσ' Οὔλυμπόνδε Δία λίσαι, εἴ ποτε δή τι
395 ἢ ἔπει ὤνησας κραδίην Διὸς ἠὲ καὶ ἔργῳ.
πολλάκι γὰρ σέο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα
εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα κελαινεφέϊ Κρονίωνι
οἴη ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,
ὁππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
400 Ἥρη τ' ἠδὲ Ποσειδάων καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
ἀλλὰ σὺ τόνγ' ἐλθοῦσα, θεά, ὑπελύσαο δεσμῶν,
ὦχ' ἑκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοί, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίων· ὃ γὰρ αὖτε βίῃ οὗ πατρὸς ἀμείνων·
405 ὅς ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων·

V. 400. κ. Φοῖβος Ἀπόλλων Z. —

cum Ptolemaeo. Sed prudenter monet idem vanam esse Aristarchi suspicionem censentis: πολλάκι γὰρ σέο π. ἐνὶ μεγάροισιν ἀκούσας, si tenorem pronomini adieceris, non Pelei, sed Nerei significari aedes, in quibus neque Achilles unquam fuerit, neque Thetis, quantum ex Homero colligi possit, Phthia relicta habitarit; a serioribus demum poetis Pelei et Thetidis divortium commemorari, et Homerum, si de Nerei palatio cogitasset, πατρὸς σοῖο potius quam σέο fuisse scripturum. Itaque cum Thierschio in gr. Gr. §. 205. 15 pronomen h. l. ὀρθοτονούμενον crediderim, praesertim quum εὐχομένης sequatur, etsi grammaticis laudatis assentitur Apollonius de synt. p. 106.

V. 404. Zenodot. legit scholiast. teste: ὃ γὰρ αὖτε βίῃ πολὺ φέρτατος ἁπάντων, ὁππόσοι ναίουσ' ὑπὸ Τάρταρον εὐρώεντα.

τὸν καὶ ὑπέδδεισαν μάκαρες θεοί, οὐδέ τ' ἔδησαν.
τῶν νῦν μιν μνήσασα παρέζεο, καὶ λαβὲ γούνων,
αἴ κέν πως ἐθέλῃσιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
τοὺς δὲ κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ' ἅλα ἕλσαι Ἀχαιοὺς
410 κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος,
γνῷ δὲ καὶ Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
ἣν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα·
ὤ μοι, τέκνον ἐμόν, τί νύ σ' ἔτρεφον, αἰνὰ τεκοῦσα;
415 αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων
ἧσθαι· ἐπεί νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν·
νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ ὀϊζυρὸς περὶ πάντων
ἔπλεο· τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισιν.
τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διὶ τερπικεραύνῳ
420 εἶμι αὐτὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀγάννιφον, αἴ κε πίθηται.

V. 407. παρ' ἕζεο V. — V. 409. ἕλσαι V. et Eust. — V. 421. παρ' ἡμεν. V. — V. 423. ἐπ' ἀμ. Αἰθ. Ar. — V. 424. κατὰ δαῖτα Ar. W. H. ib. ἔπον-

ib. βίῃ Aristarchus voluit, in aliis erat βίην, quod Heynius magis Homericum et doctius existimat, sed eum falli argumento sunt 3, 431. 11, 787. 15, 165, 181. Od. 18, 234. 21, 134 οἵπερ ἔμειο βίῃ προφερέστεροί ἐστε.

V. 407. παρ' ἕζεο, ut et v. 557 παρ' ἕζετο, Veo.; sed alibi scitius iungit utrumque, vid. 5, 889.

V. 409. ἕλσαι Homericum esse schol. V. ad Il. 11, 413 perhibent, nec differt Ven. 18, 294. 21, 225.

V. 421. παρήμενος Ven. ut vulgo 9, 311. 24, 652, quanquam v. 488 νηυσὶ παρ' ἡμ. iterum adest.

V. 423 sq. Turbarunt hos versus praepositiones repetitae. Aristarcho, qui μετὰ utruque in versu sustulit, veteres non paruerunt. Nam μετ' ἀμ. Αἰθ. et μετὰ δαῖτα libri pariter atque editiones antiquae tenent. Quod ad priorem attinet versum, commode observat Vossius in sched. crit. I. p. 200. praepositiones ἐς et μετὰ ita plerumque connecti ab Homero, ut altera locum, altera consessum, quem quis petat, nobis indicet, vid. 5, 804. 17, 433. Od. 13, 440. 20, 146. Non raro etiam adverbium loci praecedit sequente μετά, cf. 7, 209. Od. 13, 396. 21, 58. Maiorem de proximo versu inter antiquos et recentiores controversiam fuisse ex eo intelligitur, quod schol. Lips. ἐπὶ nec vero μετὰ tribuunt Aristarcho, et Wolfius, cui κατὰ et μετὰ δαῖτα in praef. nov. ed. p. LVI aeque bonum videtur, ona cum Heynio vestigiis priorum relictis κατὰ δαῖτα reposuit. Quare non ex virorum doctorum auctoritate, sed ex Homerici sermonis usu res diiudicari poterit. Hunc si consuluerimus, non possumus non cum Vossio facere, qui in sched. crit. p. 200 sq. ἕβη μετὰ δαῖτα sibi sumpsit defendendum. Triplici enim praepositione epici in his

ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν
μήνι' Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν.
Ζεὺς γὰρ ἐς Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο·
425 δωδεκάτῃ δέ τοι αὖτις ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε.
καὶ τότ' ἔπειτά τοι εἶμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
καί μιν γουνάσομαι, καί μιν πείσεσθαι ὀΐω.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπεβήσετο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
χωόμενον κατὰ θυμὸν ἐϋζώνοιο γυναικός,
430 τήν ῥα βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρων. — Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ἐς Χρύσην ἵκανεν ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.
οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
ἱστία μὲν στείλαντο, θέσαν δ' ἐν νηῒ μελαίνῃ·
ἱστὸν δ' ἱστοδόκῃ πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες
435 καρπαλίμως· τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρεσσαν ἐρετμοῖς.

ται Ar. — V. 428. ἀπεβήσατο W. H. — V. 432. ἐγγὺς Ar. — V. 434. ἀφέντες Ar. — V. 435. προέρυσσαν vulgo.

utuntur: Il. 19, 346 οἱ δὲ δὴ ἄλλοι Οἴχονται μετὰ δεῖπνον, Od. 22, 346. Theocr. Id. 7, 24, deinde habes 2, 381. 19, 275 νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, quocum conveniunt Od. 8, 395. Hes. Op. 340. Theog. 802. Theocr. Id. 13, 63. Quint. Sm. 11, 326, tertium denique invenitur Il. 9, 487 οὔτ' εἰς δαῖτ' ἰέναι, add. Ap. Rhod. 4, 807. Theoguid. 563. Qui veru epicurum ἰέναι κατὰ δαῖτα dixerit, scio neminem. Itaque si Homericam manum restituere placuerit, μετὰ δεῖπνον vel ἐπὶ δεῖπνον eligas necesse est. Iam quum illud codic. fide nitatur, hoc schol. Lips. sola commendent, utrum praeferamus non incertum erit. Si qui vero Od. 3, 72. 9, 253. 3, 106 ubi κατὰ πρῆξιν, κατὰ λῃδα πλάζεσθαι simili modo dicta esse videntur, Aristarcheum κατὰ δ. confirmari putant, ii magnopere falluntur. Ut enim πλάζεσθαι κατὰ λῃδα significat praedatum exire, ita βαίνειν κατὰ δαῖτα necessario erit, ad cibum sibi parandum exire. Quod quidem in mendiculum, qualis Ulixes inter procos erat, vel in latrunem, nec vero in Deorum cadit regem. Neque Od. 11, 479 ἦλθον Τειρεσίαο κατὰ χρέος, de quo loco alibi exponamus, huc pertinet.

V. 428. βήσετο, ἀπεβήσετο, κατεβήσετο semper in Ven., si exemeris 5, 352 ἡ δ' ἀλίωνδ' ἀπεβήσατο. Idem antiquius et magis Homericum videtur Buttm. in Gr. §. 96. p. 418. annot. Similiter et δύσετο et in simplici et in compositis semper praebet Venetus, nisi quod 7, 103 κατεδύσατο legit. Cf. Thiersch. Gr. §. 213. 40.

V. 434. ὑφέντες Zenodoteum in Hymn. Ilum. in Apoll. 504 recurrit. ἐφέντες, quod in aliis fuisse schol. B. narrat, corruptum esse videtur.

V. 435. In omnibus, quantum scio, libris προέρυσσαν ἐρ. fertur, idque Wulfio in praef. nov. ed. p. LXXIII, quia ἐρετμοῖς

ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι·
ἐκ δὲ Χρυσηΐς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.
τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεὺς
πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει, καί μιν προσέειπεν·
Ὦ Χρύση, πρό μ' ἔπεμψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν, Φοίβῳ θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὅφρ' ἱλασόμεσθα ἄνακτα,
ὃς νῦν Ἀργείοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκεν.
Ὣς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει, ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων
παῖδα φίλην· τοὶ δ' ὦκα θεῷ κλειτὴν ἑκατόμβην
ἑξείης ἔστησαν ἐΰδμητον περὶ βωμόν·

V. 446 sq. in unum coaluere ap. Zenodot. ὣς εἶπεν, τοὶ δ' | ὦκα θεῶν ἱερὴν ἑκατ. — V. 447.

sequitur, multo elegantius est visum. Vossius in sched. erit. p. 203, ut iam Heynius praeiverat, Homerica esse dixit: προερέσσαι, navem remis propellere (fortrudern) et νῆα προερύσσαι ἐρετμοῖς, navem remis protrudere (ein Schiff mit Rudern fortschieben). Sed aliter veteres de hac discrepantia statuisse videbimus. Primum enim schol. Ven. si addit: διὰ τοῦ ε̄ προέρεσσαν, οὐ διὰ τοῦ ῡ προέρυσσαν, καὶ ἡ Ἀργολικὴ καὶ ἡ Σινωπικὴ καὶ ἡ Σωσιγένους, satis ostendit non has solas, quas vocat, editiones, sed plures alios vett. magistrorum προέρεσσαν ἐρ. praeposuisse. Deinde Eustath. ad Od. 9, 73, ubi libri iterum variant, προερέσσαμεν Aristarchum voluisse testatur, idemque Od. 13, 279, in quo loco solo hodie est relictum, melius iudicat. Denique in Od. 15, 497 προέρυσσαν et προέρεσσαν Hadrei. suppeditat. Quae si animo reputaverimus, προέρεσσαν ἐρετμοῖς qui repudiarent, eos sine idonea causa ab Aristarcho defecisse apparet. Nam quod nomen et verbum eiusdem stirpis poeta consociavit, eo nemo potest offendi, vid. Od. 17, 124. 21, 206. add. Matth. in Gr. p. 745. Erfurdt. ad Soph. OT. 65. At ne quis dicat, προέρυσσαν ἐρ. rei melius convenire, cur mihi longe secus videatur, brevi erit adiiciendum. Etenim προερύειν ἐρετμοῖς proprie erit remis protrahere, neque, ut Vossius statuit, protrudere. Quomodo vero navis remis protrahi possit, vix quisquam perspiciet. Veteres, qui ut Hesych. II. p. 1028 προερύσαι, προελκύσαι, προέρυσαν, προείλκυσαν recte explicant, non de hoc loco cogitarunt, sed de iis, in quibus navis pro veterum more e terra in mare deducta traditur, ut supra 308. 9, 358. Id quod minus intellexerunt critici προσείλκυσαν emendantes. Quapropter προερύσαι navem et νῆα προερέσσαι ἐρετμοῖς multum differunt, quorum alterum iis locis est aptissimum, in quibus navis velis demissis maloque seposito remorum ope ad litus propellitur sive in portum deducitur, unde εἰς ὅρμον, λιμένα, ἠπειρόνδε iisque cognata ad-

χερνίψαντο δ' ἔπειτα, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
450 τοῖσιν δὲ Χρύσης μεγάλ' εὔχετο χεῖρας ἀνασχών·
Κλῦθί μευ, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις·
ἦ μὲν δή ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο,
τίμησας μὲν ἐμέ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν·
455 ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ·
ἤδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον·
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
αὐέρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
460 μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.

ἱερὴν ἐκ. Ar. — V. 453. ἤδη μέν ποτ' ἐμ. vulg.

dontur, cf. Apoll. Rh. Arg. 2, 1264. 3, 275.

V. 453. Libri nihil discrepant, nisi quod Harl. ἦ δὴ μέν π. habet. Comparatis duobus aliis locis 16, 236 sqq., ubi iidem tres versus leguntur, et 14, 234 leviter haec corrupta esse intelligimus. Scribendum enim erat: ἦ μὲν δή ποτ'. Vulgatum enim ἤδη μὲν molestius etiam eo fit, quod v. 456 ἤδη νῦν Δ. sequitur. Hanc verborum inconcinnitatem veteres senserunt, ut schol. BL. εἰ μὲν δὴ προήκουσάς μου, καὶ νῦν δίκαιος εἶ ἀκοῦσαι. Eandem viam Vossius in sched. crit. ingressus v. 453 εἰ δὴ μὲν et v. 455 εἰ δ' ἔτι καὶ νῦν μοι scribendum existimat. Adstipulatur igitur iis, qui εἰ, ut in εἰ δ' ἄγε sive potius εἰ δ' ἄγε, particulam adhortativam putarent, qua de re iam Eustath. monet ad Il. 107, 18 alibi. Quam opinionem plurimi falsam iudicarunt, vid. Nitzsch. ad Od. 1, 207. Praeterea Vossius, si ad eos provocat locos, in quibus preces a particulis εἰ δή, εἰ ποτε ordiuntur, uti 1, 39, 503. 5, 116. 15, 372. 22, 83. Od. 3, 98. 4, 328, 763. 17, 240, non videtur animadvertisse aliam praesus his subesse rationem. Nam qui causa quam diximus utitur, is postulat, ut propter officia vel dona olim oblata sive Deus sive homo, quem precibus adit, suo satisfaciat desiderio. At beneficium a quoquam acceptum vix causa esse potest, cur denuo aliud exspectem, quod profecto esset impudentis. Itaque neque interpretem Graecum neque Vossium poetae mentem bene perspexisse crediderim. Magis accommodata videntur quae Eustath. p. 981, 20 profert: dici haec ei, qui suam benevolentiam preces facienti olim declaraverit, nunc vero se difficilem praebeat. Melius etiam, si recte iudico, tota procederet sententia particulis in unum coniunctis ἤμὲν δή ποτ' ἐμὸν — — — ἠδ' ἔτι καὶ νῦν: tum olim iam meas audivisti preces — me quidem honore, Achivos vero damno affecisti — tum nunc quoque hoc ratum fac votum. Saepissime autem particulas hasce male divelli in Homericis carminibus Bekkerus demonstrat l. l. p. 144.

καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
465 μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἴσης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
470 κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
οἳ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο
καλὸν ἀείδοντες παιήονα κοῦροι Ἀχαιῶν,
μέλποντες Ἑκάεργον· ὃ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.
475 Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
καὶ τότ' ἔπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν·
τοῖσιν δ' ἵκμενον οὖρον ἵει ἑκάεργος Ἀπόλλων.
480 οἱ δ' ἱστὸν στήσαντ', ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν·
ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης·
ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
485 νῆα μὲν οἵγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν
ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, ὑπὸ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν·
αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τε. —

V. 464. μῆρε κάη Ar. — V. 465. ταλλα W. H. — V. 471. ἀπαρξάμ. V. L. esse videtur scholior. — V. 484. κατὰ στρατὸν Ar. W. H. — V. 486. ψαμάθου edd. quaedam et codd.

V. 465. τἆλλα Wolf. in anal. crit. I. p. 431 Goettling. de acc. p. 110 sq. cum aliis verum habent, equidem τἆλλα tum antiquis grammaticis, tum libris plurimis probatum ascivi, cf. Buttm. in Gr. 29, 5.

V. 484. μετὰ στρατὸν ex Venet. et pluribus aliis reduxi, cf. Voss. in sched. crit. p. 209, qui hoc inter utramque praepositionem interesse dicit, quod ἱκέσθαι μετὰ στρατὸν significet ad exercitum venire, ἱκ. κατὰ στρ. per exercitum: ita 2, 730 φοίτεον ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατὸν 5, 495. 6, 104. 11, 212. 24, 696. Neque aliter explicandi sunt loci tales, quales leguntur 1, 203, 318. 7, 380. 9, 302. 233, κηάμενοι πυρὰ πολλὰ κατὰ στρατὸν multos

Αὐτὰρ ὃ μήνιε νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν
Διογενὴς Πηλέος υἱός, πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
490 οὔτε ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν,
οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον· ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ
αὖθι μένων, ποθέεσκε δ' ἀϋτήν τε πτόλεμόν τε.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ' ἠώς,
καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες
495 πάντες ἅμα, Ζεὺς δ' ἦρχε. Θέτις δ' οὐ λήθετ' ἐφετμέων
παιδὸς ἑοῦ, ἀλλ' ἥγ' ἀνεδύσετο κῦμα θαλάσσης,
ἠερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν Οὔλυμπόν τε·
εὗρεν δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἥμενον ἄλλων
ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
500 καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γούνων
σκαιῇ· δεξιτερῇ δ' ἄρ' ὑπ' ἀνθερεῶνος ἑλοῦσα,
λισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα·
Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτε δή σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα
ἢ ἔπει ἢ ἔργῳ, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ·
505 τίμησόν μοι υἱόν, ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων
ἔπλετ'· ἀτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
ἀλλὰ σύ πέρ μιν τῖσον, Ὀλύμπιε μητίετα Ζεῦ·
τόφρα δ' ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος, ὄφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
510 υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσίν τέ ἑ τιμῇ.
Ὣς φάτο· τὴν δ' οὔτι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
ἀλλ' ἀκέων δὴν ἧστο· Θέτις δ' ὡς ἥψατο γούνων,
ὣς ἔχετ' ἐμπεφυυῖα, καὶ εἴρετο δεύτερον αὖτις·

pars. — V. 489. Πηλῆος υἱὸς Barn. et Thiersch. in Gr. §. 194. 46. b. — V. 493. ὅτε- δὴ Ar. — V. 496. ἀνεδύσατο W. H.

per castra, quoquo versus patebant, ignes accenderunt. Contrarium habes supra 478. 5, 589, ubi Antilochus equos in pugna captos ad Achivorum ordines agit.

V. 486. ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις Venet. et libri meliores, vid. Il. 23, 856. Apoll. Rh. Arg. 4, 607, 1505.

V. 489. Πηλεῦς υἱὸς Bekker. l. l. p. 130 coniecit.

V. 491. οὔτε ποτ' ἐς πόλεμόν γ', ἀλλὰ praeter codd. plures Draco de metr. poet. p. 97. 5. Sed hoc fulcro nihil opus est.

V. 496. ἀνεδύσετο, vide ad v. 428.

V. 512. Θέτις δ' ὡς ἥψ. γ., ὣς ἔχετ' ἐμπεφ. Sustuli

Νημερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο καὶ κατάνευσον,
515 ἢ ἀπόειπ'· ἐπεὶ οὔ τοι ἔπι δέος· ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη θεός εἰμι.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
ἦ δὴ λοίγια ἔργ', ὅτε μ' ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις
Ἥρῃ, ὅτ' ἄν μ' ἐρέθῃσιν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
520 ἦ δὲ καὶ αὔτως μ' αἰὲν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν
νεικεῖ, καί τέ μέ φησι μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖτις ἀπόστιχε, μή σε νοήσῃ
Ἥρη· ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται, ὄφρα τελέσσω.
εἰ δ' ἄγε τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθῃς·
525 τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον
τέκμωρ· οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλόν,
οὐδ' ἀτελεύτητον, ὅ τι κεν κεφαλῇ κατανεύσω.
Ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων·
ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπεῤῥώσαντο ἄνακτος
530 κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον.
Τώγ' ὣς βουλεύσαντε διέτμαγεν· ἡ μὲν ἔπειτα
εἰς ἅλα ἅλτο βαθεῖαν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
Ζεὺς δὲ ἑὸν πρὸς δῶμα. θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέσταν
ἐξ ἑδέων σφοῦ πατρὸς ἐναντίον· οὐδέ τις ἔτλη
535 μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες.
ὣς ὃ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου· οὐδέ μιν Ἥρη

V. 515. ἐπει δεος V. — V. 519. Ἥρη ὅτ' ἐχθοδ'. Ar. — V. 522. μή τε Ar. H. — V. 530. κρατὸς ἀπ' ἀθ. vulg. κρητὸς Z. — V. 531. διέτμαγον olim vulg. — V. 541. αἰεί σοι W. ib. ἀπὸ

comma, quo ante particulam ὣς in priore versu distinguebatur, cum Veneto, add. 19, 15.

V. 519. ὀνειδείοις ἐπ. Ven., cui Heyn. ὀνειδίοις immerito dat, quod in eo nunquam invenitur, cf. schol. A. ad 21, 471.

V. 520. αἰὲν pro αἰεὶ corrigunt Hermann. ad Hymn. in Ven. 201. Bekker. l. l. p. 123.

V. 524. κατανεύσομαι Arist., ἐπινεύσομαι all., cuius medium non in usu fuisse Heynius narrat. Sed neque κατανεύομαι neque ἀνανεύομαι alibi apud Homerum reperiuntur. Eustath. p. 144. l. Gregor. Cor. de dial. p. 171 κατανεύομαι Attice dici observant.

V. 541. αἰεί τοι φ. ἐστὶν praestantissimi quique libri, a quibus, ut videtur, Wolfius deflectere noluit, quod e pronominis intelligitur inclinatione. Etenim σοὶ apud Eustath. lectum ὀρθοτονούμενον esse debebat. Nostram rationem alia comprobant exempla cf. 177. 14, 337. 23, 548. Od. 7, 320. 13, 145. Ubi pro-

ἠγνοίησεν ἰδοῦσ', ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
αὐτίκα κερτομίοισι Διὰ Κρονίωνα προσηύδα·
540 Τίς δ' αὖ τοι, δολομῆτα, θεῶν συμφράσσατο βουλάς;
αἰεί τοι φίλον ἐστὶν, ἐμεῦ ἀπονόσφιν ἐόντα
κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν· οὐδέ τί πώ μοι
πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος ὅ τι νοήσῃς.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
545 Ἥρη, μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους
εἰδήσειν· χαλεποί τοι ἔσοντ', ἀλόχῳ περ ἐούσῃ.
ἀλλ' ὃν μέν κ' ἐπιεικὲς ἀκουέμεν, οὔτις ἔπειτα
οὔτε θεῶν πρότερος τόνγ' εἴσεται, οὔτ' ἀνθρώπων·
ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλωμι νοῆσαι,
550 μήτι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο, μηδὲ μετάλλα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι, οὔτε μεταλλῶ·
ἀλλὰ μάλ' εὔκηλος τὰ φράζεαι, ἅσσ' ἐθέλῃσθα.
555 νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φένα, μή σε παρείπῃ
ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
ἠερίη γὰρ σοίγε παρέζετο, καὶ λάβε γούνων·
τῇ σ' ὀΐω κατανεῦσαι ἐτήτυμον, ὡς Ἀχιλῆα
τιμήσῃς, ὀλέσῃς δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.

νόσφιν ABL. H. — V. 549. ἐθέλοιμι V. H. et olim vulg. — V. 552. ἔειπες; BL. V. H. — V. 553. οὐδὲ μετ. V. — V. 554. ἐθέλησθα H. — V. 559. πολεῖς Z.

nomen reliquis praemissum aliis opponitur, valet ista forma, ut Od. 13, 335 σοὶ δ' οὔπω φίλον ἐστὶ δαήμεναι, οὐδὲ πυθέσθαι.

V. 549. ἐθέλωμι, vid. Herm. ad Hymn. in Cer. 123. Matth. Gr. §. 201. 8. Thiersch. Gr. §. 216. 47.

V. 552. Venet. his semper apponit interrogandi signum, unde Wolfii exclamationem a veterum consuetudine alienam hinc facessere iussi. Idem vero offertur 4, 25, 350. 8, 209, 462. 13, 824. 14, 83, 330. 16, 440. 18, 361. 23, 570. Veneto assentiuntur Eustath. et schol. BL.

V. 554. ἐθέλησθα ι subscripto adiecto Ven., in quo nonnisi semel 8, 471 librarii culpa haec litera praetermissa est. Heynio contrarium accidit, qui quum ad h. l. miraretur Homero ἐθέλησθα, sed vice versa εἴπῃσθα placuisse, uno tamen loco 4, 353 ἐθέλῃσθα vel reliquit vel intulit. Nec plus utilitatis capimus ex iis, quae ab eodem ad 8, 471. 24, 554 sunt annotata.

V. 559. Si schol. Venet. credimus πολῦς Zenodotus voluit.

560 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
δαιμονίη, αἰεὶ μὲν ὀΐεαι, οὐδέ σε λήθω·
πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσεαι, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ
μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι· τὸ δέ τοι καὶ ῥίγιον ἔσται.
εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστίν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
565 ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ·
μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
ἄσσον ἰόντ' ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη·
καί ῥ' ἀκέουσα καθῆστο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ·
570 ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοὶ Οὐρανίωνες.
τοῖσιν δ' Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' ἀγορεύειν
μητρὶ φίλῃ ἐπίηρα φέρων λευκωλένῳ Ἥρῃ·
Ἦ δὴ λοίγια ἔργα τάδ' ἔσσεται, οὐδ' ἔτ' ἀνεκτά,
εἰ δὴ σφὼ ἕνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὧδε,
575 ἐν δὲ θεοῖσι κολωὸν ἐλαύνετον· οὐδέ τι δαιτὸς
ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
μητρὶ δ' ἐγὼ παράφημι, καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ,
πατρὶ φίλῳ ἐπίηρα φέρειν Διί, ὄφρα μὴ αὖτε
νεικείῃσι πατήρ, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα τεράξῃ.
580 εἴπερ γάρ κ' ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς
ἐξ ἑδέων στυφελίξαι· ὃ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν.

V. 563. τόδε τοι V. — V. 567. ἀάπτους Z. ἀέπτους Aristoph. — V. 572. ἐπὶ ἦρα Buttmann. | in Lexil. I. p. 152 sqq. — V. 573. οὐδέ τ' ἂν V. — V. 579. ὕμιν Et. M. p. 432, 35. — V.

Variare autem sermonem Homericum hac in re Bekker. l. l. p. 130. Thiersch. Gr. §. 192. 32. fusius demonstrarunt. Venet. schol. quum ad Il. 21, 131 πολέας Aristarchi esse dicant, idemque Eustath. p. 164, 3. col. Harl. ad Od. 4, 170. praeferre videantur, Wolfio obsequutus nihil mutavi. Libri et scripti et editi fluctuant, ita Ven. h. l. et 7, 4 πολέας habet, in serioribus vero libris πολεῖς, cf. 15, 66. 20, 313. 21, 59, 131. Quo factum est, ut eadem Heynii sit inconstantia.

V. 567. ἄσσον ἰόντ', ὅτε κέν τοι ἀάπτους χ. ἐφ. Zenodot. participium ἰόντε duali pro plurali posito retulit ad Deos. Nihil tibi prosint dii, quotquot sunt in Olympo, opem ferentes. Eustath. dualem eo excusat p. 113, 27, quod deos deasque coelestes poeta hoc numero comprehenderit. Schol. AL. ἰόντι dativum loco genitivi dici opinantur, me appropinquante nihil tibi prosint dii. Neque insoliti nec molesti quidquam inest, si cum recentioribus editoribus ἰόντα accu-

ἀλλὰ σὺ τόνγ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν·
αὐτίκ' ἔπειθ' ἵλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ἡμιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· καὶ ἀναΐξας δέπας ἀμφικύπελλον
585 μητρὶ φίλῃ ἐν χειρὶ τίθει, καί μιν προσέειπεν·
Τέτλαθι, μῆτερ ἐμή, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ,
μή σε, φίλην περ ἐοῦσαν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι
θεινομένην· τότε δ' οὔτι δυνήσομαι, ἀχνύμενός περ,
χραισμεῖν· ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι.
590 ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα
ῥῖψε ποδὸς τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο.
πᾶν δ' ἦμαρ φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
κάππεσον ἐν Λήμνῳ· ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν·
ἔνθα με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.
595 Ὣς φάτο· μειδήσεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
μειδήσασα δὲ παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον.
αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν
οἰνοχόει γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων.
ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν,
600 ὡς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων,

583. ἡμιν W. — V. 585. χερσὶ W. — V. 591. ῥίψε π. vulg. — V. 598. ᾠνοχόει V. W. — V. 602. οὐδ' ἔτι θ. V.

satirum de Iove acceperis. Frequentare enim poetam χραισμεῖν τινί τι, defendere aliquem ab aliquo, inter omnes constat, eoque ducunt ὅτε κεν τοι ἀάπτ. χεῖρας ἐφείω. ἀάπτους Aristarchi est.

V. 573. οὐδ' ἔτ' ἀνεκτὰ scribendum esse patet, cf. 10, 118. 11, 610.

V. 583. ἡμιν Bekkero l. l. p. 166 debemus et Thierschio Gr. §. 205. 18. 2.

V. 585. μητρὶ φ. ἐν χειρὶ τίθει ex Aristarchi aliorumque praecepto commendant schol. AL., vid. 596. 24, 101. Od. 15, 148.

V. 598. οἰνοχόει Aristarchus et plures alii, unde restitui, vid. Thiersch. Gr. §. 209. 21.

V. 602. οὐδ' ἔτι θυμός Ven. hic et 23, 56, sed alterum, quod aptius erit, adfuit supra 466 recurritque 2, 431. 7, 320.

Μουσάων θ', αἳ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ.
605 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
οἳ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἴκόνδε ἕκαστος,
ᾖχι ἑκάστῳ δῶμα περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις
Ἥφαιστος ποίησεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν.
Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ᾖϊ Ὀλύμπιος ἀστεροπητής,
610 ἔνθα πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι·
ἔνθα καθεῦδ', ἀναβάς· παρὰ δὲ χρυσόθρονος Ἥρη.

V. 607. ᾖχι V. H. — V. 609. | ἔνθ' ἐκάθευδ' ἀναβ. Z.
πρὸς ὃ λέχος Z. — V. 611.

V. 607. ᾖχι Aristarch., vid. Et. M. 169, 30, etsi alterum ᾖχι Apollon. de adv. p. 624. 24 seqq. defendit, nec Ven. ullo in loco discrepat. Quodsi πῇ, πῃ, ὅπῃ iure scribimus, ᾖχι consentaneum esse crediderim.

V. 609. πρὸς ὃ λέχος Zenodot. dedisse praeter schol. A. testatur Apollon. de pron. p. 400.. Unde falli puto Heynium et schol. Lips., a quibus πρὸς οὗ λ. ut Zenodoteum laudatur.

V. 611. Nulla est causa, cur interpungamus post particulam δέ, ut vulgo fit. Veneto obsequutus, qui, si non semper, certe hic illic interpunctum omittit, quae iungenda erant coniunxi; vid. 2, 279, 477. 18, 515. 23, 133.

ΙΛΙΑΔΟΣ Β.

Iupiter, Thetidi et Achilli satisfacturus, Agamemnonem specie nocturna missa ad victoriae spem et proelium conserendum inducit, cui temere fidem habet Achaeorum rex 1 — 47. Itaque sole orto exercitus advocat duces, et iis, somnio enarrato, suum proponit consilium, nec quisquam dissentit 48 — 85 Reliquae concioni, ut militum fidem exploret, reditum in patriam simulat et suadet: quo cognito vulgus belli laboribus fatigatum tumultuatur et navigationem quam celerrime parat 86 — 154. Ulixes a Minerva admonitus seditionem alios hortando alios deterrendo aegre componit et concionem restituit 155 — 210. Thersiten, hominem deformem, seditiosum et regibus infestum, qui solos in redeundi consilio perstat, verberibus coercet eaque de causa a multitudine laudatur 211 — 277. Iam populus sedatus Ulixis et Nestoris audit orationes, quibus et vetera ostenta, Troiae perniciosa, enarrant, et vetera repetunt pacta, et nova rei bene gerendae consilia expromunt; Agamemno autem proelio indicto omnium excitat animos ad bellum fortiter obeundum 293 — 397. Iam exercitus diis sacra facit et, coena parata, arma expedit; duces apud Agamemnonem, bove mactato, epulantur. Quo facto singuli duces quisque cohortes in aciem educit 396 — 413. Sequitur index navium, populorum, ducum, qui e Graecia profecti Troiae bellum intulerunt 485 — 785. Troiani, de Graecorum adventu certiores facti, Hectore duce in campum descendunt una cum sociis, quorum recensus adiicitur 786 — 887.

ΟΝΕΙΡΟΣ. ΒΟΙΩΤΙΑ

ἢ κατάλογος τῶν νεῶν.

Ἄλλοι μὲν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ
εὗδον παννύχιοι, Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος·
ἀλλ' ὅγε μερμήριζε κατὰ φρένα, ὡς Ἀχιλῆα
τιμήσει', ὀλέσαι δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
πέμψαι ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι οὖλον Ὄνειρον·
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Βάσκ' ἴθι, οὖλε Ὄνειρε, θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
ἐλθὼν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο
πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορευέμεν, ὡς ἐπιτέλλω.
θωρῆξαί ἑ κέλευε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς

V. 1. ὤλλοι sive ὥλλοι Zenod. — V. 4. τιμήσῃ et ὀλέσῃ vulg. — V. 11. κάρη κομόωντας H. — V. 12. πασσυδίῃ grammat. et

V. 1. Aristarcho, ut videtur, praeeunte veteres magistri id, quo ἄλλοι et οἱ ἄλλοι apud posteriores Graeciae scriptores differunt, in Homericis carminibus improbandum censent, cf. Apoll. de synt. p. 38. Et. M. 821, 39. Gerhard. lect. Apollon. p. 93. Schweighaeus. ad Herod. I, 42. Zenodotus II. 10, I idem scripsit. Quemadmodum vulgo legitur hic versus passim laudatur a grammaticis, cf. Moschopul. a Titzio ed. p. 46.

V. 2. νήδυμος ὕπνος. Operose de hoc adiectivo quaesivit Buttmann. in Lexil. I. p. 179 sqq., cuius sententiam refutare studet Passov. in Lex. v. νήδυμ. Sed tum crebrae grammaticorum observationes, quibus νήδυμον nec vero ἥδυμον Homericum esse contendunt, tum poetae sequiores, velut auctor hymni Hum. in Merc. 241. 449, Simonides, Alcman, Antimachus, Apollonius denique Rhodius in Arg. II, 402, satis docent ἥδυμον neque ab Homeri libris prorsus abfuisse, neque Graecis inauditum putandum. Quae si consideraverimus, tametsi grammaticorum praecepto et codicum auctoritati vel inviti obtemperamus, cf. schol. Venet. ad h. l. 10, 187. 14, 242. 16, 454. schol. ad Odyss. 4, 793. Eust. ad Il. 163, 23. Et. M. 149, 2. Apollon. lex. Hom. 475. Hesych. t. II, 675. Draconem de metr. poet. 58, 12, verum tamen habebimus Buttmanni iudicium, quippe qui forma magis quam re νήδυμον et ἥδυμον ὕπνον discrepare statuat, et ἔχεν ἥδυμ. ὕπνος isti praeponat. Ne quid veri mutemus, recentiorum poetarum usus, qui Aristarchi νήδυμος servat, admonet, vid. Quint. Sm. II, 63.

V. 4. Optativos hic restituendos esse plures consentiunt, ut Vossius in sched. crit. I. p. 229. Hermann. in opusc. I. p. 288. Thiersch. in Gr. §. 346. 19. b. Quibusdam in libris τιμήσει, ὀλέσῃ δὲ fuisse schol. ABL produnt, alterum autem altero addito reiiciunt. Sed praeterito praecedente sermonis leges opta-

πανσυδίῃ· νῦν γ' ἄρ κεν ἕλοι πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
15 Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο· βῆ δ' ἄρ' Ὄνειρος, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν·
καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
βῆ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα· τὸν δ' ἐκίχανεν
εὕδοντ' ἐν κλισίῃ, περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος.
20 στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς Νηληΐῳ υἷι ἐοικώς,
Νέστορι, τόν ῥα μάλιστα γερόντων τί' Ἀγαμέμνων·
τῷ μιν ἐεισάμενος προσεφώνεε θεῖος Ὄνειρος·
Εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος, ἱπποδάμοιο;
οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
25 ᾧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλεν.

codd. pars. lb. ἕλοις all., ut schol. A. ἕλοι Z. V. — V. 20. | Νηληΐῳ W. —

tivum requirere Vossius demonstravit, add. Il. 10, 491. 24, 680. 21, 137 ὥρμηνεν δ' ἀνὰ θυμόν, ὅπως παύσειε πόνοιο Δῖον Ἀχιλλῆα, Τρώεσσι δὲ λοιγὸν ἀλάλκοι. Ut vero τιμήσει', ὀλέσαι δὲ reponerem, nec τιμήσαι, quod et Vossio placuit et post Bekkerum pluribus exemplis stabilivit Thiersch. in Gr. §. 164. 4, non tam scholiastarum testimonium quam poetae effecit constantia. Vulgarem enim huius personae formam tantummodo admittit aut in versus fine aut litera consona proxime subsequente, cuius exemplum habes in Il. 1, 255, ubi vid. schol. Ven.

V. 9. Moschopul. p. 69. ἔρχεσθε κλισίην Ἀγ. Ἀτρ. profert. In quo ne quis varietatem inesse putet, grammaticum hunc versum et 1, 322 confudisse tenendum erit.

V. 11. Cum Wolfio vocem coniungendam putavi. Venet. eam inde a vers. 323. solet separare, quod, quum h. v. 28, 51, 65 καρηκομόωντας legatur, casu potius quam consilio accidisse existimaverim. Nec grammatici a nobis dissentiunt, ut schol. Ven. ad v. 443. Eustath. ad Il. 165, 1. Et. M. 527, 4, quanquam non negamus et alterum suos invenisse patronos, quod fatetur Eustath. 164, 17.

V. 12. πανσυδίῃ Aristarcheum esse dicit schol. A idemque Ven. lib. 11, 709, 725 suppeditat, cf. Voss. ad Arat. Phaen. 714. Neque aliter scripserunt Attici tragici, ut Eurip. Troad. 792. Formam πασσυδίῃ praeter libros aliquot Apoll. lex. Hom. p. 536. et Eustath. ad Il. 166, 5. paene praeferendam censent. Ea reddi debet Apollun. Rh. in Argon. 1, 634, e quo loco Brunckius demum ι subscriptum exemit. Recentiores simili modo πάνσυδεὶ et πασσυδὶ dixerunt, de quibus disputant Goettling. ad Theod. gr. p. 230, Iacobs. ad Philostr. Imag. p. 15, 19.

V. 20. Error typothetae e novissima Wolfii editione ad alias transiit.

νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
ὃς σεῦ ἄνευθεν ἐὼν μέγα κήδεται ἠδ' ἐλεαίρει.
θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
30 Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσί, μηδέ σε λήθη
αἱρείτω, εὖτ' ἄν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήῃ.
35 Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσετο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμόν, ἅ ῥ' οὐ τελέεσθαι ἔμελλον.
φῆ γὰρ ὅγ' αἱρήσειν Πριάμου πόλιν ἤματι κείνῳ,
νήπιος· οὐδὲ τὰ ᾔδη, ἅ ῥα Ζεὺς μήδετο ἔργα.
θήσειν γὰρ ἔτ' ἔμελλεν ἐπ' ἄλγεά τε στοναχάς τε
40 Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι διὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
ἔγρετο δ' ἐξ ὕπνου· θείη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή.
ἕζετο δ' ὀρθωθείς· μαλακὸν δ' ἔνδυνε χιτῶνα
καλόν, νηγάτεον· περὶ δὲ μέγα βάλλετο φᾶρος·
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·

V. 27. ὅς σευ vulg. — V. 28 et 61. σ' ἐκέλευε V. — V. 32 et 69. ἐφ' ἧπται V. — V. 34. ἀνίῃ Vindob. et Vrat. libri quidam, ἀνείῃ Thiersch. — V. 35. ἀπεβήσατο et v. 48. προσεβήσατο W. — V. 36. ἔμελλε Z. V. H. — V. 53. βουλὴν Z. V. — V. 55 sq. Zenod. edidit: αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,

V. 27. ὅς σεὺ Grammaticos voluisse Vossius pariter atque Heynius falso narrant, imo ὅς σεῦ hic et v. 64. commendant. Nec video, quid obstet, quominus tenore pronomen erigamus, praesertim quum et editiones antiquae, ut Ald., et grammatici eum praebeant, ut Tzetz. in exeges. Il. p. 90, 28. Opponuntur enim sibi Iupiter et Agamemno, vid. similia 6, 409. 18, 77. 19, 185.

V. 34. Ἀνήῃ et libri et editt. plurimae cum Aristarcho tuentur. Vide Excurs. I.

V. 36. Pluralem cum Wolf. retinendum duxi; eundem, etsi singularem praebet, Heynius voluisse videtur. Sentiunt nobiscum schol. A. Eustath. et Od. 2, 156, ubi vid. schol. Harl.

V. 40. διὰ κρατερὰς ὑσμ. Sola schol. brevia κατὰ κρατερὰς ὑσμίν., quod Homero perquam familiare est; nec vero alterum prorsus alienum iudicaverim. Est enim pugnarum ope, κατὰ κρ. ὑσμ. autem in proeliis passim commissis, quod recte observat Vossius in sched. crit. l. l. p. 234. Praeterea διὰ κρ. ὑσμ. bis exstat apud Hesiodum in theog. 631, 712.

V. 53. βουλὴ Aristarchi, Aristophanis et librorum melio-

45 ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον.
εἵλετο δὲ σκῆπτρον πατρῴϊον, ἄφθιτον αἰεί·
σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ἠὼς μὲν ῥα θεὰ προςεβήσετο μακρὸν Ὄλυμπον
Ζηνὶ φόως ἐρέουσα καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν·
50 αὐτὰρ ὁ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσεν
κηρύσσειν ἀγορήνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς·
οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Βουλὴ δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἵζε γερόντων
Νεστορέῃ παρὰ νηῒ Πυλοιγενέος βασιλῆος·
55 τοὺς ὅγε συγκαλέσας πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν·
Κλῦτε, φίλοι· θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν Ὄνειρος
ἀμβροσίην διὰ νύκτα· μάλιστα δὲ Νέστορι δίῳ
εἶδός τε μέγεθός τε, φυήν τ' ἄγχιστα ἐῴκει.
στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί με πρὸς μῦθον ἔειπεν·
60 εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος, ἱπποδάμοιο;
οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
ᾧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλεν.
νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,

Τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη κρείων Ἀγαμ. — V. 56. θεῖόν μοι ἐνύπνιον Ζ. — V. 60 — 70. ita contraxit Zenodotus:

ἠνώγει σε πατὴρ ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων,
Τρωσὶ μαχήσασθαι προτὶ Ἴλιον· ὡς ὁ μὲν εἰπὼν
ᾤχετ' ἀποπτ. — — — — —

rum fuisse schol. ALV testantur. Quare in schol. B. aut perperam aut, quod credibilius est, vitiose eidem Aristarcho accus. tribuitur. Eustathius prioribus accedit. Utrumque potest ferri, ἵζειν enim tum residere tum collocare Homero significat, sed multo pluribus locis illud regnat.

V. 55. Zenodoti additamentum ab hoc loco alienum puta schol. A, quod Agamemno in septem virorum conventu vix surrexerit. Heynius eum refutat v. 76, quo resedisse dicitur Achaeorum dux. Sed versus prior huic narratiuni minus etiam aptus erit.

V. 56. Zenodoteum grammaticis displicet, quod ἐνύπνιον adverbii loco positum volunt, ἐνυπνίως ἀντὶ τοῦ κατὰ τοὺς ὕπνους. Facile intelligitur Homerum Ὄνειρον daemonem quendam finxisse, unde τὸ ὄνειρον vett. respuunt. Idem versus redit in Od. 14, 495.

V. 60 sqq. Brevitatis studiosus Zenodot. plura h. l. sustulit, quod vituperant sch. A. Eustath. 173, 10 cll. 175 sub fin. Nam apud Homerum legatorum verba bis terve redire observant. At credibile est Zenodotum non tam repetitione offensum haec eie-

ὃς σεῦ ἄνευθεν ἐὼν μέγα κήδεται ἠδ' ἐλεαίρει.
65 θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
70 ἐκ Διός· ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσίν. — Ὣς ὃ μὲν εἰπὼν
ᾤχετ' ἀποπτάμενος, ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
ἀλλ' ἄγετ', αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν.
πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι, ἣ θέμις ἐστίν,
καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλήϊσι κελεύσω·
75 ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν.
Ἤτοι ὄγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
Νέστωρ, ὅς ῥα Πύλοιο ἄναξ ἦν ἠμαθόεντος·
ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
80 εἰ μέν τις τὸν ὄνειρον Ἀχαιῶν ἄλλος ἔνισπεν,
ψεῦδός κεν φαῖμεν, καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον·

V. 65. σε κέλευε V. vel potius σ' ἐκέλευε, vid. ad v. 28. et schol. A. — V. 73. ἡ θέμις V. ἢ θ. vulg. — V. 82. ἐνὶ στρατῷ H. — V. 84. ἔξηρχε V. — V. 85.

cisse quam motum eo, quod hisce versibus reliqui Graecorum duces stulti (νήπιοι) iudicarentur, neque Agamemno sulus, ut v. 38 ostendere videtur, cf. Eustath. p. 175, 42.

V. 73. Causas, quibus permoti a vulgata scriptura recessimus, exponere conati sumus in Excursu II.

V. 74. πολυκλήϊσι. Libris et scriptis et editis concinit. Casu ter in Odyssea hoc adiectivum προπεριισπώμενον a Wolfio relictum esse Bekkerus l. l. p. 152 commemorat. Spohnio de extr. part. Od. p. 195. id melius videtur; in quo fallitur. Dicunt quidem grammatici ea huius generis adiectiva, quae femineo genere solo utuntur, esse oxytona, et ita excusari potest Od. 2, 119. 19, 542 εὐπλοκαμῖδες, quum εὔπλόκαμος adsit. At εὐκνήμις, εὐκλήϊς nulla alia efferuntur forma. Itaque etsi sunt quae nomini masculino apud Homerum nunquam adiunguntur, tamen id nullo modo fieri posse inde nondum sequitur. Rem conficit Aristarchi et aliorum assensus, cf. schol. A ad Il. 24, 318. Eustath. ad Il. 174, 5. 710, 45. Idem etiam, ut nihil diversi supersit, ad Od. 1437, 52 εὐπλοκάμιδες scribit. Sed ob causam, quam diximus, aliter statuere licebit, quanquam alia ἀλικρήπις, βαθυκνήμις, εὐκρήπις, quae passim acuuntur, barytona esse patet.

V. 82. ἄριστος Ἀχαιῶν Ven. c. libr. optim., cf. ad I, 91.

V. 84. Venetum sequuntur schol. ABL. Eustath. 176, 13. Cum Heynio, Wolfio, aliis praepositionem a verbo separavi,

νῦν δ' ἴδεν ὃς μέγ' ἄριστος Ἀχαιῶν εὔχεται εἶναι.
ἀλλ' ἄγετ', αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας βουλῆς ἐξ ἦρχε νέεσθαι.
85 οἱ δ' ἐπανέστησαν, πείθοντό τε ποιμένι λαῶν,
σκηπτοῦχοι βασιλῆες· ἐπεσσεύοντο δὲ λαοί.
ἠΰτε ἔθνεα εἴσι μελισσάων ἀδινάων,
πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων·
βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν·
90 αἱ μέν τ' ἔνθα ἅλις πεποτήαται, αἱ δέ τε ἔνθα·
ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
ἠϊόνος προπάροιθε βαθείης ἐστιχόωντο
ἰλαδὸν εἰς ἀγορήν· μετὰ δὲ σφίσιν Ὄσσα δεδήει
ὀτρύνουσ' ἰέναι, Διὸς ἄγγελος· οἱ δ' ἀγέροντο.
95 τετρήχει δ' ἀγορή, ὑπὸ δὲ στεναχίζετο γαῖα
λαῶν ἱζόντων, ὅμαδος δ' ἦν· ἐννέα δέ σφεας
κήρυκες βοόωντες ἐρήτυον, εἴ ποτ' ἀϋτῆς
σχοίατ', ἀκούσειαν δὲ Διοτρεφέων βασιλήων.
σπουδῇ δ' ἕζετο λαός, ἐρήτυθεν δὲ καθ' ἕδρας

οἱ δὲ πανέστησαν schol. ABL. — V. 87 et 469. ἀδινάων V. — V. 93. ἐλλαδὸν V. Ib. δεδήει H. — V. 99. καθέδρας olim vulgo. —

quod ἐξῆρχε genitivo iunctum rei initium facere solet indicare, vid. Il. 18, 51 Θέτις δ' ἐξῆρχε γόοιο, coll. 316, 606. 22, 403. 23, 17. 24, 747.

V. 87. ἀδινάων. Hanc vocem ψιλωτέον esse grammatici statuunt, vid. Et. M. 17, 28. Apoll. lex. Hom. p. 32 sqq. et versum ita scriptum laudat Moschopul. p. 81. Alii, ut Apion et Herodorus apud Eustath. ad Il. 178, 26, schol. ABL eam adspirandam censent. Controversiae originem dedit adverbium ἄδην, et ita in Ven. 13, 315. 19, 423 legitur. Sed idem liber plerumque ἀδινὸς tenet, unde vulgarem usum servavi.

V. 93. ἰλαδὸν et ἐλλαδὸν obvenire veteres magistri tradunt, vid. Eustath. ad Il. 179, 22. et ad Od. 1413, 32. Apud Homerum hoc solo legitur loco. Hesiod. op. 285. et Quint. Sm. eodem utuntur cf. Posth. II, 273. III, 660, idem poeta ἰληδὸν I, 7. II, 393. VI, 634 habet, tertiae formae vestigium exstat in Arat. Dius. 195 ἐλληδά. — In Venet. δέδηεν et δεδήει semper fere legitur, si discesseris ab uno loco 12, 35, ubi δεδήει editum est. Quare fulcrum inutile cum Wolfio proscripsi, vid. Buttm. in Gr. ampl. §. 97. ann. 5.

V. 95. στεναχίζετο et στοναχίζετο promiscue leguntur in codd. Vide Excurs. III.

V. 99. καθ' ἕδρας Venet. et plurimi grammatici obtulerunt.

100 παυσάμενοι κλαγγῆς· ἀνὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
ἔστη σκῆπτρον ἔχων, τὸ μὲν Ἥφαιστος κάμε τεύχων,
Ἥφαιστος μὲν δῶκε Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι·
αὐτὰρ ἄρα Ζεὺς δῶκε διακτόρῳ Ἀργειφόντῃ·
Ἑρμείας δὲ ἄναξ δῶκεν Πέλοπι πληξίππῳ·
105 αὐτὰρ ὁ αὖτε Πέλοψ δῶκ' Ἀτρέϊ, ποιμένι λαῶν·
Ἀτρεὺς δὲ θνήσκων ἔλιπεν πολύαρνι Θυέστῃ·
αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι,
πολλῇσιν νήσοισι καὶ Ἄργεϊ παντὶ ἀνάσσειν.
τῷ ὅγ' ἐρεισάμενος ἔπε' Ἀργείοισι μετηύδα·
110 Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοί, θεράποντες Ἄρηος,
Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ·
σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·
νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
115 δυςκλέα Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,

V. 111. μέγας Ar. Versum 110 et 119 Zenodotus reliquis sublatis coniunxit scribendo:

— — — ἥρωες Δαναοί, θεράποντες Ἄρηος·
λωβὴ γὰρ τάδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,

V. 111. Non Zenodotum, qui versus octo expunxit, sed Aristarchum ipsum μέγας nec μέγα dedisse Didymi aliorumque grammaticorum testimoniis ostendit schol. A, idemque schol. ABL ad 9, 18. ut Aristarcheum proferunt. Obstare videtur Aristarcho Humericus usus, qui cum nominibus Ζεὺς Κρονίδης nonnisi ὑψίζυγος aut αἰγίοχος ita connectit, ut aut praemittantur aut subsequantur, vid. 2, 375. 4, 166. Illud et posteriori solet adiici, cf. 7, 69. 18, 185, denique εὐρύοπα Κρονίδην poeta habet 1, 498. 15, 152. 14, 98. In longe plurimis locis Ζεὺς Κρονίδης sive Κρον. Ζεὺς satis putatur, cf. 9, 236. 11, 289. 16, 845 cll. 8, 141. 18, 431. 24, 241. Κρονίδης solum sic dicitur 4, 5. 17, 593. et πατὴρ Κρονίδης 21, 508. 22, 60. Vulgatum μέγα et libri et grammatici tuentur, velut Apoll. in lex. Hom. p. 172. 448.

V. 113. εὐτείχεον Wolf. hic et alibi scripsit, vid. praefat. ed. nov. p. LXI, Venet. accedit, cf. 1, 129. 2, 288. 5, 716. 8, 241. 16, 57. Heynius legis latae immemor modo duobus locis hic et v. 288 vocales distraxit, in aliis communem sequitur consuetudinem. — ἀπονέεσθαι falso divisim scribitur in Veneto, qui alibi recte in unum iungit.

V. 123. εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν. Thiersch. particula κὲ offensus in Gr. §. 330. 5. b. suadet γὰρ κ' ἐθέλ., ut sit γὰρ καί. At nihil insoliti hic esse recte existimat Hermann. de part. ἄν libr. III. X. Conf. Rost. Gr. §. 121. annot. 13. 1. b. p. 616. ed. IV.

ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
120 μάψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν Ἀχαιῶν
ἄπρηκτον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι
ἀνδράσι παυροτέροισι, τέλος δ' οὔπω τι πέφανται.
εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε
ὅρκια πιστὰ ταμόντες ἀριθμηθήμεναι ἄμφω,
125 Τρῶας μὲν λέξασθαι, ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασιν,
ἡμεῖς δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοί,
Τρώων δ' ἄνδρα ἕκαστον ἑλοίμεθα οἰνοχοεύειν·
πολλαί κεν δεκάδες δευοίατο οἰνοχόοιο.
τόσσον ἐγώ φημι πλέας ἔμμεναι υἷας Ἀχαιῶν
130 Τρώων, οἳ ναίουσι κατὰ πτόλιν· ἀλλ' ἐπίκουροι
πολλέων ἐκ πολίων ἐγχέσπαλοι ἄνδρες ἔασιν,
οἵ με μέγα πλάζουσι, καὶ οὐκ εἰῶσ' ἐθέλοντα
Ἰλίου ἐκπέρσαι εὐναιόμενον πτολίεθρον.

μάψ οὕτως — — — — — — V. 113. ἐυτείχεον Il. ἀπο γνεσθαι V. — V. 125. Τρῶες Eustath. e libris quibusd. — V. 127. ἕκαστοι Ixion. — V. 131. ἔνεισιν Ar. in ed. alt. — V. 133. Ἴλιον Ar.

V. 125. Oratio subito mutata veterum nonnullos permovit, ut Τρῶες legendum proponerent, cui obstaret ἡμεῖς δ' ἐς δεκ. vid. Eustath. 190, 19. et schol. A, qui scite comparat Il. 1, 133.

V. 127. Vossius in sched. crit. I, 244 ἕκαστοι, quod Ixion cum aliis voluit, restituendum censet. Sententia autem utrumque admittit. Licet enim dicere: si quidem nos Troianorum unumquemque pincernam sumeremus, i. e. singulis decuriis, et vice versa si nos singuli, i. e. decuriae singulae, Troianorum aliquem pincernam eligeremus. Imo hoc poetae, qui sexcenties ἄνδρα et φῶτα ἕκαστον consociavit, cf. 164, 180. 7, 424. 9, 11 alibi, magis accommodatum erit. Neque Vossius genitivum Τρώων ἄνδρα virum e Troianis satis bene explicat, is enim ad pronomen ἕκαστον referendus esse videtur, ut Il. 17, 252 ἀργαλέον δέ μοί ἐστι διακοσμεῖσθαι ἕκαστον Ἡγεμόνων.

V. 131. Quantum scio, in omnibus libris ἔασιν reperitur. Schol. A. auctor est Callistratum et Aristarchi alteram ἔνεισιν dedisse, et ad 5, 477 οἵπερ τ' ἐπίκουροι ἔνειμεν, ubi idem Aristarcho debeatur, provocant. Concinnius videri potest ἔνεισιν, quod spectet ad ipsos Troianos, at dubito, num haec forma sit Homerica.

V. 133. Ἴλιον ἐκπέρσαι εὐν. πτ. Si Aristarchi manum restituere volueris, Ἴλιον, quod is in commentariis de Aristophanis editione scripsisse fertur, erit recipiendum, idemque praestabilius

ἐννέα δὴ βεβάασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοί,
135 καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν, καὶ σπάρτα λέλυνται·
αἳ δέ που ἡμέτεραί τ' ἄλοχοι καὶ νήπια τέκνα
εἵατ' ἐνὶ μεγάροις ποτιδέγμεναι· ἄμμι δὲ ἔργον
αὖτως ἀκράαντον, οὗ εἵνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
140 φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινεν
πᾶσι μετὰ πληθὺν, ὅσοι οὐ βουλῆς ἐπάκουσαν.
κινήθη δ' ἀγορὴ, ὡς κύματα μακρὰ θαλάσσης
145 πόντου Ἰκαρίοιο, τὰ μὲν τ' Εὖρός τε Νότος τε
ὤρορ' ἐπαΐξας πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελάων.
ὡς δ' ὅτε κινήσῃ Ζέφυρος βαθὺ λήϊον ἐλθών,

— V. 137. εἵατ' ἐν μεγ. V. εἵαται ἐν μεγ. Eust. et all. Ib. προτιδ. V. — V. 139. ἐγω εἰπω V. — V. 144. φῇ sive φὴ κύμ. Z. vid. ad 14, 499. — V. 147. κινήσει H. — V. 150. νῆας ἐπ' ἐυσσ. W. — V. 154. ἱεμενων V. — V. 157. usque ad

videtur schol. BL et Vossio in sched. crit. p. 245. Alterum vero pluribus exemplis satis tutum crediderim, cf. 4, 33. 5, 642. 7, 345. 13, 380. et 21, 128 εἰ ὁκόσον ἄστυ κιχείομεν Ἰλίου ἱρῆς, quanquam duo alia eandem ostendunt varietatem: 8, 288. 21, 433. Quod Voss. putat, verbo inter nomen proprium et appellativum interiecto genitivum excludi, id falsum iudico; verbum enim ἐκπέρσαι proxime referendum est ad urbem πτολίεθρον, neque ad Ilium. Aliter se res habet Il. 9, 402 οὐδ' ὅσα φασὶν Ἴλιον ἐκτῆσθαι, εὐναιόμενον πτολίεθρον, et in aliis, quae Voss. laudat.

V. 137. Quod in Veneto legitur, schol. A refutat hisce: γράφεται εἵατ' ἐνὶ μεγάροις, idemque Od. 8, 503 ratum facit. Bekker. l. l. p. 149, et Thiersch. in Gr. §. 212. 34. ἕατο et καθήατο potiora habent, quae varietas an in libris sit obvia nescio. Venet. certe εἵαται et εἵατο ubique tenet, nec quidquam dissimilitudinis ab Heynio notatum video, nisi quod Il. 11, 76 καθήατο olim erat vulgatum. Veteres de eo solo ambigebant, utrum εἵατο semper repetendum esset a verbo ἕω, εἷσα, an interdum proficisceretur a stirpe εἰμὶ, ἧμαι, εἵατο, quod spiritu differret ab altero. Id ipsum ab hoc loco non alienum existimat Eustath. 192. 3. et uberius de eodem exponit Heraclides grammaticus apud Eustath. ad Od. 1884, 40 sqq. Eius vestigium relictum est in Od. 20, 106, de quo prudenter iudicat Buttmann. in Gr. ampl. §. 108. 3. ann. 13. — Ib. ποτιδέγμ., quum Ven. alibi nihil recedat, servavi.

V. 139. Ven. uno exceptio loco, qui in Il. 12, 75 legitur, ν semper omittit. Heynius ἐγὼν Homero ignotum grammaticis deberi opinatur, veteres magistri contra statuunt, vid. Apollon.

λάβρος ἐπαιγίζων, ἐπί τ' ἠμύει ἀσταχύεσσιν·
ὣς τῶν πᾶσ' ἀγορὴ κινήθη. τοὶ δ' ἀλαλητῷ
150 νῆας ἔπ' ἐσσεύοντο, ποδῶν δ' ὑπένερθε κονίη
ἵστατ' ἀειρομένη· τοὶ δ' ἀλλήλοισι κέλευον
ἅπτεσθαι νηῶν, ἠδ' ἐλκέμεν εἰς ἅλα δῖαν·
οὐρούς τ' ἐξεκάθαιρον· ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἶκεν
οἴκαδε ἰεμένων· ὑπὸ δ' ἤρεον ἔρματα νηῶν.
155 Ἔνθα κεν Ἀργείοισιν ὑπέρμορα νόστος ἐτύχθη,
εἰ μὴ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ὦ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνη,
οὕτω δὴ οἴκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Ἀργεῖοι φεύξονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
160 καὶ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιεν
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν

169 ciecit Z. et totum locum sic constituit:
εἰ μὴ Ἀθηναίη λαοσσόος ἦλθ' ἀπ' Ὀλύμπου.
εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσσῆα — — —
V. 161. Ἀργείην θ' Ἑλ. Z. —

de pron. p. 323. Et. M. 314, 37. Eustath. ad Il. 52, 19. Nihil igitur novandum esse videtur, praesertim quum ὅ τι κεν εἴπω eique finitima Ven. offerat, cf. 2, 36. 5, 421. 14, 190.

V. 147. κινήσῃ, quod Thierschio in mentem venit in Gr. §. 322. 7, hic et infra v. 395. Ven. praebet, e quo iam restituit Wolf.

V. 150. νῆας ἔπ' ἐσσ. Vetant grammatici praepositionis decurtatae tenorem inclinari, vid. schol. A. Adiiciunt vero Aristarchum ipsum in Il. 15, 191 στεῦτο γὰρ Ἡφαίστοιο πάρ' οἰσέμεν ἔντεα καλά, ne quis praepositionem cum verbo perperam iungeret, admisisse. Iam quum eadem causa hic valeat, tenure instruenda erat ἔπ' ἐσσ. Neque in aliis idonea ratio, cur tenorem asperuemur, afferri posse Goettling de acc. p. 112. Thiersch. Gr. §. 279. 8. censent, cf. ad v. 374.

V. 154. Eodem modo saepius peccant librarii, ut in Ven. 8, 313. 13, 707. Alterum, quod praeferas necesse est, locorum multitudine defenditur, vid. 11, 168. 15, 543. 18, 547.

V. 161. Mirum esse potest, quod Zenodotus, qui totum hunc locum contraxit, huc in versu particulam τε adiecisse dicatur. Ex quibus intelligitur aut plures fuisse Zenodoti recensiones, quemadmodum duae Aristarchi commemorantur, aut illum versibus hisce obelum quidem apposuisse, nec vero eos sustulisse. Quae vulgo leguntur apte tuetur scholiasta, dum explicat: Helenam ipsam gloriam a Graecis Troianis relinquendam dici, vid. Il. 4, 173.

ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;
ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
σοῖς ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
165 μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο κορήνων αἴξασα·
[καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·]
εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον
170 ἑσταότ'· οὐδ' ὅγε νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης
ἅπτετ', ἐπεί μιν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἵκανεν.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὕτω δὴ οἴκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
175 φεύξεσθ' ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι πεσόντες;
κἀδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιτε
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;
ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν, μηδ' ἔτ' ἐρώει·

V. 164. σοῖς δ' ἀγ. V. et H. — V. 179. μετὰ λαὸν ol. vulg. et Vind. Ib. μηδέ τ' ἐρώει V. W. | H. — V. 180. σοῖς ἀγ. W. — V. 184. κῆρυξ olim vulgo, κήρυξ H. W. — V. 187. οὖν

V. 164. Particulam, quae infra v. 180. aptior esse videtur, cum Wolf. et editt. melioribus, vid. schol. A, omisi. Est vero poetae proprium modo imperativo sequente vel nulla omnino uti particula, vel copulativam καὶ adsciscere, vid. Il. 19, 347. 24, 144 cll. 22, 646. 24, 336.

V. 165 et 181. Ut hiatu liberarent versum Bentlei. μηδ' ἐάα, Thiersch. in Gr. §. 220. 69. 2. μηδ' εἴα proposuit; prius placet Bekkero. At quum libri in vulgato acquiescant et exempla similia reperiantur, vid. 17, 16. 22, 339. Od. 4, 805, nihil ausus sum mutare.

V. 168. Non legitur h. v. in Veneto, eum vero sanum crediderim, cf. 4, 71. 21, 121. Od. 1, 102 sq. Apodosis enim vix abesse potest, etsi nonnunquam plura interponuntur, velut Il. 22, 186. Od. 24, 488. Rari sunt etiam ii loci, quibus urbs sive terra, quam quis petit, statim subiicitur, vid. 7, 19.

V. 179. κατὰ λαὸν hic et supra v. 163. hanc habet. Ut enim Ulixem per Graecorum ordines incedentem videmus, ita Minervae, si iussa ipsa fecisset, Achivorum exercitus fuit perlustrandus. Possis etiam priora sic iungere: ἀλλ' ἴθι νῦν, κατὰ λαὸν Ἀχ. χαλκ. Σοῖς ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φ. ἑ., cuius simillima leguntur 8, 399. 10, 53, 175. Ib. μηδ' ἔτ' ἐρώει schol. L. et codd. nonnulli, quod Vossio obsequutus reposui. Dicit enim poeta: vade iam per exercitum, neve diutius cunctetis, cf. 3, 407.

180 σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης.
βῆ δὲ θέειν, ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε· τὴν δ' ἐκόμισσεν
κήρυξ Εὐρυβάτης Ἰθακήσιος, ὅς οἱ ὀπήδει.
185 αὐτὸς δ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθὼν
δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρώϊον, ἄφθιτον αἰεί·
σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ὅντινα μὲν βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,
τὸν δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς·
190 Δαιμόνι', οὔ σε ἔοικε, κακὸν ὥς, δειδίσσεσθαι·
ἀλλ' αὐτός τε κάθησο, καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς.
οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ', οἷος νόος Ἀτρείωνος·
νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ' ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν.
ἐν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν οἷον ἔειπεν.
195 μή τι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας Ἀχαιῶν.
θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ Διοτρεφέος βασιλῆος·
τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι, φιλεῖ δέ ἑ μητίετα Ζεύς.

τῷ βὰς Z. — V. 188. κιχειη V. — V. 192. Ἀτρείδαο V. W. | — V. 195. μήτι W. — V. 196. διοτρεφέων βασιλήων Z. —

Od. 1, 289. 2, 220. Qui μηδέ τ' ἐρώει admiserunt, id accepisse videntur pro indefinito pronomine μηδέ τι ἐρ.

V. 180. σοῖς δ' ἀγ. Quod praecedit, μηδ' ἔτ' ἐρ., hic carere non possumus particula libris, ut videtur, satis munita.

V. 184. κήρυξ Εὐρυβ. Properispomenum et grammatici censent nomen κῆρυξ et libri plerique accedunt. Recentiores ultimam et in nominativo natura longam esse rati vulgo scribunt κήρυξ, cf. Markland. ad Eur. Suppl. 398. Herm. ad Soph. OT. 746. Buttmann. in Gr. ampl. §. 47. ann. 12. Veteres quam tulere legem nominibus in ῆξ et ῦξ exeuntibus, non migrandam censent Schaefer. ad poet. gnom. p. 315. Goettling. ad Theod. gr. p. 238 sq., quibus accedunt Et. M. 511, 40. Drac. de metr. 44, 5. 56, 8. Sed a norma omnibus propemodum recepta in re satis ambigua deflectere nolui.

V. 188. Venet. hic et 9, 416. perperam substituit coniunctivum, in optativo consentiunt reliqui libri.

V. 192. Ἀτρείωνος. In Aristarchi fuit commentariis, tum in editt. Aristophanis, Demetrii Sidonii et Ixionis.

V. 195. μή τι χολωσ. Cum Veneto separavi, quo orationi plus ponderis conciliatur.

V. 196. Aristarchus et plurimi tuentur singularem διοτρεφέος βασ.

Ὃν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι, βοόωντά τ' ἐφεύροι,
τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ·
200 Δαιμόνι', ἀτρέμας ἧσο, καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε,
οἳ σέο φέρτεροί εἰσι· σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἄναλκις,
οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.
οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιοί·
οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω,
205 εἷς βασιλεύς, ᾧ ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.
[σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βασιλεύῃ.]
Ὣς ὅγε κοιρανέων διέπε στρατόν· οἱ δ' ἀγορήνδε
αὖτις ἐπεσσεύοντο νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
ἠχῇ, ὡς ὅτε κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
210 αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος.
Ἄλλοι μέν ῥ' ἕζοντο, ἐρήτυθεν δὲ καθ' ἕδρας.
Θερσίτης δ' ἔτι μοῦνος ἀμετροεπὴς ἐκολώα,
ὅς ῥ' ἔπεα φρεσὶν ἧσιν ἄκοσμά τε πολλά τε ἤδη,
μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν,
215 ἀλλ' ὅ τι οἱ εἴσαιτο γελοῖον Ἀργείοισιν
ἔμμεναι. αἴσχιστος δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν·
φολκὸς ἔην, χωλὸς δ' ἕτερον πόδα· τὼ δέ οἱ ὤμω
κυρτώ, ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε· αὐτὰρ ὕπερθεν
φοξὸς ἔην κεφαλήν, ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
220 ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆϊ μάλιστ' ἦν ἠδ' Ὀδυσῆϊ·
τὼ γὰρ νεικείεσκε· τότ' αὖτ' Ἀγαμέμνονι δίῳ
ὀξέα κεκληγὼς λέγ' ὀνείδεα· τῷ δ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
ἐκπάγλως κοτέοντο, νεμέσσηθέν τ' ἐνὶ θυμῷ.

V. 198. δήμου ἄνδρ. V. et all. — V. 205. ᾧ δῶκε Ar. H — V. 206. ἐμβασιλεύῃ H. cum Barnes. — V. 221. τῷ aut τοὺς ol. τὼ Ar. vid. schol. A. — V. 226. πλεῖαι δὲ γυναικῶν Z. — V.

V. 198. δήμου τ' ἄνδρα. Respicit τε alterum, quod sequitur. Iungenda enim sunt: ὅντινα δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι, βοόωντά τ' ἐφεύροι. Ex quo patebit particulam, quae Eustathio non deest, esse servandam.

V. 205. ᾧ ἔδωκε numerorum volubilitas commendat. Heynius nequidquam timet metro, Aristarchum autem magis quam par erat infestum fuisse augmento scimus.

V. 206. Emendare nolui quod potius delendum erat. Versus enim in plerisque libris non fertur, alii νοθείας signum apponunt. Quae quum ita sint, eum e libr. 9, 99 huc translatum esse admodum credibile videtur, etsi illic in fine legitur βουλεύῃσθα, quod metro convenit. Neque Eustathius eius facit mentionem,

αὐτὰρ ὁ μακρὰ βοῶν Ἀγαμέμνονα νείκεε μύθῳ·
225 Ἀτρεΐδη, τέο δ' αὖτ' ἐπιμέμφεαι ἠδὲ χατίζεις;
πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκες
εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι, ἃς τοι Ἀχαιοὶ
πρωτίστῳ δίδομεν, εὖτ' ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν.
ἢ ἔτι καὶ χρυσοῦ ἐπιδεύεαι, ὅν κέ τις οἴσει
230 Τρώων ἱπποδάμων ἐξ Ἰλίου, υἷος ἄποινα,
ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω, ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν;
ἠὲ γυναῖκα νέην, ἵνα μίσγεαι ἐν φιλότητι,
ἥντ' αὐτὸς ἀπονόσφι κατίσχεαι; — οὐ μὲν ἔοικεν
ἀρχὸν ἐόντα κακῶν ἐπιβασκέμεν υἷας Ἀχαιῶν.
235 ὦ πέπονες, κάκ' ἐλέγχε', Ἀχαιΐδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί,
οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα· τόνδε δ' ἐῶμεν
αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ γέρα πεσσέμεν, ὄφρα ἴδηται,
ἤ ῥά τί οἱ χ' ἡμεῖς προσαμύνομεν, ἠὲ καὶ οὐκί·
ὃς καὶ νῦν Ἀχιλῆα, ἕο μέγ' ἀμείνονα φῶτα,
240 ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆϊ χόλος φρεσίν, ἀλλὰ μεθήμων·
ἦ γὰρ ἄν, Ἀτρεΐδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
Ὣς φάτο νεικείων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Θερσίτης· τῷ δ' ὦκα παρίστατο δῖος Ὀδυσσεύς,
245 καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ·
Θερσῖτ' ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής,
ἴσχεο, μηδ' ἔθελ' οἶος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν.
οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον
ἔμμεναι, ὅσσοι ἅμ' Ἀτρεΐδῃς ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον.

229. ἢ ἔτι H. — V. 233. ἄπο νόσφιν H. — V. 238. προς ἀμυν. | V. — V. 239. ἑοῦ Z. — V. 249. Ἀτρεΐδησ' ὑπὸ V. H. —

neque Apollonius in lex. H. p. 604 nostrum ante oculos habuit, sed 9, 99.

V. 208. tollendum erat interpunctum teste schol. A, cui morem gessit Heynius.

V. 218. Dualem συνοχωκότε, quem Thiersch. Bentleio praeeunte in Gr. §. 163, ut vocalium concursum effugeret poeta, in pluralem mutandum suadet, tuetur Et. M. 735, 47.

V. 226. Verbis, ut indicavi, immutatis Zenodotus eiecit duo sequentes.

V. 238. προσαμύνομεν Ven. 5, 139. 16, 509 coniungit.

V. 249. Ἀτρεΐδῃς insequente vocali legitur in Ven. 7, 373, 470. Quod h. l. habemus, iterum adest 5, 552.

250 τῷ οὐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύοις,
καί σφιν ὀνείδεά τε προφέροις, νόστον τε φυλάσσοις.
οὐδέ τί πω σάφα ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
ἢ εὖ ἠὲ κακῶς νοστήσομεν υἷες Ἀχαιῶν.
[τῷ νῦν Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
255 ἤσαι ὀνειδίζων, ὅτι οἱ μάλα πολλὰ διδοῦσιν
ἥρωες Δαναοί· σὺ δὲ κερτομέων ἀγορεύεις.]
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
εἴ κ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι, ὥς νύ περ ὧδε,
μηκέτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ κάρη ὤμοισιν ἐπείη,
260 μηδ' ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἴην,
εἰ μὴ ἐγώ σε λαβὼν ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω,
χλαῖνάν τ' ἠδὲ χιτῶνα, τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει,
αὐτὸν δὲ κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφήσω
πεπληγὼς ἀγορῆθεν ἀεικέσσι πληγῆσιν.
265 Ὣς ἄρ' ἔφη· σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμω
πλῆξεν· ὁ δ' ἰδρώθη, θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
σμῶδιξ δ' αἱματόεσσα μεταφρένου ἐξυπανέστη
σκήπτρου ὕπο χρυσέου· ὁ δ' ἄρ' ἕζετο, τάρβησέν τε·
ἀλγήσας δ', ἀχρεῖον ἰδών, ἀπομόρξατο δάκρυ.
270 οἱ δέ, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν·

V. 258. εἰ δ' ἔτι Ar. H. — V. 259. ἐπειη V. perperam. — V. 260. μήδ' ἔτι H. ut semper. — V. 262. αἰδῶ al. gramm. —

V. 258. Zenodotum εἴ κ' tuentem sequuntur Ven. Vindob. all. et melius putat, quod ille dedit, schol. B. Heynius, si recte assequor eius mentem, praeter quinque versus, quos quidam spurios habuerunt, sextum quoque ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω delendum censet. Quibus eiectis v. 251 et 258 sibi opponi consentaneum est. Sed haec minus vere sunt disputata: primum enim plerique nonnisi duo tresve versus 254 — 6 hoc loco alienos iudicarunt, deinde, si vel maxime versus quinque delendi essent, nemo tamen sextum v. 257. suppositicium existimavit. Quem si Homericum esse statuerimus, scholiastae et Wolfio assentiamur oportet, cf. 8, 287. Od. 2, 187. 17, 230. 18, 83. 19, 488. 21, 338. Κιχήσομαι, quo Ptolemaeus Ascalonita usus esse dicitur, nullo alio reperitur loco. Et. M. 820, 44 εἴ κ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχείω, ὥς νύ περ ὧδε, at Gudian. 375, 55 nihil recedit a vulgato. Ex quo coniici potest corruptelam inhaerere illius verbis. Thierschius, qui in Gr. §. 232. 77 κιχείομαι probat, Heynium sequutus, immerito accusat scholiastam, vid. editionem Bekkeri. Versus clausula admodum varia fuit apud veteres, si quidem teste schol. Ven. Sinopensis ὡς τὸ πάρος περ, Massiliensis ὕστερον αὖτις, Philemonis denique

ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ὦ πόποι, ἦ δὴ μυρί' Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργεν
βουλάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσσων·
νῦν δὲ τόδε μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν,
275 ὃς τὸν λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἔσχ' ἀγοράων.
οὔ θήν μιν πάλιν αὖτις ἀνήσει θυμὸς ἀγήνωρ
νεικείειν βασιλῆας ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
Ὣς φάσαν ἡ πληθύς· ἀνὰ δὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
ἔστη σκῆπτρον ἔχων — παρὰ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη
280 εἰδομένη κήρυκι σιωπᾶν λαὸν ἀνώγει,
ὡς ἅμα θ' οἱ πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι υἷες Ἀχαιῶν
μῦθον ἀκούσειαν, καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν —
ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ἀτρεΐδη, νῦν δή σε, ἄναξ, ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ
85 πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν·
οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἥνπερ ὑπέσταν
ἐνθάδ' ἔτι στείχοντες ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι.
ὥστε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ χῆραί τε γυναῖκες,
90 ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἴκόνδε νέεσθαι.
ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι.

V. 266. ἔκφυγε δ. Ar. — V. 278. ἀνὰ δ' ὁ πτολίπ. V. Ar. — | V. 280. σιωπῇν V. et H. —

editio ἐν Δαναοῖσιν habuit. Haec omnia ex aliis poetae locis huc esse traducta facile intelligitur.

V. 260. μηδ' ἔτι. Particulam tenoris expertem esse constat, vid. Goettling. de acc. §. 43. Qui illum adiiciundum putarunt, μὴ δ' ἔτι voluerunt. Male igitur Heynius ad I, 131 provocat.

V. 262. Λιδῶ et ἠῶ perispomena, Λητώ contra eique similia oxytona esse, etsi veteres dissentiunt, hodie fere inter omnes convenit. Aristarchum ita praecepisse schol. A refert, vid. Steph. thes. Gr. ling. p. 1459 sqq. Buttmann. Gr. ampl. §. 49. ann. 11. Theodos. gr. ed. Goettlingii p. 199.

V. 266. ἔκπεσε δ. iterum habes in Od. 16, 16. Aristarchi ἔκφυγε parum apte defendit schol. A Il. 5, 18 βέλος ἔκφυγε χειρὸς et 23, 465.

V. 278. Articulum iisdem praemittit Ven. 10, 363, carent eo Od. 18, 316, 442. 22, 283.

V. 280. σιωπᾶν. Hisce infinitivis ι adventicium detrahendum esse Et. M. 201, 47 docet, add. Wolf. in anal. litt. II. p. 49 sqq. Buttmann. in Gr. ampl. §. 105. ann. 17.

καὶ γάρ τίς θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο
ἀσχαλάᾳ σὺν νηῒ πολυζύγῳ, ὅνπερ ἄελλαι
χειμέριαι εἰλέωσιν ὀρινομένη τε θάλασσα·
295 ἡμῖν δ' εἴνατός ἐστι περιτροπέων ἐνιαυτὸς
ἐνθάδε μιμνόντεσσι. τῷ οὐ νεμεσίζομ' Ἀχαιοὺς
ἀσχαλάαν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι.
τλῆτε, φίλοι, καὶ μείνατ' ἐπὶ χρόνον, ὄφρα δαῶμεν,
300 ἢ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται, ἠὲ καὶ οὐκί.
εὖ γὰρ δὴ τόδε ἴδμεν ἐνὶ φρεσίν· ἐστὲ δὲ πάντες
μάρτυροι, οὓς μὴ Κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι·
χθιζά τε καὶ πρώϊζ', ὅτ' ἐς Αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν
ἠγερέθοντο κακὰ Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ φέρουσαι·
305 ἡμεῖς δ' ἀμφὶ περὶ κρήνην ἱεροὺς κατὰ βωμοὺς

V. 294. ἰλέωσιν V. — V. 297. ἀσχαλάαν μιμνόντεσσι Z. — V. 299. ἔτι χρ. Z. — V. 302. μάρτυρες Z. — V. 307. ὅθι

V. 294. Venet. diphthongum alibi habet, ut 5, 203 ἀνδρῶν εἰλομένων. 782. 18, 215. 21, 8. Quod plerumque scribitur Et. M. 298, 23 confirmat, add. Buttm. Lex. II. p. 144.

V. 297. Zenodotum numero duali et plurali confuso μιμνόντεσσι dedisse schol. A. testatur. Quod quo pacto fieri potuerit, nemo facile dicat. Heynii coniectura μιμνόντοιν nihil expedit. Itaque adstipulor Bekkero ἀσχαλάαν μιμνοντ' ἐπὶ νήεσσ'· ἀλλὰ κ. Zenodoto tribuenti.

V. 299. μείνατ' ἐπὶ χρόνον. Quod plerumque legitur, id sermo Homericus sibi postulat, vid. Od. 14, 193. 12, 409. 15, 494. Hes. op. 324.

V. 302. Fuit haec varietas Zenodoti perpetua, quam Homero alienam esse scholia docent tum h. l., tum ad 3, 280. 14, 274, cf. Wolf. proleg. p. CCVIII.

V. 307. Eustath. 224 ὅθεν ἢ ὅθε profert. Prius et librorum multitudo tuetur, et Ciceronis interpretatio de div. II, 30 — fons unde emanat aquai — comprobat.

V. 314. Zenodoteum ut vulgare Eustath. 229, 22 et schol. Ven. A repudiavit. Nota verborum τρίζειν et τρύζειν confusio, de qua vid. Wernick. ad Tryph. 361, exstat apud Moschopul. 78, 19 ed. Tlzii, ubi τετρυγῶτας legitur, id vero tenui passerculorum querelae minus est aptum. Libros sequuntur alii grammatici, ut Et. Orion. 152, 25.

V. 316. πτέρυξ alam, πτερόν vero eam corporis partem, quae alis sit finitima, indicare Aristarchus docuit. Et utpote longe optimo grammaticorum adstipulati sunt veteres quidam, vid. schol. ADV. Eustath. 229, 38. Et. M. 694, 22. Subtilius quàm verius ita statuisse videntur. Quare πτέρυγος cum Wolfio προπαροξυτόνως scripsi, add. Goettl. de acc. p. 60.

ἔρδομεν ἀθανάτοισι τελήεσσας ἑκατόμβας,
καλῇ ὑπὸ πλατανίστῳ, ὅθεν ῥέεν ἁγλαὸν ὕδωρ·
ἔνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα· δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινός,
σμερδαλέος, τόν ῥ' αὐτὸς Ὀλύμπιος ἧκε φόωνδε,
310 βωμοῦ ὑπαΐξας πρός ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν.
ἔνθα δ' ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοί, νήπια τέκνα,
ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ πετάλοις ὑποπεπτηῶτες,
ὀκτώ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα.
ἔνθ' ὅγε τοὺς ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας·
315 μήτηρ δ' ἀμφεποτᾶτο ὀδυρομένη φίλα τέκνα·
τὴν δ' ἐλελιξάμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο καὶ αὐτήν,
τὸν μὲν ἀρίζηλον θῆκεν θεός, ὅς περ ἔφηνεν·
λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω·

Eust. — V. 314. τιτίζοντας Z. — V. 316. πτερύγος Ar. — | V. 318. ἀΐδηλον Z.

V. 318. Duplicem huius loci et lectionem et interpretationem antiquitus fuisse tum schol. ostendunt, tum Buttmanni disputatio in Lexil. I. p. 252 sqq. Alii enim ἀΐδηλον vel ἀΐζηλον vel denique ἀρίδηλον tuiti de dracone cogitarunt a Iove, qui in lucem cum miserat, iterum ex oculis sublato. Quod qui putarunt, versum sequentem eiecisse videntur, vid. schol. AV. Apoll. Lex. H. p. 64. Et. M. 31, 53. 41, 40. Hesych. I, 150. Gud. 76, 20 cll. Et. M. 142, 19, a quibus triplex ista varietas, quam posuimus, offertur. His, ut Buttmannus censet, Cicero de divin. II. c. 30 est adnumerandus, dum Homeri verba his reddit:

Qui luci ediderat genitor Saturnius idem
Abdidit, et duro firmavit tegmina saxo.

Ac revera illorum tenuit rationem, qui ἀΐζηλον sive ἀΐδηλον explicarent obscurum sive ex oculis sublatum, sed proximum versum a Cicerone lectum esse non minus apparet, idemque passim ab aliis affertur, ut a schol. Ven. ad II. 19, 407. et a Drac. 62, 9. Altera explicatio fuit eorum, qui ἀρίζηλον conspicuum sive illustrem significare rati draconem a Iove in saxum conversum Argivis inspectantibus magis manifestum apparuisse crediderunt. Ita locum ceperunt Eustath., scholiast. Lips. et Etymol. utrumque l. l. Buttmannus Zenodotum sic sensisse coniicit et alterum ad Aristarchum refert auctorem. Quod mihi quidem satis dubium est. Vix enim, si haec opinio veritati esset congrua, Aristarchi nomen silentio transmisissent grammatici. Itaque propius fidem accedit ἀΐδηλον sive ἀΐζηλον excogitatum esse ab eo, qui draconem a deo ex Argivorum oculis sublatum putaret. Quod statuerent ἀρίζηλον idem esse atque ἀΐδηλον, id nobis indicio erit ἀρίζηλον antiquissimorum consensu scriptum fuisse; neque ullam librorum video discrepantiam.

320 ἡμεῖς δ' ἑσταότες θαυμάζομεν, οἷον ἐτύχθη.
ὡς οὖν δεινὰ πέλωρα θεῶν εἰςῆλθ' ἑκατόμβας,
Κάλχας δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευεν.
τίπτ' ἀνέω ἐγένεσθε, καρηκομόωντες Ἀχαιοί;
ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα Ζεὺς
325 ὄψιμον, ὀψιτέλεστον, ὅου κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
ὡς οὗτος κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο καὶ αὐτήν,
ὀκτώ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
ὣς ἡμεῖς τοσσαῦτ' ἔτεα πτολεμίξομεν αὖθι,
τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
330 κεῖνός θ' ὡς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
ἀλλ' ἄγε μίμνετε πάντες, ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
αὐτοῦ, εἰςόκεν ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἕλωμεν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον — ἀμφὶ δὲ νῆες

V. 321. ὣς οὖν H. — V. 323. ἄνεω vulg. — V. 325. ὁ οὐ V. — V. 330. κεῖνος τὼς W. — V. 339. πῇ W., ut semper. —

V. 323. ἀνέω cum Buttmanno vid. Lexil. II. 1 sqq. recepi. Plerique ἄνεω adiectivum esse censent, idque repetunt ab ἄναυος, ἄναος, ἄνεως, plur. ἄνεω, ut Μενέλεως et similia declinationis secundae nomina. Aristarchum vero pro adverbio habuisse Apollonius de adverb. p. 555, 15 sq. tradit, ad quam sententiam stabiliendam commode laudat Od. 23, 93 ἣ δ' ἄνεω δὴν ἧστο, ubi plurali nullus est locus. Quod Aristarcho et eius scholae tribuit Apollonius, ab eo non dissentiunt Eustath. ad Il. 387, 14. ad Od. 1939, 27. schol. BL. ad nostrum locum. Thiersch. in Gr. §. 184, 18 ἄνεως in Od. l. l. scribendum esse suspicatur. At Homerus raro admodum utitur hisce Atticorum formis, et ἄκην, σῖγα, ἀκέων iisque affinia, quae Buttmannus comparavit, ἀνέω quoque adverbium esse nobis persuadent. Denique nullum huius adiectivi apud Atticos reperitur vestigium.

V. 325. ὅου ex diaeresi ortum pro οὗ dici veteres docent, cf. sch. V. Et. M. 614, 34. Itaque minus recte referunt alii ad pronomen ὅστις, ut Eustath. 230, 7, quem sequitur Thiersch. in Gr. §. 206, 26. Prius firmat ἕης in Il. 16, 208 pro ἧς obvium, add. Buttm. in Gr. ampl. §. 75, 4.

V. 330. De initio huius versus magnus est criticorum dissensus. Quod revocavi κεῖνός θ' ὡς libri plurimi et optimi servant, Venet. quidem 14, 48 τὼς ut Wulf. praebet, sed in Od. 18, 271, alterum vulgo legitur. Schol. A Herodianum κεῖνός θ' ὡς, Aristarchum τὼς voluisse memoriae prodit, contra schol. BLV. utrumque in priore consensisse perhibent. Ad Il. 14, 48 κεῖνος τὼς de Ptolemaei Ascalonitae sententia schol. A commendat, et tertium hisce adiicit κεῖνός γ' ὡς. Quartum denique, si lectio certa est, reperitur apud Et. M. 508, 26 cll. Gud. 310, 3, ubi Herodiano κεῖνός θ' ὡς ἀγ., Aristarcho κ. τόσσ' ἀγ. tribuitur. Eu-

ὁμερδαλέον κονάβησαν ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν —
335 μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὦ πόποι, ἦ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε
νηπιάχοις, οἷς οὔτι μέλει πολεμήϊα ἔργα.
πῇ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται ἡμιν;
340 ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο μήδεά τ' ἀνδρῶν,
σπονδαί τ' ἄκρητοι καὶ δεξιαί, ᾗς ἐπέπιθμεν·
αὔτως γάρ ῥ' ἐπέεσσ' ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι μῆχος
εὑρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐόντες.
Ἀτρείδη, σὺ δ' ἔθ' ὡς πρὶν ἔχων ἀστεμφέα βουλὴν
345 ἄρχευ' Ἀργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
τούςδε δ' ἔα φθινύθειν, ἕνα καὶ δύο, τοί κεν Ἀχαιῶν
νόσφιν βουλεύωσ' — ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν —

V. 344. *συ δε θ' ὡς* V. — V. 345. *ἀρχευ Ἀργ.* V. —

stath. ad Il. 966, 31 nobiscum facit. Quae quum ita sint, utrum *τὼς* an *θ' ὡς* Aristarchus praetulerit, minus constare patet, unde removi. Vere enim iudicat Apollon. de adverb. p. 582, 17 *τὼς* iis convenire locis, quibus *ὡς* opponitur, ut Il. 3, 415.

V. 334. *κονάβησαν ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχ.* artissime cohaerent, comma igitur cum Venet. deleri, vid. schol. A.

V. 339. Adverbiis *πῇ πη* et *ὅπη* Wolfius ι subscriptum, quod olim reliquerat, nuperrime detraxit. Etymologia non minus quam veterum praecepta literam istam requirunt, vid. Nitzsch. ad Od. 2, 127. Heynius quanquam idem melius existimat, tamen sibi parum constat, ut Il. 14, 298. Venet. uno loco excepto Il. 5, 472, *πῇ* praebet, et grammaticos consentire Eustath. 78, 26. 669, 10. Apoll. de adv. 583, 23. cll. 586, 25 ostendunt. Passov. *πῇ* et *πη* rectius putat, quod *πως* et *πω* vulgo scribuntur, haec autem adverbia esse *οὕτως*, *οὔτω* hisque similia testantur. Ib. *ἡμιν* tenorem inclinare prudenter observat Bekk. Il. p. 166, accedunt schol. ABVL, dum dicunt: *τὸ δὲ ἡμῖν* (corr. *ἡμιν*) *ἀπολύτως ἀναγνωστέον.*

V. 345. *ἄρχεν' Ἀργείοισιν*, quemadmodum plerumque edi solet, schol. BLV. apud Bekkerum legunt cum parte codd. Ut Ven. exhibet, quem plurimi libri sequuntur, ita grammaticus in Bekker. anecd. p. 120, 7. Vitiosum esse illud intelligitur ex Il. 5, 200 *ἀρχεύειν Τρώεσσι* —.

V. 346. *τούςδε δ' ἔα φθινύθειν* Wolf. et Heyn., idque non modo Ven. profert, sed etiam Apollon. de pron. 333. A confirmat. Quare alterum *τοὺς δ' ἔα*, i. e. *τούςδ' ἐάω* nulla idonea nititur auctoritate.

V. 347. *βουλεύωσι* subiunctivum Aristarchi esse schol. A narrat, alii indicativum dedisse videntur.

πρὶν Ἄργοσδ' ἰέναι, πρὶν καὶ Διὸς αἰγιόχοιο
γνώμεναι εἴτε ψεῦδος ὑπόσχεσις, ἠὲ καὶ οὐκί.
350 φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
ἤματι τῷ, ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔβαινον
Ἀργεῖοι Τρώεσσι φόνον καὶ Κῆρα φέροντες,
ἀστράπτων ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα φαίνων.
τῷ μήτις πρὶν ἐπειγέσθω οἴκόνδε νέεσθαι,
355 πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι,
τίσασθαι δ' Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει οἴκόνδε νέεσθαι,
ἁπτέσθω ἧς νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης,
ὄφρα πρόσθ' ἄλλων θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
360 ἀλλά, ἄναξ, αὐτός τ' εὖ μήδεο, πείθεό τ' ἄλλῳ·
οὗτοι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται, ὅ ττι κεν εἴπω·
κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας, Ἀγάμεμνον,
ὡς φρήτρη φρήτρῃφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις.
εἰ δέ κεν ὧς ἔρξῃς, καί τοι πείθωνται Ἀχαιοί,
365 γνώσῃ ἔπειθ', ὅς θ' ἡγεμόνων κακὸς, ὅς τέ νυ λαῶν,

V. 349. εἴτε — εἴτε καὶ οὐκὶ V. — V. 354 et 373. τω Veu. τῷ | codd. pars. τινά περ Ar. — V. 355. πρίν — V. 364. ἕρξῃς

V. 349. Quaestio difficillima est de particulis εἴτε et εἴτε, ἤτε et ἤτε, εἰ et ἤ, ἠὲ et ἤ in enuntiationibus deliberativis sibi obstantibus. Bekker. quidem in censur. edit. Wulf. p. 146 sq. ἤτε, ἠὲ et ἤ interrogationi, εἰ conditioni tribuendum putat. Itaque h. l. ἤτε ψεῦδος — ἠὲ καὶ οὐκὶ refingit, cll. 11, 410. 17, 42, quorum facit Thiersch. in Gr. §. 353. 3 annot. Iam ut reliqua hinc mittamus, praeter nostrum locum εἴτε — εἴτε in Homericis carminibus ter apparet Il. 1, 65. 12, 239 sq. et Od. 3, 90 εἴθ' ὄγ' ἐπ' ἠπείρου ἁμῇ ἀνδράσι δυςμενέεσσιν, Εἴτε καὶ ἐν πελάγει —, in quibus, si illorum iudicio stabimus, ἤτε — ἤτε reponendum erit. Sed ab hoc conatu deterremur eo, quod nunnisi libr. 11, 410 ἤτ' ἔβλητ', ἤτ' ἔβαλ' ἄλλον satis certum et expluratum est, nam 17, 42 lectio admodum variat, εἴτε — εἴτε omnium propemodum librorum auctoritate defenditur. Etsi igitur Bekkerus melius perspexisse videtur Homerici sermonis indolem quam Heynius, quippe qui εἰ cogitando subiiciendum esse opinetur, vid. ad 11, 410, tamen εἴτε — εἴτε loco suo moveri non potest. Sed alia ratio huius versus est, ubi particula negandi sequitur. Etenim quum εἴτε — εἴτε sive — sive recte sibi opponantur, εἴτε — εἴτε καὶ οὐκὶ nullo Homeri exemplo stabiliri possunt, vid. Il. 2, 238, 300. 10, 445. Od. 1, 268. 4, 80, 632. 11, 493. Quare si res mei esset arbitrii, interpunctione mutata, quam et Ven. liber comprobat et Thiersch. l. l. recte divinat, ita scriberem γνώμεναι, ἤ κεν ψεῦδος ὑπόσχεσις, ἠὲ καὶ οὐκὶ. At quum libri contra stent,

ἠδ' ὅς κ' ἐσθλὸς ἔῃσι· κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται·
γνώσεαι δ', εἰ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις,
ἢ ἀνδρῶν κακότητι καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
370 ἦ μὰν αὖτ' ἀγορῇ νικᾷς, γέρον, υἷας Ἀχαιῶν.
αἴ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν·
τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
375 ἀλλά μοι αἰγίοχος Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν,
ὅς με μετ' ἀπρήκτους ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει.
καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεύς τε μαχεσσάμεθ' εἵνεκα κούρης
ἀντιβίοις ἐπέεσσιν, ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων·
εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκέτ' ἔπειτα
380 Τρωσὶν ἀνάβλησις κακοῦ ἔσσεται, οὐδ' ἠβαιόν.
νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν Ἄρηα·
εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω,
εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσιν,

V. — V. 374. χερσὶν ὑφ' ἡμετ. H. — V. 377. μαχησ. Ar. W. H.

εἴτε, — ἠὲ καὶ οὐκὶ intactum reliqui. Simile quiddam hymn. in Ven. 137 suppeditat.

V. 354. Causalem particulam τῷ, utpote vel e δι' ὃ vel ex οὕτως τὼς τῷ ortam, iuta carere Et. M. 773, 44 et schol. A ad 373 tradunt. Sed communem usum servare praestat, nam et Ven. liber alibi, ut supra 250 τῷ οὐκ ἂν βασιλῆας, non recedit, et grammatici in eodem acquiescunt, vid. Apollon. Lex. Hom. p. 662 sq. et schol. Ven. ad 1, 299.

V. 355. Praepositionem huic loco paene necessariam Aristarchi particula περ posthabita schol. BL. commendant, vid. Il. 6, 216. 450. Od. 4, 443.

V. 364. Ven. Il. 5, 650 ἔρξαντα, 4, 37. 22, 185 ἔρξον, ὅπως, asper igitur spiritus reiici debet.

V. 367. Pro εἰ καὶ Bekkerus l. l. ἢ καὶ proponit, sed id nusquam apparet.

V. 374. Tenorem praepositionis inclinavit Heynius hic et 4, 291. 13, 816. At quum grammatici, vid. ad v. 150., praepositione cum proximo verbo colliquescente accentus ἀναστροφὴν improbent, eam hac tantum lege admittendam puto, ut sermonis ambiguitas evitetur, veluti Arist. Il. 18, 191 rem instituit, etsi bene sciam alios aliter statuere.

V. 377. μαχεσσάμεθ' εἵν. κ. ita Ven. cf. ad 1, 208.

εὖ δέ τις ἅρματος ἀμφὶς ἰδὼν πολέμοιο μεδέσθω·
385 ὥς κε πανημέριοι στυγερῷ κρινώμεθ' Ἄρηϊ.
οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσεται, οὐδ' ἠβαιόν,
εἰ μὴ νὺξ ἐλθοῦσα διακρινέει μένος ἀνδρῶν.
ἱδρώσει μέν τευ τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσσιν
ἀσπίδος ἀμφιβρότης, περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται·
390 ἱδρώσει δέ τευ ἵππος ἐΰξοον ἅρμα τιταίνων.
ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω
μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὔ οἱ ἔπειτα
ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἠδ' οἰωνούς.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ὡς ὅτε κῦμα
395 ἀκτῇ ἐφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσῃ Νότος ἐλθών,
προβλῆτι σκοπέλῳ· τὸν δ' οὔποτε κύματα λείπει,
παντοίων ἀνέμων, ὅτ' ἂν ἔνθ' ἢ ἔνθα γένωνται.
ἀνστάντες δ' ὀρέοντο, κεδασθέντες κατὰ νῆας,
κάπνισσάν τε κατὰ κλισίας, καὶ δεῖπνον ἕλοντο.
400 ἄλλος δ' ἄλλῳ ἔρεζε θεῶν αἰειγενετάων,
εὐχόμενος θάνατόν τε φυγεῖν καὶ μῶλον Ἄρηος.
αὐτὰρ ὁ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
πίονα, πενταέτηρον, ὑπερμενέϊ Κρονίωνι·

V. 388. στηθεσφιν V. ut all. — H. — V. 397. γένηται ol. vulg.
V. 395. ἀκτῇ ἐφ. ὑψ. et κινήσει — V. 399. κάπνισαν V. et all.

V. 388. στήθεσσιν Ven. infra 544. tuetur.

V. 395. κινήσῃ Hermannus quoque probat in dissert. II. de legibus quibusd. subtiliorib. sermonis Hom. p. 9.

V. 397. γένωνται Aristarchi fuisse schol. A e Didymo narrat. Schol. BL., qui γένωνται non ad κύματα, sed ad ἄνεμοι referunt, addunt οἱ δὲ ἀήθεις μεταγράφουσι γένηται. Quod Heynius perperam explicat de editionibus parum frequentatis et in usu habitis. Sermo enim est de grammaticis, et legendum ἀηθῶς, alii insolito more γένηται scripserunt. Vossius, cui eadem verborum iunctura placet, tollere debebat interpuncta post κῦμα et ἀνέμων, ut Ven. vult. Aristarchus vero γένωνται cum nomine κύματα iungendum existimavit. Quo concesso nihil erit novandum.

V. 399. Barnesius κάπνισσαν recte emendavit. Siquidem Homeri sunt ἐτειχίσσαντο, ἀπουρίσσουσιν, ὀχλίσσειαν et similia, in quibus libri nihil discrepant, illud quoque sic scribatur oportet; quamquam tum libros tum grammaticos, ut Et. M. 489, 53, vitium satis tritum insidet.

V. 415. Quid Aristarchum moverit, ut πρῆσαι in πλῆσαι mutaret, nescio. Forsitan offensus est eo, quod Homerus alibi ἐμπρῆσαι πυρὶ sive πυρὸς iungit, vid. 8, 182, 217. cll. 9, 242.

κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας Παναχαιῶν,
Νέστορα μὲν πρώτιστα καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα,
αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴαντε δύω καὶ Τυδέος υἱόν,
ἕκτον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον.
αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
ᾔδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο.
βοῦν δὲ περιστήσαντο, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο·
τοῖσιν δ' εὐχόμενος μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, κελαινεφές, αἰθέρι ναίων,
μὴ πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι, καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν,
πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον
αἰθαλόεν, πρῆσαι δὲ πυρὸς δηΐοιο θύρετρα,
Ἕκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι
χαλκῷ ῥωγαλέον· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα πώ οἱ ἐπεκραίαινε Κρονίων·
ἀλλ' ὅγε δέκτο μὲν ἱρά, πόνον δ' ἀμέγαρτον ὄφελλεν·
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
αὐέρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν

— V. 415. πλῆσαι Ar. et all. — V. 419. οὐ δ' ἄρα H. — V. 420. ἀλίαστον schol. A. — V. 422. αὐ ἔρυσαν H. et all. —

Πρῆσαι et scripti libri et grammatici tuentur, velut Et. M. 687, 43. Apoll. Lex. H. p. 566, nec dissident poetae alii, ut Apoll. Rh. Arg. IV, 819. Buttmannus, qui de hoc verbo in Lexil. I, p. 104 sqq. exposuit, Aristarchi iudicium non attigit.

V. 419. οὐδ' ἄρα, quod sententia postulat, redit apud ipsum Heynium infra 3, 302.

V. 420. ἀμέγαρτον, quantum video, libri servant omnes, ἀλίαστον ex Aristarchi commentariis libro primo annotat schol. A. Pro illo pugnant Apoll. Lex. H. p. 100. Et. M. 81, 29, in quo perperam editur φθόνον et φθόνου, et Hesiod. theog. 666; hoc apud Homerum legisse suspicor Apoll. Rhodium, vid. Arg. 2, 649 εἰρεσίῃ δ' ἀλίαστον ἔχον πόνον. Si Buttmannus utriusque significationem in Lexil. I, p. 74 et 261 sq. recte perspexit, de quo mihi quidem dubitare licebit, ἀλίαστον πόνον idonea de causa Aristarchus praetulit alteri.

V. 422. αὐέρυσαν. Venet. liber semper connectit, vid. 8, 325. 12, 261. Grammaticos varie sensisse testis esse potest schol. A, qui hic et 12, 261. separat, sed alibi codici adstipulatur. Eadem dissensio regnat apud Eustath. et in Et. M. 99, 2. 533, 50. cll. 168, 44. 171, 47. Compositum esse Apollonius pariter ac

δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
425 καὶ τὰ μὲν ἄρ σχίζῃσιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον·
σπλάγχνα δ' ἄρ' ἀμπείραντες ὑπείρεχον Ἡφαίστοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
430 αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
435 μηκέτι νῦν δήθ' αὖθι λεγώμεθα, μηδ' ἔτι δηρὸν
ἀμβαλλώμεθα ἔργον, ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίζει.
ἀλλ' ἄγε, κήρυκες μὲν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
λαὸν κηρύσσοντες ἀγειρόντων κατὰ νῆας·
ἡμεῖς δ' ἀθρόοι ὧδε κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
440 ἴομεν, ὄφρα κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσεν

V. 426. ἐμπείραντες ol. vulg. et Eustath. ad Il. 136, 19. — V. 427. πάσαντο Ar. — V. 428. τ' ἄλλα V. — V. 435. δὴ ταῦτα λεγώμ. Z. μηκέτι δὴ νῦν Callistrat. ib. μηδέ τι V. H. —

Pindarus, cuius mentionem facit Dammius, ostendunt, cf. illum in Lex. H. p. 179. ed. Rost.

V. 426. ἀμπείραντες praeter libros plurimos confirmant Et. M. 440, 21 Tzetz. ad Hom. Il. p. 62, 10.

V. 427. σπλάγχν' ἐπάσαντο recurrit in Od. 3, 9, ad quem l. aliam varietatem commemorant schol. Harl. ἐδάσαντο.

V. 435. Anceps est scriptura aeque atque explicatio. Alii enim λεγώμεθα congregemur otium agentes (συναθροιζώμεθα), alii tempus dicendo teramus (ἀναλεγώμεθα) acceperunt. Quod ut clarius pateret, Zenodotus ταῦτα λεγ. ex aliis Iliadis locis invexit, cf. 13, 292. 20, 244. Od. 3, 240. 13, 296. Sed illic confabulantes audimus, ad quorum sermones aptum est pronomen ταῦτα. Nostro loco quum nihil eiusmodi praecedat, Aristarchi δήθ' αὖθι λεγ. verum crediderim. Colloquendo enim tempus fefellisse duces coenantes verisimile est. μηδέ τι Heynio invito excidit, at ita scribit Et. M. 79, 46.

V. 436. ἐγγυαλίζει schol. A. Aristarchi, Aristophanis et Apollonii Rhodii auctoritate commendat, et commodius esse videtur futuro, tametsi multo rarius legitur, quod Iovis auxilio confisi ad proelium progrediuntur Achaeorum.

V. 447. De ἀγήρασον et ἀγήρων vide Excurs. IV.

κηρύσσειν πόλεμόνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
445 οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα Διοτρεφέες βασιλῆες
θῦνον κρίνοντες· μετὰ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη
αἰγίδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον, ἀγήραον, ἀθανάτην τε·
τῆς ἑκατὸν θύσανοι παγχρύσεοι ἠερέθονται,
πάντες ἐϋπλεκέες, ἑκατόμβοιος δὲ ἕκαστος,
450 σὺν τῇ παιφάσσουσα διέσσυτο λαὸν Ἀχαιῶν
ὀτρύνουσ' ἰέναι· ἐν δὲ σθένος ὦρσεν ἑκάστῳ
καρδίῃ ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ' ἠὲ νέεσθαι
ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
455 Ἠΰτε πῦρ ἀΐδηλον ἐπιφλέγει ἄσπετον ὕλην
οὔρεος ἐν κορυφῇς, ἔκαθεν δέ τε φαίνεται αὐγή·
ὣς τῶν ἐρχομένων ἀπὸ χαλκοῦ θεσπεσίοιο
αἴγλη παμφανόωσα δι' αἰθέρος, οὐρανὸν ἶκεν.
Τῶν δ', ὥστ' ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλά,
460 χηνῶν ἢ γεράνων ἢ κύκνων δουλιχοδείρων,
Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα,

V. 436. ἐγγυαλίζει V. Eustath. et olim vulg. — V. 447. ἀγήρων Ar. H. — V. 448. ἠερέθοντο Z. — V. 456. ἐκ κορυφῆς codd. quid. φαίνετε perperam H. — V. 461. Ἀσίῳ V. H. W. —

V. 448. Imperfectum ab immortali Iovis aegide alienum existimat schol. A. Zenodoto potius displicuit inusitata praesentis forma. Eam vero libri et grammatici suspicione liberant, cf. 3, 108. 21, 12. Apoll. Rh. 1, 984. III, 638. Neque alium ac nostrum locum ante oculos habuit Apoll. in Lex. H. 327. Ἠερέθονται, διασείονται, quod ex Eust. 252, 17 putest intelligi.

V. 456. οὔρεος ἐκ κορυφῆς praeter unum Vratisl. Moschop. 73, 13. ἐν κορυφῇ Vindob. libr. Vulgata Homero magis convenit.

V. 461. Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, i. e. in Asiae prato scribendum esse plurimi veterum contendunt. Narrant enim schol. ABDLV. Eustath. 204, 10, Et. M. 153, 42. Asium heroem Cotyis et Myus filium huic nomini originem dedisse. Eius opinionis auctores laudantur Herodotus, Strabo, Stephanus Byzantinus et Christodorus pneta in Lydiacis, cuius fragmentum exstat in schol. Ven. Cotýn regem Valckenaerius et Heynius in Atyn, quod nomen Lydorum principum proprium fuisse constat, tot testibus invitis mutatum voluerunt. Grammaticis hanc deberi correctionem sagaciter perspexit Hermannus ad H. in Ap. 250, cuius rei fidem facit Eustath. 254, 17. τινὲς δὲ τὸ Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι ἀντὶ τοῦ Ἀσίου εἶπον κατὰ γενικὴν πτῶσιν, quodam concinunt scholia, dum observant Herodianum ἐν τῇ καθόλου, Ptolemaeum de synaloepha et

ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσιν,
κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμών·
ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
465 ἐς πεδίον προχέοντο Σκαμάνδριον· αὐτὰρ ὑπὸ χθὼν
σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.
ἔσταν δ' ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι
μυρίοι, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρῃ.
Ἠΰτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλά,
470 αἵτε κατὰ σταθμὸν ποιμνήϊον ἠλάσκουσιν
ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει·
τόσσοι ἐπὶ Τρώεσσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
ἐν πεδίῳ ἵσταντο, διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες.
Τοὺς δ', ὥςτ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες
475 ῥεῖα διακρίνωσιν, ἐπεί κε νομῷ μιγέωσιν·
ὣς τοὺς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα
ὑσμίνηνδ' ἰέναι· μετὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων,
ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἴκελος Διὶ τερπικεραύνῳ,
Ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι.

V. 462. ἀγαλλόμενα Ar. V. — | V. 468. γίνεται V. c. all. — V.
V. 463. σμαραγεῖ τε γαῖα Ar. — | 469. ἄδιν. V. vid. ad v. 68. —

Orionem de orthographia sic iudicasse. Quare redeat Homero antiquum Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, quod Guil. Dindorfius et Thiersch. in Gr. §. 178, 26. probarunt; legitur ita in schol. ad Ap. Rh. II, 777.

V. 462. ἀγαλλόμενα πτερύγεσσιν Aristarchus, ut ad ἔθνεα referatur, edidit, cf. schol. ABC. et Eustathium, qui in antiquis commentariis reperit. Iam veteres ἀγαλλόμεναι Il. 16, 280. exeusant, propiora etiam sunt v. 87, 470 et Hymn. in Merc. 553. ὠκείῃσιν ἀγαλλόμεναι πτέρυγεσσιν.

V. 463. σμαραγεῖ δέ τε λειμών in omnibus adesse puto. Quod schol. V. Aristarcho adscribunt, nusquam comparet.

V. 468. Nihil mirum est, quod Ven. semel tantummodo 4, 225 γίγνεται habet. Prava quidem scriptura vulgaris, sed longe antiquior ullo, qui hodie exstat, codice, vid. Elmslei. ad Eur. Med. v. 14. Quare prudenter de prisco isto vitio iudicasse censeo Bekkerum l. l. p. 171, et Popponem de elocut. Thucyd. p. 208. Codicibus iam ea de causa fides deroganda esse videtur, quod ipsi grammatici plerique γίγνεσθαι serius ortum existimant, cf. Eustath. ad Il. 1064, 2. Et. M. 232, 8.

V. 478. Levis est momenti, sed verbo indicandum editiones antiquiores propemodum omnes ἴκελος et ἰκέλη adspirare. Libri, quantum coniici potest, ἴκελος et ἰκέλη longe pluribus locis com-

480 ἠΰτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων
ταῦρος· ὃ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσιν·
τοῖον ἄρ' Ἀτρείδην θῆκε Ζεὺς ἤματι κείνῳ,
ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι καὶ ἔξοχον ἡρώεσσιν.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι·
485 ὑμεῖς γὰρ θεαί ἐστε, πάρεστέ τε, ἴστε τε πάντα,
ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν·
οἵτινες ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω·
οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ στόματ' εἶεν,
490 φωνὴ δ' ἄῤῥηκτος, χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη·
εἰ μὴ Ὀλυμπιάδες Μοῦσαι, Διὸς αἰγιόχοιο
θυγατέρες, μνησαίαθ', ὅσοι ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον.
ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω, νῆάς τε προπάσας.
Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον,
495 Ἀρκεσίλαός τε Προθοήνωρ τε Κλονίος τε·
οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο καὶ Αὐλίδα πετρήεσσαν,
Σχοῖνόν τε Σκῶλόν τε, πολύκνημόν τ' Ἐτεωνόν,

V. 478. ἴκελος V. perperam. — V. 484. Ὀλυμπιάδες βαθύκολποι Z. — V. 488. ὀνομήνω 11. — V. 496. Θυρίην V. L. apud Eust. 252, 6. et schol. A B L.

probant. Venet. certe ἴκελος et εἴκελος, quod et saepe obliteratum animadvertimus, ubique praebet, si exemeris 4, 86 ἀνδρὶ ἰκέλῃ, neque aliter Vindobonenses. Convenire grammaticorum praeceptis haec documento est Lexic. περὶ πνευμ. a Valckenario editum p. 228. Ita quoque versus legitur apud Achillem Tatium de amore Clitophontis et Leucippes I, 8.

V. 481. ἀγρομένῃσιν libri optimi, quibus accedit Quint. Smyrn. hunc locum in Posth. I, 799 imitatus.

V. 484. Contra Zenodotum scholia monent Homerum non modo Musas, sed ne Graecas quidem mulieres sic appellare, Troianarum enim est propria, cf. 18, 122. 24, 215. Nymphis datur in Hymn. in Ven. 258, cf. Et. M. 184, 21. Eustath. ad Il. 1146, 4.

V. 488. Venet. neque huic verbo, neque aliis finitimis ι appingit, vid. 14, 278. 16, 498. 23, 90, 178. Quare in Il. 9, 121. 10, 522. pravae librariorum debetur sedulitati.

V. 496. οἵ θ' Ὑρίην grammatici, quos supra laudavi, et libri praeferunt. Urbem enim ab Hyrieo conditore nomen invenisse volunt, vid. Strabon. p. 620 A. Steph. Byz. s. v. et Hesiodi fr. p. 216 ex edit. Goettlingii, quo rem confirmant veteres. Unde Et. M. 784, 53 Ὑρία, ὄνομα πόλεως ἀπὸ Ὑριέως emendari potest.

Θέσπειαν, Γραῖάν τε καὶ εὐρύχορον Μυκαλησσόν,
οἵ τ' ἀμφ' Ἄρμ' ἐνέμοντο καὶ Εἰλέσιον καὶ Ἐρύθρας,
500 οἵ τ' Ἐλεῶν' εἶχον ἠδ' Ὕλην καὶ Πετεῶνα,
Ὠκαλέην, Μεδεῶνά τ', ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Κώπας, Εὔτρησίν τε, πολυτρήρωνά τε Θίσβην,
οἵ τε Κορώνειαν καὶ ποιήενθ' Ἁλίαρτον,
οἵ τε Πλάταιαν ἔχον, ἠδ' οἳ Γλίσαντ' ἐνέμοντο,
505 οἵ θ' Ὑποθήβας εἶχον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,

— V. 498. Θέσπιαν V. W. vulg. Ib. Μυκαλησὸν V. - σσόν V. H. editt. antiquae, vid. ad v. 690. — V. 499. Εἰρέσιον Et. M. 703, 11. H. Ἐρυθρὰς H. grammat. ap. Eust. 267, 2. — V. 502. Μέσσην Z. — V. 504. Γλίσαντ' ἐν. olim, Γλισᾶντ' ἐν. all. — V. 505. ὑπὸ Θ. schol. BL. Eustath. Strab. IX. 632. B.

V. 498. Θέσπειαν proparaxytonum esse censuit Herodianus in libr. XI τῆς καθολικῆς προσῳδίας, vid. schol. A., quocum fere convenit Eustathio 265, 42. Eandem Herodiani regulam suam faciunt alii, ut Et. M. 305, 38. Draco de metr. poet. 47, 7. Arcadius de acc. 97, 25. Et. Gud. 172, 38, cuius verbis misere corruptis medicinam admovent reliqui; in Etymologico quoque vitiose editur Πλάτεια. Quod grammatici suadent, id scriptorum consuetudo egregie firmat. Homericum enim esse Θέσπειαν Herod. VIII, 50. Pausan. IX, 26, 2. Strab. IX, 627. C. Steph. Byz. ostendunt. Triplex autem fuit huius nominis forma, Θέσπεια, Θέσπια et Θεσπιαί; priores duae antiquae et poetarum propriae sunt, tertia vulgaris et communis.

V. 499. Apioni et Herodoro, qui Ἐρυθρὰς acuerunt, plurimi veterum ea de causa sunt adversati, quod Ἐρυθρας duas urbes, unam Boeotiae, alteram Ioniae, tenore distingui putabant, cf. schol. D. Eust. 967, 4. Alii vero, in quibus Strabo est IX, 620. A., utrumque ὀξυτόνως scribunt. Nostrum Thucydid. III, 24. Ἐρύθρας profert, quanquam codices Duckero teste discrepant. Neque ab aliis aliorum libris dissensum istum abesse indicio sunt Herodoti Ἐρυθραῖ I, 142, quae qua lege vindicari possint non perspicio. Ut proprium ab adiectivo secernatur, Ἐρύθραι, ῶν, Ἐρύθραις, si de Boeotiae oppido agitur, necessario scribendum erit. De Ionica nihil dirimere ausim, etsi in tanta urbium, quibus idem fuit nomen, multitudine e diverso tenore nullam propemodum utilitatem percipimus, nec quidquam discriminis hic illic reperitur, vid. Suid. I, 864. Harpocrat. Lex. v. Ἐρυθραῖοι.

V. 500. Ὕλην syllabam priorem producere schol. Eustath. Strab. IX, 625 C et Draco de metr. 92, 5. hoc versu allato testificantur.

V. 502. Θίσβην Boeotiae esse urbem interpretes consentiunt, eamque ob causam Zenodoti Μέσσην, ut Laconiae civitatem, quae alibi Μεσσήνη vocatur, reiiciunt, add. Strab. IX. p. 630. B. cum Steph. Byz.

V. 504. De nomine Γλίσα; valde fluctuant veteres. Eustath. 269, 23. si comparaveris cum schol. BCD. Et. M. 234, 19. et

Ὀγχηστόν θ', ἱερὸν Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος,
οἵ τε πολυστάφυλον Ἄρνην ἔχον, οἵ τε Μίδειαν,
Νῖσάν τε ζαθέην, Ἀνθηδόνα τ' ἐσχατόωσαν·
τῶν μὲν πεντήκοντα νέες κίον· ἐν δὲ ἑκάστῃ
510 κοῦροι Βοιωτῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι βαῖνον.
Οἳ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον ἰδ' Ὀρχομενὸν Μινύειον,
τῶν ἦρχ' Ἀσκάλαφος καὶ Ἰάλμενος, υἷες Ἄρηος,
οὓς τέκεν Ἀστυόχη δόμῳ Ἄκτορος Ἀζείδαο,

— V. 506. Ποσειδήϊον Eustath. et olim vulgo. — V. 507. Ἄσκρην Z. Τάρνην V. L. schol. D. Eustath. 270, 40. Strab. IX, 633. C. — V. 508. Νίσαν H. Ἴσον, Κρεῖσαν, Νῦσαν Φηράς τε ζαθέας VV. LL. apud Eust. 271, 4 sqq. H. ἐσχατόεσσαν Steph. Byz. et Suid. I, 212. —

schol. A. ad Il. 12, 20. Γλίσας αντος, Γλισᾶς ἄντος, Γλίσσας αντος, denique Γλισσᾶς ἄ commendata esse intelliges. Quorum ultimum aetati, ut opinor, posteriori debitum Choeroboscus, quocum sentire videtur Steph. Byz., approbavit. Ei, quod primo posuimus loco, tum aliorum scriptorum usus, cf. Herodt. IX, 43. Pausan. IX, 19, 2. Strabon. IX, 632. A, patrocinatur, tum similium norma tuetur. Quemadmodum enim Αἴας, γλγας, Θόας αντος flectuntur, ita Γλίσας αντος hisce consentaneum erit.

V. 505. Thebanos in Graecorum exercitu, qui Troiam obsidione clausit, fuisse, Thebis non ita pridem funditus eversis, vid. Il. 4, 404 sqq. negandum putarunt. Qua causa impulsi alii ὑπὸ Θήβας Potnias, alii oppidulum quoddam ignobile, alii denique Thebas arce Cadmea nondum refecta appellari existimarunt. Vulgato codicum et numerus et auctoritas adsunt.

V. 506. Ποσειδήϊον praeter alios Herodian. περὶ μον. λέξ. p. 11, 2. praebet. Etymologia ita scribi iubet, sed et libri et grammatici agnoscunt alterum, ut Eust. ad Dionys. Perieg. 803. schol. ad Apoll. Rh. III, 1242. Steph. Byz. Ceterum de huius versus interpretatione quaesiverunt; distingui enim potest vel Ὀγχησιόν θ' ἱερὸν Ποσιδήϊον, ἀγλαὸν ἄλσος, vel Ὀγχ. θ' ἱερὸν, π. ἀγλ. ἄλσ., vel totus versus in unum contrahi. Medium, quod Heynius et Wolfius sunt amplexi, levi Tzetzae in schol. ad Lycophron. 645 nititur praesidio. Equidem Venetum sequutus Ὀγχησιόν θ', ἱερὸν Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος dedi, idque Homer. hymn. in Merc. 186 sq. Od. 6, 291, cll. 321. munire crediderim.

V. 507. Ascram vitibus ferendis minus idoneam, quippe quae sit Hesiodo op. 638 Ἄσκρη, χεῖμα κακή, θέρει ἀργαλέη, οὐδέποτ' ἐσθλή, rati coniuncta opera Ἄρνην tuentur veteres, cf. schol. A. Eust. 270, 36. Strabon. l. l. Ἄρνην et Τάρνην, quae aliis vitiosa esse videtur forma, unam et eandem urbem habet Herodianus apud Et. M. 145, 3. Prius Hesiod. in scut. Herc. 475. Pausan. IX, 40, 3. agnoscunt; nonnulli tamen Arnen post tempora Troica exstructam esse tradiderunt, vid. schol. Didymi. Quo quidem grammatici, ut de loco mutando cogitarent, impulsi esse videntur. Similis novandi causa veteribus fuit in versu proximo. Etenim quum

παρθένος αἰδοίη, ὑπερώϊον εἰςαναβᾶσα,
515 Ἄρηϊ κρατερῷ· ὃ δέ οἱ παρελέξατο λάθρη·
τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Αὐτὰρ Φωκήων Σχεδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
υἱέες Ἰφίτου μεγαθύμου Ναυβολίδαο·
οἳ Κυπάρισσον ἔχον, Πυθῶνά τε πετρήεσσαν,
520 Κρῖσάν τε ζαθέην καὶ Δαυλίδα καὶ Πανοπῆα,
οἵ τ' Ἀνεμώρειαν καὶ Ὑάμπολιν ἀμφενέμοντο,
οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισὸν δῖον ἔναιον,
οἵ τε Λίλαιαν ἔχον πηγῇς ἐπι Κηφισοῖο·
τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
525 οἱ μὲν Φωκήων στίχας ἵστασαν ἀμφιέποντες·

V. 514. εἰς ἀναβ. V. — V. 516 et 680. τῶν δὲ V. H. — V. 517. Φωκείων V. L. Ar. — V. 520. Κρίσαν H. Ib. in fine Ἀνάκριδα καὶ Π. schol. ad Suph. OT 733. Παροπέων Z. — V. 522. Κηφισὸν et Κηφισοῖο codd. pars. et Eust. — V. 525.

Nisam hisce in regionibus scirent nullam, alii alias exprompserunt coniecturas, cf. Strabon. IX, 62 sq. Νῖσαν, ut Venet., Eustath. et codd. legunt, reliqui intactam. Ib. ἐσχατόωσαν non modo codices, sed etiam schol. Apollon. Parisin. ad Arg. I, 1310 praeponunt alteri, tempore Homerico inferiori.

V. 514. Venet. verbum eodem modo disiungit Il. 6, 74 Ἴλιον εἰς ἀνέβ. 24, 97 ἀκτὴν εἰς ἀν. et ib. 700. Quibus obstant 17, 320 Ἴλιον εἰςανεβ. cll. 337. 8, 291. λέχος εἰςαναβαίνοι. 18, 68. Sic voluisse videtur Aristarchus, cuius ex praecepto sua hausit schol. A., qui addit intervallum vix sentiri. Quae quum ita sint, neque Venetus certam sequatur legem, praepositione utraque et cum verbo et cum nomine coniuncta, nihil est mutandum, vid. Od. 2, 172. 17, 101 alib.

V. 516. Τοῖς δὲ Aristarchum dedisse schol. A. hic et vers. 733. observat. Proinde Wolfius dativum aliis exemplis 534, 568, 602. confirmatum restituit. Utroque loco assentiuntur Vindobonenses libri, quos Alterus contulit.

V. 517. Aristarchum utrumque Φωκήων et Φωκείων habuisse schol. A. et Eust. 273, 42. narrant. Illud Ionum proprium merito censet Heynius, neque recedunt epici alii, ut Apoll. Rh. I, 207.

V. 520 Κρῖσαν Homericum esse disci potest ex Pausan. X, 34, 4. Eust. 273, 28. Et. M. 515, 20. Drac. 21, 4. et Steph. Byz. Alii igitur Κρίσαν vel Κρίσσην frustra maluerunt. Horum alterum Pindari est, vid. Isthmic. II, 26. Pyth. V, 49. VI, 18., alterum poetae, qui hymn. in Apollinem inter Homerica lectum composuit, vid. 269, 282. Quanta apud alios scriptores huius nominis sit ambiguitas, interpretes ad Thucyd. I, 107. Poppo observ. in Th. p. 28. demonstrarunt, add. Hesych. II, 260. Suid. II, 374. Ab hac nostra urbe Κίρραν non re, sed nomine tantum

Βοιωτῶν δ' ἔμπλην ἐπ' ἀριστερὰ θωρήσσοντο.
Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
μείων, οὔτι τόσος γε ὅσος Τελαμώνιος Αἴας,
ἀλλὰ πολὺ μείων· ὀλίγος μὲν ἔην, λινοθώρηξ,
530 ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς·
οἳ Κῦνόν τ' ἐνέμοντ', Ὀπόεντά τε Καλλιάρου τε,
Βῆσσάν τε Σκάρφην τε καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινάς,
Τάρφην τε Θρόνιόν τε Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα·
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο
535 Λοκρῶν, οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆς Εὐβοίης.
Οἱ δ' Εὔβοιαν ἔχον μένεα πνείοντες Ἄβαντες,
Χαλκίδα τ' Ἐρέτριάν τε, πολυστάφυλόν θ' Ἱστίαιαν,

ἵστασαν W. — V. 527. ὁ Ἴλῆος Z. H. Ὀϊλῆος Hgen. ad h. in Mercur. 145. perperam. — V. 532. Βῆσαν Z. W. — V. 537. Χαλκίδ' Ἐρέτρειαν Steph. Byz v. Χαλκίς. Ib. Ἱστίαιαν V.

differre cum Boeckhio explicatt. ad Pindar. p. 286. statoerim, etsi aliis, ut Heynio ad hymn. Hom. in Apoll. Pyth. 31., Strabone praeeunte contrarium placet.

V. 522. Κηφισὸν et Κηφισοῖο Ven., sed 5, 709 Κηφισίδι λίμνῃ idem, ut in hymn. in Apoll. 240 Κηφισόν, 280 Κηφισίδος vulgo feruntur. Simplex σ sufficit Ernestio, Otofr. Müllero de Orchom. p. 479 sq. Elmslei ad Soph. OC. 687. Jacobs. ad Anth. Pal. p. 886. Bernhardi ad Dionys. Perieg. 440, aliis. Idem in altero Homeri versu tuentur schol. LV. Et. M. 512, 16. Hesych. II, 252. Itaque ab aliis, qui secus suadent, licebit dissentire.

V. 525. Ἵστασαν, ἕστασαν et ἕστασαν magna inconstantia in scriptis pariter atque editis libris obveniunt. Vide Excurs. V.

V. 526. Propter raritatem adverbii ἔμπλην saepe laudant grammatici, in quorum numero est schol. ad Nicandr. Ther. 326.

V. 527. Recentiores quosdam Ἴλεως et Ἰλιάδης tribus syllabis adoptasse schol. A. commemorat. Cui legi Homerum adstrinxit Zenodotus. vid. schol. Ven. ad Il XIII, 694. Eustath. ad. Il. 1018, 15. Plures Homeri versus obniti iidem demonstrant, vid. Ven. schol. ad XIII, 712. XIV, 442. Est igitur haec ratio non Homeri, sed Hesiodi et Stesichori propria, ut referunt. Eust. 277, 2. 650, 46. schol. Ven. ad Il. XV, 333. vid. Hes. fr. Cl. apud Güttlingium.

V. 532. Βῆσαν Aristarchi esse videtur, alterum enim schol. A. tribuit Zenoduto, qui unam sibilam ut nomen ab appellativo discerneretur, subtraxit. Geminum σ non solum Venet. et alii libri Homero reposcunt, verum etiam scriptores, ut Strab. XI, 652. B. Steph. Byz., neque aliter, si Eustathio fides est, Herodianus voluit. Rem conficiunt ii testes, qui hoc versu utuntur, grammaticus in anecdot. Bekkeri I, 226, 8. Et. M. 196, 48. Hesych. I, 724. Apoll. Lex. Hom. p. 192.

V. 537. Ἐρέτριάν τε quum omnes edant libri, nihil ausus sum

Κήρινθόν τ' ἔφαλον, Δίου τ' αἰπὺ πτολίεθρον,
οἵ τε Κάρυστον ἔχον, ἠδ' οἳ Στύρα ναιετάασκον·
540 τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' Ἐλεφήνωρ, ὄζος Ἄρηος,
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων.
τῷ δ' ἅμ' Ἄβαντες ἕποντο θοοί, ὄπιθεν κομόωντες,
αἰχμηταί, μεμαῶτες ὀρεκτῇσιν μελίῃσιν
θώρηκας ῥήξειν δηΐων ἀμφὶ στήθεσσιν·
545 τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἱ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
θρέψε, Διὸς θυγάτηρ — τέκε δὲ ζείδωρος Ἄρουρα —
κὰδ δ' ἐν Ἀθήνῃς εἶσεν, ἑῷ ἐν πίονι νηῷ·
550 ἐνθάδε μιν ταύροισι καὶ ἀρνειοῖς ἱλάονται
κοῦροι Ἀθηναίων, περιτελλομένων ἐνιαυτῶν·
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς.
τῷ δ' οὔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ

V. 549. Ἀθήνησ' εἶσεν H. — V. 552. Πετεῶο Ar. — V. 553. ἐπιχθονίων Ald. et editt. all. — V. 557. τριςκαίδεκα V. L. Eustath. 284, 21. — V. 561. Τροίζην',

mutare. Quanquam Stephani Byzantini Ἐρέτρειαν, quod in Herodot. I, 61. VI, 43, 94. codex F. confirmat, mihi arridere olim in libr. de vers. heroic. p. 30. fassus sum. Caeterum Εἰρέτριαν oportet scribi προπαροξυτόνως, originem enim ducit a verbo ἐρέσσω, ἐρέτης, ἐρέτρια, atque urbem navigationi commodam designat. De quo nominis tenore consentiunt plurimi, ut Strab. X, 689. B. Et. M. 671, 6. Hesych. I, 1424. Itaque si quando Ἐρετρία offertur, velut apud Steph. Byz., Diodor. Sicul. XII, 36., falso ita exarari certum est. Eandem civitatem Μελανήϊδα et Ἀρότριαν ab antiquis appellatam esse memoriae produnt Strab. l. l. et Eustath. 180, 6. Alteram urbem Ἱστίαιαν sive Ἑστίαιαν dici auctor est Steph. Byz. voc. Ἱστίαια, spiritum asperum Od. 19, 304. h. in Vener. 221 stabiliunt.

V. 541. Schol. ad Soph. Philoct. 489. profert, Heynius ad Trachinias falso remittit lectores.

V. 543. ὀρεκτῇσιν μελίῃσιν ex h. l. excitat Et. Orion. 120, 9.

V. 549. Ἀθήνης εἶσεν, ut Wolfius dedit, Ven. et Eustath. praebent.

V. 552. Πετεῶο grammatici vel ab Attico Πετεώς, Πετεῶ abundante o, vel a Πετεός οἷο ῶο repetunt, hoc fecit Aristarchus, illud Herodianus, vid. schol BL. Eustath. 283, 33 sq. At melius scribi Πέταος Πέτεως ut Πηνέλαος λέως iure dicit Thiersch. in gr. Gr. §. 184, 16.

V. 553. ἐπιχθόνιος a Wolfio reductum praeter Venet. Eustath. et alia Iliados exemplaria Tzetza exeges. ad Il. p. 52, 5. obtulit.

κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας —
555 Νέστωρ οἶος ἔριζεν· ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν —
τῷ δ' ἅμα πεντήκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας.
[στῆσε δ' ἄγων ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.]
Οἱ δ' Ἄργος τ' εἶχον, Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,
560 Ἑρμιόνην, Ἀσίνην τε, βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας,
Τροιζῆν', Ἠιόνας τε καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον,
οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν Μάσητά τε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
καὶ Σθένελος, Καπανῆος ἀγακλειτοῦ φίλος υἱός·
565 τοῖσι δ' ἅμ' Εὐρύαλος τρίτατος κίεν, ἰσόθεος φώς,
Μηκιστέος υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἄνακτος.
συμπάντων δ' ἡγεῖτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἱ δὲ Μυκήνας εἶχον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,

II. Eust. 287, 19. — V. 562. τῶν δ' αὖθ' ἡγ. H. — V. 566. νηοὺς τ' Αἴγ. Eust. — V. 563. Μηκιστιέως υἱὸς V. H. vulg. —

V. 558. Non fuit in editionibus antiquissimis et a Solone incertus putatur.

V. 561. Τροιζῆν ἦνος barytonum esse vult Herodiani regula ab Eustathio aliata, scriptorum vero usus cum tenore; qui vulgo insidet, congruit, vid. Herodt. VIII, 41. Thucyd. I, 115. IV, 118.

V. 562. Discrepantia, quam Eustath. 266, 7. memorat, e certamine Homeri et Hesiodi p. 252. v. 20 apud Göttlingium huc traducta est, nec multum distat h. in Apoll. 31. νῆσός τ' Αἰγίνη. Poetarum esse Αἴγινα ης αν in libello de prosod. Gr. p. 20 annotat. demonstravi, iis, quae illic disserui, adiicere liceat Pindarum et Herodotum, cf. Pyth. VIII, 103. Nem. VIII, 50. Herodt. VIII, 40.

V. 563. τῶν αὖθ' ἡγεμόν. Ven. ubique sine ullo additamento exhibet, vid. versus 552, 605, 618, 627, 678. τῶν δ' αὖθ' ἡγ. Heynio invito excidit.

V. 566. Μηκιστέος υἱός, etsi monumenta scripta formam communem tuentur, cum Wolfio adoptavi. Illam ut removerent, Bekker. in censur. Humeri Wolf. p. 131. Μηκιστιεύς, Thiersch. in gr. Gr. §. 194, 46, 6 Μηκιστήος υἱός proposuit. Si alterutrum eligendum est, Bekkeri coniecturam potiorem duxerim. Prima enim nominis υἱός syllaba nonnisi dactylo praeeunte corripi solet a poeta, velut 6, 131 οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱός, quibuscum componantur exempla a Thierschio adscripta; praemisso autem spondeo vel syllaba longa producitur, ita habes infra 705 Ἰφίκλου υἱός τ. ἀν. 5, 247 Αἰνείας δ' υἱὸς μὲν ἄμ. Ἀγχ. 468. 12, 331, add. 2, 552. 9, 543.

570 ἀφνειόν τε Κόρινθον, ἐϋκτιμένας τε Κλεωνάς,
Ὀρνειάς τ' ἐνέμοντο, Ἀραιθυρέην τ' ἐρατεινήν,
καὶ Σικυῶν', ὅθ' ἄρ' Ἄδρηστος πρῶτ' ἐμβασίλευεν,
οἵ θ' Ὑπερησίην τε καὶ αἰπεινὴν Γονόεσσαν,
Πελλήνην τ' εἶχον, ἠδ' Αἴγιον ἀμφενέμοντο,
575 Αἰγιαλόν τ' ἀνὰ πάντα, καὶ ἀμφ' Ἑλίκην εὐρεῖαν·
τῶν ἑκατὸν νηῶν ἦρχε κρείων Ἀγαμέμνων,
Ἀτρείδης· ἅμα τῷγε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
λαοὶ ἕποντ'· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσετο νώροπα χαλκὸν
κυδιόων, πᾶσιν δὲ μετέπρεπεν ἡρώεσσιν,
580 οὕνεκ' ἄριστος ἔην, πολὺ δὲ πλείστους ἄγε λαούς.
Οἳ δ' εἶχον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν,
Φᾶρίν τε Σπάρτην τε, πολυτρήρωνά τε Μέσσην,
Βρυσειάς τ' ἐνέμοντο καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινάς,
οἵ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον, Ἕλος τ', ἔφαλον πτολίεθρον,
585 οἵ τε Λάαν εἶχον, ἠδ' Οἴτυλον ἀμφενέμοντο·
τῶν οἱ ἀδελφεὸς ἦρχε, βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
ἑξήκοντα νεῶν· ἀπάτερθε δὲ θωρήσσοντο.
ἐν δ' αὐτὸς κίεν ἦσι προθυμίῃσι πεποιθώς,

V. 570. ἀφνειάν schol. A. — V. 571. Παραιθυρέην Z. — V. 573. Ὑπεραοίην sch. Apoll. ad Arg. I, 176. Ib. Δονόεσσαν Pausan. VII, 26, 6. — V. 578. ἐδύσατο W. II. — V. 579. κυδιόων, ὅτι πᾶσι

V. 570. ἀφνειάν in schol. A. obvium error peperit. Sed femineam formam poetae non prorsus ignorant, ita Apoll. Rh. Arg. I, 57 ἀφνειὴν Γυρτῶνα λιπὼν. vid. II, 1180.

V. 571. Ἀραιθυρέην schol. AD. Pausan. II, 12, 5. Steph. Byz. schol. ad Aristoph. Av. 399. comprobant. De eadem urbe exponunt schol. ad Apoll. Rh. I, 115. Strab. VIII, 586. C.

V. 573. Ionica dialectus non modo in Iliade, verum etiam in Apoll. Arg. I, 176. Ὑπερησίου υἷες sibi expetit, idque schol. Paris. ratum faciunt. Homericum versum habes apud Pausan. VII, 26, 6. Steph. Byz., adiice Strab. VIII, 587. B.

V. 579. πᾶσιν δὲ μετέπρεπεν ἡρ. non sine idoneis sponsoribus dedi; quandoquidem schol. A. in Aristarchi et Zenodoti recensionibus et melioribus libris ita legi versum nos docet. Causam autem, cur ceteris ducibus insignis fuerit Agamemno, iis demum, quae subiiciuntur, poeta reddit. Vulgatam si defendere volueris, saltem scribendum erit ὃ δὲ πᾶσι μετ. ἡρώεσσιν, vid. simillima Od. 8, 172. Il. 2, 481.

V. 581. καιετάεσσαν Zenodoti et Callimachi fuit, vid. Buttmann. Lexil. II, p. 94 sqq.

V. 582. Φᾶρην Eust. 294, 20, in quo plures libros conspirare dicit, Φᾶρίν autem Ven. et all. De accentu nuli dubitare cum Hey-

ὀτρύνων πόλεμόνδε· μάλιστα δὲ ἵετο θυμῷ
590 τίσασθαι Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
Οἳ δὲ Πύλον τ' ἐνέμοντο καὶ Ἀρήνην ἐρατεινήν,
καὶ Θρύον, Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ ἐύκτιτον Αἴπυ,
καὶ Κυπαρισσήεντα καὶ Ἀμφιγένειαν ἔναιον,
καὶ Πτελεὸν καὶ Ἕλος καὶ Δώριον — ἔνθα τε Μοῦσαι
595 ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς,
Οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος·
στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ
Μοῦσαι ἀείδοιεν, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο·
αἳ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδὴν
600 θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν —
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
τῷ δ' ἐνενήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἱ δ' ἔχον Ἀρκαδίην ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπύ,
Αἰπύτιον παρὰ τύμβον, ἵν' ἀνέρες ἀγχιμαχηταί,
605 οἳ Φένεόν τ' ἐνέμοντο καὶ Ὀρχομενὸν πολύμηλον,
Ῥίπην τε Στρατίην τε καὶ ἠνεμόεσσαν Ἐνίσπην,
καὶ Τεγέην εἶχον καὶ Μαντινέην ἐρατεινήν,

μετ. V. H. W. vulg. — V. 581. καιετάεσσαν Z. — V. 582. Φάριν H. Φάρην Eust. Vind. all. — V. 585. οἳ Τύλον Tyrannio ἠδ' Οἴτ. v. — V. 592. Αἰπὺ Ar. αἰπὺ all. —

nio, adsciverunt circumflexum editores Pausaniae III, 2 — 6 et 20, 3, cf. Strab. VIII, 558 A. Steph. Byz. Longam esse primam syllabam intelligitur e Nicandr. Alexiph. 398, ad quem versum scholiasta Homeri hemistichium apposuit.

V. 585. Οἴτυλον Laconiae urbem vocari Herodian apud schol. A. Eust. 295, 40. nos certiores faciunt, add. Pausan. III, 25, 7. Strab. VIII, 552 A.

V. 588. Athenaeus, ut Menelaum virum fortem et strenuum fuisse contra Platonem ostendat, V. 118. C. adduxit.

V. 592. ἐύκτιτον Αἴπυ. Primum, utrum nomen sit, veteres dubitarunt. Pherecydes Ἐύκτιτον αἰπὺ voluit, Aristarchus cum Apollodoro et Ptolemaeo Αἰπὺ ut ὀξὺ acuendum putarunt, Herodianus denique Αἴπυ verum habuit. Quod, si cum aliis comparaveris, sermoni Graeco optime concinit, vid. schol. et Eustath. 297, 13. Herodiani fides augetur testimonio Steph. Byz. v. Αἴπυ, Strabon. VIII, 536 D. Et. M. 37, 28, redit versus in hymn. Apollini inscripto 423.

V. 602. ἐνενήκοντα, quantum scio, libri omnes; ἐννήκοντα in Od. 19, 174. lectum Thiersch. in gr. Gr. §. 203, 9. optat. Vereor, ne sola Barnesii suspicio sit; ἐνενήκοντα Et. M. 308 — 51. Gud. 156, 30. suppeditant.

Στύμφηλόν τ' εἶχον, καὶ Παῤῥασίην ἐνέμοντο·
τῶν ἦρχ' Ἀγκαίοιο πάϊς, κρείων Ἀγαπήνωρ,
610 ἑξήκοντα νεῶν· πολέες δ' ἐν νηῒ ἑκάστῃ
Ἀρκάδες ἄνδρες ἔβαινον ἐπιστάμενοι πολεμίζειν.
αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
νῆας ἐϋσσέλμους περάαν ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Ἀτρείδης· ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.
615 Οἱ δ' ἄρα Βουπράσιόν τε καὶ Ἦλιδα δῖαν ἔναιον,
ὅσσον ἔφ' Ὑρμίνη καὶ Μύρσινος ἐσχατόωσα,
πέτρη τ' Ὠλενίη καὶ Ἀλείσιον ἐντὸς ἔέργει·
τῶν αὖ τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσαν· δέκα δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ
νῆες ἕποντο θοαί, πολέες δ' ἐμβαινον Ἐπειοί.
620 τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Θάλπιος ἡγησάσθην,
υἷες, ὃ μὲν Κτεάτου, ὃ δ' ἄρ' Εὐρύτου Ἀκτορίωνος·
τῶν δ' Ἀμαρυγκείδης ἦρχε κρατερὸς Διώρης·
τῶν δὲ τετάρτων ἦρχε Πολύξεινος θεοειδής,
υἱὸς Ἀγασθένεος Αὐγηϊάδαο ἄνακτος.
625 Οἱ δ' ἐκ Δουλιχίοιο, Ἐχινάων θ' ἱεράων

V. 616. ὅσσον ἔφ' Ὑρμ. W. Ὑρμίνη Z. — V. 617. Ἀλήσιον Steph. Byzant. — V. 621. Ἀκτωρίωνε V. — V. 626. οἱ ναίοντι Z. —

V. 616. Ὑρμίνῃ dativo nullum esse locum schol. A contra Zenodotum monet. Praepositionis tenorem Heynius inclinavit, quod demonstrativi usus Od. 5, 251 τόσσον ἔπ' εὐρεῖαν σχεδίην ποιήσατ' Od. hymn. in Apoll. 45 et schol. Ven. commendant. Vulgo quidem, si terrae alicuius fines eo describuntur, ἔέργει cum quarto iungitur casu, vid. 2, 845. 8, 213. 24, 544. At transferri potest, quantum agri Hyrmine et Myrsinus extrema includunt. Bentleium tamen genus dicendi inusitatum perpulit, ut ὅσσους δ' Ὑρμ. corrigeret. Ὄρμινα, cuius mentionem iniiciunt Steph. Byz. et Eustath. 304, 12, non est scribendi varietas, sed promontorium, oppido Homerico destructo, ita vocatum esse narrant. Ceterum Ὑρμινα et Ὄρμινα tum apud Stephanum tum apud Eustathium ab accentu sunt depravatae, vid. Pausan. V, 1—8. Strab. VIII, 525 A.

V. 617. Ἀλείσιον libri et Eustath. communiunt, Ἀλήσιον tamen in plerisque Iliados exemplaribus reperiri Eustathius e scriptore τῶν ἐθνικῶν annotat 617, 30 sq. Steph. Byz. Ἀλήσιον insuper adiicit. Infra 11, 757 Venet. Ἀλιαίου ἔνθα κολώνη scribit, sed Vindob. cum multis aliis Ἀλειαίου tuetur. Ceterum et schol. D. et Eustath. ibidem utuntur diphthongo cum Strabon. VIII, 525 et Et. M. auctor, qui Chaeroboscum sequitur ducem, p. 61, 39.

V. 621. Veneti Ἀκτορίωνε schol. A hisce illustrat: εἴρηκεν Ἀκτορίωνε, δέον Ἀκτορίωνος. Quod quominus recipiamus nominativi, qui proxime antecedunt, impediunt. Appellaret enim poeta Amphimachum et Thalpium Actoris nepotes nomine, quod alibi tribuit

νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλός, Ἤλιδος ἄντα·
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Μέγης, ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
Φυλείδης, ὃν τίκτε Διὶ φίλος ἱππότα Φυλεύς,
ὅς ποτε Δουλίχιόνδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς·
630 τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἦγε Κεφαλλῆνας μεγαθύμους,
οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον,
καὶ Κροκύλειά τ' ἐνέμοντο καὶ Αἰγίλιπα τρηχεῖαν,
οἵ τε Ζάκυνθον ἔχον, ἠδ' οἱ Σάμον ἀμφενέμοντο.
635 οἵ τ' ἤπειρον ἔχον, ἠδ' ἀντιπέραια ἐνέμοντο·
τῶν μὲν Ὀδυσσεὺς ἦρχε, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντος·
τῷ δ' ἅμα νῆες ἕποντο δυώδεκα μιλτοπάρηοι.
Αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο Θόας, Ἀνδραίμονος υἱός,
οἳ Πλευρῶν' ἐνέμοντο καὶ Ὤλενον ἠδὲ Πυλήνην,
640 Χαλκίδα τ' ἀγχίαλον, Καλυδῶνά τε πετρήεσσαν —
οὐ γὰρ ἔτ' Οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν,
οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην, θάνε δὲ ξανθὸς Μελέαγρος —
τῷ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο ἀνασσέμεν Αἰτωλοῖσιν·

V. 628. ὃν τίκτε omnes. — V. 634. Σάμην Z. — V. 637. μιλτοπάρηοι V. —

Cteato et Euryto illorum patribus, vid. 11, 749. 23, 638. Haque Ἀκτορίωνος aliorum librorum suffragio sustentatum retinendum esse censeo, add. 13, 185.

V. 628. ὃν τίκτε eodd. habent, sed Vossius ad hymn. in Cer. 8. Φυλείδης, ὃν ἔτικτε legendum esse contendit; molosso enim vel choriambo praemisso paeana tertium numeris epicis magis accommodatum existimat. Neque potest negari pedes istos saepissime consociari. At non minus cavendum est, ne nimia dactylorum multitudo detrimentum inferat Homeri gravitati. Praeterea, si legem a Vossio rugatam sancire placuerit, δῶκε solum ex hisce Iliados locis 2, 102. 7, 288. 9, 38 sq. 10, 255, 268. 11, 23. 18, 436 a futuro editore expellendum erit. Ad haec accedit aliud, quo monemur, ne quid calidius quam consultius statuamus. Sentimus enim in prunomine cum nomine arctissime connexo inesse vim, quae vocem in illo ipsu paullulum subsistere iubet. cf. cum nostro versu 11, 224 μητροπάτωρ, ὅς τίκτε Θεαιὼ καλλιπάρηον. Alia ratio est 16, 180, ad quem versum provocat Vossius, ubi vox non in pronomine quasi insistit, sed in matris nomine postea addito: Παρθένιος, τὸν ἔτικτε χόρῳ καλὴ Πολυμήλη. Varietatem autem, ut solet, Barnesius comminiscitur, certe recitant versum nostrum ita, ut vulgo legitur, Eustath. 305, 1. Draco de metr. 98, 6. Strab. X, 704. A.

V. 634. Zenodotum refutant schol. A. Eust. 307, 40. cf. Nitzsch. ad Od. 1, 264.

V. 637. μιλτοπάρηοι Apoll. in lex. Hom. p. 459.

τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
645 Κρητῶν δ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
οἳ Κνωσόν τ' εἶχον, Γόρτυνά τε τειχιόεσσαν,
Λύκτον, Μίλητόν τε καὶ ἀργινόεντα Λύκαστον,
Φαιστόν τε Ῥύτιόν τε, πόλεις εὐναιεταώσας,
ἄλλοι θ', οἳ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο.
650 τῶν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
Μηριόνης τ', ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Τληπόλεμος δ' Ἡρακλείδης, ἠΰς τε μέγας τε,

V. 645. δουρὶ κλυτὸς V. all. — V. 646. Κνωσσὸν H. et olim vulgo. Ib. Γοργυνα vitiose V. — V. 647. Λύττον Eust. 313, 3. Steph. Byz. Strab. X, 729. C. — V. 648. Φαῖστον et Ῥυτίον V. L. in schol. et ap. Eust. Ib. πολις V. — V. 655. διάτριχα vel δια-

V. 645. δουρὶ κλυτὸς Venet. semper separat, habet tamen Il. 5, 576 δουρικλυτὸς Μενέλαος, ubi metro flagitante δουρικλειτὸς legimus. Compositum grammatici tuentur, velut Eust. 315, 2. Et. M. 215, 24. 284, 42.

V. 646. Κνωσὸν Veneto, qui idem 18, 591 suggerit, debetur. Sed alibi libri admodum fluctuant. Eustath. Κνωσσὸν 312, 39. Idemque legitur apud Strab. X, 729, 6., auctorem hymni in Ap. 396, 475. Callimach. in Iov. 42 sq. Et ipsa Homeri Odyssea 19, 178. Et. M. 343, 30 Κνωσοὸς laudat, et in Apoll. Arg. IV, 439 Κνωσόθεν Paris. libris solis acceptum refertur.

V. 647. Λύκτον schol. BC. praebent, Λύττον praeter Eustathium Steph. Byz. et Strab. X. p. 729. afferunt, quorum ultimus Homeri esse dicit, add. Hesych. II, 513. et Spanhem. ad Callim. h. in Apoll. 32.

V. 648. Φαιστὸν et Ῥύτιον ab aliorum mutatione defendunt schol. A. Eustath. 313, 19 sqq. Strab. X, 734. B. Steph. Byz. v. utraq. Ib. vulgato πόλεις 9, 328. 18, 342, 490. Venetus ipse subsidio venit.

V. 655. διὰ τρίχα κοσμηθ. schol. non minus quam Eustath. suadent, praepositione ad verbum relata Errat Heynius, dum τριχὰ sermonis Graeci legibus aptius putat, cf. Bekker. anecd. Gr. 1, 66. Et. M. 279, 52. 768, 35 sqq. Eodem modo aliis locis verba dispescenda esse videntur, ut in Callim. h. in Iov. 61. Apoll. Rh. II, 997. Hom. h. in Cer. 86. ὡς τὰ πρῶτα διὰ τρίχα δασμὸς ἐτίχθη, ut primum divisio tripartita facta est. Iunctim διάτριχα scribens Ruhnkenius, quem Vossius et Wellauerus ad Apollonii l. l. sequuntur, minus cogitavit poetas ab aliis scriptoribus eo differre, quod nova et inusitata quaerunt.

V. 656. Ἰηλυσόν τε Wolf. cum Veneto et Eustath. 315, 13. praetulit. Variat enim huius nominis et tenor et syllaba paenultima, ea modo gemina, modo simplici σ scribitur, tenor vero

ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἄγεν Ῥοδίων ἀγερώχων·
655 οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο διὰ τρίχα κοσμηθέντες,
Λίνδον, Ἰηλυσόν τε καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον.
τῶν μὲν Τληπόλεμος δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
ὃν τέκεν Ἀστυόχεια βίῃ Ἡρακληείῃ·
τὴν ἄγετ' ἐξ Ἐφύρης, ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος,
660 πέρσας ἄστεα πολλὰ Διοτρεφέων αἰζηῶν.
Τληπόλεμος δ' ἐπεὶ οὖν τράφη ἐν μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα,
ἤδη γηράσκοντα Λικύμνιον, ὄζον Ἄρηος.

τρίχα ol. vulgo. — V. 656. Ἰήλυσσόν τε H. Ἰηλυσσόν editt. antiq. Ib. ἠνεμόεντα Κάμιρον Et. M. 488, 8. — V. 658. Ἡρακλείῃ Z. — V. 661. τράφ' ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ. V. cum plurimis. — V. 659 et 839. ποταμοῦ ἀπὸ Σ. H. c. Ar. —

nunc ultimae, nunc antepaenultimae appingitur. Ἰάλυσον ut Διόνυσον Pindar. Olymp. VII, 174 dedit. Heynii formae tum Herodt. I, 144. Λίνδος, καὶ Ἰήλυσός τε καὶ Κάμειρος, ad quem locum nihil diversi annotatum video, tum Etym. M. 488, 8. auxilio sunt. Ἰηλυσὸς autem optima auctoritate niti Wassius ad Thucyd. VIII, 44. ostendit, cf. Pausan. IV, 24, 1. Athenaeum VI, 262. E. F. Tzetz. ad Lycophr. 923. Quorum ad normam ii loci sunt exigendi, qui contra stare videntur, ut Steph. Byz. v. Ἰαλησσος, Diodor. Sicul. IV, 38. v. 57. cll. XIII, 75. Schol. Theocr. ad Id. XVII, 69, ubi Tuupii emendationem depravarunt editores, et Strab. XIV, 966. A. Aristidi vero in Rhodiaco p. 808. ed. Lips. obversatus est Pindarus. Ib. ἠνεμόεντα Κάμιρον quum nemo laudet, mendosum crediderim. Idem grammaticus Κάμιρον Choerobosci sententia scribi dicit, cui Eustath. 315, 29, dum ex eudem grammatico diphthongum probat, adversatur. Sed vereor, ne locus, particula negandi omissa, corruptela sit affectus, praesertim quum Thessalonicensis interpres Κάμιρον neque Κάμειρον edat. Attamen hoc Venet. liber cum aliis, Herodotus et Thucydides confirmant, Κάμιρος iterum Steph. Byz., add. Meurs. Rhod. lib. I. c. X.

V. 661. Eadem clausula insidet Venet. 9, 144, 286. et Ib. 663. 24, 675 εὐδε μύχῳ κλισίης εὐπήκτου, nec minus Eustath. hanc διαίρεσιν agnoscit, vid. ad. Il. 315, 39. 341, 57. Horum testimonio uti poterat Guil. Müllerus in libro de cyclo Graecorum epico p. 143, ubi de spondiacis epicorum versibus uberius disputavit. At quum primitivum εὖ nunquam distractum videamus in duas syllabas, habet enim Venetus ὄφρ' εὖ εἴδω Il. 1, 555. ὄφρ' εὖ πᾶσαι 18, 52, medicina ista a Müllero hisce versibus admota incerta est. Huc accedit, quod Venet. non in his solis, sed aliàs etiam a Wolfii stat partibus, sic legimus in illo 2, 535 ἱερῆς Εὐβοίης, 24, 396 μία δ' ἤγαγε νηῦς εὐεργής, Heyn. ἐυεργὴς invexit pro suo arbitrio. Ceterum τράφη ἐν μεγάρῳ Barnesii est suspicio, quam Heyn. scholiastae ad Pind. Ol. VII, 36. testimonio probat.

αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε, πολὺν δ' ὄγε λαὸν ἀγείρας,
665 βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον· ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι
υἱέες υἱωνοί τε βίης Ἡρακληείης.
αὐτὰρ ὅγ' ἐς Ῥόδον ἶξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων,
τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν κατὰ φυλάδας, ἠδ' ἐφίλησεν
ἐκ Διός, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει.
670 καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων.
Νιρεὺς αὖ Σύμηθεν ἄγε τρεῖς νῆας ἑῖσας,
Νιρεύς, Ἀγλαΐης υἱὸς Χαρόποιό τ' ἄνακτος,
Νιρεύς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα·
675 ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἔην, παῦρος δέ οἱ εἵπετο λαός.
Οἳ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον, Κράπαθόν τε Κάσον τε,
καὶ Κῶν, Εὐρυπύλοιο πόλιν, νήσους τε Καλύδνας·

V. 667. αἶψα δ' ὅγ' ἐς Z. Ib. ἀλωμ. V. — V. 668. κατὰ φυλαδὸν olim. — V. 671. Αἰσύμηθεν ut libri quidam Moschopul. 83. 14, corrupte. — V. 672. Ἀγλαΐης θ' υἱὸς H. Ib. Καροποιο V. — V. 676. Κάρπαθον schol. Ap. Rh. ad IV, 1636 et Strab. X, 748. A, metro claudicante. — V. 680. τῶν δὲ V. H., vid. ad v. 516. — V. 681 οἱ δ' Ἄργος τ' εἶχον τὸ Πελασγικὸν οὐθαρ

V. 665. βῆ φεύγων. Humeri usui infinitivum φεύγειν aptius putat schol. A, miratus, quod Aristarchus nihil correxerit. Falli videtur; illud enim, quod magis Humericum censet, arctioribus circumscribitur finibus, hoc latius etiam diffunditur. Infinitivo enim cum verbo βαίνειν iisque similibus coniuncto id tantum declarat poeta, quod incedentis consequens est. Itaque βῆ δ' ἰέναι, βῆ δὲ θέειν, βῆ δ' ἐλάαν inveniuntur sola. Participio vero hisce verbis annexo vel eundi modus significatur βῆ φεύγων fuga abiit, 18, 416 βῆ δὲ θύραζε Χωλεύων foras exiit claudicans, 22, 137 βῆ δὲ φοβηθείς, refugit: vel consilium, quo quis impulsus progreditur, vid. 13, 297, 469 βῆ δὲ μετ' Ἰδομενῆα μέγα πολέμοιο μεμηλώς: vel denique externus habitus, quo quis instructus prodit, ut Achilles 19, 397 ὄπιθεν δὲ κορυσσάμενος βῆ.

V. 667. ἀλώμενος, quod sententia poscit, schol. A et Eustath. 315, 43. cum libris ratum faciunt.

V. 668. καταφυλαδόν. Eustath. utrique adest, coniunctum autem 315, 9 κατὰ φῦλα exponit, ut Hesych. II, 190, idem deprehendimus in Oppian. Hal. III, 644 ὥστε φάλαγγες Ἀνδρῶν ἐρχομένων καταφυλαδόν.

V. 669. Damnant grammatici plerique, Wolfius sequentem obelo notat, eumque spurium dicit schol. Pindar. ad Ol. VII, 64. Sed quum huic iudicio nemo assentiatur, unos deleri. Homericae fabulae praeter Pindarum et Strabonem X, 976. memor fuit Aristides in Rhod. 807. qui hoc versu utitur.

V. 672. Ἀγλαΐης υἱός. Particulam inutilem cum Wolfio proscripsi. Eam falso restituere voluit in Apoll. I. p. 14 Villoiso-

τῶν αὖ Φείδιππός τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Θεσσαλοῦ υἷε δύω Ἡρακλείδαο ἄνακτος·
680 τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἑστιχόωντο.
Νῦν αὖ τοὺς, ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον,
οἵ τ' Ἄλον, οἵ τ' Ἀλόπην, οἵ τε Τρηχῖν' ἐνέμοντο,
οἵ τ' εἶχον Φθίην ἠδ' Ἑλλάδα καλλιγύναικα·
Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο καὶ Ἕλληνες καὶ Ἀχαιοί·
685 τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς.
ἀλλ' οἵγ' οὐ πολέμοιο δυσηχέος ἐμνώοντο·
οὐ γὰρ ἔην ὅστις σφιν ἐπὶ στίχας ἡγήσαιτο.
κεῖτο γὰρ ἐν νήεσσι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
κούρης χωόμενος Βρισηΐδος ἠϋκόμοιο,
690 τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας,
Λυρνησσὸν διαπορθήσας καὶ τείχεα Θήβης·

ἀρούρης Z. Ib. νῦν αὐτοὺς codd. pars. — V. 682. οἵ θ' Ἄλον, οἵ θ' Ἀλιοῦνθ', οἵ τε Strab. IX, 661. B. Eust. 320, 7. Ib. Τρηχῖνα νέμοντο et simil. infra 751. H. c. Ar. — V. 684. δ' ἐκαλοῦντο bis ap. Strabon. VIII, 568. C. et IX, 658. D. καλεῖτο V. vitiose, — V. 687. ὅς τε σφιν V. — V. 690. Λυρνησοῦ W. ἐν Λυρν. Z. —

nius, ut Wolfius et Ven. Eustath. 317, 31. Χαρόποιο sch. A. vid. 11, 426.

V. 676. Κράπαθον literis transpositis metro accommodavit poeta, cf. schol. AD. Eust. 318, 23.

V. 681. νῦν αὖ τοὺς Ven. accedentibus schol. ABC et Eustath. 319, 33, νῦν αὐτοὺς levi codd. aliquot depravatorum auctoritate firmatur. Reliquis, quos huius lectionis sponsores citant, temere credunt; nam in Apoll. Lex. Hom. p. 156. verba grammatici mendose recitantur, schol. ad Apoll. Arg. I, 14 cod. Flor. et Et. M. 136, 8. nobiscum stant, Parisin. vero οἵ δ' αὐτοὶ ὅσσοι partim cum Zenod. exhibent. Vindobonensis Alteri grammatici glossam intulit poetae scribendo: νῦν τοὺς φημὶ, ὅσσοι τ. Il.

V. 682. Quod Strabo, qui de hisce oppidis pluribus disserit, et Eustath. adiiciunt, id non tam scribendi varietati quam interpretum emendationi debetur. Οἵ τ' Ἄλον εἶχον Apoll. schol. ad Arg. I, 482. e nostro versu affert, Herodotus quoque VII, 173. eius urbis facit mentionem, cf. Valckenaerium. Apud Demosthenem utrum Ἀλεῖς an Ἀλεῖς sit exarandum, in incerto relinquunt interpretes, vid. Schaefer. appar. crit. ad pag. 337, 10. et 353, 13. Alopen urbem in hac regione sitam enumerant Apollon. Rh. I, 51. Thucyd. II, 26, ubi cf. interpretes. Ib. Τρηχῖν' ἐνέμ. Homeri usus postulat sibi, cf. 504, 635, 751. alib. nec dissentit Strabo l. l.

V. 684. καλεῦντο et libri et schol. Apoll. tribus locis ad Arg. I, 284. III, 755. IV, 1329.

V. 690. Λυρνησσοῦ et vers. sq. Λυρνησσὸν Ven. cum aliis, et concinunt 19, 60. 20, 92, 191. Idem obtinet apud Eustath.

κὰδ δὲ Μύνητ' ἔβαλεν καὶ Ἐπίστροφον ἐγχεσιμώρους,
υἱέας Εὐηνοῖο Σελημιάδαο ἄνακτος·
τῆς ὅγε κεῖτ' ἀχέων, τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν.
Οἱ δ' εἶχον Φυλάκην καὶ Πύρασον ἀνθεμόεντα,
Δήμητρος τέμενος, Ἴτωνά τε, μητέρα μήλων,
ἀγχίαλόν τ' Ἀντρῶνα ἰδὲ Πτελεὸν λεχεποίην·
τῶν αὖ Πρωτεσίλαος Ἀρήϊος ἡγεμόνευεν,
ζωὸς ἐών· τότε δ' ἤδη ἔχεν κάτα γαῖα μέλαινα.
τοῦ δὲ καὶ ἀμφιδρυφὴς ἄλοχος Φυλάκη ἐλέλειπτο,
καὶ δόμος ἡμιτελής· τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ
νηὸς ἀποθρώσκοντα πολὺ πρώτιστον Ἀχαιῶν.
οὐδὲ μὲν οὐδ' οἱ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχόν,
ἀλλά σφεας κόσμησε Ποδάρκης, ὄζος Ἄρηος,

V. 694. ἀνατάσσασθαι vel potius ἀναστάσασθαι Z. ἀναστήσεσθαι Ald. 2. — V. 697. ἀγχιάλην Z. Ib. Ἀντρῶν', ἠδὲ H. W. — V. 699. ἔχεν κατὰ V. H. — V. 703. πόθεόν γέ μιν schol. BC. vid. ad

322, 20. 1171, 30. 1198, 40. 1203, 21. et in scholiis. Quibus quum adstipulentur Strab. XII, 875. C. 910. B. Steph. Byz. Quint. Sm. IV, 478, praeter Hesychium II, 511. nori neminem, qui Wolfio *Ἀυρνησὸν* scribenti faveat. Scio quidem duplici σ tum huius tum aliorum nominum litem intendere plerosque, quorum causam nuper egit Bernhardi ad Dionys. Perieg. 337. Codices unam literulam saepe detrahere, saepius etiam addere vix mirum esse potest. Quare alia afferenda sunt argumenta, quibus hanc controversiam componamus. Iam nummos, qui vulgo geminant sibilam, aetate demum inferiore excusos esse perhibent, ut Schaefer. in melet. crit. p. 1. Quid vero opponant grammaticorum praeceptis, quae literam geminam antiquioribus, simpliceem recentioribus concedunt temporibus! Ita data opera Eustath. 890. 3. ed. Rom. *φέρεται καινὼν τονικὸς τοιοῦτος τὰ εἰς σος ὑπὲρ δύο συλλαβὰς τῷ ῆ παραληγόμενα ἔχοντα καὶ ἕτερον σ ὀξύνεται· Ἁλικαρνασσός, Λυκαβησσός, Ταρτησσός, Αυρνησσός, τὸ Κάρησος, μὴ δισσὸν ἔχον τὸ σ, ἐξηλλάγη κατὰ Ἀρίσταρχον, εἰ καὶ ὁ Τυραννίων οὐ βούλεται*, idem respiciunt schol. Ven. ad Il. 12, 20. Aread. de acc. 77, 1 sqq. His autem testibus veniam paratam crediderim nobis *Αυρνησσοῦ* et *Αυρνησσὸν* reponentibus. Utrum *Παρνησσὸς* an *Παρνησὸς* melius exaretur, in infinita librorum editorum et scriptorum dissensione nunc quidem quaerere non vacat.

V. 696. *Σίτωνα* grammaticorum inventum temere probasse videtur Paynius; *Στιῶνα* voluisse vett. Eustath. 324, 26. asseverat. De Itone urbe et Minerva Itonia, vid. Müller. de Orchom. p. 391 sq.

V. 697. *Ἀντρῶνα ἰδὲ* Ven. Eustath. 329, 19., quorum suffragio suam sententiam confirmare poterat Vossius ad h. in Cer. 190. Mendosius etiam vulgato Vindob. Alteri et Strab. VIII,

705 Ἰφίκλου υἱὸς πολυμήλου Φυλακίδαο,
αὐτοκασίγνητος μεγαθύμου Πρωτεσιλάου,
ὁπλότερος γενεῇ· ὃ δ' ἅμα πρότερος καὶ ἀρείων,
ἥρως Πρωτεσίλαος Ἀρήϊος· οὐδέ τε λαοὶ
δεύονθ' ἡγεμόνος, πόθεόν γε μὲν ἐσθλὸν ἐόντα·
710 τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἱ δὲ Φερὰς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην,
Βοίβην καὶ Γλαφύρας καὶ ἐϋκτιμένην Ἰαωλκόν·
τῶν ἦρχ' Ἀδμήτοιο φίλος παῖς ἕνδεκα νηῶν,
Εὔμηλος, τὸν ὑπ' Ἀδμήτῳ τέκε δῖα γυναικῶν,
715 Ἄλκηστις, Πελίαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη.
Οἱ δ' ἄρα Μηθώνην καὶ Θαυμακίην ἐνέμοντο,
καὶ Μελίβοιαν ἔχον καὶ Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν·

709. — V. 707. ὁ δ' ἄρα H. W. et vulg. — V. 709. πόθεον δέ μιν W. π. δὲ μὲν H. — V. 712. Γλαφυρὰς ol. volgo. — V. 713. φίλος παῖς. — V. 717. Ὀλίζωνα Nicias. —

538. A. Ἀντρῶνα, ἠδὲ recitant. Ἀντρῶν ῶνος cum Herodiano ubique adoptandum puto, etsi in h. in Cer. 496 Ἀντρωνά τε πετρήεντα legimus, eundemque tenorem Hesych I, 407. imponit. Oxytonum tuentur Et. M. 114, 55, Arcad. de acc. 16, 17 sqq. et nomina simillima Πλευρών, Πυθών, Καλυδών, alia.

V. 699. ἔχεν κάτα γ. Tenoris anastropham admittendam esse schol. A B C observant, comparato Il. 3, 243.

V. 707. Aristarchi scriptura, de qua schol. A hisce nos admonet: οὕτως αἱ Ἀριστάρχου, ἅμα, οὐ διὰ τοῦ ῥ ἄρα, elegantior esse videtur. Neque intercedit Apoll. Lex. Hom. p. 204, habes enim quae ibi feruntur in Od. 19, 184. Maiores natu experientia aeque ac furtitudine iuniores praestare nota est poetae opinio, vid. 13, 355. 15, 166, 185. 19, 291. 21, 440. 23, 588.

V. 709. Heynium idem, quod a Wolfio inductum videmus, in animo habuisse suspicor; γε μὲν Venet. cum melioribus, idque Vossius ad hymn in Cer. 432. commendat. In priore Wolfii editione γέ μεν aeque vitiose fertur. Verum esse quod Vossio consentiente poetae reddidi tum Vindobon. γε μεν, tum ea, quae schol. B C ad vers. 703. disserunt, ostendere possunt. Dum enim scribunt τῇ δὲ ἐπαναλήψει οἰκτρότερον τὸ πάθος ἐποίησεν, significare videntur humeri exemplaria utroque in versu γε μὲν obtulisse.

V. 712. Γλαφύρας e Vratislav. Heynius et Wolfius restituerunt, de quo nos dubitare non sinit Eustath. 327, 4 τὰς δὲ Γλαφύρας βαρύνουσιν οἱ ἀκριβέστεροι πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου.

V. 713. Παῖς monosyllabum an bisyllabum Homerus et epici dixerint, interpretes saepe habuit sollicitos. Vide Excurs. VI.

V. 717. Niciae sententia explosa Ὀλιζῶνα properispomenum esse dicit schol. A. Apion et Herodorus Ὀλιζῶν ῶνος urbem oxyto-

τῶν δὲ Φιλοκτήτης ἦρχεν τόξων εὖ εἰδώς,
ἑπτὰ νεῶν· ἐρέται δ' ἐν ἑκάστῃ πεντήκοντα
720 ἐμβέβασαν, τόξων εὖ εἰδότες ἵφι μάχεσθαι.
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Λήμνῳ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον υἷες Ἀχαιῶν,
ἕλκεϊ μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου·
ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων· τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον
725 Ἀργεῖοι παρὰ νηυσὶ Φιλοκτήταο ἄνακτος.
οὐδὲ μὲν οὐδ' οἳ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχόν·
ἀλλὰ Μέδων κόσμησεν, Ὀϊλῆος νόθος υἱός,
τόν ῥ' ἔτεκεν Ῥήνη ὑπ' Ὀϊλῆϊ πτολιπόρθῳ.
Οἱ δ' εἶχον Τρίκκην καὶ Ἰθώμην κλωμακόεσσαν,
730 οἵ τ' ἔχον Οἰχαλίην, πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος·
τῶν αὖθ' ἡγείσθην Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδε,
ἰητῆρ' ἀγαθώ, Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων·
τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἱ δ' ἔχον Ὀρμένιον, οἵ τε κρήνην Ὑπέρειαν,
735 οἵ τ' ἔχον Ἀστέριον, Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα·

V. 718. τῶν αὖ ἡγεμόνευε Φιλοκτήτης ἀγὸς ἀνδρῶν Z. — V. 727. τοὺς δὲ Μέδων Z. — V. 729. κλιματοεσσαν V. κλιμακόεσσ-

num, ὀλίζων oros comparativum barytonum distinguunt, vid. Buttm. in Gr. ampl. §. 68. 5. Delectantur ista forma praeter Homerum et Callimachum epici plerique, velut Nicaud. Ther. 212, 372. Dionys. Perieg. 239. Oppian. Cyn. III, 328. Paull. Silent. ecphr. soph. 250. Qua certiorem corruptelae speciem prae se fert Nicaudr. Ther. 123 ὀλκαίην ψαίρουσαι ὀλίζωνες φορέονται, ubi facile corriges ὀλίζονες ἐμφορέονται, vid. Apoll. Rh. IV, 616. Arat. 709, ὀλιζότερος ex illo procudit Oppian. in Cyneg. I, 457. III, 65, 394, 407.

V. 718. Ultima verba τόξων εὖ εἰδὼς saepe obvia apud Homerum laudat Thom. Mag. p. 202. Zeundutum schol. A refellit eo, quod Homerus cuiusque virtutes in iudice quasi praesignificet.

V. 729. κλωμακόεσσαν, quod Wolfii et editt. plurimarum est, schol. B L τὴν τραχεῖαν καὶ ὀρεινὴν reddunt, eadem fere praebent schol. D. Eust. 330, 38 sq., qui Strabonem IX, 668. A. ob oculos habuit. Eandem, ut ex interpretatione coniicere licet, sequitur rationem Apollon. Lex. Hom. p. 406., ubi vulgatum κλωματόεσσα statione deiecit. Κλώμακας τραχεῖς τόπους, ἀκρωτήρια Tzetz. ad Lycophr. 653 esse testatur. Denique Pausan. IV, 9, 1. Homeri hemistichio laudato et Hesych. II, 283. ei, quod vulgo legimus, opitulantur. Aliud idque simile nomen Κρῶμαξ suppeditant Hesych. II, 359. Drac. de metr. 18, 24.

τῶν ἦρχ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός·
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἱ δ' Ἄργισσαν ἔχον, καὶ Γυρτώνην ἐνέμοντο,
Ὄρθην, Ἠλώνην τε, πόλιν τ' Ὀλοοσσόνα λευκήν·
740 τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
υἱὸς Πειριθόοιο, τὸν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς —
τόν ῥ' ὑπὸ Πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς Ἱπποδάμεια
ἤματι τῷ, ὅτε Φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας,
τοὺς δ' ἐκ Πηλίου ὦσε, καὶ Αἰθίκεσσι πέλασσεν —
745 οὐκ οἶος, ἅμα τῷγε Λεοντεύς, ὄζος Ἄρηος,
υἱὸς ὑπερθύμοιο Κορώνου Καινείδαο·
τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Γουνεὺς δ' ἐκ Κύφου ἦγε δύω καὶ εἴκοσι νῆας·
τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί,
750 οἳ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθεντο,
οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο·
ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν προΐει καλλίῤῥοον ὕδωρ·
οὐδ' ὅγε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ,

σαν Vindob. Steph. Byz. — V. 738. Ἄργεισαν V. Ἄργειαν V. L. | apud Eust. 337, 14. — V. 741. ἀθάνατον Z. —

V. 738. Ἄργισσαν, ut vulgo edi solet, schol. Apoll. ad Arg. 1, 40. laudat, et eandem urbem, quae Apollonio Larissa appellatur, esse profitetur. Idem Strab. IX, 675. A. et Steph. Byz. voce Ἄργουρα, quod nomen postero tempore urbi fuisse scribunt, agnoscunt, eosque sequitur Eustath. l. l. Harpocration et Suidas ab Heynio huc advocati nihil expediunt; uterque enim de Argura sive Argusa Euboeae oppido, cuius mentionem iniicit Demosthenes in oratione contra Midiam, verba faciunt.

V. 741. Quod Zenodotus, quum Pirithous mortalis fuerit, perperam recepisse dicitur, vid. schol. A., id etiam 21, 2, ubi novandi causa magis patet, legit. Unde recte colligere nobis videmur Zenodotum 14, 434. 24, 693. 16, 174. cf. ibi schol. A. ἀθάνατον praetulisse.

V. 744. Αἰθίκεσσι, quos ignorabat, Democrines grammaticus subiecit Αἰθιόπεσσι. Versum, ut vulgo legitur, excitant schol. ad Lycophr. 601. et Strab. IX, 67. B., qui poetae verba suis attemperat. Aethices, Thessaliae gentem, afferunt Strab. VII, 501. A. Steph. Byz. Hesych. 1, 152. alii.

V. 749. Ἐνιῆνες in scriptis Homeri libris exstare testes sunt Eustath. 335, 10. et schol ad Soph. El. 706. Populus eodem nomine vocatur ab Herodot. VII, 187., quanquam codd. aliquot Ἀνιῆνες habent; eosdem postea Ἀνιάνας dictos esse scimus.

ἀλλά τέ μιν καθύπερθεν ἐπιῤῥέει, ἠΰτ' ἔλαιον·
755 ὅρκου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀποῤῥώξ.
Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοος, Τενθρηδόνος υἱός,
οἳ περὶ Πηνειὸν καὶ Πήλιον εἰνοσίφυλλον
ναίεσκον· τῶν μὲν Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευεν·
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
760 Οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
τίς τ' ἄρ τῶν ὄχ' ἄριστος ἔην, σύ μοι ἔννεπε, Μοῦσα,
αὐτῶν, ἠδ' ἵππων, οἳ ἅμ' Ἀτρείδῃσιν ἕποντο.
Ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο,
τὰς Εὔμηλος ἔλαυνε, ποδώκεας, ὄρνιθας ὥς,
765 ὄτριχας, οἰέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας·
τὰς ἐν Πηρείῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
ἄμφω θηλείας, φόβον Ἄρηος φορεούσας.
ἀνδρῶν αὖ μέγ' ἄριστος ἔην Τελαμώνιος Αἴας,
ὄφρ' Ἀχιλεὺς μήνιεν· ὃ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν,
770 ἵπποι θ', οἳ φορέεσκον ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισιν
κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Ἀτρείδῃ· λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης

V. 754. ἀλλά γε H. — V. 766. Πηερίῃ V. Πιερίῃ H. — V. 776. | ἐλεόθρεπτον Et. M. 316, 44. 709, 28. et Orion. 545, 8. —

V. 754. Heynius inconsulto expulit ἀλλά τε 1, 82. h. l. et 10, 226., invitus pareit particulae τε 19, 165. 21, 577. 22, 192. Homericum sermonem ἀλλά τε, neque ἀλλά γε agnoscere censores monent in diar. litter. lenens. a. 1803. nr. 125. p. 616. Thiersch. in Gr. §. 317. 8. e. bene praecipit de hisce particulis, conditionali εἴπερ antecedente, in apodosi positis. Negationi obiectas vides etiam in Od. 12, 64, 67.

V. 764. Fuere qui ποδώκης et ποδωκὴς diversa putarent, vid. Lobeck. Parerg. ad Phryn. p. 535 sqq.

V. 765. οἰέτεας proparoxytonum comprobant schol. A. Eustath. 341, 4., qui ad Aelium Dionysium provocat. Etym M. 617, 14. Apoll. Lex. H. 491, cf. Lobeck. ad Phryn. p. 604 sqq.

V. 766. Πηρείῃ, quod Wolfius edidit, Eustath. 340, 29. suggerit, alia vero exemplaria Πιερίῃ offerre testatur, vid. 341, 41. Steph. Byz. v. Πηρεία, Hesych. II, 957., qui Πηρία scribit, et Livium XXXII, 15 ibique interpretes.

V. 769. φέρτατος Aristarchus teste schol. A., in aliis fuit φέρτερος

V. 776. Adspiratio, nomini ἐλεόθρεπτος his ab auctore Et. M. appicta, ex errore videtur orta. Etenim in vicinia est ἐλεόκοπος,

δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες
775 τύξοισίν θ'· ἵπποι δὲ παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος,
λωτὸν ἐρεπτόμενοι ἐλεύθρεπτόν τε σέλινον,
ἕστασαν· ἅρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κεῖτο ἀνάκτων
ἐν κλισίῃς· οἱ δ' ἀρχὸν Ἀρηΐφιλον ποθέοντες
φοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατόν, οὐδ' ἐμάχοντο.
780 Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν, ὡςεί τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο·
γαῖα δ' ὑπεστενάχιζε, Διὶ ὡς τερπικεραύνῳ
χωομένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωέϊ γαῖαν ἱμάσσῃ
εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς·
ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα στεναχίζετο γαῖα
785 ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Τρωσὶν δ' ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
παρ Διὸς αἰγιόχοιο σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ.
οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρῃσιν,
πάντες ὁμηγερέες, ἡμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.
790 ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προςέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
εἵσατο δὲ φθογγὴν υἱῖ Πριάμοιο Πολίτῃ,
ὃς Τρώων σκοπὸς ἷζε, ποδωκείῃσι πεποιθώς,
τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ Αἰσυήταο γέροντος,

V. 779. οὐδὲ μάχ. H. — V. 783. Εἰναρίμοις V. — V. 791. υἱέϊ | V. Apollon. Lex. Hom. p. 240.

nostrumque ψιλοῦνται schol. AL, quibus sua debet etymologicus, et Eustath. 345, 2.

V. 783. εἰν Ἀρίμοις cum Wolfio et Heynio anteferendum duxi, Strabone XIII, 929. B. Hesiodo in theog. 304. Pindaro in fragm. 93, 5. apud Boeckhium, Eustath. 345 extr. Steph. Byz. aliisque assentientibus. Qui Arima in Lycia quaesiverunt, huic versui adiecerunt sequentem: χώρῳ ἐνὶ δρυόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ, ab aliis post versum 866. insertum. Εἰναρίμοις qui scriberent male conflarunt distrahenda. Id tamen Latinorum, ut Virgil. in Aen. IX, 716. Ovid. in Metamorph. XIV, 69. proprium esse constat.

V. 791. υἱῖ, quod nunc receptum videmus, approbat Eustathii iudicium: τὸ δὲ υἷι, inquit, ὃ ἔστιν υἱῷ, προπεριοπώμενον μὲν συγκέκοπται ἀπὸ τῆς υἷος υἷος υἷι καὶ οὕτως ἐκπέφευγε τὸ δύσφωνον. εἰ δ' ἴσως παροξύνεται, κρᾶσιν ἔπαθε τῶν δύο ῖ εἰς ὶῶτα μακρὸν κατὰ τὸ Θέτι καλλιπλοκάμῳ καὶ μήτι δ' ἡνίοχος Il. 16, 407. 23, 318. De dativo υἱεῖ et υἷι in diversa abeunt Thiersch. in Gr. §. 185, 25. et Hermann. ad hymn. in Apoll. 46. Qui quum υἱεῖ Homero ignotum dixisset, id exemplis minus idoneis stabilire studuit Thierschius. Apparet enim, si h. l. υἷι satis erat, idem

δέγμενος, ὁππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί·
795 τῷ μιν ἐεισαμένη μετέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Ὦ γέρον, αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν,
ὥς ποτ' ἐπ' εἰρήνης· πόλεμος δ' ἀλίαστος ὄρωρεν.
ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν,
ἀλλ' οὔπω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ὄπωπα·
800 λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες ἢ ψαμάθοισιν
ἔρχονται πεδίοιο, μαχησόμενοι περὶ ἄστυ.
Ἕκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι, ὧδέ γε ῥέξαι·
πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμου ἐπίκουροι,
ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων·
805 τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω, οἷσί περ ἄρχει,
τῶν δ' ἐξηγείσθω, κοσμησάμενος πολίτας.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' οὔτι θεᾶς ἔπος ἠγνοίησεν,

V. 794. ἐφορμηθεῖεν schol. — V. 798. ἤδη μὲν all. — V. 801. προτὶ Z. et Aristoph. — V. 802. ὧδε δὲ ῥέξαι V. H. — V. 806. ἄλλη δ' ἄλλῳ Eustath. 349, 38. — V. 808. αἴψα δὲ λύσ'

in Il. 20, 34 ἐνθ' νῦι Πριάμοιο συνήντετο ad numerorum integritatem sufficere. Nec minus, quod in Od. 14, 435. Porso scripsit Μαιάδος νῦι, in versus clausula apte cadet, cll. Il. 16, 177 Περιήρεος νῦι. Itaque iis solis relinquetur versibus νῦεῖ, quae vocalem brevem proxime adiungunt, vid. Il. 18, 144. Od. 11, 273. Dubitari potest de Il. 22, 302. comparato cum Od. 4, 143.

V. 794 ἀφορμηθεῖεν cur Heynio displiceat non perspicio. Accedit, quod ναῦφιν ἐφορμηθεῖεν de impetu in naves facto, neque, ut ille vult, de fuga in naves et reditu in Graeciam explicari possunt.

V. 798. ἤμὲν δὴ Aristarchi fuisse schol. A. observat.

V. 801. Venetus περὶ ἄστυ, nec προτί, ut Heynius edit, exhibet. Hoc affert schol. A. et cum antecedente ἔρχονται connectendum esse dicit. Iam quum Zenodoto et Aristophani sic placuisse scribat, alterum Aristarchi esse videtur. Similia habes in Il. 5, 256. 16, 448. Od. 3, 107. 5, 106.

V. 802. Quomodo hic locus constituendus et explicandus sit, veteres non minus quam recentiores incerti haeserunt. Sed de singulorum iunctura iam schol. A. Eust. 349, 30 sqq. commode disserunt. Dea enim ait: Multi quum sint variis e gentibus socii, tibi, Hector, mando, ut rem sic instituas, ut suas quisque educat copias. Quae si recte disputata sunt, Vindobonensis et aliorum librorum lectionem, ab editione Romana inde communem ὧδέ γε ῥέξαι praestantiorem esse apparet, ita quidem, ut cum Veneto virgula distinguatur post verbum ἐπιτέλλομαι. Verbum autem illud duplici modo cum reliquis connectit Homerus: nam alias, singulis arctissimo vinculo cum eo consociatis, imperativum sequi videmus, cuius exemplum protulit Heynius ex Od. 12, 217. add. 17, 9, alias; oratione obliqua usus, infinitivum submittit poeta. Quae copulandi ratio tum potissimum legitima est, quum vel plura interpo-

αἶψα δ' ἔλυσ' ἀγορήν· ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο.
πᾶσαι δ' ὠίγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαός,
810 πεζοί θ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔστι δέ τις προπάροιθε πόλιος αἰπεῖα κολώνη,
ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα·
τὴν ἤτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνης·
815 ἔνθα τότε Τρῶές τε διέκριθεν ἠδ' ἐπίκουροι.
Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Πριαμίδης· ἅμα τῷγε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
λαοὶ θωρήσσοντο, μεμαότες ἐγχείῃσιν.
Δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν ἐὺς παῖς Ἀγχίσαο,
820 Αἰνείας, τὸν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε δῖ' Ἀφροδίτη,
Ἴδης ἐν κνημοῖσι θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα·

ἀγ. V. L. in schol. A. — V. 811. πόλεος H. πόληος olim vulg. | πόλεως Barnes. — V. 814. Μυρίνης Vindob. Eust. 354, 43. —

nuntur vel alius iussum refertur, vid. Il. 11, 765, 785. 24, 780. Simillimi sunt ii loci, quibus, adverbio ὧδε cum aliis verbis composito, infinitivus addi solet: cf. Il. 13, 458. 14, 23. Od. 10, 153. 17, 183. 18, 93. 24, 239. Ex utraque structura tertia, quam huic loco inesse animadvertimus, originem ducit. Licet enim poetae infinitivo praemisso imperativum iterum subiungere et ita ab oratione obliqua, quem vocant, ad rectam transire: cf. simillimum exemplum Od. 5, 342 sqq. Quae si perpenderimus, v. 806. ab omni mutatione sartus tectusque manebit. Matthias et Heynius tum orationis libertate, tum eo, quod Hectori ipsi nihil mandare videretur Iris, offensi, τῶνδ' ἐξηγεῖσθαι proposuerunt. At genus dicendi iis, quae exposui, satis excusatum crediderim, et sua sponte patet, si duces singuli singulis praeessent gentibus, Hectorem ipsum Troas in aciem eduxisse. Accedit, quod κοσμησάμενος hac coniectura probata mutare et κοσμησαμένῳ scribere oporteret.

V. 808. Aristarchus, augmento praeter modum infensus, αἶψα δὲ λῦσ' ἀγ. dedit.

V. 811. Venet. quum ubique tueatur πόλιος, vid. 20, 52. 21, 567, nescio cur inutili genitivo πόλεος Homeri sermonem auctum voluerit Heynius. Ille enim referendus est ad adiectivum πολύς, vid. Il. 4, 244. 5, 597. 23, 475. et Bekkeri censuram p. 130. Nec poetae recentiores alio unquam utuntur genitivo atque πόλιος sive πόληος. Quare Heynius minus vere tribuit Apollonio soli hanc scripturam nostro loco. Nubiscum sentit Thiersch. in Gr. §. 149, 3.

V. 814. Μύρινα et Μύριννα fluctuant. Μυρίνης schol. A. Strab. XII, 859. A. ῡ duplex legitur apud Tzetzam schol. ad Lycophr. 243. exeges. ad Hom. p. 31, 6. Μυῤῥίνης corruptius scribit Apoll. in Lex. Hom. 313.

V. 821. Hemistichium θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα Tzetz. exeges. Hom. Il. 30, 25. laudat.

οὐκ οἶος, ἅμα τῷγε δύω Ἀντήνορος υἷε,
Ἀρχέλοχός τ' Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Οἱ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νειάτον Ἴδης,
825 ἀφνειοί, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο,
Τρῶες· τῶν αὖτ' ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός,
Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.
Οἱ δ' Ἀδρήστειάν τ' εἶχον καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ,
καὶ Πιτύειαν ἔχον καὶ Τηρείης ὄρος αἰπύ·
830 τῶν ἦρχ' Ἄδρηστός τε καὶ Ἄμφιος λινοθώρηξ,
υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
ᾔδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκεν
στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα· τὼ δέ οἱ οὔτι
πειθέσθην· Κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
835 Οἱ δ' ἄρα Περκώτην καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο,
καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον ἔχον καὶ δῖαν Ἀρίσβην·

V. 828. οἱ δ' ἄρ' Ἀδρήστ. V. II. — V. 832. οὐδ' ἑοὺς Ven. — V. 833. φθειοήιορα V. L. ap. Eust. 356, 20. — V. 835. Περκώπην Vindob. — V. 841. οἱ δέ γε Α. Vind., ut videtur, ex emendatione grammatici. Ib. Ἀάρισαν codd. quid. — V. 844. Πείρως Eust. Πείρωος Vindob. — V. 848. Eust. ad. II. 1226,

V. 824. ὑπαὶ πόδα. Frustra in dubium vocat Heynius ὑπαί, cum aliis plurimis Homero vindicat Moschopul. 84, 16., ubi vitiuse fertur ὑποὶ πόδα.

V. 828. Particula metro infesta praeter Venet. insidet schol. Paris. ad Apull. Rh. Arg. I, 116. Florentina eam scitius omittunt. Vindubon. Alteri de communi dialecto οἱ δ' ἄρ' Ἀδράστειαν. Alias, ut Ἀσπληδών et Σταληδών, vid. Et. M. 157, 32. Παιοὺς et Ἀπαισὸς variant. Ἀρήστειαν trisyllabum numerasse Eust. 355, 54. edit. Caeterum Ἀδρήστειαν scribendum esse ii ostendunt loci, quibus Ἄδρηστος inest, cf. II. 2, 572, 830. 6, 37. alibi. Ἀδρήστειαν femininum novit Apoll. Rh. I, 1116. III, 133. Praeterea in vulgari acquiescunt Strab. XIII, 878. A. et Steph. Byz. v. Ἀπαισός.

V. 832. Neque hic neque II. 11, 330 οὐδὲ ἑοὺς Ven. habet, sed id, quod supra apposui, cum Venet. conspirat Vindobon. Ut nunc legimus, ita Aldus constituit verba.

V. 833. φθειοήνωρ Ven. fere semper, in quo semel tantum II. 14, 43 πόλεμον φθεισήνορα Choerobosco probatum, vid. Eust. l. l., reperi. Nec minus Et. M. 792, 51 φθισήνωρ ratum habet.

V. 835. Περκώτην merito praetulerunt. Περκώπην hic et 11, 229. in nullo alio libro comparet nisi in Vindob., qui et ipse 15, 546 Περκώπη scribit. Fuisse igitur hanc varietatem antiquam facile cognoscitur, add. Wessel. et Schweighaeus. ad Herodt. V 117. Homericum esse Περκώτην schol. Ven. ad 11, 229. Eust. 358, 32. Strab. XIII, 862 sq. et Steph. Byz. v. ostendunt, ne-

τῶν αὖθ' Ὑρτακίδης ἦρχ' Ἄσιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος.
840 Ἱππόθοος δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμώρων,
τῶν οἳ Λάρισσαν ἐριβώλακα ναιετάασκον·
τῶν ἦρχ' Ἱππόθοός τε Πύλαιός τ', ὄζος Ἄρηος,
υἷε δύω Λήθοιο Πελασγοῦ Τευταμίδαο.
Αὐτὰρ Θρήϊκας ἦγ' Ἀκάμας καὶ Πείροος ἥρως,
845 ὅσσους Ἑλλήσποντος ἀγάρροος ἐντὸς ἐέργει.
Εὔφημος δ' ἀρχὸς Κικόνων ἦν αἰχμητάων,
υἱὸς Τροιζήνοιο Διοτρεφέος Κεάδαο.
Αὐτὰρ Πυραίχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξους
τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρυρέοντος,
850 Ἀξιοῦ, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν.
Παφλαγόνων δ' ἡγεῖτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ

37. narrat, ne Asteropaeus deesset, nonnullos versum inseruisse huncce: Πηλεγόνος θ' υἱός, περιδέξιος Ἀστεροπαῖος. — V. 849. Ἀβυδῶνος V. L. ap. Eust. 360, 2. Ib. εὐρὺ ῥέοντος V. Eust. H. — V. 850. αἴη vel Αἴη V. L. Eust. et illud H. —

que aliter proferunt versum schol. Flor. ad Apoll. Arg. I, 932. cf. ibi Wellauerum.

V. 841. Λάρισσαν agnoscunt V. Eust. 357, 33. Strab. XIII, 929. C. Steph. Byz. v., Λάρισαν nonnisi schol. Bl. et unus Vindob. Quae quum ita sint, non assentior Popponi in observatt. ad Thucyd. p. 28.

V. 844. Πείροος hic Ven., qui 4, 520, 525 Πείρως contraxit; eadem inconstantia est Heynii. Sed veram esse Wolfii rationem Et. M. 613, 31. demonstrat hisce: τὰ διὰ τοῦ οος ὀνόματα προπαροξύνεται, οἷον οἰδοος, πείροος, quocum congruit Arcadius, ex etymologo emendandus, de acc. p. 42, 15 sq.

V. 848. Versus spurius exstat quoque in schol. Townl. ad Il. 21, 140. cf. Eustath. 1228, 33., ubi Asteropaeum vel serius Troiam venisse, vel Paeonum ducibus, qui hic recensentur, subiectum fuisse e veterum scholiis tradit.

V. 849. Eustath. 360, 12. Abydonem postero tempore hanc urbem vocatam esse scribit, Strabonem sequutus, cui non repugnant verba Steph. Byz. v. Ἀβυδών. Εὐρὺ ῥέων, ut εὐρὺ κρείων Ven. separat, vid. 21, 157, 186. Eustath. utrumque scit 360, 3. cf. quae scripsi ad 1, 356.

V. 850. Aliis huius loci difficultatibus hic missis brevi admoneam Heynium minus accurate α η proferre ex Eustathio; is enim 360, 11. αἴη ἢ αἶαν habet. Dativum Passovio etiam placuisse in Lex. v. ἐπικίδναται miror. Certe ignorant eum epici, vid. Apoll. Rh. II, 978. Quint. Sm. V, 347. ἐπεκίδνατο δ' οὐρανὸν ἄστρα.

ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων·
οἳ ῥα Κύτωρον ἔχον, καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο,
ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον,
855 Κρῶμνάν τ' Αἰγιαλόν τε καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.
Αὐτὰρ Ἀλιζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον
τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.
Μυσῶν δὲ Χρόμις ἦρχε καὶ Ἄννομος οἰωνιστής·
ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσσατο κῆρα μέλαιναν,
860 ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
ἐν ποταμῷ, ὅθι περ Τρῶας κεράϊζε καὶ ἄλλους.
Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκάνιος θεοειδὴς
τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης· μέμασαν δ' ὑσμῖνι μάχεσθαι.
Μῆοσιν αὖ Μέσθλης τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,

V. 852. ἐξ Ἐνετῆς vel ἐξ Ἐνετῆς Z. — V. 855. Huic versui duos alios Callimachum subiecisse Strab. XIII, 817. B. refert. sunt autem hi:

Καύκωνας αὖτ' ἦγε Πολυκλέος υἱὸς ἀμύμων,
οἳ περὶ Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον.

V. 856. Ὀλιζώνων, Ἀλαζώνων, denique Ἀμαζώνων grammaticorum sunt correctiones ap. Eustath. 363, 15 sqq. et Strabon. XII, 826 sq. Ib. Ὀδίος Eust. II. — V.

V. 852. ἐξ Ἐνετῆς Strabo XIII, 819. A, sed alibi spiritu leni effert. vid. V, 325. A., ubi nostro utitur loco et cum Homero concinit, add. Steph. Byz. schol. Ap. Rhod. ad II, 358. Ven. Vindobon.

V. 854. Hunc locum imitatus est Apoll. Rhod. II, 942 sq.

Σήσαμον αἰπεινούς τε παρεξενέοντ' Ἐρυθίνους,
Κρωβίαλον, Κρώμναν τε καὶ ὑλήεντα Κύτωρον.

Neque oblitus est Apollonii Eustath. 362, 31., sicut vicissim Apollonii scholiastae ad hosce versus Homericorum faciunt mentionem, adduntque Strabonem apud Homerum Κρῶμναν Κρωβίαλόν τε emendasse, id quod Strabo XII, 820. C. Eustath. 360, 30. aliis rectius tribuunt. Ut vero ex Apollonio et scholiasta Κρωβίαλον (vulgo fertur Κωβίαλον) Eustathio et Straboni reddendum est, ita Homeri versus monstrat Κρῶμναν scribendum esse apud Apollonium, etsi error idem Stephano Byz. v. Κρωβίαλος et Et. M. 545, 34. inhaeret.

V. 855. Versus supra adscripti leguntur ap. Eust. ad Il. 1410, 47., ubi V. L. addit in primi versus fine Ἄμειβος et in altero ποταμὸν κατὰ δ. ἔν.

V 856 sq. Longa de hisce versibus et eorum scriptura disputatio est apud Strabonem, qui poetam a grammaticorum et historicorum libidine studet defendere. Nobis nunc quidem satis fuit lectionis varietatem enotare. Id modo adiicimus, et h. l. et 5, 39 Ἀλιζώνων, in quo optimi libri consentiunt, Homero esse tribuendum. Ib. Ὀδίος cum Wolfio et Venet. scripsi, qui ubique hoc utitur spiritu. cf. 5, 39. 9, 170. Eustath. sibi non constat, hic enim Ὀδίος, sed 5, 39. Ὀδίος notat.

V. 859. Buttmann. in Lexil. I, 66. ἐρύσσατο solum Homericum habet, cf. ad 15, 29.

865 υἱε Ταλαιμένεος, τὼ Γυγαίη τέκε Λίμνη,
οἳ καὶ Μήονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας.
Νάστης αὖ Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων,
οἳ Μίλητον ἔχον, Φθειρῶν τ' ὄρος ἀκριτόφυλλον,
Μαιάνδρου τε ῥοάς, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα·
870 τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Νάστης ἡγησάσθην,
Νάστης Ἀμφίμαχός τε, Νομίονος ἀγλαὰ τέκνα,
ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πόλεμόνδ' ἴεν, ἠΰτε κούρη·
νήπιος· οὐδέ τί οἱ τόγ' ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον·
ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
875 ἐν ποταμῷ, χρυσὸν δ' Ἀχιλεὺς ἐκόμισσε δαΐφρων.
Σαρπηδὼν δ' ἦρχεν Λυκίων καὶ Γλαῦκος ἀμύμων,
τηλόθεν ἐκ Λυκίης, Ξάνθου ἄπο δινήεντος.

857. ἐξ Ἀλόπης, Ἀλόβης, Ἀόλης, Χαλύβων sive Χαλύβης et in fine ὀθ' Ἀμαζονίδων γεν. ἐστὶ iidem grammatici emendarunt. vid. Eust. et Strabon. l. l. all. — V. 859. ἐρύσατο Eust. H. — V. 864. Μέστρην V. L. ap. Eust. 366, 11. — V 865. Πυλαιμενέος editt. vulgar. Ib. Γυγαίη τέκε λίμνη Ar. H. vulg. λίμνη all. — V. 867. Ναύστης Eust. — V. 868. Φθειρῶν V. H. — V. 877. Ξανθοῦ ἀπὸ διν. Ar. H.

V. 865. Ταλαιμένεος editores ex Venet. et Eust. 365, 41. iure receperunt. Ib. λίμνη, quod Vossio placuisse videtur, transfert enim: „und der Nympf' im teiche Gygaea", schol. Ven. A, ex Aristarchi emendatione repudiat. Heynius Talaemonis filius e Gygaeo lacu editos ex antiquo sermone, unde tot pruvenerint fabulae, repetit nihilque aliud, nisi ad lacum Gygaeum duces istos natus et educatos esse eo significari putat. Idem vere statuit Eustath. 365, 43., cui argutias iniuste exprobrat Heynius. Quae enim de versu omisso, qui matris nomen adiecerit, 366, 5. annotavit, ea aliorum sunt ab episcopo vehementer improbata. Egregiam Wolfii emendationem τὼ Γυγαίη τέκε λίμνη, qua omnis difficultas removetur eo lubentius admisi, quod Aristarchum idem Humero reddere voluisse mihi persuasissimum est. Huc spectant schol. Venet. verba: μηδέποτε Ὅμηρον λίμνης τέκνα ἱστορεῖν. Neque dissimilem scripturam in Massiliensi fuisse suspicor, e qua Eustath. 366, 12. γυραίως ἀντὶ τοῦ Γυγαίη λίμνη profert. Puto enim Γυραιώ, ut sit nomen nymphae, in corrupto verbo latere. Caeterum vel Euripidem vel alios versum, cuius partem iam supra ad 763. laudavimus, Τμώλῳ ὑπὸ νιφόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήρῳ, hic intulisse Eustath. 366, 14. Strab. XIII, 929. B. auctores sunt.

V. 867. Plura et meliora exemplaria Νάστης scribere Eustath. 367, 1. diserte testatur; aeque vitiosus est Strabonis XIV, 976. C. Μάσθλης.

V. 868. Φθειρῶν cum Wolfio dedi, etsi Φθιρῶν Herodiani et scholiastarum fuisse perhibet Eustath. 368, 8 sqq. Alteri sponsures non minus idonei sunt, schol. BCD. Apoll. Lex. Hom. 688. Strab. XIV, 942. C. Hesych. II, 1503. Et. M. 792, 43., alii.

ΙΛΙΑΔΟΣ Γ.

Concursu facto Paris inter primores ciet pugnam ac fortissimum quemque Achivorum, qui secum ferro decernat, provocat. Conspecto vero Menelao quum trepidus refugisset, Hector fratris ignaviam gravi castigat oratione, eaque commotus Paris offert certamen singulare cum Menelao hac lege ineundum, ut victori Helena et eius opes concedantur, reliqui, foedere et amicitia iuncti, bello imponant finem 1 — 75. Conditione Achivis proposita et a Menelao accepta, Hector et ad Priamum, qui ipse foederi adsit, et ad victimas adducendas praeconcs mittit in urbem, Agamemno eadem de causa Talthybium ad naves 76 — 120. Helena in turrim progressa Priamo sciscitanti de Achaeorum principibus respondet 121 — 244. Priamus rex, Antenore comite, curru vehitur in campum, foedere autem pacto, cui Agamemno adiicit, ut Paride caeso Troes sibi pendant iustam mulctam, repetit Troiam 245 — 313. Loco pugnae dimenso armisque captis, in certamen prodeunt Paris et Menelaus, illum autem adversario inferiorem e praesenti vitae periculo subducit Venus et in thalamo reponit 314 — 382. Inde Helenam, deae primum obnitentem, mox minis territam eodem perducit 383 — 420. Paridi ignaviam exprobrat uxor, sed mariti banditiis mitigata gratificatur reduci 421 — 448. Interea Menelaus frustra quaerit Paridem, Agamemno vero a Troianis pactum victoriae praemium sibi suisque expetit 449 — 461.

ΟΡΚΟΙ. ΤΕΙΧΟΣΚΟΠΙΑ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ καὶ Μενελάου μονομαχία.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι,
Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν, ὄρνιθες ὥς·
ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει, οὐρανόθι πρό·
αἴτ' ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον,
5 κλαγγῇ ταίγε πέτονται ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων,
ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ Κῆρα φέρουσαι·
ἠέριαι δ' ἄρα ταίγε κακὴν ἔριδα προφέρονται·
οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνείοντες Ἀχαιοί,
ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν.
10 Εὖτ' ὄρεος κορυφῇσι Νότος κατέχευεν ὀμίχλην,

V. 2. κλαγγῇ ἐνοπῇ τε V. Eust. 370, 19. Et. M. 344, 49. — V. 5. ποτῶνται Strab. 1, 60. A. et editt. antiq. — V. 10. ἠΰτε ὄρευς Chia et Massiliens. recenss. ἠΰτ' ὄρεος Buttmann. in Lex. H. p. 228 sq. ib. ὁμίχλην V. c. all. —

V. 2. Duplici particulae patrocinantur Et. M. 516, 19. Apoll. Lex. Hom. p. 10. et schol. B, unde in eadem consentiunt editores, cf. Il. 24, 160.

V. 3. οὐρανόθι πρό ex Eustathii praecepto p. 375, 11. adscivi. In his enim et similibus praepositio nomini subiecta tenorem erigit.

V. 5. πέτονται quum libri tum alii loci Homero vindicant. Si quid enim video, πέτομαι a formis πωτάομαι, ποτέομαι eodem differt modo, quo τρέπω et τρωπάω, στρέφω et στρωφάω diversa esse putamus. Illa actionem simplicem, haec eiusdem continuationem significant, cf. Lobeck. ad Phryn. p. 585. Neque iniuria nos ita statuere ostendunt Il. 2, 89. 15, 684., si comparaveris cum libr. 2, 315, 462. 12, 287. Hymn. in Ap. 442.

V. 10. A Wolfio receptum εὖτ' ὄρ., Aristarcho sponsore, retinui. Quanquam veteres et de usu hiatus vocalis et de scriptura varie iudicarunt, plurimi tamen εὖτε, qua plerumque tempus indicari constat, in paucis quibusdam locis comparationi reliquerunt, cf. Eustath. 117, 35. Et. M. 398, 42. Apollon. de adverb. 558 sqq., alii contra εὖτε tempus, ἠΰτε comparationem denotare censuerunt, cuius sententiae vestigia exstant in schol. Ven. ad h. l. et ad 19, 386. His fidem habet Buttmannus, ratus neque εὖτε idem esse quod ἠΰτε, neque alterum in alterius locum invadere posse. Sed poterit obiici primum etymologiam, qua ὅτε particulae εὖτε, ἢ ὅτε vero ἠΰτε ortum dedisse suspicatur, admodum esse dubiam, deinde, si bene iudicavit Apollon. de adv. p. 560, 1 sqq., ἠΰτε in duas syllabas contrahi nequit. Ex quo efficitur hoc loco verte ἠΰτ' ὄρευς sive ὄρεος fuisse exarandum. Verum si vel maxime concederemus particulam comparandi monosyllabam bisyllabamve dici potuisse, ne sic quidem Butt-

ποιμέσιν οὔτι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω,
τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει, ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν·
ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσαλος ὤρνυτ' ἀελλὴς
ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
15 Οἳ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
παρδαλέην ὤμοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα
καὶ ξίφος· αὐτὰρ ὁ δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ
πάλλων Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους
20 ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀρηΐφιλος Μενέλαος
ἐρχόμενον προπάροιθεν ὁμίλου, μακρὰ βιβῶντα,
ὥστε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας,

V. 13. κονισάλου ὤρνυτ' ἀέλλης Aristoph. — V. 16. τοῖσιν V. L. ap. Eustath. 374, 3. — V. 18. αὐτὰρ δοῦρε Z. Arist. Ar. — V. 20. δηϊότητι gramm. quidam. — V. 26. αἴξηοὶ V. L. ap. Eust.

mannus quod vult obtinebit, nunquam ab ullo veterum poetarum εὖτε adiungi rebus comparandis Homerus quidem praeter locum dubium 19, 386., de quo infra videbimus, nullum aliud huius usus praebet exemplum, sed apud Quintum Smyrnaeum, cuius mentionem facit Schneiderus in Lexic. s. v., nihil crebrius reperitur, cf. I, 586, 628. III, 142, 221, 280. VI, 341, 532. Totam vero hanc litem componere videtur idem poeta II, 471 sqq. Quibus, si nihil aliud, id certe discimus, Posthomericorum auctorem quod Aristarchus probavit hic legisse. Denique ὥστ' ὄρ. ex Vindob. ab Altero vulgatum glossae debet originem, eandem enim habes apud Eustathium. — ib. ὁμίχλην Ven. ter adspirat, hic, 13, 336. et 17, 949.; lenem spiritum, Ionum et Aeolum proprium, schol. ABL. Eust. 117, 31. 373, 15. Et. M. 624, 14. Gud. 428, 2. comprobant, add. Hymn. in Merc. 147.

V. 13. Verba κονίσαλος ὤρνυτ' ἀελλὴς plerumque ita explicant, ut ἀελλὴς adiectivum hoc solo loco obvium existiment, vid. schol. A. Eust. 373, 40. Apoll. Lex. Hom. 36. Et. M. 19, 34., in quo verbum augmenti expers est. Aristophanes, si hoc versu id scripsit, quod schol. BL. tradunt, ἀέλλης ov nomen habuisse videtur, ut ἀήτης ov eodem modo formatum in usu fuit. Sed aliam grammatici mentem et scripturam fuisse suspicor. Dicunt enim schol. ad Od. I, 58 κονίσαλος ὤρνυτ' ἀέλλης ἀντὶ τοῦ κονισάλου. Quo quidem indicant poetam scripsisse „pulvis procellae excitatus est", pro eo, quod exspectare par erat, pulveris procella est excitata, quocum conspirarent alibi lecta, velut 13, 336. 16, 775. Quod si vere disputavimus de Aristophanis emendatione, eam tenere mutato poetae restituendam esse non inepte statuat aliquis, praesertim si meminerit insolitum ἀέλλης nullo alio testimonio niti. Libris vero repugnantibus, nihil mutare ausim. Buttmannus in Lexil. II. p. 228. nescio an ex coniectura scri-

εὑρὼν ἢ ἔλαφον κεραὸν ἢ ἄγριον αἶγα
25 πεινάων· μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴπερ ἂν αὐτὸν
σεύωνται ταχέες τε κύνες θαλεροί τ' αἰζηοί·
ὣς ἐχάρη Μενέλαος Ἀλέξανδρον θεοειδέα
ὀφθαλμοῖσιν ἰδών· φάτο γὰρ τίσεσθαι ἀλείτην·
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
30 Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ·
ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο Κῆρ' ἀλεείνων.
ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλίνορσος ἀπέστη
οὔρεος ἐν βήσσῃς, ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα,
35 ἂψ τ' ἀνεχώρησεν, ὠχρός τέ μιν εἷλε παρειάς·
ὣς αὖτις καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων

376, 31. — V. 28. τίσασθαι ἀλίτην Et. M. 32, 14, ultimum etiam Apoll. Lex. Hom. p. 88. | ἀλείτας Z. — V. 35. ἂψ δ' ἀνεχ. V. — Ib. παρειά V. Et. M. 653, 26.

bit κορίσαλος ὤρνυτ' ἀελλῆς. Ceterum duplex σ passim additum nomini κορίσαλος et inde deductis iure detraxerunt Heyn. et Wolf., vide Bekker. cens. laud. p. 152.

V. 18. ἀντὰρ ὁ δοῦρε pronomen praeter grammaticos, quos nominavi, rescuerunt Callistratus et Ixion, vid. schol. ABL. Sed iidem eleganter observant poetam articulum sive pronomen, eadem persona manente, saepe interponere ita, ac si de alia esset sermo particula illata, cf. Od. 9, 372. Il. 16, 466. Pluribus de hac Homeri consuetudine disserunt Thiersch. in Gr. §. 284. 16 et Bekker. l. l. p. 162.

V. 20. Aristarchum et Herodianum δηϊοτῆς ἦτος praetulisse auctores sunt schol. A. Eust. 669, 44, add. Goettling. de acc. p. 66, 4. Recentiores vero παροξυτόνως haec scripsisse post Reizium de incl. acc. p. 109, Wesseling. ad Diod. Sic. I. p. 236. et Schaefer. ad Long. Pastor. p. 377. admonent.

V. 26. Propter formam αἰζήϊος nonnullos ι subiecisse huic nomini Eust. hic et 1117, 2. memoriae prodit. Ita visum esse Apollonio, Archibii filio, ex Etym. M. 32, 11. discimus, at repugnant alii, velut Herodianus et Arcad. de acc. 39, 8.

V. 28. Vulgo legebatur in hoc versu aoristus; futurum, a Wolfio restitutum, Venet. hic tuetur, sed idem infra v. 366. τίσασθαι praebet. Inter futurum autem et aoristum, si verbum φάναι eique cognata praecedunt, id interest, quod futurum de re, quam ita eventuram esse putamus, dicitur, praesens autem sive aoristus, de eo, quod ita fieri aut factum esse narratur, vid. Il. 5, 190. 8, 498. 12, 165. 15, 251. cll. Il. 17, 27. Od. 4, 504. 15, 213. Unde in Odyssea 20, 121. illud erit restituendum.

V. 35. Aristarchus, etsi schol. A. dissentire videtur, neutrum παρειά hic probavit, cf. schol. A. ad 22, 491., ubi παρειαὶ Ven. exhibet, atque Eust. 377, 38. Alii libri, ut Vindobonenses,

δείσας Ἀτρέος υἱὸν Ἀλέξανδρος θεοειδής.
τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσιν·
Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανές, ἠπεροπευτά,
αἴθ' ὄφελες ἄγονός τ' ἔμεναι, ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι.
καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν,
ἢ οὕτω λώβην τ' ἔμεναι καὶ ὑπόψιον ἄλλων.
ἦ που καγχαλόωσι παρηκομόωντες Ἀχαιοί,
φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὕνεκα καλὸν
εἶδος ἔπ'· ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν οὐδέ τις ἀλκή.
ἦ τοιόσδε ἐὼν ἐν ποντοπόροισι νέεσσιν
πόντον ἐπιπλώσας, ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας,
μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι, γυναῖκ' εὐειδέ' ἀνῆγες
ἐξ ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων —
πατρί τε σῷ μέγα πῆμα πόλῃ τε παντί τε δήμῳ,

V. 40. Post hunc Dionysius grammaticus, qui Σκυτοβραχίων vocatur, alium intulit: μηδέ τι γοῦνασιν οἶσιν ἐφέσσασθαι φίλον υἱὸν Δάρδανον — vid. Eust. 380, 30. — V. 42. ἐπόψ. Aristoph. et ol. vulgo. — V. 46. τοιοῦτος ἐὼν propter hiatum proponunt H. et Gerhard. lect. Apoll. p. 178. — V. 51. κατη-

pariter ac grammatici παρειὰς commendant, vid. Et. M. 826. Apoll. Lex. Hom. 731. Quod reliquum est, Humeri et poetarum epicorum usus ab hoc non deflectunt, cf. Il. 11, 393. Od. 2, 153. 18, 210. Apoll. Arg. II, 1216. III, 297. IV, 1279. Quint. Sm. IV, 355. VII, 362.

V. 40. De versu a Dionysio interposito praeter Eustathium mentionem facit schol. A, dicitque Dardanum ex Helena Paridi esse natum. Quomodo sequentia cum his coire potuerint, non intelligo. Ceterum idem fere versus huc traductus est ex Il. 9, 455, ubi de Phoenice aptius legitur.

V. 42. ὑπόψιον, quod Wolfio placuit, Eustath. 380, 36. schol. BLV. Et. M. 784, 33. et Apoll. L. Hom. 677. cum Venet. poetae vindicant, ἐπόψ. Aristophanis et Herodiani fuit. Illud praeterea Quinti Smyrn. imitatio XIII, 289 δεινὸν γὰρ ὑπόψιον ἔμμεναι ἄλλων ab omni dubitatione liberat.

V. 46. Nihil mutari, libris, quantum video, obstantibus, neque Eustathium 1152, 3. aliter ac vulgo fit Homeri versum legisse puto. Affert enim poetae sententiam, neque vero singula verba.

V. 51. Κατηφείην Aristoph., Aristarchus, Sosigenes et editt. meliores. Itaque Zenodotum id perperam mutasse crediderim, sive quod nominativum ex aliis transtulit Iliadis locis, e. c. 16, 498. 17, 556, sive quod ad Paridem haec spectare censuit. Sed quum Paris Helenam in patris, urbis et populi perniciem, in hostium ludibrium et sui ipsius dedecus rapuisse dicatur, melius haec ad illam quam ad Paridem referamus. Eadem prupemodum de Helena indicant infra scnes Troiani v. 160.

V. 54. Citharam Paridis quum in Humericis nullo alio loco

δυςμενέσιν μὲν χάρμα, κατηφείην δὲ σοὶ αὐτῷ;
οὐκ ἂν δὴ μείνειας Ἀρηΐφιλον Μενέλαον;
γνοίης χ', οἷον φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν.
οὐκ ἂν τοι χραίσμῃ κίθαρις, τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης,
55 ἥ τε κόμη, τό τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης.
ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες· ἦ τέ κεν ἤδη
λάϊνον ἕσσο χιτῶνα κακῶν ἕνεχ', ὅσσα ἔοργας.
Τὸν δ' αὖτε προςέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ· ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν·
60 αἰεί τοι κραδίη πέλεκυς ὥς ἐστιν ἀτειρής,
ὅςτ' εἶσιν διὰ δουρὸς ὑπ' ἀνέρος, ὅς ῥά τε τέχνῃ
νήϊον ἐκτάμνῃσιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν·
ὣς σοὶ ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητος νόος ἐστίν.
μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσέης Ἀφροδίτης·

ϙείη Z. — V. 54. κίδαρις V. L. Eust. 381, 13 et schol. A. — V. 55. μιγείης subiunct. postulat Thiersch. in Gr. §. 322. 12. — V. 56. ἐλεήμονες Z. — V. 62. ἐκτάμνησιν W. olim. — V. 63. ὥς τοι vulg. — V. 64. χρυσῆς Ἀφρ. —

commemoratam viderent, fuere qui κίδαρις, quo pilei genus indicari dicitur, levi mutatione inducerent. Paridis lyram Horat. carm. I, 15, 15. novit, et ita eum apud Homerum legisse inde coniici potest, add. Plutarch. vit. Al. c. 15.

V. 55. Optativum omnium librorum testimonio confirmatum Hermann. in Opusc. II, 34. hic ferendum censet. Neque absonus ille modus esse videtur: dicit enim Hector, si quando Paris solo affligeretur, ei nihil profuturam esse citharam; coniunctivo indicarel, fore ut Paris interficiatur. Idem de hoc locu praecipiunt Passov. in Lex. v. ὅτε et Vossius in interpretatione vernacula.

V. 56. Zenodoto repugnant Eust. 379, 12. Et. M. 260, 1. Apoll. L. Hom. 217. et schol. A, qui ad versum 453. provocat.

V. 57. Literam sibilam Aristarchus, Aristophanes et Zenodotus in forma ἕσσο geminandam censent. Nec vero ἕοο, ut Heynio videtur, sed potius εἶσο, quod εἶμα, εἱμένος declarant, alios legisse existimo, vid. Et. M. 300, 33. et Buttmann. in Gr. ampl. §. 108. annot. 12.

V. 59. Quanquam ἐπεὶ quo referatur non habet, tamen interpunctio abesse non potest. Apodosis enim vel pluribus interiectis negligentia quadam omissa est, vel sententia plena in hac ipsa particula inest, vid. Passov. Lexic. v. ἐπεί.

V. 62. Coniunctivum et Hermannus in Opusc. II. p. 54. desiderat et Wolf. e libris, ut Ven. atque Eustath. 383, 29, nuper reduxit, cf. Buttm. in Gr. ampl. 106. annot. 6.

V. 63. Venet. schol. A. et Eust. 384, 30 ὡς σοὶ ὀρθοτορούμενον praebent, quibus obtemperavi. Comparatur enim fortis Hectoris animus cum securis acie.

V. 64. Saepe obtinet apud Venet. contractio aevo Homerico

65 οὔτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.
νῦν αὖτ' εἴ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιούς,
αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσῳ καὶ Ἀρηΐφιλον Μενέλαον
70 συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι·
ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα γυναῖκά τε οἶκαδ' ἀγέσθω·
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες
ναίοιτε Τροίην ἐριβώλακα· τοὶ δὲ νεέσθων
75 Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαΐδα καλλιγύναικα.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα μῦθον ἀκούσας,
καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
μέσσου δουρὸς ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
80 ἰοῖσίν τε τιτυσκόμενοι, λάεσσί τ' ἔβαλλον.
αὐτὰρ ὁ μακρὸν ἄυσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔσχοντο μάχης, ἀνέω τ' ἐγένοντο

V. 65. ἐρικερδέα schol. L. — V. 67. νῦν δ' αὖτ', εἰ H. — V. 74. ναίοιμεν Z. — V. 78. abest a Ven. — V. 84. ἄνεῳ τ' Ἐγ. vulg. — V. 86. Vindob. libri all. et editt. subiiciunt: ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ

insolita, velut eodem nomine sequente 5, 427. χρυσῆν Ἀφρ. add. 19, 282. 22, 470. 24, 699. et 5, 425 πρὸς χρυσῇ περόνῃ, neque discrepant schol. et Eustathius. Nihilominus in aliis contrarium libri exhibent, sicut Ven. Il. 5, 724 χρυσέῃ ἴυγξ, 23, 243 ἐν χρυσέῃ φιάλῃ, cll. 253. 4, 111. 8, 42, unde synaloepham epicorum propriam tueri praestat.

V. 67. Particulam δὲ hic et vers. 241. ab Heynio et aliis insertam cum Wolfio repudiavi, utpote inutilem, vid. 1, 237. 2, 681. 17, 154. Nubis accedunt Venet. Eustath. et alii testes lucupletes.

V. 78. Hunc versum, quo Venet. caret, non alienum esse ab hoc loco Wolf. in praefat. ad edit. nov. p. III. ostendit. Redit ille non solum infra 7, 56., verum etiam a libris plerisque et Eustathio 386, 31. adiicitur.

V. 86. Versum a multis adscriptum aliunde huc venisse prudenter cunlicit Heynius, adest enim in Il. 7, 68, 349, 369. 8, 6, 19, 101. Od. 7, 187. 8, 27. 17, 469. 18, 352. Iis autem omnibus locis sua aliquis sive cogitata seu facta aliis exponit, He-

85 ἐσσυμένως· Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπεν·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.
ἄλλους μὲν κέλεται Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς
τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
90 αὐτὸν δ' ἐν μέσσῳ καὶ Ἀρηΐφιλον Μενέλαον
οἴους ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι·
ὁππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα γυναῖκά τε οἴκαδ' ἀγέσθω·
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν.
95 Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο· μάλιστα γὰρ ἄλγος ἱκάνει
θυμὸν ἐμόν· φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἤδη
Ἀργείους καὶ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε
100 εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς
ἡμέων δ' ὁπποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,
τεθναίη· ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα.
οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκόν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν,
Γῇ τε καὶ Ἠελίῳ· Διὶ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.

στήθεσσι κελεύει. — V. 99. Ἀργεῖοι καὶ Τρῶες Z. ib. πέπασθε Ar. — V. 100. Ἀλ. ἕνεκ' ἄτης Z. — V. 102. διακρινθῆτε V. L. Eust. 388, 26. et libror. aliquot. —

ctor Paridis conditionem utrique proponit exercitui. Qua de causa inepte sequeretur: μῦθον Ἀλεξάνδροιο: vid. Od. 10, 271 sq. Huc accedit, quod neque apud scholiastas neque apud Eustathium vestigium apparet.

V. 99. Formae epicae πέποσθε, quae in Od. 10, 465. 23, 53. recurrit, duplicem veteres tribuerunt originem. Herodianus enim a verbo παυθάνω (πήθω, patior), alii a stirpe ποτέω eam repetunt; vid. schol. BL. Et. M. 662, 14. Eust. 388, 2. cll. 1663, 12. Ab his dissensit Aristarchus, qui πέπασθε a verbo πάομαι deductum κέκτησθε explicat; vid. schol. Vict. ad h. l. Harl. ad Od. 10, 465. et Eust. l. l. Buttmann. Gr. ampl. §. 110. annot. 9.

V. 100. Zenodotus dum ἄτης scribit, respexit 6, 356. 24, 28. At Menelaus Hectori potius gratificatur v. 87. de Paride dicenti: τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.

V. 102. Optativum sententiae magis aptum exemplis aliis confirmant schol. A. Et. M. 267, 35. Gud. 143, 48. Eustath. l. l.

105 ἄξετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὅφρ' ὅρκια τάμνῃ
αὐτός, ἐπεί οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἄπιστοι·
μή τις ὑπερβασίῃ Διὸς ὅρκια δηλήσηται.
αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται·
οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω
110 λεύσσει, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε
ἐλπόμενοι παύσεσθαι ὀϊζυροῦ πολέμοιο.
καί ῥ' ἵππους μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί,
τεύχεά τ' ἐξεδύοντο, τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ
115 πλησίον ἀλλήλων, ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα.
Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύω κήρυκας ἔπεμπεν
καρπαλίμως ἄρνας τε φέρειν, Πριάμόν τε καλέσσαι.
αὐτὰρ ὁ Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων
νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἰέναι, ἠδ' ἄρν' ἐκέλευεν
120 οἰσέμεναι· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησ' Ἀγαμέμνονι δίῳ. —
Ἶρις δ' αὖθ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ ἄγγελος ἦλθεν,
εἰδομένη γαλόῳ, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,
τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικάων,
Λαοδίκην, Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.

V. 105. ἄξατε Vind. — V. 107. μήτις W. — V. 108. ἀερέθονται Hesych. I. p. 112. — V. 112. παύσασθαι V. Eust. 391, 15. — V. 126. δίπλ. μαρμαρέην V. Eust. 392, 30. Athen. V.

V. 105. Ἄξετε, ut οἴσετε, non futuri esse imperativos, sed obsoleti aoristi docet Buttm. in Gr. ampl. § 96. ann. 10. Veteres haec praesentia a futuro propagata iudicant, vid. Et. M. 232, 16. 562, 8. 619, 1. schol. Ven. A. Itaque ἄξειε, quod etiam Athenaeus XI, 493. B. habet, hic et in Il. 24, 778. ab omni mutatione erit tutum. Apollonius tamen si Villoisonio teste, cf. Lex. Hom. p. 141, ταμοι sive τάμοι scripsit, aoristum ab Altero editum legisse videtur.

V. 108. Quod vulgo scribitur, ei plurimi testes suffragantur, velut schol. BL. Eust. 389, 39. et grammatici, apud quos hic versus recitatur, Et. M. 420, 56. Muschopul. 69, 18. Phavorin. 844, 11. cll 1843, 64. Itaque Hesychii ἀερέθονται non tam lectionis varietatem esse quam formam a grammaticis etymologiae causa effictam coniicere licet; vid. ad 2, 448. et Buttm. in Gr. ampl. 112. ann. 14.

V. 112. Eadem qua supra v. 28. causa motus futurum, quod Vindob. ed. Ald. Wolfius et Heynius servant, hic adscivi, cui congruunt Il. 14, 422. 18, 269. 20, 180. 13, 41. 17, 239. 21, 605. Od. 2, 198. 7, 239. 17, 7. Aoristo tum locus erit, quum aliquid vel iam evenisse dicitur, ut in Il. 16, 281, vel rem ita fieri iube-

125 τὴν δ' εὗρ' ἐν μεγάρῳ· ἣ δὲ μέγαν ἱστὸν ὑφαινεν,
δίπλακα πορφυρέην· πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
οὕς ἑθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρηος παλαμάων.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προςέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
130 Δεῦρ' ἴθι, νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔργα ἴδηαι
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
οἱ πρίν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν Ἄρηα
ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο,
οἱ δὴ νῦν ἕαται σιγῇ — πόλεμος δὲ πέπαυται —
135 ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν.
αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ Ἀρηΐφιλος Μενέλαος
μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσονται περὶ σεῖο·
τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσῃ ἄκοιτις.
Ὣς εἰποῦσα θεὰ γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ
140 ἀνδρός τε προτέροιο καὶ ἄστεος ἠδὲ τοκήων.
αὐτίκα δ' ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνῃσιν
ὥρμᾶτ' ἐκ θαλάμοιο, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα·
οὐκ οἴη, ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο,
Αἴθρη, Πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις.

191. D. schol. Theocr. ad Id. XV, 34. — ib. πολλοὺς Apull. Lex. Hom. p. 537. — V. 128. οὓς ἕθεν W. H. — V. 134. ἕαται V. male. —

tur, quare παύσασθαι apte proferunt Il. 3, 434. 7, 376, 395. Od. 4, 683, 812. 5, 384. 16, 405, 433. Nitzschius, qui ad Od. 2, 198. de hoc usu exponit, aoristum arctioribus circumscribit finibus.

V. 126. Antiquam in hoc versu fuisse varietatem tum codices tum grammatici ostendunt; μαρμαρέην enim vulgo reperitur, idemque olim in Il. 22, 441. fuit lectum. Sed πορφυρέην schol. A. et Eustath. ex Zenodoti, Aristophanis et Aristarchi decreto laudant, ac simili nomine ἁλιπόρφυρα, ter in Od. 6, 53, 306. 13, 108. obvio, stabiliendum putant. Propius etiam accedunt Od. 4, 115, 154. 19, 225, 254. et Apoll. Arg. 1, 722, qui ut unus Vindob. cod. Aristarchum sequitur. Errore satis vulgari in eodem versu forma communis poeticam ex Apullonii Lex. Hom. expulit: illam tuentur praeter libros editos ac scriptos crebra grammaticorum testimonia, ut Hesych. II, 889. Et. M. 655, 41. Et. Orion. 125, 8. schol. ad Theocr. Id. 11, 18, qui non minus vitiose ἐνέπασεν ἀέθλους.

V. 128. Pronomen ut simplex non acuendum esse schol. A. nos monet, cf. ad 1, 114.

V. 134. Ven. ipse 9, 624. ἕαται offert.

145 αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον ὅθι Σκαιαὶ πύλαι ἦσαν.
Οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον καὶ Πάνθοον ἠδὲ Θυμοίτην,
Λάμπον τε Κλυτίον θ' Ἱκετάονά τ', ὄζον Ἄρηος,
Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἄμφω,
εἵατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσιν·
150 γήραϊ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι, ἀλλ' ἀγορηταὶ
ἐσθλοί, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵτε καθ' ὕλην
δενδρέῳ ἐφεζόμενοι ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσιν·
τοῖοι ἄρα Τρώων ἡγήτορες ἧντ' ἐπὶ πύργῳ.
οἱ δ' ὡς οὖν εἶδονθ' Ἑλένην ἐπὶ πύργον ἰοῦσαν,
155 ἧκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·
αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν.
ἀλλὰ καὶ ὥς, τοίη περ ἐοῦσ', ἐν νηυσὶ νεέσθω,
160 μηδ' ἡμῖν τεκέεσσί τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο.

V. 152. δένδρει Z. — V. 154. εἶδον Ἑλ. H. et olim vulgo. — V. 155. ὦκα Z. — V. 157. τοίῃ δ' ἀμφ. schol. Vict. ad Il. 24, 15. et schol. ad Od. 4, 665. — V. 158. θεαῖς Vind. — V. 163.

V. 152. Heynio pariter ac Wolfio in prolegom. p. 212. non absonum videtur Zenodoteum δένδρει, etsi ille δένδρε' ἐφεζ. inscite proponit. Adversantur plerique grammatici, velut schol. A. Eust. 396, 18 sqq. Gregor. Cor. de dial. Att. XIX; dicunt enim triplicem quidem huius nominis fuisse formam: τὸ δένδρον, δένδρος et δένδρεον, Homerum vero ultima sola esse usum, unde Il. 13, 437. Od. 4, 458. δένδρεον ὑψιπέτηλον legatur. Neque negari potest vel nunquam vel raro admodum apud poetas epicos certum declinationis tertiae exemplum conspici, ut apud Dionys. Perieg. 922. dativi pluralis δένδρεσι κάρπον ἀέξειν. Contra et aliorum imitationes et metricorum praecepta, qui ad hunc versum saepe provocant, vulgato fidem addunt; cf. Drac. de metr. 146, 16. Eliam de metr. 82, 20. alios et Hesiod. op. 583. De ista nominis varietate vid. Matth. Gr. §. 92. annot.

V. 154. Medium Ven. hic et 8, 251. una cum libris praestantioribus suppeditat, et adstipulatur Eustath. 711, 51. Certe illud in eadem structura poeta eligit in Il. 16, 278. 17, 724. add. Apoll. Rh. II, 226.

V. 155. Zenodoti et Cratetis ὦκα nec senibus neque Helenae, ad quam virgula adverbio subiecta referri possit, bene convenire schol. A. affirmat. Qua de causa ἧκα non solum Eustath. 397, 9. et Apoll. Lex. Hom. 328. Homero tribuunt, verum etiam poetae posteriores simillimo modo hoc utuntur adverbio.

V. 158. Hermannus ad Hom. Hymn. in Ven. 191. θεαῖς

Ὣς ἄρ' ἔφαν· Πρίαμος δ' Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ·
δεῦρο πάροιθ' ἐλθοῦσα, φίλον τέκος, ἵζευ ἐμεῖο,
ὄφρα ἴδῃ πρότερόν τε πόσιν πηούς τε φίλους τε —
οὔτι μοι αἰτίη ἐσσί, θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν,
165 οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν Ἀχαιῶν —
ὥς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνῃς,
ὅστις ὅδ' ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε.
ἤτοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασιν·
καλὸν δ' οὔτω ἐγὼν οὔπω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
170 οὐδ' οὕτω γεραρόν· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικεν.
Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
αἰδοῖός τέ μοί ἐσσι, φίλε ἑκυρέ, δεινός τε·
ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἀδεῖν κακός, ὁππότε δεῦρο
υἱέϊ σῷ ἑπόμην, θάλαμον γνωτούς τε λιποῦσα
175 παῖδά τε τηλυγέτην καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.
ἀλλὰ τάγ' οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.

ἴδῃς Vind. V. L. Eust. 398, 44. et ol. vulgo; cf. ad 1, 200. — V. 170. βασιλῆϊ δὲ ἀνδρὶ Athenaeus XIII, 566, C. perperam. — V. 172. αἰδοῖος δέ μοι Apoll. L. H. p. 219. — V. 173. ἀδεῖν V. L. Eust. 400, 13. — V. 176. τά κ' οὐκ ἐγ. V. L. schol. A.

et ἀκταῖς Homerica esse perhibet, nisus, ut videtur, Etymol. Magni loco p. 166, 40, coll. Od. 5, 119. et Il. 12, 284. At dubito, num praeter Vindob. Alteri ullus sive liber sive grammaticus θεαῖς εἰς ὦπα ἔοικεν hic legerit; nam Eustath. 397, 33 ἀθανάταις θεαῖς scribenti nullam esse auctoritatem, ex ipso adiectivo cognosci potest. At θεῇς ut libri plurimi, ita grammatici exhibent, vid. Bekkeri anecd. I. p. 8. Athen. V, 188. B. XIII, 566. B. et Etymol. ipsum 36, 6. Quae quum ita sint, cum Thierschio in Gr. §. 179, 38. et Buttm. in Gr. ampl. §. 34. annot. 20. crediderim etymologici scriptorem nihil aliud docere, nisi his duobus Homeri locis formam dativi vulgarem insedisse.

V. 163. Ut cum Wolfio dedi, ita versum laudatum videbis a schol. ad Od. 1, 238. Neque Hesiod. op. 62. satis constat scriptura, vid. ibi Göttling.

V. 170. Cum vulgato conspirant Apoll. Lex. Hom. 205. et Moschopul. 48, 1.

V. 172. Errorem Apollonius ipse emendat in Lex. p. 58.

V. 173. De spiritu Eustath. aliquoties ita disserit, ut quid ipse statuerit in incerto relinquat; vid. eum ad Il. 539, 7. ad Od. 1400, 36. 1721, 60. Alii in aspero acquievisse videntur; cf. schol. BL. Et. M. 16, 37. 18, 3. schol. ad Eurip. Med. 1. et Apoll. Lex. p. 35. Lenem vero habes apud Phavor. 13, 18. et Hesych. 1, 87, cuius duae glossae temere coaluerunt in unam. Ceterum ἀδεῖν et ἄδε librorum fides non deest.

τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς·
οὗτός γ' Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
ἀμφότερον, βασιλεύς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής·
180 ἀκὴρ αὖτ' ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴ ποτ' ἔην γε.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ὁ γέρων ἠγάσσατο, φώνησέν τε·
ὦ μάκαρ Ἀτρείδη, μοιρηγενές, ὀλβιόδαιμον,
ἦ ῥά νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι Ἀχαιῶν.
ἤδη καὶ Φρυγίην εἰςήλυθον ἀμπελόεσσαν,
185 ἔνθα ἴδον πλείστους Φρύγας, ἀνέρας αἰολοπώλους,
λαοὺς Ὀτρῆος καὶ Μύγδονος ἀντιθέοιο,
οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωντο παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο·
καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην
ἤματι τῷ, ὅτε τ' ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι·
190 ἀλλ' οὐδ' οἱ τόσοι ἦσαν, ὅσοι ἐλίκωπες Ἀχαιοί.
Δεύτερον αὖτ' Ὀδυσῆα ἰδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιός·
εἴπ' ἄγε μοι καὶ τόνδε, φίλον τέκος, ὅςτις ὅδ' ἐστίν·
μείων μὲν κεφαλῇ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
εὐρύτερος δ' ὤμοισιν ἰδὲ στέρνοισιν ἰδέσθαι.

— V. 178. οὗτ. δ' Ἀτρ. Apoll. de synt. I. p. 53. — V. 189. ὅτε ἦλθ. V. Vind. et editt. vulg. — V. 190. οὗτοι τόσοι Philemon p. 26. n. 35. — V. 193. κεφαλὴν Ar. H. — V. 194. ἠδὲ V. L. schol. A. —

V. 189. Particulam hiatus vitandi causa e codd. aliquot ab Heynio et Wolfin interpositam tum Homeri consuetudo, vid. Il. 12, 279. 22, 102. Od. 18, 367. 22, 301, tum Eustath. 402, 29. huic versui vindicant.

V. 190. Mendosius etiam Phavor. 182, 11 ἀλλ' οὗτοι τόσοι ἦσαν scribit.

V. 193. Accusativum ab Aristarcho probatum schol. A. non spernendum putat, eumque Heynius reponit. Priamus vero magnitudine quidem Ulixem Agamemnone inferiorem dicit, sed pectoris et humerorum latitudine magis insignem, neque quisquam eodem in casu, supra iam ita obvio v. 168. haesisse videtur. Alia insuper accusativi ratio est in Il. 2, 219, 478. 3, 227. Od. 1, 208. Itaque particulae μὲν et δὲ sibi invicem oppositae, etsi utrumque aeque bene dici potest, quidquam mutari vetant.

V. 196. Praesens tum sententiarum nexus, tum librorum fides, tum aliorum assensus, ut Dracon. de metr. poet. 77, 5, ratum faciunt.

V. 198. Nomen οἷς utrum sit bisyllabum an monosyllabum in Homeri carminibus, veteres magistri disceptant. Aristarchus quidem et Ptolemaeus Ascalonita οἷς et οἰός poetae tribuerunt, Herodianus contra et Aristonicus diaeresin metro permittente ma-

195 τεύχεα μέν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
αὐτὸς δὲ, κτίλος ὥς, ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν·
ἀρνειῷ μιν ἔγωγε ἐΐσκω πηγεσιμάλλῳ,
ὅστ' ὀΐων μέγα πῶϋ διέρχεται ἀργεννάων.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειθ' Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα·
200 οὗτος δ' αὖ Λαερτιάδης, πολύμητις Ὀδυσσεύς,
ὃς τράφη ἐν δήμῳ Ἰθάκης, κραναῆς περ ἐούσης,
εἰδὼς παντοίους τε δόλους καὶ μήδεα πυκνά.
Τὴν δ' αὖτ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες.
205 ἤδη γὰρ καὶ δεῦρό ποτ' ἦλυθε δῖος Ὀδυσσεὺς
σεῦ ἕνεκ' ἀγγελίης σὺν Ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·
τοὺς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα,
ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην καὶ μήδεα πυκνά.
ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν,
210 στάντων μὲν Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους,
ἄμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς.

V. 196. ἐπεπωλεῖτο schol. ad Nicandr. Ther. 452. — V. 198. οἰῶν Ar. — V. 206. σῆς ἕνεκ' ἀγγ. Z. — V. 209. ἀγειρομένοισιν Ald. Vind. et ol. vulgo. — V. 211. ἑζομένων Z. —

gis Ionicam existimant; vid. schol. A. Et. M. 620, 23. Eust. 404, 2 sqq. Cui praecepto poeta ipse patrocinatur, quippe qui ὄϊν ὀΐων vulgo scribat, οἰός, οἰῶν et οἴεσιν raro admodum sibi indulgeat, cf. Bekker. l. l. p. 129. Thiersch. in Gr. §. 187, 11. cll. 190, 23. et Passov. Lex. v. ὄϊς. Neque reliqui carminis heroici poetae aliam sequuntur normam, vid. Ap. Rh. III, 1199. II, 465. Quint. Sm. III, 682, ubi ὄϊν, ὀΐων et ὄϊας (male vulgatur ὀΐας) habes, sed uno tantummodo Apollonii loco I, 1090. numeri in gratiam vocales conflantur, idque in exemplo Homerico μαλακοῖς ἐν κώεσιν ὀιῶν.

V. 206. Vide infra ad 13, 252.

V. 209. ἀγρομένοισιν ἔμ. Ven. et libri plurimi cum Eust. 406, 3, vid. Il. 10, 181.

V. 211. Zenodotus, quo coniunctionis insolentiae mederetur, genitivum elegit. Grammatici alterum ut exquisitius a poeta profectum censent et casus enallage excusant. Sed loci, quibus nominativum probant et schol. AV. et Eust. 485, 12. Il. 10, 224. Od. 12, 73. paullo magis distant, vid. Matth. Gr. §. 562. not. Veruntamen dualem ἄμφω ἑζομένω ab omni mutandi libidine tutum praestant plurima veterum testimonia; cf. Leshonact. de Figur. p. 184. ibique Valckenaer. Maxim. Planud. de constr. in Bachmanni anecd. Graec. II. p. 127. grammaticos a Schaefero Gregor. Corinth. libro de dialectis subiunctos p. 668. XVI. cll. 698.

ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον,
ἤτοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευεν,
παῦρα μέν, ἀλλὰ μάλα λιγέως· ἐπεὶ οὐ πολύμυθος,
215 οὐδ' ἀφαμαρτοεπής, εἰ καὶ γένει ὕστερος ἦεν.
ἀλλ' ὅτε δὴ πολύμητις ἀναΐξειεν Ὀδυσσεύς,
στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε, κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας,
σκῆπτρον δ' οὔτ' ὀπίσω οὔτε προπρηνὲς ἐνώμα,
ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχεσκεν, ἀΐδρεϊ φωτὶ ἐοικώς·
220 φαίης κε ζάκοτόν τέ τιν' ἔμμεναι, ἄφρονά τ' αὔτως·
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ὄπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος ἵει
καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν,
οὐκ ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος·
οὐ τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες.
225 Τὸ τρίτον αὖτ' Αἴαντα ἰδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιός·

V. 212. ἔφαινον Casaubon. — V. 215. ἤ καὶ V. W. et vulg. — V. 220. τινα ἔμμεναι ol. vulgo. ib. ἄφρονά θ' αὔτως H. — V. 221. δὴ ὄπα et εἴην V. — V. 225. τοτρίτον W. — V.

V. 212. Quod Casaubonus in lectionib. Theocrit. suadet aliorumque exemplis confirmat, id Wolf. in praef. ad nov. ed. p. LV. elegans et ad nostrum locum appositum existimat, et similia Homerus habet in Il. 18, 295. Od. 8, 499. Neque vero vulgato spretu illius restituendi auctor sim; ὑφαίνειν enim, ab Eustath. 407, 3 sqq. copiosius illustratum, quum libri tuentur, tum Ulixis potissimum eloquentia perfecta et artis plena sibi postulat.

V. 215. Veteres de eo tantummodo ambigentes, utrum plene, an virgula post nomen ἀφαμαρτοεπής distinguatur, ac pro vario interpuncto ἤ καὶ an ἦ καὶ ponatur, ἤ neque εἰ poetae esse omnes propemodum consentiunt, cf. praeter librus ABL. Eust. 407, 16. Et. M. 415, 17. Apoll. Lex. Hom. 322 sq. Alterum vero quum et libri Vindob. et editiones nonnullae ut Ald. testatum reliquerint et grammatici ipsi ἦ συναπτικὸν esse doceant, Heynio εἰ καὶ placuit et Carol. Wexius in epist. crit. ad Gesen. p. 21, qua tandem ratione vulgare ferri possit, se non intelligere nuper professus est. Neque ipse video, quomodo ei succurramus. Nisi forte quis cum Thierschio in Gr. §. 353, 3. annot. statuat ἦ interrugativum originem ducere e particula affirmandi ἦ, hoc loco redintegranda. Sed si contulerimus exempla, in quibus indicativo sequente particulae εἰ καὶ a poeta sunt consociatae, Il. 5, 410. 13, 58. 17, 421. 23, 832. Od. 6, 312. 7, 194. 13, 6, easdem hic exspectari profecto intelligemus. Alia prorsus ratio est in Il. 8, 111. et 5, 887, quae cum nostro loco committunt veteres. Alteri enim loco particula interrogativa, alteri disiunctiva inest. Etsi priori — ὄφρα καὶ Ἕκτωρ Εἴσεται, ἦ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν, nun sine dispendio Diomedeae dicacitatis, quam scholiasta bene perspexit, ἦ καὶ suum Thiersch. infert.

τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
ἔξοχος Ἀργείων κεφαλὴν ἠδ' εὐρέας ὤμους;
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν·
230 Ἰδομενεὺς δ' ἑτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὥς,
ἕστηκ'· ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἠγερέθονται.
πολλάκι μιν ξείνισσεν Ἀρηΐφιλος Μενέλαος
οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο.
νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλίκωπας Ἀχαιούς,
235 οὕς κεν ἐῢ γνοίην, καί τ' οὔνομα μυθησαίμην·
δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,
αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ.
ἦ οὐχ ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς;

227. κεφ. τε καὶ Ar. Arist. H. — V. 231. ἠγερέθοντο codd. pars. — V. 235. τοὔνομα vulgo. — V. 239. ἑπέσθην V. εἵπ. un. Vind. —

V. 220. Hiatum particula adiecta ex Eustath. Venet. all. removerunt. Corruptela vulgaris insidet Drac. de metr. poet. 43, 22, in schol. ad Eurip. Orest. 128 ζάκοτόν τιν' ἔμμ. fertur. Heynii ἄφρονά θ' αὖτως idem Drac. profert; Ionicum, a Wolfio adscitum, Ven. cum Eustathio tuetur.

V. 221. Particulam ante nomen ὅπα insertam Vind. H. et W. probant, et accedunt exemplaria plurima, vid. Il. 1, 493. 3, 264. 4, 210. 5, 334, 780 alib. Ven. εἴην propter optativum praecedentem voluisse videtur, cf. Hermann. in Opusc. II, 37. Vulgatum dubio eximit Apoll. Lex. Hom. 358. et Il. 16, 152.

V. 227. Duplicem particulam, utpote ab Aristarcho traditam et magis perspicuam, schol. A. laudat, sed nec libri, neque editt. antiquae, neque grammatici, vid. Eust. 408, 40, ab eius stant parte.

V. 231. Praesens huic loco paene necessarium Ven. agnoscit, cf. Hymn. H. in Apoll. 147. et Passov. Lex. h. v.

V. 235. Etsi nihil discrepant a vulgato libri, et Wolf. in praef. ad edit. nov. p. 74. articuli, ab Eustath. 410, 4. illustrati, causam agit, Hermanno tamen ad Vig. p. 707. καί τ' οὔνομα, ut poetae familiare, proponenti obtemperandum esse putavi. Accedunt enim ei non modo testes quidam locupletes, vid. Wolf. l. l., sed synaloephae etiam insolentia vulgato fidem derogat. Neque articulum suspicione absolvit Oppian. Cyneg. II, 295, quem Homerus ipse reiicit, cf. Il. 17, 260. Od. 6, 194. 9, 355. et ad eius exemplar alii epici, velut Apoll. Rh. 1, 20. νῦν δ' ἂν ἐγὼ γενεήν τε καὶ οὔνομα μυθησαίμην, cll. II, 762. Quint. Sm. VII, 42.

240 ἢ δεύρω μὲν ἕποντο νέεσσ' ἔνι ποντοπόροισιν,
νῦν αὖτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
αἴσχεα δειδιότες καὶ ὀνείδεα πόλλ', ἅ μοί ἐστιν;
Ὣς φάτο· τοὺς δ' ἤδη κατέχεν φυσίζοος αἶα
ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, φίλῃ ἐν πατρίδι γαίῃ. —
245 Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν φέρον ὅρκια πιστά,
ἄρνε δύω καὶ οἶνον ἐὔφρονα, καρπὸν ἀρούρης,
ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ· φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν
κήρυξ Ἰδαῖος ἠδὲ χρύσεια κύπελλα·
ὤτρυνεν δὲ γέροντα παριστάμενος ἐπέεσσιν·
250 Ὄρσεο, Λαομεδοντιάδη, καλέουσιν ἄριστοι
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
ἐς πεδίον καταβῆναι, ἵν' ὅρκια πιστὰ τάμητε·
αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ Ἀρηΐφιλος Μενέλαος
μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσοντ' ἀμφὶ γυναικί·

V. 240. δεῦρο vulgo. ib. νέεσσ' ἐνὶ π. H. — V. 243. φυσίζωος editt. quaedam et grammatt. — V. 244. ἐῇ Z. ἐνὶ π. γ. H. et olim vulgo. — V. 252. τάμηαι H. —

V. 240. Herodianus περὶ μον. λεξ. 26, 33. refert Homerum semel scripsisse δεύρω h. l., unde recepit Guil. Dindorfius, vid. ei. praefat. ad Il. p. 10 sq. Formae illius memoriam non prorsus intercidisse grammaticorum prodont decreta, ut Et. M. 259, 1. Hesych. I, 922. et alia posteriorum, quae protulit Schaefer. in appar. crit. ad Demosth. I, 865 sq., qui assensum propter recentiorum inscientiam retinet. Nescio, an nullam vim sit habitura apud virum sermonis Graeci peritissimum libri Veneti et scholiastarum BL. auctoritas. E quibus ille δεύρω aperte exhibet, hi idem probasse videntur, dum sic praecipiunt: „οὐκ ἔστιν Ἀττικὸν τὸ δεῦρο (οὐδέποτε γὰρ μακρᾶς προκειμένης τοιαύτην ἔκτασιν ποιοῦνται οἱ Ἀττικοὶ), ἀλλ' Ἰωνικόν. Unde duo licebit coniicere: primum scholiastas in suo exemplari legisse δεύρω, deinde eosdem hanc formam ab Atticis, quibus grammaticorum vulgus eam tribuere solebat, ad Ionas non sine iusta causa transtulisse; constat enim Atticis δευρὶ fuisse in usu. Quae si vere auguramur, nos non poenitebit fidei Dindorfio vel potius Herodiano habitae.

V. 243. Saunm est Wernickii ad Tryphiodor. p. 124. iudicium, quo φυσίζωος grammaticis et communi tribuit sermoni, φυσίζοος poetis. Illud vides apud Apollon. in Lex. Hom. 701. Et. M. 802, 53. Hesych. II, 1531. Phavorin. 1849, 33, de nostro loco petitum; hoc Humerus iterum utitur Il. 21, 63. Iensium ad Hesych. l. l. φυσίζοος ab nasato aliquo homine, qui ω aliquoties corripi nesciret, scriptum esse opinatum meliora docere poterat Eustath. 410 extr. et 1223, 41. Apoll. de synt. II, 151.

V. 244. Singularis proprium habent pronomen ἑός, unde Zenodoti lectionem respuunt schol. A. Aliter videtur Apollon. de

255 τῷ δέ κε νικήσαντι γυνὴ καὶ κτήμαθ' ἕποιτο·
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες
ναίοιμεν Τροίην ἐριβώλακα· τοὶ δὲ νέονται
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.
Ὣς φάτο· ῥίγησεν δ' ὁ γέρων, ἐκέλευσε δ' ἑταίροις
260 ἵππους ζευγνύμεναι· τοὶ δ' ὀτραλέως ἐπίθοντο.
ἂν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·
πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσετο δίφρον.
τὼ δὲ διὰ Σκαιῶν πεδίονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
265 ἐξ' ἵππων ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν
ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο.
ὤρνυτο δ' αὐτίκ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις· ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ
ὅρκια πιστὰ θεῶν σύναγον, κρητῆρι δὲ οἶνον

V. 259. ἐκέλευε et ἑταίρους ol. vulgo. — V. 261. ἂν δ' ἄρ ἔβη, ut solet, H. et vulgo. — V. 262. βήσατο W. —

synt. l. l. Vulgatum φ. ἐνὶ π. γαίῃ Heynio excidit imprudenti; alterum quum Venet. liber tum Homeri consuetudo sibi poscunt, vid. Il. 8, 359. 22, 404. Od. 8, 461. 14, 143. 17, 157.

V. 252. De multiplici librorum varietate τάμωμεν, τάμητε, τάμηται, τάμητε Heyn. et Wolf. in praefat. ad ed. nov. p. 56. prorsus dissentiunt. Nam quod illi solum placet τάμηται, id Wolfius aperte falsum iudicat. Nec perperam sic existimasse videtur: primum ὅρκια τέμνειν sive ταμεῖν Homeri est proprium, ταμέσθαι aliorum, deinde τάμητε multis et iis praestantissimis nititur libris, ut Veneto, τάμηαι in uno Cantabr. reperitur; ad extremum, quomodo duplex error τάμηται et τάμηαι e scriptura genuina oriri potuerit, facile apparet. Quartum vero τάμωμεν e versu 94. huc migravit.

V. 259. Schol. A. teste Zenodotus et Aristarchus tum aoristum tum dativum, ab Heynio et Wolfio receptos, obtulerunt.

V. 261. Buttmann. in Gr. ampl. II. §. 104. annot. 4. praepositionem ἀν monosyllabam rectius carere accentu existimat, quemadmodum ἐκ et ἐν inter ἄτονα referantur. Neque negari potest in antiquis exemplaribus non modo ἀν, ἀμ, verum etiam καθ, καμ plerumque scribi. Quod si in omnibus similiter ferretur, quominus reciperemus, non intercederem, si autem e παρὰ πὰρ δέ οἱ Ἀντ. v. 262, e ποτὶ πὸτ, ut apud Theocritum saepissime deprehendimus, sine ulla varietate recepta videmus, ἂν et ἄμ, κὰγ et κὰδ iisque finitima tum a verbo subsequente, cui plerumque adhaerent, seiungere, tum tenorem adiicere praestabit. vid. dissertat. meam de praepos. ΑΝΑ et ΚΑΤΑ p. 25. ac Wolf. praef. ad ed. nov. p. 84.

270 μίσγον, ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν·
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο,
ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας· αὐτὰρ ἔπειτα
κήρυκες Τρώων καὶ Ἀχαιῶν νεῖμαν ἀρίστοις.
275 τοῖσιν δ' Ἀτρείδης μεγάλ' εὔχετο χεῖρας ἀνασχών·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Ἠέλιός θ', ὃς πάντ' ἐφορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακούεις,
καὶ Ποταμοὶ καὶ Γαῖα, καὶ οἳ ὑπένερθε καμόντας
ἀνθρώπους τίνυσθον, ὅ τις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ,
280 ὑμεῖς μάρτυροι ἔστε, φυλάσσετε δ' ὅρκια πιστά·
εἰ μέν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνῃ,
αὐτὸς ἔπειθ' Ἑλένην ἐχέτω καὶ κτήματα πάντα,
ἡμεῖς δ' ἐν νηεσσι νεώμεθα ποντοπόροισιν·
εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενέλαος,
285 Τρῶας ἔπειθ' Ἑλένην καὶ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι,
τιμὴν δ' Ἀργείοις ἀποτινέμεν, ἥντιν' ἔοικεν,

V. 270. ἔχευον Ar. H. — V. 272. ἄορτο Ald. et libror. pars. — V. 273. ἀρνέων Z. — V. 279. τίννυσθον ol. vulgo. — V. 280. μάρτυροί ἐστε H. — V. 286. ἦν ἐπέοικ. Eust. 416, 15. — V. 292.

V. 270. Imperfectum ideo Aristarcho arrisisse, quod μίσγον praecedit, schol. AB narrant. Simillima varietas in Il. 9, 7. conspicitur, poetae autem ἔχευα, ἔχευε et ἔχευαν magis usitata fuisse crediderim.

V. 272. Ven. et libri meliores ἄωρτο; id vero minus commode grammatici nonnulli, inter quos Herodianus fuit, vid. schol. A. et Et. M. 116, 51, a stirpe ἄρω repetunt. Scitius Eustath., cui utraque innotuit scriptura, p. 413, 31. ἐκρέματο exponit, descendit enim a verbo αἴρω ἀείρω, vid. Buttm. in Gr. §. 97, 3. et in Lexil. I, 293.

V. 273. Non pluralis genitivum, quemadmodum schol. A. suspicatur, sed adiectivum possessivum ἀρνέων accepisse videtur Zenodotus. Eo nos ducunt schol. B. verba haecce: τινὲς ἀρνέων, ἵν' ᾖ ὡς ἱππέων ὁπλέων. Il. 11, 536. et loci depravati Et. M. 501, 14. Gud. 317, 60. Minus enim verisimile est Zenodotum, ut illi referunt, ἀρνῶν ἐκ κεφαλαίων dedisse, imo ἀρνέων ἐκ κεφαλέων habuit i. e. ἀρνείων ἐκ κεφαλέων, e capitibus agninis, idque ipsum ab hoc loco alienum censent veteres.

V. 279. Simplici liquida τίνυσθον Ven. semper offert, unde gemina litera, quam Buttmannus Ionicis adscribit, carere possumus, vid. Passov. Lex. h. v.

V. 280. Imperativum hisce magis idoneum esse schol. ABLV. recte praecipiunt. Eustath. quidem et Vindobb. admittunt indicativum, attamen frustra agit eius causam Heynius; etenim deos foederum testes invocari ex antecedentibus patet.

V. 286. Quod vulgo legitur vers. 459. probat.

ἤτε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
τίνειν οὐκ ἐθέλωσιν, Ἀλεξάνδροιο πεσόντος,
290 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχήσομαι εἵνεκα ποινῆς
αὖθι μένων, εἴως κε τέλος πολέμοιο κιχείω.
Ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλέϊ χαλκῷ·
καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας,
θυμοῦ δευομένους· ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός.
295 οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσάμενοι δεπάεσσιν
ἔκχεον, ἠδ' εὔχοντο θεοῖς αἰειγενέτῃσιν·
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὁππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν,
300 ὧδέ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι, ὡς ὅδε οἶνος,
αὐτῶν καὶ τεκέων, ἄλοχοι δ' ἄλλοισι δαμεῖεν.
Ὣς ἔφαν· οὐδ' ἄρα πώ σφιν ἐπεκραίαινε Κρονίων.
τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπεν·

ἐπὶ στομάχους V. L. schol. A. — V. 295. ἀφυσσόμ. Ar. Vind. unus et ol. vulgo. — V. 299. ὑπερόρκια V. — V. 301. μιγεῖεν H. et ol. vulgo. —

V. 292. Aristarchi suffragio ἀπὸ στ. τάμε nititur, et ita Apoll. Lex. p. 657, alterum ἐπὶ haud ingratum censet scholiasta. Heynius de veritate potius quam de elegantia quaerendum esse dicit. Iccirco Graecis sollemne fuisse ἱερείων τὰς φάρυγγας ἀποτέμνειν e Polluce VIII, 37. p. 676. demonstrat. Verum enim vero guttura victimae incidere ab heroicae aetatis consuetudine non prorsus abhorruisse documento sunt Apoll. Rhod. IV, 70 αἵματι χεῖρας Τέγγεν ἐπιτμήγουσα δέρην. Homerus tamen hunc morem noverit, an illum tantum, de quo Heynius fecit mentionem, nec traditur certum, nec facilis est interpretatio. Nihilominus vulgari tum sententiae nexus tum loci similes, velut Il. 19, 266. Od. 4, 499. patrocinantur.

V. 295. Pro sua lege, quam supra ad v. 250. attulimus, Aristarchus ἀφυσσόμενοι imperfecto praecedente aptius esse censet, idemque in Il. 10, 579. 23, 220. reponit. Codices, ut Venet., plerumque in aoristo conspirant, etsi ne hi quidem ubique idem tenent. Ita Ven. semel 10, 179, Vindob. aliquoties cum Aristarcho convenit.

V. 299. Adverbii loco nonnulli ὑπερόρκια sumpsisse videntur, unde coniungit Ven. hic et Il. 4, 67, 271, sed rectius separant Eust. 417, 15. et scholia.

V. 301. Libri optimi, ut Ven. Vindob. unus et e grammaticis Eust. 417, 7. Et. M. 246, 50. schol. BLV. δαμεῖεν, cui palmam tribuit Wolf. in praef. p. 74, commendant. Revera autem μιγεῖεν suavius est, quam ut hic locum possit obtinere, etsi Heynius insulsa quaedam veteribus affingendo id defendit.

Κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί·
ἤτοι ἐγὼν εἶμι προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν
ἄψ, ἐπεὶ οὔπω τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι
μαρνάμενον φίλον υἱὸν Ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·
Ζεὺς μέν που τόγε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστίν.
Ἦ ῥα, καὶ ἐς δίφρον ἄρνας θέτο ἰσόθεος φώς·
ἂν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτός, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·
πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσετο δίφρον·
τὼ μὲν ἄρ' ἄψορροι προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο.
Ἕκτωρ δὲ Πριάμοιο πάϊς καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον, αὐτὰρ ἔπειτα
κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες,
ὁππότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος.
λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον·
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
ὁππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν,
τὸν δὸς ἀποφθίμενον δῦναι δόμον Ἀΐδος εἴσω,
ἡμῖν δ' αὖ φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ γενέσθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· πάλλεν δὲ μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
ἄψ ὀρόων· Πάριος δὲ θοῶς ἐκ κληρος ὄρουσεν.

V. 308. Z. γάρ που Eust. 417 extr. — V. 312. βήσατο W. — V. 313. ποτὶ Ἴλ. Eust. 413, 25. — V. 317. ἀφ' εἴη V. perperam, cf. 16, 590. 20, 464. — V. 318. θεοῖς ἰδὲ H. c. all. — V. 326. ἑκάστου Ar. — V. 327. τεύχεα κ. H. e solo Barocc. — V. 328.

V. 308. Ut libri edunt, ita versus scriptus reperitur apud Drac. de metr. poet. 126, 26. et Tetz. in exeg. Il. p. 32, 7. Ceterum μέν πού neque Heynius et schol. Ven., neque Eustath. satis feliciter explicant. Nam μέντοι, i. e. δέ, reliquis minus convenit, particulae vero causali nulla subest ratio. Priamo potius ea est mens: „Utri mori fatale sit, Iupiter forsitan scit, equidem ignoro."

V. 318. Nicanor et Ptolemaeus Ascalonita, ne Graeci aliis diis preces fundere, ad alius manus porrigere viderentur, interpuncto sublato, quod supra apposui, hic et 7, 177, ubi Ven. adstipulatur, scribi iusserunt, vid. schol. Ven. et Eust. 419, 4. Illis morem gessit Heynius, Wolfio in praef. ad ed. nov. p. 80. obnitente, quod χεῖρας ἀνασχεῖν formula usitata sit ad omnes deos coelestes, et etiam alibi verbum ὁρᾶσθαι absolute legatur, ubi e proximis dei numen subaudiamus 5, 114. 10, 283 alibi. Quae argumenta etsi in alterum pari iure transferri possunt, cf. 1, 150. 3, 275. 18,

ὁ μὲν ἔπειθ' ἵζοντο κατὰ στίχας, ἦχι ἑκάστῳ
ἵπποι ἀερσίποδες καὶ ποικίλα τεύχε' ἔκειτο.
αὐτὰρ ὅγ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσετο τεύχεα καλὰ
δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο.
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκεν
καλάς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν
οἷο κασιγνήτοιο Λυκάονος· ἥρμοσε δ' αὐτῷ.
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε·
κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμῃφιν ἀρήρει.
ὣς δ' αὔτως Μενέλαος Ἀρήϊος ἔντε' ἔδυνεν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν,
ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο
δεινὸν δερκόμενοι· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας
Τρῶάς θ' ἱπποδάμους καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
καί ῥ' ἐγγὺς στήτην διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ,
σείοντ' ἐγχείας ἀλλήλοισιν κοτέοντε.
πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλεν Ἀτρείδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην,

ἐδύσατο H. W. — V. 336. eiectis duobus, qui praecedebant, v. 333. Zenodotus subiunxit. Ib. in fin. V. L. apud schol. A. ἀκάμενον ὀξεῖ χαλκῷ. — V. 344. διαμετρήτῳ all. gramm. διαμετρεῷ Ar. — V. 347. πάντοσε ἴσην V. Eust. 422, 41. —

75, et Nicanoris ratio versui paullo aptior videtur, tamen, ne quid calidius statuamus, alia exempla dissuadent, vid. Il. 6, 301. Od. 9, 294. Hes. Sc. 246.

V. 326. Utrumque ἑκάστου et ἑκάστῳ ferendum censet Heynius. Dativus autem poetae frequentatur, vid. 1, 607. 5, 195. 10, 473. 11, 76, idem reperitur in schol. ad Sophocl. Electr. 429. ap. Erfurdtium.

V. 327. Hic non minus quam in Il. 10, 75, 504. augmentum libri optimi, ut Venetus, servant.

V. 338. Quam varietatem scholia enotant, ea ex aliis Iliados locis petita est, cf. 10, 135. 14 12. 15, 482; vulgata conspicitur in Od. 17, 4, et simile quiddam Il. 16, 139. offert.

V. 344. Adiectivum διαμετρητός, ut a verbo διαμετρέω profectum, oxytonum esse docuit Aristarchus, vid. schol. Ven. et Et. M. 269, 2.

V. 347. Libri perpetuo fluctuant; ita Ven., si recte computavi, decies πάντοσε ἴσην, quinquies πάντοσ' ἐΐσην nobis suppeditat.

οὐδ' ἔῤῥηξεν χαλκόν· ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ
ἀσπίδ' ἐνὶ κρατερῇ. ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ
350 Ἀτρείδης Μενέλαος ἐπευξάμενος Διὶ πατρί·
Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι, ὅ με πρότερος κάκ' ἔοργεν,
δῖον Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῇς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον·
ὄφρα τις ἐῤῥίγῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων
ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, ὅ κεν φιλότητα παράσχῃ.
355 Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην.
διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
360 ἔγχος· ὁ δ' ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο Κῆρα μέλαιναν.
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον,

V. 348. χαλκὸς Ar. V. H. — V. 349. ἀσπίδι ἐν κρ. V. Vind. W. olim. — V. 352. δαμῆναι Ar. — V. 357. ὄμβριμον ol. vulgo et Vindob. — V. 362. αὐτῇ Ar. H. — V. 364. αἰπὺν Z. — V. 366. τίσασθαι V. Vind. Eust. 424, 31. — V. 367. χείρεσσ'

Contraria prorsus ratio est in Vindob. Alteri, qui quidem posterius, a schol. BL. ad Il. 11, 61. scriptum, decem adscivit locis, prius quinque. Eandem aliorum librorum esse discrepantiam lectionum farrago ab Heynio et Altero congesta testatur; rem igitur nostro arbitrio relictam videmus. Ne vero ab usu vulgari recederem, poetarum epicorum suasit consuetudo. Libenter enim haec adverbia bisyllaba in hexametri clausula ponunt, vid. Il. 16, 515. 10, 465. Od. 8, 375. 9, 240, 340.

V. 348. Duobus locis 7, 259. 17, 44. versus redit. Heynius cum Aristarcho bis scripsit nominativum, semel accusativum. Potestate eligendi facta, si Aristarchum sequi placuerit, χαλκὸν ubique invehatur necesse est. Eustath. 422, 43. et 1094, 11. utrumque commemorat iudicio prudenter addito; praecipit enim ita: οὐδ' ἔῤῥηξε χαλκόν, τὸν ἐπιπολάζοντα δηλαδὴ ἐν τῇ ἀσπίδι —. εἰ δὲ γράφεται οὐδ' ἔῤῥηξε χαλκός, φέρεται γὰρ καὶ τοιαύτη γραφή, εἴη ἂν χαλκὸς ἡ τοῦ Εὐφόρβου αἰχμή. Eandem varietatem in Hesiod. Sc. Herc. 415. deprehendimus, vid. ibi Goettlingium. Utrum vero praeferamus, si meminerimus alterum libris, alterum grammaticorum emendationi deberi, animi pendere non possumus. Huc accedit, quod poeta huic verbo nostro plerumque subiungit rem impetu aliquo perruptam, vid. locos nostro simillimos Il. 21, 165 καί ῥ' ἑτέρῳ μὲν δουρὶ σάκος βάλεν, οὐδὲ διαπρὸ Ῥῆξε σάκος. Hes. Scut. 139. Il. 5, 307. 13, 507, 439. 15, 537. 16, 587. 23, 673. Omnino tres tantummodo exstant versus, in quibus ex antecedentibus id quod quis nitendo rumpit sit subaudiendum, vid. Il. 12, 341, 411. 15, 617. Eos autem cum nostro comparari non posse facile animadvertemus.

V. 349. De vocali dativo tertiae declinationis detracta vide Excurs. VII.

πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ
τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χειρός.
Ἀτρείδης δ' ὤμωξεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
365 Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος·
ἦ τ' ἐφάμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότητος·
νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσιν ἄγη ξίφος· ἐκ δέ μοι ἔγχος
ἠΐχθη παλάμηφιν ἐτώσιον, οὐδ' ἔβαλόν μιν.
Ἦ, καὶ ἐπαΐξας κόρυθος λάβεν ἱπποδασείης,
370 ἕλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
ἄγχε δέ μιν πολύκεστος ἱμὰς ἀπαλὴν ὑπὸ δειρήν,
ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο τρυφαλείης.
καί νύ κεν εἴρυσσέν τε, καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
375 ἥ οἱ ῥῆξεν ἱμάντα βοὸς ἶφι κταμένοιο·

ἰάγη W. H. vulgo. — V. 368. παλάμηφιν V. et ol. vulgo. — Ib. οὐδ' ἐδάμασσα V. L. ap. schol. AV. — V. 373. καί νύ κεν ἐξείρυσ. Aristoph. εἴρυσεν, ut solet, Eust. 426, 7. ib. ἤρατο V. H. —

V. 357. Numeris plus ponderis et gravitatis conciliare ὄμβριμος Hermannus et Bekker. l. l. p. 125. censuerunt. Optimi vero libri non minus quam grammatici litera adventicia carent, ut Venetus, in quo semel 5, 403 ὀμβριμοεργὸς apparet, Eustath. ad Od. 1395, 45. Et. M. 613, 20, add. Werniek. ad Tryphiod. v. 197. Vindobonensis inconstantiam religiosius quam verius sequitur Alterus.

V. 362. In nullo iterum codice Aristarchi emendatio, quam Heynius probavit, invenitur. Quare eam minus necessariam crediderim, etsi schol. V. pluribus et melioribus tribuit αὐτῇ.

V. 364. Zenodoto lectum monti magis quam coelo aptum indicant schol. Ven. Utrumque tamen ferri potest, vulgare autem Homero perqnam est usitatum.

V. 366. cf. ad v. 28.

V. 367. Gravi sponsorum locupletum testimonio adductus Wolfii et Heynii editionem hic deserui. Quod enim reposui, id non modo Ven., Vind., Eust. 424, 32. iubent, sed poeta ipse sibi reposcit, vid. 16, 801, cuius loci Valckenaer. in diatr. in fr. Euripid. p. 234. fuit immemor. Heynius, utrumque vitiosum opinatus, corrigit: ἐν χεροὶν Ϝάγη ξίφος. At loci longe plurimi α in secundo huius verbi aoristo correptum ostendunt, unus, quantum scio, Il. 11, 559. productum.

V. 368. Ammonius in libro ad Athenoclem quod supra posui legisse fertur, et schol. V. apud omnes idem obrenire tradit, dum adiicit: γράφεται καὶ οὐδ' ἔβ. μιν. Illi opitulari videtur Il. 5, 191; nihilominus pro emendatione habeo grammatici, qui quod Menelaus Paridem percusserat, vid. 356, vulgatum minus quadrare putabat. Sed et codd. et Eustath. 424 extrem. nihil mutant.

V. 373. Totidem verbis recurrit in Il. 18, 165. Venet. quan-

κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἕσπετο χειρὶ παχείῃ.
τὴν μὲν ἔπειθ' ἥρως μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
ῥῖψ' ἐπιδινήσας, κόμισαν δ' ἐρίηρες ἑταῖροι.
αὐτὰρ ὁ ἂψ ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων
380 ἔγχεϊ χαλκείῳ· τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη
ῥεῖα μάλ', ὥστε θεός· ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
κὰδ δ' εἷσ' ἐν θαλάμῳ εὐώδεϊ, κηώεντι.
αὐτὴ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέουσ' ἵε· τὴν δ' ἐκίχανεν
πύργῳ ἐφ' ὑψηλῷ· περὶ δὲ Τρῳαὶ ἅλις ἦσαν.
385 χειρὶ δὲ νεκταρέου ἑανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα·
γρηῒ δέ μιν εἰκυῖα παλαιγενέϊ προσέειπεν,
εἰροκόμῳ, ἥ οἱ Λακεδαίμονι ναιεταώσῃ
ἤσκειν εἴρια καλά, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκεν·
τῇ μιν ἐεισαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·

V. 382. κὰδ δ' ἷσ' ἐν θαλ. Apoll. de synt. IV, 321. — V. 387. ναιεταούσῃ un. Vind. Athen. V, 191. A. — V. 388. ἤσκει Vindob. fere omnes. — V. 391. δεινωτοῖσι V. Vind. — V. 393. μαχησ.

quam ἔφηνε semper et 5, 62 τεκτήνατο praebet, tamen ἤρατο et inde petitum ἐνήρατο constanter instruit fulero certe inutili, de quo semel admonuisse sufficiat, vid. Buttm. in Gr. ampl. §. 101. anm. 7.

V. 382. Ex uno schuliasta allatum κὰδ' δ' εἷσεν θαλάμῳ cur magis Homericum existiment Bentlei. et Heynius, nescio. Id scio, verba collocandi et assidendi, etsi multiplici modo possunt iungi, vel absolute poni, vel loco, quo quis recumbit, addito praepositionem necessario sibi flagitare subiectam, vid. dissert. de praepus. ΑΝΑ et ΚΑΤΑ p. 10 et 28.

V. 387. Ter in Iliade, bis in Odyssea ναιετάωσα deprehenditur. Quotidianum ναιετάουσαν in libr. 6, 415. Vind. unus iterum et Eust. 652, 14. agnoscunt Sed ei nullam esse fidem monstrat Od. 1, 404, ubi Ἰθάκης ἔτι ναιεταώσης cum aliis adoptavit. Aristarchus schol. Ven. teste ad Il. 6, 415. ναιετόωσαν voluit, nisi ναιετάουσαν grammaticus scripsit. Quod plerique habent, id grammaticorum iudicio certum videtur, cf. schol. ABL. Et. M. 598, 54. et Gud. 401, 46, in quo e nostro versu vitiose laudatur. Veteribus assentiuntur Bekker. in cens. ed. Hom. Wolf. p. 136. Thiersch. in gr. Gr. §. 220, 76.

V. 388. Imperfectum Ionicum ἤσκειν ex ἤσκεεν conflatum e communi propemodum reterum praecepto hic dudum scribitur, vid. Et. M. 438, 48. Eust. 428, 1. Hesych. 1, 1661. Phavur. 589, 9. schol. ad Od. 5, 112. Idcirne in aliis huic cognatis vulgari sit praeferendum, de eo disceptant viri docti, qui quidem in Il. 23, 691 ἑστήκειν a libris et Eustathio 1324, 40. traditum relinquunt, sed 5, 662. 8, 270. βέβλήκει et alia ferenda esse statuunt, vid. Buttm. in Gr. ampl. §. 97. anm. 15. Thiersch. Gr. §. 211, 32. Codicum si fide stamus, profecto ν omittamus oportet, nam perraro, ut in Il. 6, 170. a Veneto, adiectum reperitur, sin autem gram-

390 Δεῦρ' ἴθ'· Ἀλέξανδρός σε καλεῖ οἴκόνδε νέεσθαι.
κεῖνος ὅγ' ἐν θαλάμῳ καὶ δινωτοῖσι λέχεσσιν
κάλλεϊ τε στίλβων καὶ εἵμασιν· οὐδέ κε φαίης
ἀνδρὶ μαχεσσάμενον τόνγ' ἐλθεῖν, ἀλλὰ χορόνδε
ἔρχεσθ', ἠὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν.
395 Ὣς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινεν·
καί ῥ' ὡς οὖν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δειρὴν,
στήθεά θ' ἱμερόεντα καὶ ὄμματα μαρμαίροντα,
θάμβησέν τ' ἄρ' ἔπειτα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν;
400 ἦ πῇ με προτέρω πολίων εὐναιομενάων
ἄξεις ἢ Φρυγίης ἢ Μηονίης ἐρατεινῆς,
εἴ τίς τοι καὶ κεῖθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων;
οὕνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαος

W. — V. 397. στήθ. μαρμαρόεντα Moschopul. p. 68, 4. male. — V. 400. προτέρων V. L. Eust. 429, 11. προτέρω V. — V. 402. εἴ τις τοὶ Il. — ib. κἀκεῖθι Vind. et ol. vulgo. —

matici praestantissimi audiendi sunt, vocali subsequente ν̄ accedere consuetaneum erit. Eam certe Aristarchi, Aristophanis et Zenodoti fuisse opinionem Bekker. l. l. p. 122. demonstratum ivit, quibus Wolfius in edit. novissima plerumque morem gessit, in paucis, ut in Il. 17, 133. 24, 36, legis sibi praescriptae oblitus.

V. 391. Notae librariorum confusioni debetur diphthongos, in libris, schol. A, Hesych. I, 906. et Apoll. Lex. Hom. p. 226. obvia. Melius idem exaratur apud Hesych. I, 998. Phavor. 513, 11, quorum uterque ad nostrum respicit locum, et Eust. 428, 10, neque deeedunt eodd. iidem, quibus εἰ insidet, in Il. 13, 407, add. Suid. I, 591.

V. 400. Triplici modo locum constituerunt veteres: προτέρων πολίων alii coniunxerunt, ut genitivus ad interrogandi adverbium πῇ sive πῇ, olim lectum, referretur. Huc etiam spectare videtur, quod schol. Bl., Villoisonio teste, adiiciunt: „προτέρω δίχα τοῦ ν̄· ἀπὸ τοῦ προσωτέρω γάρ ἐστιν.“ Alii πρότερω, alii denique προτέρω voluerunt. Vocalis cur adverbio subsit, nulla idonea ratio potest comminisci, eamque recte abesse schol. Bekkeri hic et ad Il. 9, 192. memoriae produnt. Codices vero fluctuant et Ven. προτέρῳ iterum dat 5, 672. 23, 490, 526, nec vero in reliquis Iliados locis, vid. 4, 507. 9, 192, 199. 10, 469. 18, 387, ubi Vind. adhaeret. Plurimi grammatici ex adverbio προσωτέρω ortum dicunt, ut Et. M. 691, 11. Phavor. 1585, 36. Eust. 1148, 61. Qui προτέρῳ anteponebant, ii ex adiectivo πρότερος ita deductum putarunt, ut sit dativus, vid. Eust. 746, 36. Sed falli eos intelligitur, cf. de hisce adverbiis Buttm. in Gr. ampl. II, 115. annot. 5. et Schmidt. de praeposit. Graec. p. 47.

V. 402. Aristarchi et doctiorum fuit καὶ κεῖθι, ut semper Venet., Vind. olim probatum rursus offert 22, 398, cf. Wolf. in praef. ad ed. nov. p. 55.

νικήσας ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ οἴκαδ' ἄγεσθαι,
405 τοὔνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστης;
ἧσο παρ' αὐτὸν ἰοῦσα, θεῶν δ' ἀπόεικε κελεύθου·
μηδ' ἔτι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὄλυμπον,
ἀλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον ὀΐζυε, καί ἑ φύλασσε,
εἰςόκε σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὅγε δούλην.
410 κεῖσε δ' ἐγὼν οὐκ εἶμι — νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη —
κείνου πορσανέουσα λέχος· Τρωαὶ δέ μ' ὀπίσσω
πᾶσαι μωμήσονται· ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ.
Τὴν δὲ χολωσαμένη προςεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·
μή μ' ἔρεθε, σχετλίη, μὴ χωσαμένη σε μεθείω,
415 τὼς δέ σ' ἀπεχθήρω, ὡς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα,
μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων μητίσομαι ἔχθεα λυγρά,

V. 406. ἀπόειπε κελεύθους vulgo. — V. 411. πορσυνέουσα Vind. schol. Ven. W. — V. 415. ἔκπαγλα φίλ. H. c. Ar. et libris paucis. — V. 423 — 26. tribus eiectis ita constituit Zenod.

V. 406. E recentissima demum Wolfii editione Aristarcheum, quod Bekkero l. l. p. 171. verum erat visum, expulit vulgatum θ. ἀπόειπε κελεύθους. Hoc unde irrepserit, quum antiquiores libri omnes et commentarii Aristarchi rationem tenuerint, schol. A. miratur et explicat hisce: τῆς δὲ εἰς τὰς θεοὺς ὁδοῦ εἶκε καὶ παραχώρει, μὴ βαδίζουσα εἰς αὐτούς. Quorum ultima ad versum sequentem pertinent. Frustra autem Heynius quaerit, annon lectio communis, quae editiones et libros invasit omnes, esse potuerit in Zenodotea aut Aristophanea editione; ei enim perspicua schol. verba obstant. Itaque si ex testimoniorum et antiquitate et gravitate rem aestimare voluerimus, Aristarcho adstipulandum erit. At obiicit Heynius se non intelligere, quam commode hic dicatur, decede de via ad deos. Id autem facile patebit reputanti ea, quae ab Helena posthac adiiciuntur. Suadet enim Veneri, ut deorum sede et Olympo relictis, Paridi soli summa ope inserviat. Quemadmodum θεῶν κέλευθος spatia et tramitem, in quibus dii versantur, hic indicat, ita redeunt in Od. 10, 86 νυκτός τε καὶ ἤματος κέλευθοι. Quare non opus est, si Aristarcho credis, auxilium petere a significatione translata et θεῶν κελεύθους deorum vitam ac vivendi rationem intelligere, ut Heyn. et Vossius in interpretatione cum aliis fecerunt. Denique poeta in his de more suo onum idemque bis eloquitur, quo orationi pondus et perspicuitatem afferri Eustath. observat, vid. 648, 16. 736, 40; saepe hoc imitantur tragici, ut Soph. in Oed. Reg. 58, ubi confer interpretes. Simillima sunt Apollinis verba, quibus Diomedem libr. 5, 440 sq. a pugnandi ardore deterret. Alteri quidem θεῶν ἀπόειπε κελεύθους praesidium ferunt grammatici, dum ἀπόειπε reddunt ἀπόφαθι, vid. Eustath. 430, 10. Et. M. 126, 4. Phavor. 141, 7. alios, attamen vereor, ut vim et usum Homericum penitus perspexerint. Etenim recte docet Passov. in lexico sub v. ἀποειπεῖν esse apud Homerum aut edicere, aut denegare, aut denique renuntiare alicui

Τρώων καὶ Δαναῶν, σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄληαι.
Ὣς ἔφατ' · ἔδδεισεν δ' Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα·
βῆ δὲ κατασχομένη ἑανῷ ἀργῆτι φαεινῷ
420 σιγῇ· πάσας δὲ Τρωὰς λάθεν· ἦρχε δὲ δαίμων.
Αἳ δ' ὅτ' Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλέ' ἵκοντο,
ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο,
ἣ δ' εἰς ὑψόροφον θάλαμον κίε δῖα γυναικῶν.
τῇ δ' ἄρα δίφρον ἑλοῦσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
425 ἀντί' Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρουσα·
ἔνθα κάθιζ' Ἑλένη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
ὄσσε πάλιν κλίνασα, πόσιν δ' ἠνίπαπε μύθῳ·
Ἦλυθες ἐκ πολέμου· ὡς ὤφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι
ἀνδρὶ δαμεὶς κρατερῷ, ὃς ἐμὸς πρότερος πόσις ἦεν.

ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο, | αὐτὴ δ' ἀντίον ἷζεν Ἀλεξάνδροιο ἄνακτος —.

aliquid. Alterum vix aliter invenies, nisi praemissum legatur vel affine verbum vel oppositum, e quo quid sit ἀποειπεῖν clarius pateat, vid. Il. 1, 515. 9, 510, 675. II. in Ven. 25, etsi veteres pariter ac recentiores exempla nonnulla his perperam accensent, ut 7, 416. 9, 309 alia. Ultimum, si inspexeris Il. 19, 35, cll. 75, dativum personae et accusativum rei sibi postulare cognoscimus, et de Od. 1, 91, quem versum his annumerant, etiam nunc dubito. Ex quo efficitur hic exspectandum fuisse θεοὶ; ἀπόειπε κελεύθους. Passov. genitivum pro dativo positum suspicatur et de Aristarchi et Wolfii lectione falsa tradit, quae sibimet ipsi adversatus scitius exponit voce ἀποείκω.

V. 411. Πορσυνέουσα an πορσανέουσα sit verum, diu anceps haesi. Huic tamen grammaticorum testimonia magis favent, cf. Et. M. 683, 45. Gud. 476, 24. Hesych. II, 1069. et e codd. Venet. Vindob. un. all. congruunt, etsi Phavor. 1547, 9. illud praebet. Eadem difficultate, in Apoll. Rhod. Argonauticis obvia, minus commode sese expediunt tum Brunckius tum Wellauerus. Quorum alter, Rohnkenio ad Hymn. Hom. in Cer. 156 obsequutus, πορσαίνειν antiquius habuit et saepe in illius locum subrogavit, vid. ad II, 319, alter ad III, 840 ἥλικες οὔπω λέκτρα οὐν ἀνδράσι πορσύνουσαι revocat additque Argentoratensem editorem Homeri immemorem πορσαίνουσαι elegisse, poetam enim frequentare λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν. At primum, si a nostro discesseris, bis tantummodo in Od. 3, 403. 7, 347. legitur, deinde Wellauerus ipse sui praecepti oblitus apud Apoll. IV, 1107. et 1119. λέκτρον δὲ σὺν ἀνέρι πορσαίνουσαν reliquit. Statuere igitur licebit duplicem antiquitus fuisse formam πορσύνω et πορσαίνω, promiscue usitatam. Futuro vero πορσανέω, ut εὐφρανέω, σημανέω alia, poetas magis delectari, unde redeat haec forma Apollon. libr. III, 1129, a scholiastis comprobata.

V. 424 sqq. alienos putavit a divina Veneris maiestate Zenodotus.

430 ἦ μὲν δὴ πρίν γ' εὔχε' Ἀρηΐφιλον Μενελάου
σῇ τε βίῃ καὶ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ φέρτερος εἶναι·
ἀλλ' ἴθι νῦν προκάλεσσαι Ἀρηΐφιλον Μενέλαον
ἐξαῦτις μαχέσασθαι ἐναντίον. ἀλλά σ' ἔγωγε
παύσασθαι κέλομαι, μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ
435 ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι
ἀφραδέως, μήπως τάχ' ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμήῃς.
Τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
μή με, γύναι, χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε.
νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησεν σὺν Ἀθήνῃ·
440 κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ· παρὰ γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν.
ἀλλ' ἄγε δὴ φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε.
οὐ γὰρ πώποτέ μ' ὧδέ γ' ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν·
οὐδ' ὅτε σε πρῶτον Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς
ἔπλεον ἁρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσιν,
445 νήσῳ δ' ἐν Κρανάῃ ἐμίγην φιλότητι καὶ εὐνῇ·

V. 434. παύεσθαι Ar. ih. μὴ δὲ V. — V. 436. δαμασθῇς V. δαμείῃς Ar. Ald. 2. W. δαμείης Eust. 431, 43. H. Wolf. olim. — V. 438. ἔνισπε Vind. all. — V. 440. πάρα schol. A. et editt. antiquae. — V. 441. εὐνηθέντες Eust. 433, 4. — V. 442. ὧδε ἔρως vulg. ὧδε φρένας ἔρος Eust. 433, 21. — V. 445. κρανᾷ

V. 434. Qui plene distinguunt inter κέλομαι et μηδὲ infinitivos pro imperativis accipiunt, cf. schol. V. Ex quibus, qua ratione ducti separaverint particulas, potest coniici.

V. 436. Venet. scriptura non minus ac schol. annotatio coniunctivo fidem faciunt, eundem modum requirit Hermann. in Opusc. I. p. 288. Quibus permotus auctoribus, etsi optativum non prorsus falsum crediderim, δαμήῃς restitui, ita enim Aristarchum praecipere vidimus ad Il. 2, 34.

V. 438. In fine verbum fortius et muliebri iracundiae aptius Ven. Vind. duo all. libri et Eust. 431, 35. commendant.

V. 442. Heynius, cui ἔρως Homerica aetate serius iuventum videtur, variam Eustathii lectionem poetae convenire existimat, cui recte obloquitur Wolf. in praef. ad nov. edit. p. 71. Particulam vero a Bentleio coniectura insertam nobis suppeditavit Venetus, eamque confirmat Il. 6, 99.

V. 445. Litera maiuscula et tenore in paenultimam reiecto nomen proprium ab appellativo secernunt tum libri tum grammatici, cf. schol. Ven. et Eust. l. l.

V. 447. Insolitum ἄρχε cum Wolfio retinui, libri enim, qui ἦρχε sine ulla controversia plerumque habent, nihil discrepant. Nitzschii coniectura, cui Od. 7, 349. nnsam praebuit, Homeri decori minus consulit; vid. Eustath. 434, 8. praeclare de his iudicantem. Alia prorsus ratio Ulixis est, itineris longinquitate et moris tempestatibus defatigati et fere exhausti. Ceterum hic eu-

ὥς σεο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ.
Ἦ ῥα, καὶ ἄρχε λέχοςδε κιών· ἅμα δ' εἵπετ' ἄκοιτις·
τὼ μὲν ἄρ' ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν.
Ἀτρείδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα, θηρὶ ἐοικώς,
εἴ που ἐςαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοειδέα.
ἀλλ' οὔτις δύνατο Τρώων κλειτῶν τ' ἐπικούρων
δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότ' Ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.
οὐ μὲν γὰρ φιλότητί γ' ἐκεύθανον, εἴ τις ἴδοιτο·
ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο Κηρὶ μελαίνῃ.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ Δάρδανοι ἠδ' ἐπίκουροι·
νίκη μὲν δὴ φαίνετ' Ἀρηϊφίλου Μενελάου·
ὑμεῖς δ' Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήματ' ἄμ' αὐτῇ
ἔκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτινέμεν, ἥντιν' ἔοικεν,
ἥτε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
Ὣς ἔφατ' Ἀτρείδης· ἐπὶ δ' ἤνεον ἄλλοι Ἀχαιοί.

Eust. 433, 21. et schol. A. — V. 447. ἦρχε H. λέκτρονδε κέων Nitzsch. suspicatur ad Od. 2, 17. — V. 450. ἐς ἄθρ. V. — V. 454. σφὶν ὀρθοτονούμενον placet Thierschio in Gr. §. 204, 9. — V. 459. ἀποτίνειον Z. —

phemismus, nobis cum Graecis communis, saepe invenitur apud poetam, ut Il. 1, 609. Od. 23, 254, 294.

V. 454. Apollon. de pron. p. 385, 5. Hesiodi locum affert σφὶν δ' αὐτοῖς μέγα πῆμα, quem in Op. 56. superesse putant, et pronomen initio versus et sententiae positum accentu erigi iubet. Quod quum in nullum Homeri cadat locum, a Thierschio dissentio.

V. 460. Temere Heynius cum v. 287, qui idem est, obelo notandum putat. Quod enim ad sententiae integritatem abesse opinatur, id verbo πέληται inhaeret, vid. Od. 8, 160 ἄθλων, οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλονται. Eam, Agamemno inquit, poenam solvant Troes, quae a posteris etiam pari flagitio commisso sit solvenda.

ΙΛΙΑΔΟΣ Δ.

Paride superato Iupiter in deorum consilio tum bello finem imponendum tum Helenam Menelao reddendam ex pacto censet; quo Iuno ac Minerva, Troianis infensae, contristantur, donec illa litigando et obiurgando, ut in aliam discedatur sententiam, evincit. Eius voluntati quum Iupiter cessisset, Minerva ad Troianorum castra degressa Pandaro, Lyciorum principi, persuadet, ut sagitta in Menelaum immissa foedera rumpat 1 — 104. Quo facto dea ipsa letalem ab Atrida avertit ictum; levi autem vulnere percussum Machaon advocatus sanat 105 — 219. Achivorum duces dum Menelao circumfusi adstant, Troum catervae ad pugnam redintegrandam procedunt. Inde Agamemno exercitum obit et strenuos collaudando, segniores increpando suorum confirmat animos 220 — 249. Ita Idomenei, Aiacum, Nestoris alacritatem comprobat, Ulixis, Menesthei, Diomedis pigritiam vituperat 250 — 421. Magno tumultu excitato utriusque populi acies, Marte Troas, Minerva Achaeos adiuvante, manus conserunt 422 — 456. Proelio iam fervente Troiani pariter atque Achivi passim caeduntur 457 — 544.

Ὀρκίων σύγχυσις. Ἀγαμέμνονος ἐπιπώλησις.

Οἱ δὲ θεοὶ παρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγορόωντο χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ, μετὰ δέ σφισι πότνια Ἥβη νέκταρ ἐῳνοχόει· τοὶ δὲ χρυσέοις δεπάεσσιν

V. 3. ἐῳνοχόει Z. —

V. 3. Zenodote his decompositum ἐῳνοχόει placuisse refert Eustath. 438, 11. et ex eo Phav. 822, 12. Alterum in libris, quantum scio, omnibus repertum Herodianus aliis exemplis ἐν τῇ προσῳδίᾳ illustravit, vid. schol. Ven. A. Eust. Et. M. 600, 12; neque aliter versus affertur a Triclinio ad Sophocl. El. 730.

δειδέχατ' ἀλλήλους Τρώων πόλιν εἰςορόωντες.
5 αὐτίκ' ἐπειρᾶτο Κρονίδης ἐρεθιζέμεν Ἥρην
κερτομίοις ἐπέεσσι παραβλήδην ἀγορεύων·
Δοιαὶ μὲν Μενελάῳ ἀρηγόνες εἰσὶ θεάων,
Ἥρη τ' Ἀργείη καὶ Ἀλαλκομενηὶς Ἀθήνη.
ἀλλ' ἤτοι ταὶ νώσαι καθήμεναι εἰςορόωσαι
10 τέρπεσθον· τῷ δ' αὖτε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
αἰεὶ παρμέμβλωκε, καὶ αὐτοῦ Κῆρας ἀμύνει·
καὶ νῦν ἐξεσάωσεν ὀϊόμενον θανέεσθαι.
ἀλλ' ἤτοι νίκη μὲν Ἀρηϊφίλου Μενελάου·
ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
15 ἤ ῥ' αὖτις πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
ὄρσομεν, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν.
εἰ δ' αὖ πως τόδε πᾶσι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
ἤτοι μὲν οἰκέοιτο πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,

V. 10. φιλομειδὴς V. L. Eust. — V. 17. εἰ δ' αὔτως V. Vind. et ol. vulgo. αὖ τὼς Aristoph. — ib. πέλοιτο Ar. — V. 18. ἦ τοι κὲν Vind. —

V. 10. Ven. ubique scribit duplici liquida φιλομμειδής, id quod grammatici verum habent, ut Eustath. 439, 7.

V. 11. Perperam accipiunt veterum grammaticorum pars αὐτοῦ pro adverbio ibi. Est enim genitivus ad verbum ἀμύνει referendus.

V. 17. Wolf. αὔτως cum libris vulgaribus olim dedit, in novissima demum recensione Aristarchi αὖ πως amplexus. Quod Heyn. optabat: εἰ δ' αὖ τώς, si Bekkero fides est habenda, Aristophanis fuit. Buttmann. in Lexil. I. p. 39. in vulgari acquiescit, et abundantiam, quae in adverbio αὔτως ac pronomine τόδε inesse videtur, ita tollit, ut prius cum nomine πᾶσιν coniungat locumque explicet: siquidem ea pacis conditio omnibus acque fuerit grata ac mihi. Qua quidem via iam schol. Victor., dum αὔτως reddit ὁμοίως, procedit. Sed verborum collocatio obnititur, neque Aristophanis lectio aliquid expedit, eadem abundantia manente. Itaque circumspiciendum erit, qua causa motus Aristarchi rationem praetulerit Wolfius. Iam vero poeta particulis εἰ δ' αὖ in sententiis, quae sibi obstant, aliquoties admittit, vid. Od. 5, 221. 16, 105. 18, 371, 375, nec minus εἴ πως optativo sequente frequentat, velut in Il. 13, 807. 14, 163. 17, 104. 20, 464. 22, 196. Iis igitur connexis dicet: sin autem forte omnibus hoc placuerit, Troia habitaretur. Neque vulgari auxilio esse poterunt Il. 17, 160. Arat. 792. 825. In extremo versu γένοιτο Il. 7, 387. Od. 24, 435. stabiliunt.

V. 18. Pravam esse Vindob. libri scripturam ex ipso accentu intelligitur. Accedit, quod αὖτις δ' Ἀρχ. particulam μὲν sibi expetunt. Ea autem cum vocula ἤτοι plerumque consociatur ita,

αὖτις δ' Ἀργείην Ἑλένην Μενέλαος ἄγοιτο.
20 Ὣς ἔφαθ'· αἳ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη·
πλησίαι αἵγ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπεν,
σκυζομένη Διὶ πατρί, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·
Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
25 Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
πῶς ἐθέλεις ἅλιον θεῖναι πόνον ἠδ' ἀτέλεστον,
ἱδρῶ θ', ὃν ἵδρωσα μόγῳ; καμέτην δέ μοι ἵπποι
λαὸν ἀγειρούσῃ, Πριάμῳ κακὰ τοῖό τε παισίν.
ἔρδ'· ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
30 Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
δαιμονίη, τί νύ σε Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
τόσσα κακὰ ῥέζουσιν, ὅτ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον;
εἰ δὲ σύγ' εἰσελθοῦσα πύλας καὶ τείχεα μακρὰ
35 ὠμὸν βεβρώθοις Πρίαμον Πριάμοιό τε παῖδας
ἄλλους τε Τρῶας, τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο.
ἔρξον ὅπως ἐθέλεις· μὴ τοῦτό γε νεῖκος ὀπίσσω

V. 24. Ἥρῃ H. et ol. vulgo. — ib. οὐ κέχαδε V. L. Eust. 723, 47. et ad Od. 1487, 6. — V. 27. ἱδρῶθ', ὃν V. et ol. vulgo. — V. 41. ἐκγεγάασιν Vind. Eust. 443, 18. — V. 42. μήτι W. —

ut ad verbum, quod sequitur, pertineat, veluti 3, 168, 213. 11, 442; 613. 16, 451. 20, 67. 23, 404.

V. 24. Dativum Ἥρῃ ex solo Athenagora Barnesium enotasse Heynii est opinio. In qua fallitur, illum enim non modo Eostath. 440, 45, ad quem Wolfius provocat in praef. ad edit. nov. p. 45, verum etiam Venetus liber tum hic tum in Il. 8, 461. perscriptom habent. Neque priores editores prorsus latuit, adsciverat enim Henr. Stephanus Ἥρῃ. Ceterum antiquos ipsos utrumque novisse schol. Victor. indicant.

V. 27. Quemadmodum nuper restituerunt ἱδρῶ θ', ὃν ἵδρ., ita legendum esse schol. ABL. consentiunt. Vulgatum ἱδρῶτα, etsi Passovius poetae tribuit, Homerico aevo posterius videtur, cf. Il. 10, 572, 574. Apoll. Rh. II, 87. IV, 656, ἱδρῶτα primus dixit Hesiud. Op. 289.

V. 41. Venetus cum aliis melioribus a nostra stant parte, idemque lectum esse ab interpretibus schol. A. ostendit, qui exponit ἐνδιατρίβουσιν, οὐ γεγένηνται, cf. Il. 6, 493. 17, 145. Od. 13, 233.

V. 43. Tryphonem, cui Iupiter sibi repugnare videbatur dicens: se volentem invito animo concedere, e coniectura, quod in varr. lect. apposui, iutulisse schol. Venetur testatur. Oxymorum

σοὶ καὶ ἐμοὶ μέγ' ἔρισμα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
40 ὁππότε κεν καὶ ἐγὼ μεμαὼς πόλιν ἐξαλαπάξαι
τὴν ἐθέλω, ὅθι τοι φίλοι ἀνέρες ἐγγεγάασιν,
μή τι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον, ἀλλά μ' ἐᾶσαι.
καὶ γὰρ ἐγὼ σοὶ δῶκα ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ.
αἰ γὰρ ὑπ' ἠελίῳ τε καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι
45 ναιετάουσι πόληες ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
τάων μοι περὶ κῆρι τιέσκετο Ἴλιος ἱρὴ,
καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
οὐ γάρ μοί ποτε βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
λοιβῆς τε κνίσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
50 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
ἤτοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληες,
Ἄργος τε Σπάρτη τε καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη·
τὰς διαπέρσαι, ὅτ' ἄν τοι ἀπέχθωνται περὶ κῆρι·
τάων οὔτοι ἐγὼ πρόσθ' ἵσταμαι, οὐδὲ μεγαίρω.
55 εἴπερ γὰρ φθονέω τε καὶ οὐκ εἰῶ διαπέρσαι,
οὐκ ἀνύω φθονέουσ'· ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερός ἐσσι.

V. 43. δῶκ' ἀέκων V. L. sch. A. — V. 46 et 53. πέρι κῆρι H. W. et nunc vulg. V. 49. κνίσσης vulg. — V. 53. διάπερσον Vind. διάπερσαι all. — V. 54. οὔτι ἐγὼ ol. vulgo. — V. 56. ἐπειὴ vulg. — ib. φέρτατος V. L. schol. A. —

inesse verbis facile perspicitur, unde nec libri nec grammatici quidquam mutant, ut schol. Sophocl. ad Trach. 1261.

V. 46. Omnes, qui hisce nostris temporibus Homeri carmina in lucem protulerunt, praepositione reiecta πέρι κῆρι i. e. περισσῶς (ἐν) κῆρι in his ac similibus exarandum esse affirmant, uti Heynius, Wolfius, Nitzschius ad Od. 5, 36, alii plures. Veterum nullus πέρι κ. scriptum reliquit, sed omnes ac singuli olim lectum περὶ κ. suo comprobant assensu, cf. schol. Ven. ad Il. 1, 258. Cui quidem rationi sententia ipsa minime adversatur. Intimum enim amoris affectum, quo Iupiter Troiam amplectebatur, praepositio fortius declarat adverbio, sive id cum nomine sive cum verbo τιέσκετο copulandum statueris. Simillimum est, quod in Il. 16, 157 offertur: τοῖσίν τε περὶ φρεσὶν ἄσπετος ἀλκή, quo in loco neminem video haerentem. Denique exempla commemorari possunt a vulgari ratione prorsus alicna, ut Quint. Sm. 1, 75 περὶ φρεσὶ τυιθὸν ἰάνθη, cf. quaestiunculam meam de accentus inclinatione particulae ΠΕΡΙ apud Homerum concedenda p. 6 sq.

V. 54. Bene emendatum esse a recentioribus demonstrat Venetus, qui cum aliis οὔτοι ἐγὼ profert.

V. 56. Initium huius versus saepe ita laudatum videmus a grammaticis, ut in media eius parte ἐπεὶ obtinuisse credibile sit.

ἀλλὰ χρὴ καὶ ἐμὸν θέμεναι πόνον οὐκ ἀτέλεστον.
καὶ γὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, γένος δ' ἐμοὶ ἔνθεν, ὅθεν σοί·
καί με πρεσβυτάτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
60 ἀμφότερον, γενεῇ τε καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις
κέκλημαι· σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις.
ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦθ' ὑποείξομεν ἀλλήλοισιν,
σοὶ μὲν ἐγώ, σὺ δ' ἐμοί· ἐπὶ δ' ἕψονται θεοὶ ἄλλοι
ἀθάνατοι. σὺ δὲ θᾶσσον Ἀθηναίῃ ἐπιτεῖλαι
65 ἐλθεῖν ἐς Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνήν,
πειρᾶν δ', ὥς κε Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
70 Εἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
πειρᾶν δ', ὥς κε Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.

V. 62. ἐπιείξομεν Apoll. de synt. H. p. 123. — V. 64. ἐπίτειλαι Apoll. de synt. I. 78. — V. 66. πειρᾶν θ' H. — V. 67. ὑπερόρκ. V., cf. ad 3, 299. — V. 75. ἀστέρ' ἔηκε et πάϊς

Habes enim οὐκ ἀνύω φθοιόωσα in Et. M. 115, 14. Bekker. Anecd. 411, 31. et schol. ad Apoll. Rh. Argon. 1, 430. Codices vero quum nihil discrepent, grammaticos poetae verba pro more suo numerorum vinculis exemisse poterit coniici. Comparativum libri optimi, ut Venetus, tuentur.

V. 62. Quae Apollonii syntaxi insidet varietas, eam librario tribuendam puto. Nam in vulgato et codd. conspirant, et poetae usus accedit, cf. 1, 294. 23, 602. Od. 12, 117. 16, 42.

V. 64. Ut paullo supra διαπέρσαι, ita h. l. ἐπιτεῖλαι grammatici vindicant poetae, vid. schol. Ven cum Et. M. 365, 40. Imperativus, quem Apollonius aptiorem iudicat, Homerice dicitur ἐπίτειλον, cf. Il. 24, 112.

V. 66. Vocalem verbo πειρᾶν subscriptam omittunt schol. Ven. apud Bekkerum, Eust. 445, 12 Ald. 2. all. Particulam Heynius e quibusdam codd. male mutavit, π. δ', ὥς V. Vind. Apoll. de synt. l. l. et all. plurimi. Qui eadem versu ὑπερκυδᾶντας, utpote e primitivo ὑπερκυδήεντας conflatum, poetae reddendum censent, ii minus reputant, ex Homeri usu ὑπερκυδήνιας dicendum fuisse, cf. Il. 18, 475. Nec minus arridet Heynii ratio, qui, ut ad nostrum via sibi pateat verbum inauditum κύδηρι comminiscitur. Nescio, an sufficiat grammaticorum regula, quae ut Herodiani iisdem paene verbis a scholiasta Veneto, Eustathio 445, 21 sqq. et Et. M. auctore 779, 20. in medium profertur. Singulis etsi vitia sunt admixta, id tamen certum exploratumque erit, Herodianum, quemadmodum nomina propria Οἴδας αὐτος, Μείδας

Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο κορήνων ἀΐξασα.
75 οἷον δ' ἀστέρα ἦκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω,
ἢ ναύτῃσι τέρας, ἠὲ στρατῷ εὐρέϊ λαῶν,
λαμπρόν· τοῦ δέ τε πολλοὶ ἀπὸ σπινθῆρες ἵενται·
τῷ εἰκυῖ' ἤϊξεν ἐπὶ χθόνα Παλλὰς Ἀθήνη,
κὰδ δ' ἔθορ' ἐς μέσσον· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας
80 Τρῶάς θ' ἱπποδάμους καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ἦ ῥ' αὖτις πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ
ἔσσεται, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησιν
Ζεύς, ὅστ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.
85 Ὣς ἄρα τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε.
ἣ δ' ἀνδρὶ ἰκέλη Τρώων κατεδύσετ' ὅμιλον,
Λαοδόκῳ Ἀντηνορίδῃ, κρατερῷ αἰχμητῇ,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζημένη, εἴ που ἐφεύροι.

H. — V. 83. τιθεῖμεν Et. M. 794, 43. — V. 86. κατεδύσαθ' ὅμ. W. — V. 88. in fine εὕρε δὲ τόνδε Z. — ib. ἐφ' εὕροι V. —

αντος iisque affinia a verbis barytonis οἶδα, μείδω repetierit, ita ὑπερκύδας αντος verbo ὑπερκυδαίνω originem debere existimasse. Id quidem Eustathii verba manifesto docent, nam in schol. et Et. M. eorum etymologia, qui κυδήεις ήεντος huius adiectivi stirpem iudicarent, cum Herodiani praecepto temere confusa deprehenditur. Itaque diligens singulorum comparatio grammaticos sine idonea causa toties vituperatos inscitiae crimine absolvet. Sic ut uno exemplo meam comprobem sententiam, barbarum nomen Ἰούδας, quod in Et. M. 779, 22. invasit, Eustathii pariter ac scholiastae Veneti suffragio Graeco cedet homini Σοιτδας, Σοιτδα.

V. 75. Bentleii et Heynii emendationem veram existimat Thiersch. in Gr. §. 163. a. Sed neque numeri, qui ea inferuntur, grati sunt, neque hiatu isto cuiusquam aures offenduntur, vid. libr. meum de vers. Gr. her. p. 141. et Tzetz. exeg. in Hom. Il. 129, 3. cum vulgari scriptura consentientem.

V. 83. Etymologici magni testimonium, in quo librarii lapsu prima offertur persona, num ad nostrum locum, an ad Odysseae 24, 476. pertineat, dubium esse videtur.

V. 88. Zenodotus, ratus hominis, nec vero dei esse, aliquem quaerere, fine versus huius mutato sequentem delevit. Male autem, schol. A. teste, reliquit διζημένη, cui id ipsum, quod notandum putarit, inest. Heynius, qui nostrum versum a Zenodoto expunctum esse suspicatur, scholiastam vel negligenter evolvit vel prave intellexit.

εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε
90 ἑσταότ' · ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο ἀπ' Αἰσήποιο ῥοάων.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο, Λυκάονος υἱὲ δαΐφρον;
τλαίης κεν Μενελάῳ ἐπιπροέμεν ταχὺν ἰόν·
95 πᾶσι δέ κε Τρώεσσι χάριν καὶ κῦδος ἄροιο,
ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Ἀλεξάνδρῳ βασιλῆϊ.
τοῦ κεν δὴ πάμπρωτα πάρ' ἀγλαὰ δῶρα φέροιο,
αἴ κεν ἴδῃ Μενέλαον Ἀρήϊον Ἀτρέος υἱὸν
σῷ βέλεϊ δμηθέντα πυρῆς ἐπιβάντ' ἀλεγεινῆς.
100 ἀλλ' ἄγ' ὀΐστευσον Μενελάου κυδαλίμοιο·
εὔχεο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ κλυτοτόξῳ
ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην
οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη· τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν.
105 αὐτίκ' ἐσύλα τόξον ἐΰξοον ἰξάλου αἰγὸς

V. 94. ἔπι προέμ. Ar. V. — V. 97. παρ' ἀγλ. W. et all. — V. 112. προτὶ γ. H. — V. 115. βληθῆναι Vind. — ib. ἀρχὸν

V. 91. Hoc in versu nihil mutant libri; Heynius, Bentleio obsequutus, παρ' Αἰσήποιο ῥοάων rescribendum esse putat. Grammatici vero contrarium eius, quod praecipit, tradunt. Illi enim παρά de personis, ἀπὸ de rebus proprie dici iudicant, vid. Eustath. ad Il. 89, 32. 1134, 37. schol. ad Il. 12, 114. Utrumque permutari posse discimus ex Iliados l. l. et Odyss. 22, 197.

V. 94. Veuct. de Aristarchi sententia ἔπι ad Menelaum refert, idemque 18, 439 νηυσὶν ἔπι προέηκα. 9, 520 ἔπι πρὸ ἧκε scribit. Menecrates Milesius ἐπιπροέμεν, ut ἐπιπροΐηλε et similia, coniunxit, quod Wolfius cum Eustath. 447, 38 coll. 448, 39. bene recepit.

V. 97. Novam praescribunt regulam schol. Ven. hisce: τινὲς ἀνασυρέφουσι τὴν παρὰ κακῶς· οὐδέποτε γὰρ ἀναστρέφεται πρόθεσις γενικῇ συντασσομένη πτώσει. At eadem, Aristarcho praeeunte, in Il. 18, 191. locu simillimo hanc concedunt tenuris inclinationem. Qua quum omnis dicendi ambiguitas optime evitetur, cur eam hic repudiare velimus, non intelligo. Adstipulantur Vindobonensis. Eustath. 447, 42. et Heynius.

V. 115. Errorem libri Vindob. et alii plures emendant et Et. M. 200, 9. Ibidem etsi editiones priores una cum fragmento cod. Ambros. apud Buttmann. ad schol. Od. p. 589. in versus clausula ἀρχὸν Ἀχ. praebent, alterum tamen a Wolfio restitutum Ἀτρ. υἱὸν tum libri optimi Ven. cum Vindob. tenent, tum Homeri usus, qui ab eo, quod primo posuit loco, vid. v. 98, raro deflectit, nubis commendat.

ἀγρίου, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας,
πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεγμένος ἐν προδοκῆσιν,
βεβλήκει πρὸς στῆθος· ὁ δ' ὕπτιος ἔμπεσε πέτρῃ·
τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἑκκαιδεκάδωρα πεφύκει·
110 καὶ τὰ μὲν ἀσκήσας κεραοξόος ἤραρε τέκτων,
πᾶν δ' εὖ λειήνας χρυσέην ἐπέθηκε κορώνην.
καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκε τανυσσάμενος, ποτὶ γαίῃ
ἀγκλίνας· πρόσθεν δὲ σάκεα σχέθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
μὴ πρὶν ἀναΐξειαν Ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν,
115 πρὶν βλῆσθαι Μενέλαον Ἀρήϊον Ἀτρέος υἱόν.
αὐτὰρ ὁ σύλα πῶμα φαρέτρης, ἐκ δ' ἕλετ' ἰὸν
ἀβλῆτα, πτερόεντα, μελαινέων ἕρμ' ὀδυνάων·
αἶψα δ' ἐπὶ νευρῇ κατεκόσμει πικρὸν ὀϊστόν,
εὔχετο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ κλυτοτόξῳ
120 ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην
οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.
ἕλκε δ' ὁμοῦ γλυφίδας τε λαβὼν καὶ νεῦρα βόεια·

Ἀχαιῶν H. et ol. vulg. — V. 117. μελαινάων vulg., μελαινῶν H. — V. 122. γλυφίδ' αὖτε Vind. —

V. 117. Bene reduxit Wolfius e Venet. libro μελαινέων, quod numeris pariter ac dialecto convenit, ut apte monet schol. A. Plures libros μελαινάων, quod proxime instabat ὀδυνάων, occupasse videtur. Heynius μελαινῶν Bárnesii commentum perperam adscivit. Ceterum veteribus totus hic versus erat suspectus, quod neque ἀβλῆς neque ἕρμ' ὀδυνάων Homerica esse iudicarunt. Illo enim sagittam indicari nondum vulneratam, quum βάλλειν non sit mittere, iacere, sed ferire; hoc autem (ἕρμ' ὀδυνάων) sagittam describi non ut vulneris causam et auctorem (ἐνέρεισμα), verum eiusdem potius propugnaculum quasi et impedimentum (ἕρυμα et κώλυμα), vid. Eust. 451, 28 sqq. et schol. Ven. ad h. l. Iam quod ad prius attinet, facile removeri poterit dubitatio, etenim quum βάλλειν proprie declaret mittere, ἰὸς ἀβλῆς erit sagitta nondum emissa, cf. Apull. Lex. Hom. 8. Et. M. 3, 35. et grammaticos plurimos, qui eadem utuntur explicatione, una cum Apoll. Rhod. III, 279. — ἀβλῆτα, πολύστονον ἐξέλετ' ἰόν. Nam Apollonius Homerum imitatus haec scripsit. Deinde ἕρμ' ὀδυνάων eum Eustath. 451, 32. intelligo dolorum causam et principium, vid. Apoll. Lex. Hom. l. l. Dammii Lex. et Passov. h. v.

V. 122. Pluralem γλυφίδας e rei natura frequentant poetae; sunt enim sagittae crenae, quibus arcui inseritur, cf. schol. Ven. Od. 21, 419. Apoll. Rhod. IV, 282. Itaque Vindob. lectio librarii incuriae debetur, add. Et. M. 235, 11, ubi versus integer exstat.

νευρὴν μὲν μαζῷ πέλασεν, τόξῳ δὲ σίδηρον.
αὐτὰρ ἐπειδὴ κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινεν,
125 λίγξε βιός, νευρὴ δὲ μέγ' ἴαχεν, ἆλτο δ' ὀϊστὸς
ὀξυβελὴς καθ' ὅμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίνων.
Οὐδὲ σέθεν, Μενέλαε, θεοὶ μάκαρες λελάθοντο
ἀθάνατοι, πρώτη δὲ Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη,
ἥ τοι πρόσθε στᾶσα βέλος ἐχεπευκὲς ἄμυνεν.
130 ἣ δὲ τόσον μὲν ἔεργει ἀπὸ χροός, ὡς ὅτε μήτηρ
παιδὸς ἐέργῃ μυῖαν, ὅθ' ἡδεῖ λέξεται ὕπνῳ.
αὐτὴ δ' αὖτ' ἴθυνεν ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες
χρύσειοι σύνεχον, καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ·
ἐν δ' ἔπεσε ζωστῆρι ἀρηρότι πικρὸς ὀϊστός·
135 διὰ μὲν ἄρ ζωστῆρος ἐλήλατο δαιδαλέοιο,

V. 123 sq. transposuit Z. — V. 129. πρόσθεν στᾶσα V. et ol. vulg. — V. 131. ἐέργει H. W. all. — V. 132. αὖ ἴθ. Drac. de metr. poet. p. 52, 5. — V. 137. ἕλυμα Z. et Aristoph. — V. 138. διὰ πρὸ H. et ol. W.

V. 123. Iure notant schol. Ven. Zenodotum huius et sequentis versus sedem mutantem; quippe qui poetae mentem minus perspexerit; ex eo enim, quod duo hi versus praecedant, sequitur demum ultimum: αὐτὰρ ἐπειδὴ κυκλ. μέγα τόξον ἔτ.

V. 129. Literam finalem adverbii πρόσθεν sustulerunt Wolf. et alii, priores editiones eam retinent. Sed contrarium reperitur in Il. 7, 224. 12, 446. Od. 23, 137. 24, 549. Ibidem in aliis fuisse videtur ἥ σοι, observat enim schol. A: οὕτως μετὰ τοῦ τ, ἥ τοι

V. 131. Subiunctivum a Thierschio in Gr. §. 322, 8. probatum suppeditant Venet. et Tuwul. Unde ei locum concessi, etsi indicativum paene meliorem iudicat Hermann. in Opusc. II, 48. Utrumque dici posse intelligitur, ille tamen Homero est usitatior.

V. 132. Draco l. l. versum nostrum apposuit, recte autem nihil novant libri. Vitiosius etiam Vindob. Alteri praebet αὐτὴ δ' αὖθ' ἴθ.

V. 137. Heynium movit Zenodoti emendatio, quam elegantem putat. At ἕλυμα nec metrum nec sententia admittit, vid. Buttmann. in Lexil. II. p. 264. Passov. Lexic. h. v. Vulgato et libri sunt auxilio et poetarum consuetudo, cf. Hesiod. Op. 534. Quint. Sm. X, 354. XI, 496.

V. 138. Wolfius, a Bekkero in censura l. l. p. 141. monitus, sapienter dedit in novissima Iliados editione διαπρὸ, ἀποπρὸ et similia similiter. In quibus libri non minus scripti quam impressi praepositionés plerumque secernunt. Ubi enim reputaveris duas praepositionum duarum notationes in unam quasi coire, vix dubitare possis, quin voculae istae sint coniungendae. Veteres, qui secus statuisse videntur, quomodo praepositiones essent coniungendae, anxie quaesiverunt, cf. ad Il. 7, 334. Denique Wolfii ratio adiuvatur eo, quod e compositis praepositionibus loci

καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο
μίτρης θ', ἣν ἐφόρει ἕρυμα χροός, ἕρκος ἀκόντων,
ἥ οἱ πλεῖστον ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς.
ἀκρότατον δ' ἄρ' ὀϊστὸς ἐπέγραψε χρόα φωτός·
140 αὐτίκα δ' ἔῤῥεεν αἷμα κελαινεφὲς ἐξ ὠτειλῆς.

Ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ
Μῃονὶς ἠὲ Κάειρα παρήϊον ἔμμεναι ἵππων·
κεῖται δ' ἐν θαλάμῳ, πολέες τέ μιν ἠρήσαντο
ἱππῆες φορέειν· βασιλῆϊ δὲ κεῖται ἄγαλμα,
145 ἀμφότερον, κόσμος θ' ἵππῳ, ἐλατῆρί τε κῦδος·
τοῖοί τοι, Μενέλαε, μιάνθην αἵματι μηροὶ
εὐφυέες κνῆμαί τ' ἠδὲ σφυρὰ κάλ' ὑπένερθεν.

c. all. — V. 139. ἄρα χαλκὸς Z. — V. 141. ἐλεφαντὰ V. L. schol. A. et Eust. 455, 45. — Ib. μιήνῃ H. — V. 142. ἵππῳ Aristoph. — V. 147. κνῆμαί τε ἰδέ V. c. all. —

adverbia succrescere soleant; ut enim ἀποπρὸ progignit ἀπόπροθεν et ἀπόπροθι, ita διαπρὸ διάπροθι, quo utitur Nicand. Alexiph. 3. Neque prorsus ignorant exemplaria antiqua hanc praepositionum iuncturam, quemadmodum Venet. quattuor locis Il. 5, 66, 281. 12, 404. 17, 393 διαπρὸ exhibet, eique bis assentiuntur Vindobonenses.

V. 139. Zenodoto adversatur Aristarchus apud schol. Venetum, iam supra commemorari ferream sagittae cuspidem, vid. v. 123, dicens. Aliena sunt exempla, in quibus aliquis hasta vulneratur, ut in Il. 13, 553. Od. 22, 280.

V. 140. Hunc et sequentem versum obelo notavit Aristarchus, cf. schol. A. et Apoll. Lex. p. 731. Negarunt enim ὠτειλὴν sagittae ictu effici posse, qua de causa versum 149. pariter sublatum volunt. Succurrunt verbo Eust. 455, 11. et Od. 24, 189.

V. 141. Quibus ἐλεφαντὰ placuit rescribendum, ii ἐλεφαντινὰ animalis ossa hoc nomine indicari statuerunt. Sed ἐλέφαντα non modo ipsam belluam, verum etiam ebur appellari veteres admonent, cf. Et. M. 329, 10. Apoll. Lex. p. 255, ad quem plura suppeditat Villoisonius et Passov. h. v. Venet. μιήνῃ praebet, etsi Heynius μιήνῃ inde enotat.

V. 146. Grammatici, ut schol. BL, μιάνθην dualem esse volunt contractum e legitimo μιανθήτην. Neque aliter existimat Eustath. 456, 38, plurali vero μιάνθεν numeros obstare affirmat. Wolfius utrumque ferendum esse dicit, sed exempla, quibus trochaeum excuset, minus idonea laudat Il. 2, 731. 4, 194. Equidem dualem huic loco non ineptum habuerim, quanquam non intercedo, si quis pluralem esse crediderit, velut Thiersch. in Gr. §. 215, 44.

V. 147. Cum libris vulgaribus κνῆμαί τ' ἠδὲ σφυρὰ agnoscit Eust. 451, 31.

Ῥίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
ὡς εἶδεν μέλαν αἷμα καταῤῥέον ἐξ ὠτειλῆς·
ῥίγησεν δὲ καὶ αὐτὸς Ἀρηΐφιλος Μενέλαος.
ὡς δὲ ἴδεν νεῦρόν τε καὶ ὄγκους ἐκτὸς ἐόντας,
ἄψορῥόν οἱ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀγέρθη.
τοῖς δὲ βαρυστενάχων μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
χειρὸς ἔχων Μενέλαον· ἐπεστενάχοντο δ' ἑταῖροι·
Φίλε κασίγνητε, θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον,
οἷον προστήσας πρὸ Ἀχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι.
ὥς σ' ἔβαλον Τρῶες, κατὰ δ' ὅρκια πιστὰ πάτησαν.
οὐ μέν πως ἅλιον πέλει ὅρκιον, αἷμά τε ἀρνῶν,
σπονδαί τ' ἄκρητοι καὶ δεξιαὶ ἧς ἐπέπιθμεν.
εἴπερ γάρ τε καὶ αὐτίκ' Ὀλύμπιος οὐκ ἐτέλεσσεν,
ἔκ τε καὶ ὀψὲ τελεῖ· σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν,
σὺν σφῇσιν κεφαλῇσι, γυναιξί τε καὶ τεκέεσσιν.
εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
ἔσσεται ἦμαρ, ὅτ' ἄν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρή,
καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο,

V. 148. ῥίγ. ταρ ἐπ. V. L. schol. A. — V. 151. ὡς δ' ἴδε V. ὡς δ' εἶδ. V. L. schol. A. — V. 161. τελέσει et in fin. τίσουσι. Z. — V. 164. ὅταν H. — V. 166. σφιν Κρ. V. H. — V. 168.

V. 148. Aristarchus, ut edi solet, ῥίγ. δ' ἄρ' ἔπ. hic scriptum voluit.

V. 151. Optimi libri ὡς δὲ ἴδ. legendum esse suadent. Causam exponit schol. A, qui docet syllaba longa praecedente diphthongum sibi expetere verbum εἶδεν, ut v. 149. 15, 484. 16, 818. Brevi autem vocali aut particula elisa praefixis ἴδον ἴδε et similia esse legitima. Heynius, qui Grammatico repugnat, ad coniecturam inutilem aeque ac falsam confugit. Veneto congruit schol. ad Od. 21, 61.

V. 156. Hiatus causa Heynius variam lectionem πρὸς Ἀχαιῶν fuisse suspicatur, cuius vestigium neque in scholiis neque apud Eustathium exstat. Vera esse in quibus ad unum omnes conspirant indicio sunt v. 373. 8, 57. 10, 286. 24, 215.

V. 161. Zenodotum ἔκ τε καὶ αὖ sive ἄψ sive simile quiddam dedisse opinor. Nam τελεῖ futurum esse recte viderunt schol. BL. Eustath. contra 458, 3. praesens et aoristum futuri locum occupasse testatur. Melius de his iudicant nostra aetate, cf. Matth. Gr. §. 506, 2. et Thiersch. Gr. §. 291, 3. Quorum uterque hoc exemplo utuntur.

V. 164. Heynius ὅτ' ἄν modo secernit, modo coniunxit, ut huic versui repugnat Il. 6, 448. In scriptis libris plerumque separari particulas Porso ad Eurip. Med. 191. observat. Idem

Ζεὺς δέ σφι Κρονίδης ὑψίζυγος, ἀιθέρι ναίων,
αὐτὸς ἐπισσείῃσιν ἐρεμνὴν αἰγίδα πᾶσιν
τῆςδ' ἀπάτης κοτέων· τὰ μὲν ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα.
ἀλλά μοι αἰνὸν ἄχος σέθεν ἔσσεται, ὦ Μενέλαε,
170 αἴ κε θάνῃς, καὶ μοῖραν ἀναπλήσῃς βιότοιο·
καί κεν ἐλέγχιστος πολυδίψιον Ἄργος ἱκοίμην.
αὐτίκα γὰρ μνήσονται Ἀχαιοὶ πατρίδος αἴης·
κἀδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιμεν
Ἀργείην Ἑλένην· σέο δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα,
175 κειμένου ἐν Τροίῃ ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ.
καί κέ τις ὧδ' ἐρέει Τρώων ὑπερηνορεόντων
τύμβῳ ἐπιθρώσκων Μενελάου κυδαλίμοιο·
αἴθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσει' Ἀγαμέμνων,
ὡς καὶ νῦν ἅλιον στρατὸν ἤγαγεν ἐνθάδ' Ἀχαιῶν.
180 καὶ δὴ ἔβη οἴκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
σὺν κεινῇσιν νηυσί, λιπὼν ἀγαθὸν Μενέλαον.
ὥς ποτέ τις ἐρέει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
Τὸν δ' ἐπιθαρσύνων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

τῆς ἀπ. κοτ. schol. ad Od. 2, 315. — V. 170. πότμον Ar. — V. 171. ἐλέγχιστον V. L. Arist. ap. schol. A. — V. 178. τελέοοι V. L. Eust. 461, 35. —

melius videtur Ilgenio in praef. ad hymn. Homer. p. XXX. Veneto igitur, qui nonnisi ter in Il. 11, 269. 17, 520. 19, 375 ὅταν praebet, cum Wolfio obtemperavi.

V. 168. Non assentior Buttmanno τῆς ἀπάτης κοτ. praeferenti. Cogitat enim Agamemnon de foedere Pandari perfidia turbato.

V. 170. Utraque Aristarchi πότμον: vulgari tamen favet, quod adiicitur, μοῖραν ἀναπλ. βιότοιο, vid. Passov. Lex. v. μοῖρα. Licet autem dicere μοῖραν ἀναπλ. et πότμον, μόρον, ὄλεθρον ἀναπλ. Illo saeplus utitur Apoll. Rhod., vid. Arg. I, 1035, 1323, hoc Homer. Il. 11, 263. Quint. Sm. II, 655. XII, 524. Quorum similia Brunckius collegit ad Apoll. Rh. IV, 1388.

V. 171. Aristarchus si ἐλέγχιστον scripsit, id adverbii loco cum verbo ἱκοίμην voluit iunctum.

V. 175. Corrupte profert hunc versum cum parte praecedentis Tzetz. exeg. ad Hom. Il. p. 34, 22 ἀτελευτήτῳ ἐπὶ χρόνῳ.

V. 178. Eustathii τελέοοι originem debet pravae emendationi. Legebatur enim in libris vulgo τελέοει, idque per plures editiones diffusum est. Optativum aoristi Apollon. de synt. III. p. 250. ratum facit.

θάρσει, μηδέ τί πω δειδίσσεο λαὸν Ἀχαιῶν.
185 οὐκ ἐν καιρίῳ ὀξὺ πάγη βέλος, ἀλλὰ πάροιθεν
εἰρύσατο ζωστήρ τε παναίολος, ἠδ' ὑπένερθεν
ζῶμά τε καὶ μίτρη, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
αἴ γὰρ δὴ οὕτως εἴη, φίλος ὦ Μενέλαε·
190 ἕλκος δ' ἰητὴρ ἐπιμάσσεται, ἠδ' ἐπιθήσει
φάρμαχ', ἅ κεν παύσῃσι μελαινάων ὀδυνάων.
Ἦ, καὶ Ταλθύβιον, θεῖον κήρυκα, προσηύδα·
Ταλθύβι', ὅ τ τι τάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον,
φῶτ', Ἀσκληπιοῦ υἱόν, ἀμύμονος ἰητῆρος,
195 ὄφρα ἴδῃ Μενέλαον Ἀρήϊον ἀρχὸν Ἀχαιῶν,
ὅν τις ὀϊστεύσας ἔβαλεν τόξων εὖ εἰδὼς
Τρώων ἢ Λυκίων· τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα οἱ κήρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας·
βῆ δ' ἴέναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
200 παπταίνων ἥρωα Μαχάονα· τὸν δ' ἐνόησεν
ἑσταότ'· ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
λαῶν, οἳ οἱ ἕποντο Τρίκης ἐξ ἱπποβότοιο.
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὄρσ', Ἀσκληπιάδη, καλέει κρείων Ἀγαμέμνων,
205 ὄφρα ἴδῃ Μενέλαον Ἀρήϊον ἀρχὸν Ἀχαιῶν,
ὅν τις ὀϊστεύσας ἔβαλεν τόξων εὖ εἰδὼς

V. 184. μηδέ τί που V. L. schol. A. — V. 191. παύσῃ σε Vind. — V. 195. Ἀτρέος υἱόν. V. — V. 202. Τρίκκης V. all. — V. 203. ἀγόρευεν V. L. ap. schol. A. — V. 205. ὄφρα ἴδῃς Vind.

V. 191. Veneto, in quo scriptum exstat παύσῃσι, congruunt duo Vindobb., unde nihil erit mutandum, vid. Od. 4, 35, 659.

V. 195. Fuere, qui hunc versum et duo sequentes spurios iudicarent, propterea quod scitius inseruntur paullo infra v. 205 sqq. Excusant schol. BL, rati eos Agamemnoni rerum novitate perterrito apte tribui. Quae si consideraverimus, quomodo factum sit, ut in fine nunc Ἀτρέος υἱὸν nunc ἀρχὸν Ἀχαιῶν legamus, divinare licebit. Alterutrum utroque scribatur versu necessarium crediderim. Solent enim Homeri nuntii iisdem verbis, quae ad alios missis erant mandata, uti. Itaque ἀρχὸν Ἀχαιῶν, quod altero loco in Venet. adest, altero a schol. A. affertur, cum Wolfio retinendum esse apparet.

V. 202. Editiones plurimae receperunt Τρίκης. Eidem Vindobonensium testimonio fides accedit, qui uno excepto ita offerunt. Barnesii ἕπον Τρίκκης inauditum esse iure dicit Heynius.

V. 212. Aristarchus et Zenodotus adverbio κυκλόσε offensi

Τρώων ἢ Λυκίων· τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινεν·
βὰν δ' ἰέναι καθ' ὅμιλον ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
210 ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι ξανθὸς Μενέλαος
βλήμενος ἦν — περὶ δ' αὐτὸν ἀγηγέραθ' ὅσσοι ἄριστοι
κυκλόσ', ὃ δ' ἐν μέσσοισι παρίστατο ἰσόθεος φώς —
αὐτίκα δ' ἐκ ζωστῆρος ἀρηρότος ἕλκεν ὀϊστόν·
τοῦ δ' ἐξελκομένοιο, πάλιν ἄγεν ὀξέες ὄγκοι.
215 λῦσε δέ οἱ ζωστῆρα παναίολον, ἠδ' ὑπένερθεν
ζῶμά τε καὶ μίτρην, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδεν ἕλκος, ὅθ' ἔμπεσε πικρὸς ὀϊστός,
αἷμ' ἐκμυζήσας ἐπ' ἄρ' ἤπια φάρμακα εἰδὼς
πάσσε, τά οἱ ποτε πατρὶ φίλα φρονέων πόρε Χείρων.
220 Ὄφρα τοὶ ἀμφεπένοντο βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων·
οἳ δ' αὖτις κατὰ τεύχε' ἔδυν, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Ἔνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον,
οὐδὲ καταπτώσσοντ', οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι,
225 ἀλλὰ μάλα σπεύδοντα μάχην ἐς κυδιάνειραν.
ἵππους μὲν γὰρ ἔασε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ·
καὶ τοὺς μὲν θεράπων ἀπάνευθ' ἔχε φυσιόωντας
Εὐρυμέδων, υἱὸς Πτολεμαίου Πειραΐδαο·
τῷ μάλα πόλλ' ἐπέτελλε παρισχέμεν, ὁππότε κέν μιν

H. et ol. vulg. ἴδῃ Arist. — Ib. Ἀτρ. υἱόν. H. — V. 212. κύκλος Ar. — V. 213. V. Vind. et ol. vulgo εἷλκον. — V. 228. Πειραΐδαο Tyrannio et gramm. pars. —

id et ex hoc loco et ex Il. 17, 392. eiicere voluerunt, cf. schol. Ven. Atque ille quidem utroque loco κύκλος substituit, idque ad Achivorum principes hic refert, coll. Il. 20, 166 ἀγρόμενοι, πᾶς δῆμος. Orationi ad integritatem aliquid deesse scienter observat schol. A. Itaque κυκλόσε ab Herodiano et Apollonio, vid. Bekker. Anecd. Gr. II. p. 607., comprobatum, Homero non detraxerim. Exempla nonnulla attulit Lobeck. ad Phryn. p. 9.

V. 213. Aristarchi ex praecepto hodie legitur ἕλκον, de quo schol. Ven. passim admonent, vid. Wolf. praef. ad ed. nov. p. 67 sq. Gerhard. Lectt. Apoll. p. 96. Forma vulgaris praeter nostrum lucum quinquies in Venet. reperitur Il. 11, 398, 457. 13, 383. 16, 504. 17, 289., et aliquanto saepius in Vindobb., etsi cod. V., qui est e melioribus, Aristarcheum hic illic servat.

V. 228. Tyrannioni Πειραΐδης ut Πηλείδης Παρθοΐδης scribenti obviam sunt schol. Veneta, dum nominum in αιος exeuntium patronymica in αΐδης desinere affirmant. Neque idonea causa, cur

220 γνῶα λάβῃ κάματος πολέας διὰ κοιρανέοντα·
αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν·
καί ῥ' οὓς μὲν σπεύδοντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπώλων,
τοὺς μάλα θαρσύνεσκε παριστάμενος ἐπέεσσιν·
Ἀργεῖοι, μήπω τι μεθίετε θούριδος ἀλκῆς·
235 οὐ γὰρ ἐπὶ ψευδέσσι πατὴρ Ζεὺς ἔσσετ' ἀρωγός·
ἀλλ' οἵ περ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο,
τῶν ἤτοι αὐτῶν τέρενα χρόα γῦπες ἔδονται·
ἡμεῖς αὖτ' ἀλόχους τε φίλας καὶ νήπια τέκνα
ἄξομεν ἐν νήεσσιν, ἐπὴν πτολίεθρον ἕλωμεν.
240 Οὔστινας αὖ μεθιέντας ἴδοι στυγεροῦ πολέμοιο,
τοὺς μάλα νεικείεσκε χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
Ἀργεῖοι ἰόμωροι, ἐλεγχέες, οὔ νυ σέβεσθε;
τίφθ' οὕτως ἔστητε τεθηπότες, ἠΰτε νεβροί;
αἴτ' ἐπεὶ οὖν ἔκαμον πολέος πεδίοιο θέουσαι,
245 ἑστᾶσ', οὐδ' ἄρα τίς σφι μετὰ φρεσὶ γίγνεται ἀλκή·

V. 230. λάβοι Vind. un. et Thiersch. in Gr. §. 321, 8. — Ib. διακοιρανέοντα V. H. et ol. vulgo. — V. 235. ψεύδεσσι H. et ol. vulgo. — V. 238. ἡμεῖς δ' αὖτ. V. Vind. H. all. — V. 243 et 246. ἔστητε Vind. H. et ol. vulgo. — V. 245. τί σφι

ita statuamus, deesse videtur. Nominum enim in αιος patronymica in αιδης erant efferenda. Quae forma quum in numerus cogi non possit, poetae ι stirpis extritu αιδης adsciverunt. Ut autem eius originem indicarent, syllabas diviserunt, cf. Eustath. 465, 38. et Lobeck. ad Phryn. p. 41.

V. 230. Optativum e duobus libris in coniunctivi locum subrogandum esse Thiersch. existimat, cui adstipulatur Hermann. in Opusc. I. p. 288. At idem ibid. II. p. 30. subiunctivo patrocinari videtur. Neque hunc modum, a libris longe plurimis et optimis suppeditatum, iudicaverim expellendum. Nam primum ὁππότε ἄν et ὁππότε κεν apud Homerum nunquam consociata deprehenduntur cum optativo, vid. Thiersch. Gr. §. 323, 5., deinde Agamemnon aurigae imperat, ut, si forte exercitum obeundo fatigaretur, currum et equos paratos sisteret. Denique locos simillimos, nonnisi verborum ordine discrepantes, praebet Od. 10, 293 sqq. 23, 274. et Apoll. Rh. IV, 1355. — Ib. πολέας διὰ κοιρανέοντα Wolfio praeeunte scripsi, neque Heynius reiicit. Venet. plerumque connectit praepositionem cum verbo, cf. 5, 332. 12, 318. Alterum tamen, quod rerum naturae magis convenit, habet 5, 824 μαχὴν ἀνὰ κοιρ., vid. schol. Ven. ad 5, 332, 824. et Nitzsch. ad Od. 1, 247. Ceterum alii πολ. δία κοιρ. contra grammaticorum decreta melius putabunt.

V. 235. De hoc versu iam inter veteres controversiae sunt agitatae. Aristarcho, qui ψευδέσσι de Troianis perfidis accepit, Herodianus et Ptolemaeus obsequuntur. Hermappias vero, quod

ὡς ὑμεῖς ἔστητε τεθηπότες, οὐδὲ μάχεσθε.
ἦ μένετε Τρῶας σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔνθα τε νῆες
εἰρύατ' εὔπρυμνοι πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
ὄφρα ἴδητ', αἴ κ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων;
250 Ὣς ὅγε κοιρανέων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν·
ἦλθε δ' ἐπὶ Κρήτεσσι κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
οἳ δ' ἀμφ' Ἰδομενῆα δαΐφρονα θωρήσσοντο·
Ἰδομενεὺς μὲν ἐνὶ προμάχοις, συὶ εἴκελος ἀλκήν,
Μηριόνης δ' ἄρα οἱ πυμάτας ὤτρυνε φάλαγγας.
255 τοὺς δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα προσηύδα μειλιχίοισιν·
Ἰδομενεῦ, περὶ μέν σε τίω Δαναῶν ταχυπώλων
ἠμὲν ἐνὶ πτολέμῳ, ἠδ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ,
ἠδ' ἐν δαίθ', ὅτε πέρ τε γερούσιον αἴθοπα οἶνον
260 Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρσι κέρωνται.
εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ

V. L. apud schol. A. — V. 253. ἴκελος ol. vulgo et Eust. 469, 38, vid. ad 2, 478. — V. 257. πέρι μέν vulg. — V. 258. ἠ μεν V. — V. 259. δαιτι ὅτε id. — V. 260. κρητῆρι Ar. — Ib. κεράωνται V. L. Eust. 470, 10. —

Homerus sola composita ἀψευδὴς et φιλοψευδὴς noverit, vid. Il. 12, 164. 18, 46, perfidos autem homines ψεύστας appellet in Il. 24, 261, ψεύδεσαι a nnmine ψεῦδος (mendacium) repetitum induxit: Iupiter non praesidio erit mendaciis. Ea durius dici sensit Eustath. 467, 18. et explicuit: Iupiter non fallet auxilium (οὐ ψεύσεται τὴν βοήθειαν) nobis promissum. Sed ne hacc quidem placere possunt. Quodsi comparaveris Il. 21, 276. 23, 576, ubi ψεύδεσσι repetitur, mendacia, quibus aliquis in fraudem impellatur, eo indicari patet. Itaque, ut Wolfius fecit, Aristarcho fidem habui; nam profecto ἀρωγὸς sive ἐπαρωγὸς εἶναί τινι personae quam rei aptius adiicietur, cf. Il. 8, 205. 15, 302. 21, 371, 428, alib.

V. 238. Particulam inutilem removit Aristarchus.

V. 242. Thiersch. in Gr. §. 223. d. ἔστητε, quod libros, excepto Veneto, obsidet, Homericum habet, cf. Excurs. V.

V. 257. Retraxi tenorem praepositionis; pertinet enim ad genitivum subsequentem, neque aliter scribitur in Et. M. 142, 16. et apud Moschopul. ed. Titz. p. 68, 18, cf. quaestiunc. de acc. anastr. part. περὶ p. 5.

V. 258. De particulis ἠμὲν — ἠδὲ falso distractis agit Nitzsch. ad Od. 3, 105.

V. 260. In foedere quidem pangendo Il. 3, 260. et alibi, ubi res postulat, unus crater sufficit, in lauti vero convivii apparatu plures statui crateras notum est, vid. Od. 1, 110. 20, 253.

δαιτρὸν πίνωσιν, σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ
ἕστηχ', ὥςπερ ἐμοί, πιέειν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
ἀλλ' ὄρσευ πόλεμόνδ' οἷος πάρος εὔχεαι εἶναι.
265 Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεύς, Κρητῶν ἀγός, ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη, μάλα μέν τοι ἐγὼν ἐρίηρος ἑταῖρος
ἔσσομαι, ὡς τὸ πρῶτον ὑπέστην καὶ κατένευσα·
ἀλλ' ἄλλους ὄτρυνε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
ὄφρα τάχιστα μαχώμεθ'· ἐπεὶ σύν γ' ὅρκι' ἔχευαν
270 Τρῶες· τοῖσιν δ' αὖ θάνατος καὶ κήδε' ὀπίσσω
ἔσσετ', ἐπεὶ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαιντο.
Ὣς ἔφατ'· Ἀτρείδης δὲ παρώχετο γηθόσυνος κῆρ.
ἦλθε δ' ἐπ' Αἰάντεσσι κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν·
τὼ δὲ κορυσσέσθην, ἅμα δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν.
275 ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδεν νέφος αἰπόλος ἀνὴρ
ἐρχόμενον κατὰ πόντον ὑπὸ Ζεφύροιο ἰωῆς·
τῷ δέ τ' ἄνευθεν ἐόντι μελάντερον, ἠΰτε πίσσα,
φαίνετ' ἰὸν κατὰ πόντον, ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν·
ῥίγησέν τε ἰδών, ὑπό τε σπέος ἤλασε μῆλα·
280 τοῖαι ἅμ' Αἰάντεσσι Διοτρεφέων αἰζηῶν
δήϊον ἐς πόλεμον πυκιναὶ κίνυντο φάλαγγες.

V. 264. εὔχεο ol. vulgo. — V. 265. τὸν δ' αὖ Ἰδ. H. — V. 267. τοπρῶτον W. — V. 277. ἐόντι Z. et Eust. 471, 28. — V. 280. ἀρηϊθόων ol. vulgo. — V. 282. ἡρώων σάκ. Z. — Ib. βεβριθυῖαι alt. Ar. — V. 286. σφῶϊ μὲν, οὐ γὰρ ἔοικ', ὀτρυνέ-

V. 264 sq. Maculas hisce adspersas iam removit Ald. 2., cui Ven. Vindobb. et plures all. accinunt.

V. 277. Comparativum μελάντερον sua hic carere potestate vulgo affirmant, vid. Heynii observatt. et Passov. Lex. v. ἠΰτε, alii, ut Buttmannus, adverbio ἠΰτε duplicem tribuunt significatum, conferentes patriam particulam wie. Neutrum verum habeo. Scholiasta A., etsi eum plerisque μελάντερον idem ac μέλαν esse perhibet, meliorem tamen monstravit viam hisce: „στικτέον δὲ μετὰ τὸ μελάντερον, ἔπειτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς ἀναγνωστέον ἠΰτε πίσσα, ἵν' ᾖ τῷ αἰπόλῳ πόρρω διατελοῦντι μελάντερον αὐτῷ (αὐτοῦ D., αὐτοῦ erit legendum) καταφαίνεται τὸ νέφος καὶ ὅμοιον πίσσῃ." Proinde poeta dicit nubem pastori longius remoto magis nigram, quam revera est, apparere, velut picem sive picis instar. Id autem aequoris undis, quibus quasi incumbit, efficitur. Recte igitur de hoc loco nuper exposuit Grasshofius in diar. schol. a. 1831. p. 707. et iam dudum Dammius in Lex. Hom. v. ἠΰτε. Versus vero propter ambiguum comparativi usum saepe laudatur a grammaticis, ut a Moschopul. p. 80, 16. Tzetza exeg. in Il. 86, 27. schol. ad Ap. Rh. I, 269.

κυάνεαι, σάκεσίν τε καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
καὶ τοὺς μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
285 Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
σφῶϊ μέν — οὐ γὰρ ἔοικ' ὀτρυνέμεν — οὔτι κελεύω·
αὐτὼ γὰρ μάλα λαὸν ἀνώγετον ἶφι μάχεσθαι.
αἴ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
τοῖος πᾶσιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γένοιτο·
290 τῷ κε τάχ' ἡμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος
χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
Ὣς εἰπὼν τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους·
ἔνθ' ὅγε Νέστορ' ἔτετμε, λιγὺν Πυλίων ἀγορητήν,
οὓς ἑτάρους στέλλοντα καὶ ὀτρύνοντα μάχεσθαι,
295 ἀμφὶ μέγαν Πελάγοντα, Ἀλάστορά τε Χρομίον τε,
Αἵμονά τε κρείοντα, Βίαντά τε, ποιμένα λαῶν.
ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν,
πεζοὺς δ' ἐξόπιθε στῆσεν πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
ἕρκος ἔμεν πολέμοιο· κακοὺς δ' ἐς μέσσον ἔλασσεν,
300 ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίῃ πολεμίζοι.
ἱππεῦσιν μὲν πρῶτ' ἐπετέλλετο· τοὺς γὰρ ἀνώγει

μεν οὔτι κελεύω V. H. vulg. — V. 295. Πελάγοντά τ' Ἀλ. H. — V. 296. αἵμονά τε Κρ. V. L. apud schol. A. — V. 298. ἐξόπιθεν στῆσεν V. H. vulgo. — V. 299. ἔεργεν V. L. ap. schol. A. — V. 301. τοὺς μὲν ἄν. V. et all. pauci.

V. 282. Nubi nigerrimae obstant phalanges atrae, ut bene contendit schol. V., qui etiam πεφρικυῖαι hic et ad 7, 62. commode defendit. Acies enim hastis horret potius, quam gravatur.

V. 286. Singula plerumque ita disponunt, ut Agamemnno haec fere dicat: „vos quidem (nam dedecet) hortari milites non iubeo.“ Cui sententiae proxima favere Buttmann. in Lexil. I. p. 53. admonuit. Sed idem cum Wolfio et schol. BL. locum melius distinxit. Quod tum Aiacis utriusque ingenio tum Agamemnonis personae aptius esse videtur, vid. similia in Il. 19, 79. 21, 379.

V. 295. Libri particulae ab Heynio interiectae consensu resistunt.

V. 296. Nomen proprium utrum Αἵμων an Κρείων sit habendum, in incerto relinquunt veteres. Hoc quidem saepissime attributivum est, at proprium reperitur in Il. 9, 84. 19, 243. Codd. Ven. Vindubb. all. una cum Et. M. 35, 25. et Apoll. Lex. p. 25. vulgarem sequuntur rationem.

V. 299. Aristarchi ἔλασσεν et optimi libri et Apoll. Lex. p. 397. comprobant.

σφοὺς ἵππους ἐχέμεν, μηδὲ κλονέεσθαι ὁμίλῳ·
Μηδέ τις ἱπποσύνῃ τε καὶ ἠνορέῃφι πεποιθὼς
οἷος πρόσθ' ἄλλων μεμάτω Τρώεσσι μάχεσθαι,
305 μηδ' ἀναχωρείτω· ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεσθε.
ὃς δέ κ' ἀνὴρ ἀπὸ ὧν ὀχέων ἕτερ' ἅρμαθ' ἵκηται,
ἔγχει ὀρεξάσθω· ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερον οὕτως.
ὧδε καὶ οἱ πρότεροι πόλιας καὶ τείχε' ἐπόρθεον
τόνδε νόον καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔχοντες.
310 Ὣς ὁ γέρων ὤτρυνε πάλαι πολέμων εὖ εἰδώς.
καὶ τὸν μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ γέρον, εἴθ', ὡς θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
ὥς τοι γούναθ' ἕποιτο, βίη δέ τοι ἔμπεδος εἴη·
315 ἀλλά σε γῆρας τείρει ὁμοίιον· ὡς ὄφελέν τις
ἀνδρῶν ἄλλος ἔχειν, σὺ δὲ κουροτέροισι μετεῖναι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·

V. 307. ἐπειὴ vulg. — Ib. οὔτω V. — V. 308. πόλεας V. Ar. — Ib. ἐπόρθουν vulgo. — V. 318. μέν τοι V. H. — V. 319. κατέκτα all., ut videtur. — V. 321. ἱκάνει vulgo. — V. 329.

V. 307. Ald. 2 ἐπειῇ aliquanto melius solet dare. De adverbio οὔτω et οὕτως disserit Bekker. l. l. p. 123. Veneto vel librarii vel operarum socordia ultimam subduxit literam, alias semper adiectam, vid. 7, 198, 407.

V. 308. Herodianus, Ptolemaeus et Aristarchus πόλεας ut Homericum tenent, quum duplex genitivus πόλιος et πόλεως, πόλεων et πολίων illud satis vindicet, nec quidquam dirimit Thiersch. Gr. §. 190, 24. Ionicum editt. pleraeque et Vindobb. libri commendant, add. Od. 8, 560. Versus clausulae e Venet. et Townl. ἐπόρθεον, i. e. ἐπόρθευν, reddidi. Nam vocales so apud poetam in ου rarissime colliquescere ostendunt exempla a Thierschio in Gr. §. 221, 80. c. sq. congesta.

V. 318. Heynius, Venet. et alios sequutus, μέν τοι, quod suavius sit auditu, reposuit; scitius elegit Wolf. μέν κεν ab omnibus fere Iliados editoribus propagatum. Nota sunt similia Nestoris vota, vix ad commemorandum necessaria, libr. 7, 132. 11, 670. 23, 629. Sed de particulis μέν ῥα, μέν κεν et μέν τοι copiosius disputabo in Excurs. ad 4, 424.

V. 319. Variasse hic libros κατέκταν et κατέκτην Heynii est opinio, cuius testimonium peti possit ex Et. M. 495, 52. Interpretes, si recte assequor schol. Ven. mentem ad h. l., quocum conferenda sunt schol. ad 2, 662. 15, 432. et Eust. ad Il. 316, 37. 477, 38., non minus de istorum origine quam de mensura in diversa abierunt. Alii κατέκταν, tanquam Dorice vel Aeolice pro Ionico κατέκτην dictum, produxerunt, alii idem, ut-

Ἀτρείδη, μάλα μέν κεν ἐγὼν ἐθέλοιμι καὶ αὐτὸς
ὥς ἔμεν, ὡς ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν.
320 ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν·
εἰ τότε κοῦρος ἔα, νῦν αὖτέ με γῆρας ὀπάζει.
ἀλλὰ καὶ ὣς ἱππεῦσι μετέσσομαι, ἠδὲ κελεύσω
βουλῇ καὶ μύθοισι· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων.
αἰχμὰς δ' αἰχμάσσουσι νεώτεροι, οἵ περ ἐμεῖο
325 ὁπλότεροι γεγάασι, πεποίθασίν τε βίηφιν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀτρείδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ.
εὗρ' υἱὸν Πετεῶο, Μενεσθῆα πληξίππον,
ἑσταότ'· ἀμφὶ δ' Ἀθηναῖοι, μήστωρες ἀϋτῆς·
αὐτὰρ ὁ πλησίον ἑστήκει πολύμητις Ὀδυσσεύς·
330 πὰρ δὲ Κεφαλλήνων ἀμφὶ στίχες οὐκ ἀλαπαδναὶ
ἕστασαν· οὐ γάρ πώ σφιν ἀκούετο λαὸς ἀϋτῆς,
ἀλλὰ νέον συνορινόμεναι κίνυντο φάλαγγες
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ μένοντες

ἑστήκει Vind. et vulgo. — V. 331 et 334. ἕστασαν V. et editt. | vulgar. — V. 333. Τρώων ἱπποδ. Ar. —

pote ex aoristo secundo κατέκταν per syncopam ortum, corripuerunt. Ad hoc probandum satis est poetas Atticos ultimam pariter corripere. Vide de his aoristis Buttmann. Gr. ampl. §. 110. 7. et annot. 3.

V. 321. Aristarchum ὀπάζει, ἐπείγει, ἐλαύνει habuisse schol. A. memoriae prodit. Quorum duo postrema, quum addat: ἀπὸ δὲ τοῦ κόπτειν ἐσχημάτισται, explicandi causa apposita esse suspicor. Similiter discrepant auctores infra 8, 103., ubi hodie cum Aristarcho ὀπάζει legimus; ἐπείγει Ixionis, ἱκάνει aliorum fuit, eod. schol. testo. E quibus intelligitur Aristarcheum hic restituendum fuisse; ἱκάνει aptius est Odyss. 11, 196.

V. 329. Aristarchi ἑστήκει fuisse schol. Ven. passim testificantur, vid. Gerhard. Lecti. Apoll. p. 90. Librarii minus attenti saepe invexerunt vulgare, ut Venetum ipsum obsidet Il. 5, 587. 11, 600. 12, 446; multo crebrius idem error invasit Vindobb., vid. praeter locos laudatos 15, 730. 17, 133, 139, 435, 19, 117. 21, 526. 22, 36. 23, 106, 690, melioribus vel libris vel grammaticis non raro dissentientibus. Quae quum ita sint, de posteriorum epicorum usu citius quam consideratius iudicant Gerhard. l. l. Wernick. ad Tryphiodor. 40, 162.

V. 333. Particulam cur resecandam putaverit Aristarchus, difficile dictu est, quum utriusque populi acies signa iam conferat. Fortasse spectat observatio ad v. 355., cuius initio libri quidam τε interponunt.

ἕστασαν, ὁππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθὼν
335 Τρώων ὁρμήσειε, καὶ ἄρξειαν πολέμοιο.
τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ υἱὲ Πετεῶο, Διοτρεφέος βασιλῆος,
καὶ σύ, κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε, κερδαλεόφρον,
340 τίπτε καταπτώσσοντες ἀφέστατε, μίμνετε δ' ἄλλους;
σφῶϊν μέν τ' ἐπέοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντας
ἑστάμεν, ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι·
πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο,
ὁππότε δαῖτα γέρουσιν ἐφοπλίζοιμεν Ἀχαιοί.
345 ἔνθα φίλ' ὀπταλέα κρέα ἔδμεναι, ἠδὲ κύπελλα
οἴνου πινέμεναι μελιηδέος, ὄφρ' ἐθέλητον·
νῦν δὲ φίλως χ' ὁρόωτε, καὶ εἰ δέκα πύργοι Ἀχαιῶν
ὑμείων προπάροιθε μαχοίατο νηλέϊ χαλκῷ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
350 Ἀτρεΐδη, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
πῶς δὴ φῆς πολέμοιο μεθιέμεν; — ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα,
ὄψεαι, ἢν ἐθέλῃσθα, καὶ αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ,
Τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μιγέντα

V. 334. ὁππότε κέν τις Ἀχ. Seleucus et all. — V. 335. ἄρξειεν id. — V. 339. φαιδίμ' Ὀδ. in fine Z. — V. 341. σφω Apoll. Lex. p. 624. — V. 353. ἤν κ' ἐθέλ. V. — V. 356. ἐπι

V. 334. Nomen vix omitti poterit, in quo conveniunt Eust. 479, 42. et schol. A., Seleuci coniectura reiecta. Quemadmodum legi solet, ita versum affert Hesych. II. p. 1084.

V. 339. Zenodoteum neque opprobriis ab Agamemnone in Ulixem iactis, neque notae huius indoli bene congruit.

V. 341. Apollonius, ut structura verborum commode procedat, σφῶϊ voluisse videtur, quod metrum respuit. Eodem versu falso utitur Thiersch. in Gr. §. 161. 2. tanquam exemplu diphthongi οι elisae, vid. Excurs. ad 4, 424.

V. 353. Veneti ἤν κ' ἐθέλῃσθα bonum arbitratur Heynius; sed particula κε reliquorum consensu neglecta melius carebimus. Homerus, etsi αἴ κ' ἐθέλῃσθα, αἴ κ' ἐθέλῃσι iisque affinia frequentat, vid. Il. 6, 381. 7, 375. 8, 142, 471. 9, 255. 13, 260, 743, alibi, tamen ἤν ἐθέλῃσθα vel ei cognata habet in Il. 9, 359, 429, 629. Hoc quidem rem prorsus incertam et eius voluntati, de quo sermo est, permissam declarat; illu indicatur cupere aliquem, ut suis precibus sive exspectationi satisfaciat. Itaque ἤν

355 Τρώων ἱπποδάμων· σὺ δὲ ταῦτ' ἀνεμώλια βάζεις.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
ὡς γνῶ χωομένοιο· πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὔτε σε νεικείω περιώσιον, οὔτε κελεύω.
360 οἶδα γὰρ, ὥς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
ἤπια δήνεα οἶδε· τὰ γὰρ φρονέεις, ἅτ' ἐγώ περ.
ἀλλ' ἴθι, ταῦτα δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', εἴ τι κακὸν νῦν
εἴρηται· τὰ δὲ πάντα θεοὶ μεταμώνια θεῖεν.
Ὣς εἰπὼν τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους.
365 εὗρε δὲ Τυδέος υἱόν, ὑπέρθυμον Διομήδεα,
ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν·
πὰρ δέ οἱ ἑστήκει Σθένελος, Καπανήϊος υἱός.
καὶ τὸν μὲν νείκεσσεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
370 Ὦ μοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος, ἱπποδάμοιο,
τί πτώσσεις, τί δ' ὀπιπτεύεις πολέμοιο γεφύρας;
οὐ μὲν Τυδέϊ γ' ὧδε φίλον πτωσκαζέμεν ἦεν,
ἀλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἑτάρων δηΐοισι μάχεσθαι·
ὡς φάσαν οἵ μιν ἴδοντο πονεύμενον· οὐ γὰρ ἔγωγε
375 ἤντησ', οὐδὲ ἴδον· περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι.

μειδ. id. male, vid. 8, 38. 10, 400. — V. 361. ἤπ. V. — Ib. μήδεα un. Vind. — Ib. ἅ, τ' ἐγ. W. — V. 363. μεταμώλια Vind. et ol. vulgo. — V. 371. ὀπιπεύεις V. et all. — V. 375. πέρι δ' ἄλλ. H. perperam. —

ἐθέλῃσθα, ἢ ἐθέλῃσι erit: si volueris, si voluerint, αἴ κ' ἐθέλῃσθα si forte, quod futurum esse speramus aut certe optamus, hoc illudve facere in animum induxeris. Idem autem h. l. et 9, 359. sequentia demum significant. Haec si vere sunt disputata, apud Quint. Sm. Posth. VII, 215. ἢ ἐθέλῃσθα rescribi oportet.

V. 361. Confusione satis obvia Vindob. permiscuit μήδεα et δήνεα, cf. Brunck. ad Apoll. Rh. III, 826. Quod vulgo adest, id testatum facit Et. M. 266, 13. — Ib. ἅτ' ἐγώ περ Ven. et plurimi comprobant libri.

V. 363. De antiqua varietate hic oblata vid. Eust. 485, 3. Nitzsch. ad Od. 2, 99. Ven. et Eust. accedunt Wolfio.

V. 371. Eust. non semel praefert ὀπιπτεύειν alteri, quod Venet. praebet, ὀπιπ., vid. 483, 42. 679, 38. 1856, 1., neque dissident optimi quique grammatici, velut Et. M. 627, 55. Hesych. II, 679. all. Qua causa motus ὀπιπεύειν, quod suos pariter invenit sponsores, vid. Apoll. Lex. p. 504., illi posthabendum putavi. Ven. ipse 7, 243 ὀπιπτεύσας.

ἤτοι μὲν γὰρ ἄτερ πολέμου εἰςῆλθε Μυκήνας
ξεῖνος ἅμ' ἀντιθέῳ Πολυνείκεϊ λαὸν ἀγείρων,
οἳ ῥα τότ' ἐστρατόωνθ' ἱερὰ πρὸς τείχεα Θήβης·
καί ῥα μάλα λίσσοντο δόμεν κλειτοὺς ἐπικούρους.
380 οἳ δ' ἔθελον δόμεναι, καὶ ἐπήνεον ὡς ἐκέλευον·
ἀλλὰ Ζεὺς ἔτρεψε παραίσια σήματα φαίνων.
οἳ δ' ἐπεὶ οὖν ᾤχοντο, ἰδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο,
Ἀσωπὸν δ' ἵκοντο βαθύσχοινον, λεχεποίην·
ἔνθ' αὖτ' ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί.
385 αὐτὰρ ὁ βῆ, πολέας δὲ κιχήσατο Καδμείωνας
δαινυμένους κατὰ δῶμα βίης Ἐτεοκληείης.
ἔνθ' οὐδέ, ξεῖνός περ ἐών, ἱππηλάτα Τυδεὺς
τάρβει, μοῦνος ἐὼν πολέσιν μετὰ Καδμείοισιν·
ἀλλ' ὅγ' ἀεθλεύειν προκαλίζετο, πάντα δ' ἐνίκα
390 ῥηϊδίως· τοίη οἱ ἐπίῤῥοθος ἦεν Ἀθήνη.

V. 377. κεῖνος V. L. apud schol. A. — V. 378. οἱ δὲ V. et un. Viud.. — Ib. τότε στρατ. H. — V. 381. παραίσιμα schol. D. — V. 382. ᾤχοντ', ἠδὲ nunc vulgo. — V. 383. Ἀσωπόνδ' ἵκ. Steph. H. — V. 384. ἀγγελίην ἔπι H. W. — V. 385. πολέας τε H.

V. 377. Hospitem (ξεῖνον) Tydeum Mycenas intrasse ex eo patet, quod nullis stipatus militibus venisse dicitur. Venet., prouti expeditio suscipienda suadet, ἀγείρων. Fallitur igitur Heynius ἀγείρας in eo esse testatus.

V. 382. Ut fieri solet, omnium librorum tum editorum tum manuscriptorum consensu probatum ᾤχοντο, ἰδὲ propter vocalium concursum nuper sustulerunt, sola scholiorum brevium auctoritate impulsi. Itaque illud, hoc loco satis munitum, erat revocandum.

V. 382 sq. Protasi uno versu comprehensa ab altero apodosin ordiri Heynius cum prioribus existimat. Homerum autem particulas ἐπεὶ οὖν cum subsequentibus plerumque ita commisisse videmus, cf. Il. 2, 661. 3, 4, 340. 4, 244. alib. Wolfius adverbium loci δὲ fluviorum nominibus adiungi negat; contrarium vero docet Od. 4, 483. At quum longiur verborum complexio, duobus versibus devincta, passim reperiatur, vid. Il. 24, 587 sq. Od. 4, 49 sqq., Wolfii iudicio standum esse putavi.

V. 384. Quod veteres amplexi sunt, ut schol. A. Eust. 486, 14. ἐπ' ἀγγελίην Τυδῆ στεῖλαν Ἀχ., id sincerum habent Toll. ad Apoll. Lex. p. 735. et Heyn. in obss. Is vero, ἐπιστέλλειν nonnisi de mandatis et literis a poeta usurpari dicens, egregie fallitur, verbum enim hoc solo loco legitur. Itaque rectius iungunt Hermann. Opusc. II. p. 159. Thiersch. Gr. §. 262. 2. et Buttm. Lexil. II. p. 203 sq. ἀγγελίην ἐπέστειλαν Τυδῆ Ἀχ. Nam ne illud quidem, quo Dammius in Lex. p. 426. et Toll. l. l. rem expediendam opinantur, ἐπὶ ἀγγελίην ἐπέστ. Τυδῆ Ἀχαιοί, mihi quidem Graece et commode dictum esse videtur.

οἱ δὲ χολωσάμενοι Καδμεῖοι, κέντορες ἵππων,
ἄψ ἀνερχομένῳ πυκινὸν λόχον εἷσαν ἄγοντες,
κούρους πεντήκοντα· δύω δ' ἡγήτορες ἦσαν,
Μαίων Αἱμονίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν,
395 υἱός τ' Αὐτοφόνοιο, μενεπτόλεμος Πολυφόντης.
Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·
πάντας ἔπεφν', ἕνα δ' οἷον ἴει οἴκόνδε νέεσθαι·
Μαίον' ἄρα προέηκε θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
τοῖος ἔην Τυδεὺς Αἰτώλιος· ἀλλὰ τὸν υἱὸν
400 γείνατο εἶο χέρηα μάχῃ, ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνω.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔ τι προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
αἰδεσθεὶς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοίοιο.
τὸν δ' υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο κυδαλίμοιο·
Ἀτρεΐδη, μὴ ψεύδε', ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν.
405 ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι·

W. — V. 392. ἄψ ἀνερχ. V. c. all. ἄψ οἱ ἀν. H. c. Barn. ἄψ ἄρ' ἀν. Beutl. — V. 395. Λυκοφόντης Vindob. H. et ol. vulgo. — V. 400. χέρεια V. Vind. H. — Ib. ἀμείνων Ar. V. —

V. 385. Venet. Vratisll. duo et editorum plurimi πολέας δὲ scriptum reliquerunt; πολέας τε, sicut Wolf. dedit, in Vindobb. solis exstat. Tot igitur sponsoribus morem gessi, cf. v. 389.

V. 392. Venet. quod suppeditat placet Gerhardio in Lectt. Apoll. p. 107.; Wolf. in praef. ad nov. ed. p. LV. et Thiersch. in Gr. §. 148. 3. trochaeum ferendum putant. Si quid mutandum est, forsitan haud absurde coniicias αὖτις ἀνερχομένῳ, quo poeta utitur Od. I, 317.

V. 395. Πολυφόντης Veneto debetur, etsi schol. A.: „γράφεται Λυκοφόντης."

V. 400. Interpretum alii χέρεια, alii χέρηα sive χέρρα Homero tribuunt. Illud non modo Herodianus, vid. schol. Ven. ad Il. I, 80., sed etiam Aristarchus, ut schol. ad Od. 14, 176. produnt, praeferendum duxit. Putarunt enim χέρεια e primario χερείονα, literis mediis eiectis, ortum trahere; iidem vero χέρρῃ et χέρρες admiserunt, utpute e χερείονι χέρειῃ, diphthongo in vocalem longam mutata, repetita. Eadem ab aliis praecipiuntur, vid. Et. M. 808, 55 sqq. Orion. 106, 8. Hisce decretis congruit Venet. liber, in quo χέρηα nunquam apparet, neque alia ratio est Vindobb., ut in Il. 5, 400. 14, 382. Dissentit autem Eustath. 408 sub fin. 1783, 13; is enim et χέρρα et χέρρες in plurimis exemplaribus conspici observat. Quorum prius, si quis Aristarchum sequi maluerit, ex Humericis erit eximendum. Nostro tempore Buttmannus, Heynio et Bekkero l. l. p. 149. sponsoribus, χέρρῃ, χέρρα et reliqua, ab obsoleto nomine χέρης descendere suspicatus est, vid. Gr. ampl. §. 68. 2. et Passov. v. χέρης. — Ib. ἀμείνων

ἡμεῖς καὶ Θήβης ἕδος εἵλομεν ἑπταπύλοιο,
παυρότερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ τεῖχος Ἄρειον,
πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ·
κεῖνοι δὲ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
410 τῷ μή μοι πατέρας ποθ' ὁμοίη ἔνθεο τιμῇ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
τέττα, σιωπῇ ἧσο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ.
οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
ὀτρύνοντι μάχεσθαι ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
415 τούτῳ μὲν γὰρ κῦδος ἅμ' ἕψεται, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
Τρῶας δῃώσωσιν, ἕλωσί τε Ἴλιον ἱρήν·
τούτῳ δ' αὖ μέγα πένθος, Ἀχαιῶν δῃωθέντων.
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.
Ἦ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
420 δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσιν ἄνακτος
ὀρνυμένου· ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἷλεν.
Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ κῦμα θαλάσσης
ὄρνυτ' ἐπασσύτερον Ζεφύρου ὕπο κινήσαντος·
πόντῳ μέν τε πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα

V. 410. ὁμοίῃ ἐν θέο Apoll. ap. schol. A. — V. 412. τετγα V. — V. 416. δῃώσουσι Drac. de metr. 146, 13. — V. 423. ὤρνυτ' ἐπασσ. Thiersch. Gr. §. 322, 3. — Ib. ὑποκινή-

ex Aristarchi voluntate Venet. Quod ad ipsum Diomedem, nec vero ad Tydeum, ut Heynius opinatur, retulisse videntur.

V. 410. Aristarchum sequitur Eustath. 489, 32., cf. Il. 6, 325.

V. 412. Operarum incuria vitium Veneta insidet. Nomen ἅπαξ εἰρημένον pluribus illustrat Eust. 490, 38. Wolfium, qui fratres natu minores a maioribus eo appellari dicit, schol. Bl. in fraudem adduxit. Fuit enim Diomedes minor aetate Sthenelo, unde plurimi contrarium recte amplectuntur, ut schol. Ven. Et. M. 755, 1.

V. 423. Imperfectum a Thierschio propositum ab hoc loco alienum esse docent reliqua, vid. Hermann. Opusc. II. p. 49. et diar. lit. lenens. a. 1817. supplem. II. p. 37. — Ib. Grammaticos plures Ζεφύρου ὕπο κινήσαντος commendasse auctor est schol. Ven., et codex iis assentitur. Qui compositum verbum ὑποκινήσαντος potius existimarunt, iis ὑπὸ abundare visum est, coll. Il. 6, 19. Od. 4, 386. Eustathii interpretatio ῥήμα τὸ πρῶτον εἰς φρῖκα διασαλεύσαντος verbum solum respicit, unde Wolfius Ζεφύρου ὑποκινήσαντος Zephyro submovente reddit. Sed quomodo ventus desuper ingruens leniter undas ex imo possit ever-

425 χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας
κυρτὸν ἐὸν κορυφοῦται, ἀποπτύει δ' ἁλὸς ἄχνην·
ὣς τότ' ἐπασσύτεραι Δαναῶν κίνυντο φάλαγγες
νωλεμέως πόλεμόνδε. κέλευε δὲ οἷσιν ἕκαστος
ἡγεμόνων· οἳ δ' ἄλλοι ἀκὴν ἴσαν — οὐδέ κε φαίης
430 τόσσον λαὸν ἕπεσθαι ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐδήν —
σιγῇ δειδιότες σημάντορας· ἀμφὶ δὲ πᾶσιν
τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ εἱμένοι ἐστιχόωντο.
Τρῶες δ', ὥστ' ὄϊες πολυπάμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ
μυρίαι ἑστήκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκόν,
435 ἀζηχὲς μεμακυῖαι, ἀκούουσαι ὄπα ἀρνῶν·
ὣς Τρώων ἀλαλητὸς ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν ὀρώρει.
οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος, οὐδ' ἴα γῆρυς,
ἀλλὰ γλῶσσ' ἐμέμικτο· πολύκλητοι δ' ἔσαν ἄνδρες.
ὦρσε δὲ τοὺς μὲν Ἄρης, τοὺς δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
440 Δεῖμός τ' ἠδὲ Φόβος καὶ Ἔρις ἄμοτον μεμαυῖα,
Ἄρεος ἀνδροφόνοιο κασιγνήτη ἑτάρη τε·
ἥτ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.

σαντος Vind. H. W. — V. 424. τὰ πρῶτα vulg. ταπρῶτα W. — V. 426. ἰὸν Ar. — V. 433. πολυπάμμονος Vind. Eust. 493, 45. all. gr. — V. 435. ἀκούσασαι ol. vulgo. — V. 438. γλῶσσα ἐμέμ. Vind. male, γλῶσσα μέμ. H. — V. 443. κάρην Vind. —

rere, non perspicio. Quare cum Ven. restitui Ζεφύρου ὕπο κινήσαντος: id enim quum rerum naturae, tum Homeri et poetarum orationi aptissimum censeo, vid. Il. 2, 147. 4, 276. 13, 338. 15, 171.

V. 424. Ex Venet. et Vratisl. μέν τε πρῶτα restitui, de quo in Excursu VIII. uberius disseram.

V. 433. Grammatici, utrum liquida gemina an una πολυπάμονος sit exarandum, anxie quaerunt. Eustathius, cui prius arridet, Aeolicum esse verbum coniicit. Plures, qui a πάω, πεπᾶσθαι nostrum ducunt, secus suadent, ut schol. Ven. Et. M. 669, 30. Toll. ad Apoll. Lex. p. 558.

V. 435. Vulgares libros occuparit ἀκούσασαι: in praesenti scripti, quantum rimari potui, consentiunt.

V. 437. Affertur ab Et. Or. 28, 20. Drac. de metr. poet. 79, 19. misere corruptus; totidem, quot apud poetam leguntur, verba sunt in Et. M. 261, 14.

V. 443. Homerico aevo inferior est forma a Vindob. exhibita, vid. Passov. v. Κάρα.

ἦ σφιν καὶ τότε νεῖκος ὁμοίιον ἔμβαλε μέσσῳ,
445 ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
σὺν ῥ' ἔβαλον ῥινούς, σὺν δ' ἔγχεα καὶ μένε' ἀνδρῶν
χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
ἔπληντ' ἀλλήλῃσι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
450 ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν
ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
ὡς δ' ὅτε χείμαῤῥοι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες
ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ
κρουνῶν ἐκ μεγάλων, κοίλης ἔντοσθε χαράδρης·
455 τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν·
ὣς τῶν μισγομένων γένετο ἰαχή τε φόβος τε.
Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστήν,
ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι, Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον·
τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης,
460 ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
ἤριπε δ', ὡς ὅτε πύργος, ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
τὸν δὲ πεσόντα ποδῶν ἕλαβε κρείων Ἐλεφήνωρ

V. 450. ἐνθάδ' ἅμ' οἰμ. Vind. H. — V. 452. χειμάῤῥοι grammat. pars. — V. 456. πόνος τε Ar. — V. 461. ὄσσ' ἐκ. ol. vulgo. — V. 467. γὰρ ἐρ. H. c. libr. quibusd. — V. 472.

V. 452. De tenore nominis χειμαῤῥοι fuit controversia, quod alii proparoxytonum putarunt, alii, ut e pleniore χειμάῤῥοοι contractum, paenultimam erigendam esse tradiderunt. Utriusque praecepti causas et exempla Homerus praebet, vid. 13, 138. coll. 11, 493. 5, 88. At vero Et. M. 810, 13 sq. χείμαῤῥον antiquum et poeticum fuisse ponit, quo concesso omnis difficultas evanescit, vid. Lobeck. ad Phryn. p. 235. Epicis etiam Homero inferioribus χείμαῤῥος et χειμάῤῥους in usu fuisse videntur.

V. 453. Quae ab Heyniu ex Eustathio et Dionysio Halicarnasseo ad hunc versum annotatur diversitas μισγάγγειαν, ea nulla est. Mendose enim ita ferri ex praestantissimis discimus grammaticis, vid. Apoll. Lex. p. 460. Et. M. 581, 53. Nec dubitare nos sinunt alia, ut εὐάγκεια Callim. h. in Cer. 82.

V. 456. Aristarchus, quia nemo dicitur fugere, πόνος emendavit, teste schol. A., subtilius, ut existimo, de hoc loco iudicans; nam φόβος et poetae consuetudine defenditur, cf. Il. 12, 144. 15, 396. 16, 366, et interpretes Veneti pariter atque Eustath. 497, 38. idem stabiliunt. Mihi quidem φόβος de terrore eorum, in quos impetus fit, ἰαχὴ vero de alacri impressionem facientium clamore cummode dici videntur. Illius exempla proferre non opus est;

Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων·
465 ἕλκε δ' ὑπ' ἐκ βελέων λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
τεύχεα συλήσειε· μίνυνθα δέ οἱ γένεθ' ὁρμή.
νεκρὸν γάρ ῥ' ἐρύοντα ἰδὼν μεγάθυμος Ἀγήνωρ,
πλευρά, τά οἱ κύψαντι παρ' ἀσπίδος ἐξεφαάνθη,
οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα.
470 ὣς τὸν μὲν λίπε θυμός· ἐπ' αὐτῷ δ' ἔργον ἐτύχθη
ἀργαλέον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δέ, λύκοι ὥς,
ἀλλήλοις ἐπόρουσαν, ἀνὴρ δ' ἄνδρ' ἐδηοπάλιζεν.
Ἔνθ' ἔβαλ' Ἀνθεμίωνος υἱὸν Τελαμώνιος Αἴας,
ἠΐθεον θαλερόν, Σιμοείσιον· ὅν ποτε μήτηρ
475 Ἴδηθεν κατιοῦσα παρ' ὄχθῃσιν Σιμόεντος
γείνατ', ἐπεί ῥα τοκεῦσιν ἅμ' ἕσπετο μῆλα ἰδέσθαι·
τοὔνεκά μιν κάλεον Σιμοείσιον· οὐδὲ τοκεῦσιν
θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰὼν
ἔπλεθ', ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.
480 πρῶτον γάρ μιν ἰόντα βάλε στῆθος παρὰ μαζὸν
δεξιόν· ἀντικρὺ δὲ δι' ὤμου χάλκεον ἔγχος
ἦλθεν. ὁ δ' ἐν κονίῃσι χαμαὶ πέσεν, αἴγειρος ὥς,
ἥ ῥά τ' ἐν εἰαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο πεφύκει

ἐδηοπάλιξεν Apoll. Lex. p. 228. — V. 478. θρέπτα Z. Eust. 501, 15, 29. — V. 483. εἰαμενῇ H. W. vulgo. — Ib. Hermann. in Opusc. II. p. 43. πεφύκῃ. —

huius, de quo minus bene praecipiunt lexicographi, reperitur 17, 266 τόσσῃ ἄρα Τρώων ἰαχῇ ἴσαν. Quare tantum abest, ut φόβος tantummodo ad terrorem augendum sit additum, ut eorum, qui signis collatis sint dimicaturi, comparatio cum fluviis undas commiscentibus utrumque nomen sibi expetat.

V. 461. Augmentum plerumque abest a Ven., tribus exceptis locis, v. 503, 526 et 14, 519. Maior est Vindobb. inconstantia, Eustath. vero cum Veneto concinit.

V. 472. Laudat Etym. M. 281, 19, neque differt a Veneto et all.

V. 478. Zenodoteo inde a Barnesio extruso nuper opem ferre voluit Voss. ad Hom. h. in Cer. 168. Longissime vero diversum est a nostro quod exempli causa profert: ἐπεὶ οὐκέτι φυκτὰ πέλονται. Ven. hic et 17, 302. θρέπτρα tuetur non minus quam doctissimi veterum magistri, vid. schol. Et. M. 454, 27. Phot. 94, 17. Ut enim λύτρα, σῶστρα per syncopam e longioribus λυτήρια, σωτήρια oriuntur, ita θρεπτήρια postulat θρέπτρα.

V. 483. De accentu quidem nominis εἰαμενὴ concordes videmus interpretes, de eiusdem spiritu et olim et hodie discrepant. Lexica nostra εἰαμενὴ ratum habent, quanquam tum origo tum

λείη, ἀτάρ τε οἱ ὄζοι ἐπ' ἀκροτάτῃ πεφύασιν·
485 τὴν μέν θ' ἁρματοπηγὸς ἀνὴρ αἴθωνι σιδήρῳ
ἐξέταμ', ὄφρα ἴτυν κάμψῃ περικαλλέϊ δίφρῳ·
ἡ μέν τ' ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ' ὄχθας·
τοῖον ἄρ' Ἀνθεμίδην Σιμοείσιον ἐξενάριξεν
Αἴας Διογενής. τοῦ δ' Ἄντιφος αἰολοθώρηξ,
490 Πριαμίδης, καθ' ὅμιλον ἀκόντισεν ὀξέϊ δουρί.
τοῦ μὲν ἄμαρθ'· ὁ δὲ Λεῦκον, Ὀδυσσέος ἐσθλὸν ἑταῖρον,
βεβλήκει βουβῶνα, νέκυν ἑτέρωσ' ἐρύοντα·
ἤριπε δ' ἄμφ' αὐτῷ, νεκρὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
τοῦ δ' Ὀδυσεὺς μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη·
495 βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰών, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
ἀμφὶ δ' παπτήνας. ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο,
ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντος· ὁ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἧκεν,
ἀλλ' υἱὸν Πριάμοιο νόθον βάλε, Δημοκόωντα,
500 ὅς οἱ Ἀβυδόθεν ἦλθε παρ' ἵππων ὠκειάων.
τόν ῥ' Ὀδυσεὺς ἑτάροιο χολωσάμενος βάλε δουρὶ
κόρσην· ἡ δ' ἑτέροιο διὰ κροτάφοιο πέρησεν

V. 493. ἔκφυγε χ. V. L. Eust. 499, 37. cf. ad 2, 266. — V. 496. ἐγγὺς ἰὼν schol. BL. — V. 497. ἀμφὶ ἑ. π. H. — V. 506. μέγ' ἴαχον V. Vind. et ol. vulg. — V. 508. Περγ. ἑκκατι-

grammatici doctissimi εἱαμενὴν confirmant, vid. schol. Ven. A. ad h. l. et ad Il. 15, 631. Atque hic spiritus in plerisque aliorum poetarum locis a nemine vituperatur, ut apud Apull. Rh. II, 795, 818. alib. Callimach. in Dian. 193. Quae quum ita sint, εἰαμενῇ revocavi. Neque verendum erit, ne quis grammaticos, minus sibi constantes, nobis opponat, vid. Eust. 501, 8, coll. 1035, 16. 1146, 47. Aliter quidem censet Buttmann. in Lexil. II. p. 23 sq., sed eius opinioni tum Homeri tum aliorum poetarum testimonia repugnant. Hermannus paene monstruosum existimat πεφύκει in comparatione admissum. Nescio, an eo sit venia parata, quod Homerus Simoisium caesum contendit cum populo procera, quae, quum in prato irriguo crevisset, carpentarii securi succubuit. In perfecto, quod sequitur, πεφύασι nihil esse potest molestiae; idem enim significat atque εἰσίν. Praeterea tenendum est Homerum nunquam alio huius verbi tempore uti, quo, ne quid temerarii moliamur, admonemur.

V. 496. Heynius ἐγγὺς ἰὼν Homero familiarius arbitratur. Rectius utrumque poetae concessisset. Eo vero differunt, quod alterum advenientis, alterum praesentis est, vid. 5, 611. 11, 429. 12, 457. 17, 347. 21, 285. coll. 9, 201. 10, 113, 221. 11, 340, 346, 464. 15, 619. 17, 484. 24, 365. Intelligitur ergo Homeri

αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ·
Ἀργεῖοι δὲ μέγα ἴαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκρούς·
ἴθυσαν δὲ πολὺ προτέρω. — Νεμέσησε δ' Ἀπόλλων,
Περγάμου ἐκ κατιδών, Τρώεσσι δὲ κέκλετ' ἄΰσας·
Ὄρνυσθ', ἱππόδαμοι Τρῶες, μηδ' εἴκετε χάρμης
Ἀργείοις· ἐπεὶ οὔ σφι λίθος χρὼς οὐδὲ σίδηρος,
χαλκὸν ἀνασχέσθαι ταμεσίχροα βαλλομένοισιν.
οὐ μὰν οὐδ' Ἀχιλεύς, Θέτιδος παῖς ἠϋκόμοιο,
μάρναται, ἀλλ' ἐπὶ νηυσὶ χόλον θυμαλγέα πέσσει.
Ὣς φάτ' ἀπὸ πτόλιος δεινὸς θεός· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
ὦρσε Διὸς θυγάτηρ κυδίστη Τριτογένεια
ἐρχομένη καθ' ὅμιλον ὅθι μεθιέντας ἴδοιτο.
Ἔνθ' Ἀμαρυγκείδην Διώρεα Μοῖρ' ἐπέδησεν.
χερμαδίῳ γὰρ βλῆτο παρὰ σφυρὸν ὀκριόεντι
κνήμην δεξιτερήν· βάλε δὲ Θρῃκῶν ἀγὸς ἀνδρῶν,
Πείροος Ἰμβρασίδης, ὃς ἄρ' Αἰνόθεν εἰληλούθει.
ἀμφοτέρω δὲ τένοντε καὶ ὀστέα λᾶας ἀναιδὴς

δὼν V. H. vulg. — V. 512. πᾶς H. — V. 517. μοῖρα πέδ. H. — V. 518. ὀκριόεντι Vind. et ol. vulgo. — V. 520 et 525. Πείρως H. et vulgo, vid. ad 2, 844. —

sermonem plenius cognosci ex eiusdem carminibus quam e Platonis aliorumve scriptorum testimoniis.

V. 506. Numero claudicante Ven. iterum 17, 317. Quod coniectura invenit Barnesius, id Venet. habet 17, 213, nec discrepat 5, 302. σμερδαλέα ἴαχων, aliquoties iteratum.

V. 508. Insolita est abundantia hic et 7, 21. Π. ἑκκατιδών. Melius haec dispescuit Wolfius, ut iam Ald. in secunda, Stephanus et alii quidam uno alterove loco instituerant. Quo facto praepositionem tenorem sibi reposcere crediderim.

V. 517. Cum Wolfio Ven. Vindobb. et all. plurimis convenit et hic et in libr. 22, 5.

V. 518. Ὀκριόεις et ὀκρυόεις semper fere librariorum negligentia permiscuit. Itaque non miramur fuisse qui scriptoribus eandem licentiam tribuendam putarent. Libri vero meliores eius opinionis vanitatem aperte demonstrant: ita Venet., ut res postulat, nostrum tenet 8, 327. 12, 380. 16, 735., at ὀκρυόεις legit 6, 344. 9, 64. Vindobb. hic et 8, 327. perverse ὀκριόεις, melius binis aliis locis. Neque aliter suadent grammatici, apud quos si qua confusa reperiuntur, multo minus movebimur, cf. Eust. 715, 49. et 1084, 17. Et. M. 621, 14.

ἄχρις ἀπηλοίησεν· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσιν
κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι πετάσσας,
θυμὸν ἀποπνείων. ὁ δ' ἐπέδραμεν, ὅς ῥ' ἔβαλέν περ,
525 Πείροος· οὗτα δὲ δουρὶ παρ' ὀμφαλόν· ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι
χύντο χαμαὶ χολάδες· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
Τὸν δὲ Θόας Αἰτωλὸς ἐπεσσύμενον βάλε δουρὶ
στέρνον ὑπὲρ μαζοῖο, πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός.
ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Θόας, ἐκ δ' ὄβριμον ἔγχος
530 ἐσπάσατο στέρνοιο· ἐρύσσατο δὲ ξίφος ὀξύ,
τῷ ὅγε γαστέρα τύψε μέσην, ἐκ δ' αἴνυτο θυμόν.
τεύχεα δ' οὐκ ἀπέδυσε· περίστησαν γὰρ ἑταῖροι,
Θρῆκες ἀκρόκομοι, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες,
οἵ ἑ, μέγαν περ ἐόντα καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγαυόν,
535 ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.
ὣς τώγ' ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην,
ἤτοι ὁ μὲν Θρῃκῶν, ὁ δ' Ἐπειῶν χαλκοχιτώνων,
ἡγεμόνες· πολλοὶ δὲ περὶ κτείνοντο καὶ ἄλλοι.
Ἔνθα κεν οὐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθών,
540 ὅστις ἔτ' ἄβλητος καὶ ἀνούτατος ὀξέϊ χαλκῷ
δινεύοι κατὰ μέσσον, ἄγοι δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη
χειρὸς ἑλοῦσ', αὐτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν.
πολλοὶ γὰρ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἤματι κείνῳ
πρηνέες ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τέταντο.

V 524. ὅς ῥ' ἔβαλέν μιν Vind. H. — V. 527. ἀπεσσύμενον Ar. ἐπεσσύμενος H. — V. 542. ἑλοῦσ' αὐτὴ coniecit Gerh. Lectt. Apoll. p. 112.

V. 524. ὅς ῥ' ἔβαλέν περ praeter Venet. Vind. V. et plurimi libri Homero vindicant. Nec video, quid fructus e Clarkii emendatione, ab Heynio recepta, percipiamus.

V. 527. Verborum iuncturae Heynius parum medetur, ad Thoantem pertinere ratus quae ad Piroum, in Diorem caesum irruentem, erant referenda. Aristarchus, schol. A. narrante, in recensione altera idem commendavit; at ἐπεσσύμενον bene intelligi posse patet. Accedit, quod vulgato Il. 16, 411. succurrit.

V. 542. Non spreverim αὐτὰρ in versus thesi collocatum, vid. Goettling, ad Theod. Gr. p. 220. et Bern. Thiersch. in Seebodii horreo philolog. et paed. 1824. fascic. IV. p. 611.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ε.

Inter Achivos strenue fortiterque rem gerentes Diomedes Minervae, quae Martem callide ex acie subducit, favore et patrocinio adiutus eminet v. 1 — 94. Eum conspicatus Pandarus sagitta petit, sed frustra. Deae enim praesenti auxilio recreatus multiplicem stragem infert Troianis v. 95 — 166. Ferocia tanta Aeneas territus, Pandaro in currum recepto, invehitur in Argivorum ducem, cui nequidquam suadet fugam Sthenelus. Pandarum hasta irruentem Diomedes perimit, eoque caeso impetum facit in Aeneam, curru degressum, cuius femur saxo percutit. Filium cadentem Venus excipit, cui et ipsi, minis conviciisque additis, vulnus infligit Diomedes, v. 167 — 351. Venus, Iridis ope e belli tumultu erepta, Martis curru redit in Olympum, ubi eam, a Paeone, deorum medico, sanatam, Dione mater consolatur ac foveet, Minerva vero et Iuno sauciam irrident v. 352 — 431. Interea Tydides Aeneae, quem Apollo ex pugna erat abducturus, graviter insistit, vix dei monitis deterritus. Aeneam dum in Troiana arce Latona et Diana curant et recreant, Martem in proelium remittit Apollo v. 432 — 470. Sarpedon Hectori obiicit ignaviam; is vero cum Aenea in aciem reverso novam ciet pugnam v. 471 — 518. Achivi, inter quos Diomedes et Aiax uterque excellunt, valido obsistunt robore, et proelium conritur acerrimum, quo et alii multi caeduntur et Tlepolemus, Rhodiorum dux, Sarpedonis manu occumbit. Achivi, Martis praesentia territi, lente et pedetentim referunt gradum v. 519 — 703. Iis Hectoris fortitudine Martisque ferocitate pressis subsidio veniunt ex Olympo Iuno et Minerva v. 704 — 779. Quarum illa, Stentori similis, Danaos hortatur, huius vero monitis et auspicio Diomedes in Martem involat eumque vulnere perforat v. 780 — 863. Mars saucius celeriter redit in Olympum, ibique, de Minervae audacia conquestus, cum Iove expostulat. Iupiter, quanquam eius indignatione nihil movetur, vulneratum tamen Paeoni tradit sanandum. Deae, Marte e pugna repulso, et ipsae ad Olympum revehuntur v. 864 — 909.

Διομήδους ἀριστεία.

Ἔνθ' αὖ Τυδείδῃ Διομήδεϊ Παλλὰς Ἀθήνη
δῶκε μένος καὶ θάρσος, ἵν' ἔκδηλος μετὰ πᾶσιν
Ἀργείοισι γένοιτο, ἰδὲ κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο.
δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ,
5 ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, ὅστε μάλιστα
λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελουμένος Ὠκεανοῖο·
τοῖόν οἱ πῦρ δαῖεν ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων·
ὦρσε δέ μιν κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο.
Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης, ἀφνειός, ἀμύμων,
10 ἱρεὺς Ἡφαίστοιο· δύω δέ οἱ υἱέες ἦστην,
Φηγεὺς Ἰδαῖός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
τώ οἱ ἀποκρινθέντε ἐναντίω ὁρμηθήτην·
τὼ μὲν ἀφ' ἵππων, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὤρνυτο πεζός.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
15 Φηγεύς ῥα πρότερος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος·
Τυδείδεω δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἦλυθ' ἀκωκὴ
ἔγχεος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν· ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ

V. 4. δαΐεν οἱ et δαῖε δ' οἱ V. L. ap. Eust. 514, 9 sq. δαῖε δέ οἱ cod Ambr. apud Buttmann schol. ad Od. p. 589. — V. 5. ἀστέρι ὀπ. Vindd. Drac. de metr. 41, 12. Hesych. I, 582. et Eust. 514, 19, vid. Excurs. VII. — V. 6. παμφαίνῃσι W. — V. 10. ἱερεὺς Vind. ἰρεὺς V.

V. 4. Buttmannus l. l. praepositione sublata δαῖε δέ οἱ κόρυθος emendandum esse suspicatur: quo quid commodi afferatur, non intelligo. Imo ignis flagrans e Diomedis galea et clypeo dea auctore emicuit, nec vero clypei et cassidis ignis Minervae munere exarsit. Consentiunt autem in vulgari lectione et libri et interpretes, cf. schol. Ven. Eust. et Draco de metr. 34, 6., et Homerus ipse 13, 341. 18, 206. Hes. Th. 826.

V. 6. Omnes propemodum testes subiunctivo faciunt fidem, ut Et. M. 650, 10. et libri scripti. Horum suffragiis motus eum restitui; vid. ad 3, 61.

V. 10. Nulla cogitari potest causa, cur ἱερεὺς trisyllabum melius existimes; bisyllabum codicum est h. l. et 16, 604. Ionas ἰρεὺς adscivisse grammatici quidam referunt, vid. Eust. ad Od. 1623, 61. At aliter visum est aliis, ut Gregor. Cor. de dial. Ion. p. 457, auctori lexici περὶ πνευμάτων a Valckenaerio editi p. 229, Et. M. 461, 8. Quibus Herodici accedit auctoritas.

V. 12. Pluralis a Dracone 180, 17. legitur, nisi quod errore satis vulgari ἀποκριθέντε scripsit. Inde eum cum Heynio et Bentleio reponere possis; at adversatur ἐναντίω, quod proxime in-

Τυδείδης· τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρός,
ἀλλ' ἔβαλε στῆθος μεταμάζιον, ὦσε δ' ἀφ' ἵππων.
20 Ἰδαῖος δ' ἀπόρουσε λιπὼν περικαλλέα δίφρον,
οὐδ' ἔτλη περιβῆναι ἀδελφειοῦ κταμένοιο·
οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε Κῆρα μέλαιναν,
ἀλλ' Ἥφαιστος ἔρυτο, σάωσε δὲ νυκτὶ καλύψας,
ὡς δή οἱ μὴ πάγχυ γέρων ἀκαχήμενος εἴη.
25 ἵππους δ' ἐξελάσας μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς
δῶκεν ἑταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ ἴδον υἷε Δάρητος,
τὸν μὲν ἀλευάμενον, τὸν δὲ κτάμενον παρ' ὄχεσφιν,
πᾶσιν ὀρίνθη θυμός· ἀτὰρ γλαυκῶπις Ἀθήνη
30 χειρὸς ἑλοῦσ' ἐπέεσσι προσηύδα θοῦρον Ἄρηα·

Ἄρες, Ἄρες, βροτολοιγέ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
οὐκ ἂν δὴ Τρῶας μὲν ἐάσαιμεν καὶ Ἀχαιοὺς
μάρνασθ', ὁπποτέροισι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀρέξῃ,
νῶϊ δὲ χαζώμεσθα, Διὸς δ' ἀλεώμεθα μῆνιν;

L. ap. Eust. 515, 13. et schol. B. — V. 12. ἀποκριθέντες ἐναντίοι Eust. 515, 4. ἐναντίον Vind. et sch. V. — V. 24. ἀκαχημένος Vindd. H. et ol. vulgo. Ib. ἐλῃ V. — V. 31. Ἄρες ἀρές Ixion. — Ib. τειχεσιβλῆτα Z. — V. 32. Τρῶας ἐάσομεν ol. vulgo. —

stat, et hiatui simillimis exemplis venia parata est, vid. Il. 7, 306. Od. 8, 36.

V. 24. ἀκαχήμενος et ἀκηχέμενος ut προπαροξυτόνως proferantur, recte suadent veteres, vid. Et. M. 41, 51. Eust. 517, 10. et Buttmannum in Gr. ampl. §. 111. ann. 3. Contrarium Heynius invitus admisit, eademque Thierschii est inconstantia in gr. Gr. §. 168. 10. coll. §. 232, 27.

V. 31. Varia eiusdem nominis mensura et vocativus bis repetitus Ixioni tantae fuit offensioni, ut ἀρὲς alteri substitutum βλαπτικὸν i. e. pestiferum explicaret, cf. schol. AB. Eust. 518, 19. Verum enim vero duplicis nominis et mensurae quum libri tum grammatici sunt sponsores, vid. Drac. de metr. 50, 8. 154, 8. Et. M. 140, 33. Schol. Eurip. ad Med. 1042. et Ptolemaeum apud Eustath. — Zenodoti τειχεσιβλῆτα eo refutant interpretes Graeci, quod Neptuno potius, murorum eversori, vid. 12, 12 sqq., consentaneum id putant, Martis vero esse urbibus bellum et pugnam admovere scribunt.

V. 32. Versus una syllaba minoris variam medelam quaesivit Barnesius. Ut hodie eum scriptum videmus, ita e Ven. Vindd. aliisque est correctus, quorum vestigia primus institit Henr. Stephanus.

35 Ὣς εἰποῦσα μάχης ἐξήγαγε θοῦρον Ἄρηα·
τὸν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπ' ἠϊόεντι Σκαμάνδρῳ.
Τρῶας δ' ἔκλιναν Δαναοί· ἕλε δ' ἄνδρα ἕκαστος
ἡγεμόνων. πρῶτος δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
ἀρχὸν Ἀλιζώνων, Ὀδίον μέγαν, ἔκβαλε δίφρου.
40 πρώτῳ γὰρ στρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Φαῖστον ἐνήρατο, Μήονος υἱόν,
Βώρου, ὃς ἐκ Τάρνης ἐριβώλακος εἰληλούθει.
45 τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἔγχεϊ μακρῷ
νύξ' ἵππων ἐπιβησόμενον κατὰ δεξιὸν ὦμον·
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλεν.
τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενῆος ἐσύλευον θεράποντες.
Υἱὸν δὲ Στροφίοιο Σκαμάνδριον, αἵμονα θήρης,
50 Ἀτρείδης Μενέλαος ἕλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
ἐσθλὸν θηρητῆρα· δίδαξε γὰρ Ἄρτεμις αὐτὴ
βάλλειν ἄγρια πάντα, τάτε τρέφει οὔρεσιν ὕλη.
ἀλλ' οὔ οἱ τότε γε χραῖσμ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
οὐδὲ ἑκηβολίαι, ἧσιν τὸ πρίν γ' ἐκέκαστο·

V. 39. Ὀδίον Vind. H., cf. ad 2, 856. — V. 42. a Ven. et all. paucis abest. — V. 43 et 59. ἐνήρατο V. et vulgo, detraxit literam subscriptam Wolf. — V. 49. αἵμορα Et. M. 251, 13. — V. 50. ἔγχει ὀξ. H. — V. 53. χραῖσμεν θανάτοιο πέλωρα Z. — V. 54. τοπρίν γ' ἐκ. W. — V. 55. δουρικλυτὸς vel δουρὶ κλυτός, ut solent, libri plurimi, cf. ad 2, 645. — V. 56. πρόσθε ἔθεν

V. 49. Spiritos asper legitimus est hoie nomini: eum enim grammatici pariter ac libri plerumque servant, vid Et. M. 35, 21. Apoll. Lex. Hom. 54. Et. Orion. 5, 24. Nec dissimili varietate Αἱμονίδης et Αἰμονίδης offertur, vid. ad Il. 17, 467.

V. 50. Vocalium synaloepha hiatum expelli Heynius falso opinatur. Eo igitur invento nihil nobis profuturo abstinendum erit cum libris, qui constanter praebent vocalium diaeresin, vid. 7, 15. 8, 514., neque discrepant initio versus, cfr. Il. 16, 389.

V. 56. Dionysius Sidonius tenore pronominis inclinato πρόσθεν ἔθεν proponit apud Et. M. 124, 7., quocum convenit Apollonio de pronom. l. l. At Menelai nomen Strophio caeso obiectum effecit, ut ὀρθοτόνησις, quae Aristarchi est, recte obtineat. Affert versum solito de more scriptum Tzetza in exegesi ad Hom. Il. 90, 21.

V. 62. Venetos, etsi sibi minus constat, literulam aoristo τεκτήνατο subscriptam omittit una cum schol. A. et Eust. 755, 28.

55 ἀλλά μιν Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος
πρόσθεν ἔθεν φεύγοντα μετάφρενον οὔτασε δουρὶ
ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
ἤριπε δὲ πρηνής, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Μηριόνης δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο, τέκτονος υἱὸν
60 Ἁρμονίδεω, ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα
τεύχειν· ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας
ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο
οἵ τ' αὐτῷ· ἐπεὶ οὔτι θεῶν ἐκ θέσφατα ἤδη.
65 τὸν μὲν Μηριόνης ὅτε δὴ κατέμαρπτε διώκων,
βέβλήκει γλουτὸν κάτα δεξιόν· ἡ δὲ διαπρὸ
ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἦλυθ' ἀκωκή.
γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας, θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψεν.
Πήδαιον δ' ἄρ' ἔπεφνε Μέγης, Ἀντήνορος υἱόν,
70 ὅς ῥα νόθος μὲν ἔην, πύκα δ' ἔτρεφε δῖα Θεανώ,
ἶσα φίλοισι τέκεσσι, χαριζομένη πόσεϊ ᾧ.
τὸν μὲν Φυλείδης δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν
βεβλήκει κεφαλῆς κατὰ ἰνίον ὀξέϊ δουρί·
ἀντικρὺ δ' ἀν' ὀδόντας ὑπὸ γλῶσσαν τάμε χαλκός.

Apoll. de pron. 315 A. et Thiersch in gr. Gr. §. 156, 4. eum Heynio. — V. 60. δαίδ. πολλὰ Ar. in alt. — V. 62. τεκτήνατο Vindd. H. et ol. vulgo. — V. 64. θεῶν ἐκ θέσφατα V. Vindd. et ol. vulgo. — V. 66. κατὰ δεξιόν H. et vulgo. — V. 69. Πηδαῖον Vind. et nunc vulgo. — V. 71. τέκεϊ ᾧ Ald. 2. —

cf. Buttmann. in Gr. ampl. §. 101. ann. 7. Apollon. de constr. II, 145, quibus obsequuntur editt. Rom. Ald. 2. all.

V. 64. Nomen ἐκθέσφατον barbarum habuisse videntur antiqui interpretes. Praepositionem adesse seiunctis verbis indicant schol. A. Eust. 522, 17. Tenor autem a mo primum adiectus eiusdem Apollonii exemplo de pronom. 313, A. potest confirmari.

V. 69. Ex editt. antiquis Πήδαιον reduxi; legitur id in Rom. Ald. 2. Henr. Stephani; et schol. A. teste fuit Aristarchi, add. Eust. 522, 41. Et. M. 193, 14. et Il. 13, 172. Si qui vero sunt, qui praeceptis Aread. de acc. 43, 23. et Eust. ad Od. 1809, 45. impulsi alterum defendendum esse putent, ii recordentur velim nullam omnino controversiam esse de nominibus propriis. Nihil enim aliud ex his, quae laudavi, effici poterit, nisi de appellativis, qualia sunt ὑλαῖος, πυλαῖος eorumque similia, in utramque partem disputasse veteres. Atqui Theagenes, vid. Etym. l. l., ne de his quidem dissidet.

V. 71. Aldinae alteri librarii socordia vitium esse illatum docent libri et Et. M. 136, 15.

75 ἤριπε δ' ἐν κονίῃ, ψυχρὸν δ' ἔλε χαλκὸν ὀδοῦσιν.
Εὐρύπυλος δ' Εὐαιμονίδης Ὑψήνορα δῖον,
υἱὸν ὑπερθύμου Δολοπίονος, ὅς ῥα Σκαμάνδρου
ἀρητὴρ ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὡς τίετο δήμῳ·
τὸν μὲν ἄρ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός,
80 πρόσθεν ἔθεν φεύγοντα μεταδρομάδην ἔλασ' ὤμον,
φασγάνῳ ἀΐξας, ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν.
αἱματόεσσα δὲ χεὶρ πεδίῳ πέσε· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ Μοῖρα κραταιή.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
85 Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης ποτέροισι μετείη,
ἠὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλέοι, ἢ μετ' Ἀχαιοῖς.
θῦνε γὰρ ἀμ πεδίον ποταμῷ πλήθοντι ἐοικὼς
χειμάῤῥῳ, ὅστ' ὦκα ῥέων ἐκέδασσε γεφύρας·
τὸν δ' οὔτ' ἄρ τε γέφυραι ἐεργμέναι ἰσχανόωσιν,
90 οὔτ' ἄρα ἔρκεα ἴσχει ἀλωάων ἐριθηλέων,
ἐλθόντ' ἐξαπίνης, ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος·
πολλὰ δ' ὑπ' αὐτοῦ ἔργα κατήριπε κάλ' αἰζηῶν·
ὣς ὑπὸ Τυδείδῃ πυκιναὶ κλονέοντο φάλαγγες

V. 75. κονίῃς V. et schol. A. ἐξ ὀχέων V. L. ap. eundem. — V. | 87 et 96. ἂν πεδίον H. — V.

V. 75. Ex aliis locis huc traducta crediderim ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, vid. supra 47, 294. 8, 122, 260, 314., minus considerate. Pedaeum enim curru advectum poeta ignorat. Singularis vero ἐν κονίῃ Ven. B. Vindd. et editt. plurimis debetur, ἐν κονίῃς legitur in Il. 22, 330. Extremam versus partem coniunctione, qua nihil opus erat, resecta habet Apoll. in Lex. Hom. 719.

V. 87. Correxit haec eique affinia Wolfius, obsecutos Ven. Vindd. et aliis, in quibus ἀμ πεδίον ferri solet. Aristarchum autem singula secrevisse schol. Ven. narrat ad Il. 8, 441.

V. 89. Quod in omnibus reperitur libris, id Eust. 526, 6. et Et. M. 478, 42. comprobant. Alteri locus est in Od. 18, 295. Homerum sequuntur alii, velut Apoll. Rh. III, 550.

V. 104. Aliam praeterea adscripsit discrepantiam Eust. 528, 15 δηθὰ σχήσεσθαι. Quas inde ortas coniicio, quod, quo tenore verba acuta, ultima syllaba elisa, sint notanda, veteres non minus quam recentiores haererent incerti. Illis autem non tantam, quantam opinantur, ea de re fuisse discordiam paucis demonstrabo. Verum quidem est, si schol. A. ad Il. 11, 160. credimus, Herodianum varie iudicasse de istorum tenore. At idem, vid. schol. ad Il. 17, 201, prudenter statuit syllabae electae tenorem in praecedentem transmitti: scripsit igitur δήθ' ἀνοχήσεσθαι, κείν' ὄχεα. A quo tametsi libri vulgares deflectunt, id tamen naturae et veritati congruere existimo. Unde factum est, ut doctissimi quique

Τρώων, οὐδ' ἄρα μιν μίμνον, πολέες περ ἐόντες.
95 Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς
θύνοντ' ἄμ πεδίον, πρὸ ἔθεν κλονέοντα φάλαγγας,
αἶψ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἐτιταίνετο καμπύλα τόξα,
καὶ βάλ' ἐπαΐσσοντα, τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον
θώρηκος γύαλον· διὰ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀϊστός,
100 ἀντικρὺ δὲ διέσχε, παλάσσετο δ' αἵματι θώρηξ.
τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄυσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Ὄρνυσθε, Τρῶες μεγάθυμοι, κέντορες ἵππων·
βέβληται γὰρ ἄριστος Ἀχαιῶν· οὐδέ ἑ φημι
δήθ' ἀνσχήσεσθαι κρατερὸν βέλος, εἰ ἐτεόν με
105 ὦρσεν ἄναξ Διὸς υἱὸς ἀπορνύμενον Λυκίηθεν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τὸν δ' οὐ βέλος ὠκὺ δάμασσεν,
ἀλλ' ἀναχωρήσας πρόσθ' ἵππων καὶ ὄχεσφιν
ἔστη, καὶ Σθένελον προσέφη, Καπανήϊον υἱόν·
Ὄρσο, πέπον Καπανηϊάδη, καταβήσεο δίφρου,
110 ὄφρα μοι ἐξ ὤμοιο ἐρύσσῃς πικρὸν ὀϊστόν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Σθένελος δὲ καθ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε,
παρ δὲ στὰς βέλος ὠκὺ διαμπερὲς ἐξέρυσ' ὤμου·

89. ἱερμέναι schol. V. — V. 104. δηθ' ἀνσχήσ. St. H. et all. ἂν σχήσεσθαι Ar. — V. 109. ὄρσεο V. et ol. vulgo. —

harum rerum arbitri idem praecipiant, velut Reizius de inclin. acc. p. 118. Hermann. de emend. rat. gr. Gr. p. 68. Quorum in iudicio acquiescunt plurimi, repugnat Goettlingius de acc. serm. Gr. §. 43. annot., nec vero quo contrarium probet habet. Aristarchum ab Herodiani sententia non prorsus abhorruisse eo patet, quod in Il. 2, 435 δήθ' αὖθι λεγ. edidisse dicatur. Idem vero, cur in Il. 11, 441 ἀ δειλέ, ἦ μάλα praeferendum duxerit, alia motus est causa. Iudicavit enim accentum, sive circumflexum sive acutum adsciveris, distinctione sequente barbarum Graecisque inauditum esse, vid. schol. Ven. et Bekker. censur. ed. Wolf. l. l. p. 133. Interpretes quum adiiciant Aristarchi rationem nihil officere numeris, quod vocalis absorbeatur recitantibus, grammaticum oculis potius quam auribus gratificaturum sic scripsisse intelligitur. Quibus ἀ δειλ', ἦ melius visum est, ii formam istam non ab adiectivo δειλός, sed a nomine δείλαιος tragicis perquam familiari, repetendam esse censuerunt, cf. Eust. 1102, 10. Eos autem refutat Herodianus l. l. Itaque Wolfius relicta priorum levitate, apud quos in Il. 5, 500 λεύκ' ἠνία, ib. 18, 500 λεῦκ' ἄλφιτα legimus aliaque eiusdem dissimilitudinis videmus exempla, Homero bene consuluit.

V. 109. Numerorum integritatem primus restituit Barnesius, cui assentiuntur et Vindobb. et alii libri.

αἷμα δ' ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος.
δὴ τότ' ἔπειτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
115 Κλῦθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνη,
εἴ ποτέ μοι καὶ πατρὶ φίλα φρονέουσα παρέστης
δηΐῳ ἐν πολέμῳ, νῦν αὖτ' ἐμὲ φίλαι, Ἀθήνη·
δὸς δέ τέ μ' ἄνδρα ἑλεῖν, καὶ ἐς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν,
ὅς μ' ἔβαλε φθάμενος, καὶ ἐπεύχεται, οὐδέ μέ φησιν
120 δηρὸν ἔτ' ὄψεσθαι λαμπρὸν φάος ἠελίοιο.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη,
γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά, πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν·
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Θαρσῶν νῦν, Διόμηδες, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·
125 ἐν γάρ τοι στήθεσσι μένος πατρώϊον ἧκα
ἄτρομον, οἷον ἔχεσκε σακέσπαλος ἱππότα Τυδεύς·
ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν,

V. 116. εἴποτε W. — V. 117. αὐτέ με Eust. 528, 44. et all. H. — Ib. φίλε' Ἀθ. Vindd. — V. 118. δὸς δέ τ' ἐμ' ἄνδρα Apoll. de constr. III. 243. τόνδε δέ μ' ἄνδρα V. L. ap. schol. A. — V. 119. οὐδέ με φησὶ H. et ol. vulgo. — V. 128. γινώσκοις V. Vindd. et ol. vulgo. — Ib. ἠδ' ἀνθρώπον Z. — V. 132. τὴν γ' οὐτάσαι Z. Ar.

V. 116. Particulas scitius disiungi ad 1, 39. observavi; mecum sentit schol. A. hisce: ταῦτα τοῖς ἑξῆς βέλτιον προσνέμειν.

V. 117 sq. intactum reliqui quod plurimi tradunt libri et scripti et impressi, quorum ex norma pronomen altero in versu tono erigitur, eo caret in altero. Herodianum ita voluisse schol. A. commemorat. Apollonium aliter censuisse vix crediderim: qui, si dedisset quod ei tribuitur, ambiguitatem huius versus notare non potuisset. Illa enim ὀρθοτονήσει evanescit. Causam vero, cur poeta νῦν αὖτ' ἐμὲ φίλαι, Ἀθ. et δὸς δέ τέ μ' ἄνδρα ἑλεῖν elegerit, in eo positam puto, quod primo versu Diomedes Minervam implorat, ut eadem, qua patrem olim adiuverit, sibi praesto sit benevolentia. Itaque semet ipsum obiicit patri et rogat, ut pari laude insignis discedat e pugna cum Pandaro ineunda. Quodsi mentione patris omissa de se solo Diomedes loqueretur, αὐτέ με sufficeret, cf. 10, 280. In altero versu Argivi ducis oratio tota ad Pandarum est referenda, cuius ut compos fiat, precatur. Varietas a scholiasta suppeditata iterum adest ad Il. 15, 119, ubi pronomen forte fortuna excidit, id enim abesse non potest. Sed imperativus extrinsecus advocandus duriusculam reddit structuram. Heynius insuper coniicit ἀνέρ' ἑλεῖν, quod placet Gerhardo in lect. Apoll. p. 177. At elisio ea ab epicorum usu aliena est, brevior enim forma ἄνδρα, si bisyllabo opus est, suppetit. Nobiscum consentit Moschopul. 83, 28.

V. 119. Accentus pravitatem saepissime obviam Wolfii demum sustulit cura, cf. v. 103, 10, 370, 548. 11, 589. 14, 220. 15, 97. 17, 27. Quod semel indicasse satis habeo.

ὄφρ' εὖ γιγνώσκῃς ἡμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα.
τῷ νῦν, αἴ κε θεὸς πειρώμενος ἐνθάδ' ἵκηται,
130 μήτι σύγ' ἀθανάτοισι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήνγ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Ἦ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τυδείδης δ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη·
135 καὶ πρίν περ θυμῷ μεμαὼς Τρώεσσι μάχεσθαι,
δὴ τότε μιν τρὶς τόσσον ἔλεν μένος, ὥςτε λέοντα,
ὅν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῷ ἐπ' εἰροπόκοις ὀΐεσσιν
χραύσῃ μέν τ' αὐλῆς ὑπεράλμενον, οὐδὲ δαμάσσῃ·
τοῦ μέν τε σθένος ὦρσεν· ἔπειτα δέ τ' οὐ προςαμύνει,
140 ἀλλὰ κατὰ σταθμοὺς δύεται, τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται·
αἳ μέν τ' ἀγχιστῖναι ἐπ' ἀλλήλῃσι κέχυνται,
αὐτὰρ ὁ ἐμμεμαὼς βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς·

vero in altera edit. γε missum fecit. — V. 138. ὕπερ ἅλμ. V. e. Dionysio, ut videtur, cf. schol. A. — Ib. οὐ δὲ δαμ. Schaefer. in app. ad Bastii ep. crit. p. 130, libris invitis. — V. 141. ἀγχηστῆναι Eust. 532, 32. ἀγχηστῖναι V. et editt. antiq. ἀγχιστῆναι Apoll. de pron. 368. et editt. pars. — V. 142. ἐξ ἄλλεται W. —

V. 128. Subiunctivum huic loco necessarium ex Eust. 529, 41. assumpsit editio Romana; cui adstipulatur Steph. Turneb. all. Ex antiquioribus eundem prae se ferunt schol. Vict. et Vind. XLIX.

V. 141. Diverso modo et de origine et de scriptura vocis ἀγχιστῖνος veteres censuisse grammaticorum ostendunt commenta. Eustathius eam ex adverbio ἄγχι et ἱστάναι conflatam ratus in antepaenultimam η, ex ι et ε subortum, recipiendum esse putat. Neque tamen negat alia, quorum stirps ἄγχι fuerit, vocalem primitivam retinere, velut ἄγχιστος, ἀγχιστεύω. Idem autem saepissime profert alterum ἀγχηστῖνος, vid. 257, 24. 531, 31. 1109, 59; eum sequuntur alii, cf. Apoll. Lex. Hom. 19. et Et. M. 15, 3. Tertium ἀγχιστῆναι legitur in eodem 14, 46., apud Hesych. I, 76. et alios, qui illorum fontes in suos deduxerunt rivulos. Equidem, nisi animus me fallit, duplicem formam antiquos posuisse credo ἀγχηστῆνος et ἀγχιστῖνος. Quae aliae in usu fuisse dicuntur, eas ex alterutrius corruptela provenisse censeo. Alii enim nomen compositum, alii derivatum esse putarunt. Iam quum prior opinio non quidem testimoniis, sed ratione caeat, non potui non eorum complecti sententiam, qui ἀγχιστῖνοι et ἀγχιστῖναι Homeri fuisse existiment; ita vero a Spondano inde et Stephano intelligentissimos quosque Iliados interpretes sensisse video. Neque veterum decreta et monumenta prorsus repugnant. Eustathius et Etymol. Magni auctor nobis quodammodo adsunt et e codicibus certe Vindobb. h. l. omnes, atque in II. 17, 36. unus, qui est e melioribus.

V. 142. Negotia facessit huius versus explicatio interpretibus. Leonem enim rabie incitatum ex ovili exsilire minus idoneum

ὣς μεμαὼς Τρώεσσι μίγη κρατερὸς Διομήδης.
Ἔνθ' ἕλεν Ἀστύνοον καὶ Ὑπείρονα, ποιμένα λαῶν·
145 τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο βαλὼν χαλκήρεϊ δουρί,
τὸν δ' ἕτερον ξίφεϊ μεγάλῳ κληῖδα παρ' ὦμον
πλῆξ'· ἀπὸ δ' αὐχένος ὦμον ἐέργαθεν ἠδ' ἀπὸ νώτου.
τοὺς μὲν ἔασ', ὁ δ' Ἄβαντα μετῴχετο καὶ Πολυΐδον,
υἱέας Εὐρυδάμαντος, ὀνειροπόλοιο γέροντος·
150 τοῖς οὐκ ἐρχομένοις ὁ γέρων ἐκρίνατ' ὀνείρους,
ἀλλά σφεας κρατερὸς Διομήδης ἐξενάριξεν.
βῆ δὲ μετὰ Ξάνθον τε Θόωνά τε, Φαίνοπος υἷε,
ἄμφω τηλυγέτω· ὁ δὲ τείρετο γήραϊ λυγρῷ,
υἱὸν δ' οὐ τέκετ' ἄλλον ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι.
155 ἐνθ' ὅγε τοὺς ἐνάριζε, φίλον δ' ἐξαίνυτο θυμὸν
ἀμφοτέρω, πατέρι δὲ γόον καὶ κήδεα λυγρὰ
λεῖπ', ἐπεὶ οὐ ζώοντε μάχης ἐκ νοστήσαντε

V. 144. Ὑπείνορα H. et ol. vulgo. — V. 146. τοῦ δ' ἑτέρου Z. — V. 148. Πολύειδον H. et ol. vulgo. — V. 156. ἀμφοτέρων Z. ἀμφοτέροιν Ald. 2. — V. 157. μάχης ἐκροστ. H. et ol. vulgo. — V.

fis visum est. Itaque leonem, qui extra stabula sit, saltu ea invadere putarunt, cf. schol. Ven. hisce usum: ἔξω ὢν βαθέης αὐλῆς ἅλλεται εἰς τὸ ἐντός. Alii, in quorum numero Eust. est, vid. 532, 35., nescio, an peius etiam de leone septa transiliente cogitarunt, negantes ἐκ h. l. τὴν ἔξω σχέσιν indicare, sed, ut in aliis compositis, de eo diei, qui in altitudinem efferatur. Quorum perversae disputationes, ut passim factum est, Heynium eo pepulerunt, ut versum interpolatoris esse suspicaretur. At quo facilius eam removeamus opinionem, istorum interpretationes a poetae mente alienas esse paucis demonstrabimus: Diomedes in Truianorum ordines irruens cum leone a pastore frustra vulnerato et septa, quae saltu superarat, caede implente comparatur. Iste vero fame rabieque exsatiatus eodem animi impetu, quo illatus erat, ex iis abit. Quae, quum Diomedi non ab omni parte sint congrua, turbas moverunt. Sed si meminerimus, quoties poeta comparationes maiore quasi varietate et ornatu distinxerit, nun esse, cur in his haereamus, intelligitur. Ceterum ἐξάλλεται et loci sententiae conducit et omnes obtinet libros, quibus addi possunt schol. ad Od. 11, 134.

V. 144. Veneto et Eustathio 532, 21. morem gessit Wolfius emendando Ὑπείρονα. Alterum, quod vulgo ferebatur, Graecis ignotum existimo. Nihil enim est, unde peti possit eiusmodi nomen.

V. 146. Zenodotum offendit duplex accusativus, a schol. Veneto, Apollonio in Lex. Hom. 651. Eustathio 535, 27. et libris comprobatus.

V. 148. Antiquam esse scribendi varietatem Πολυΐδος et Πο-

δέξατο· χηρωσταὶ δὲ διὰ κτῆσιν δατέοντο.
Ἔνθ' υἷας Πριάμοιο δύω λάβε Δαρδανίδαο
160 εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας, Ἐχέμμονά τε Χρομίον τε.
ὡς δὲ λέων ἐν βουσὶ θορὼν ἐξ αὐχένα ἄξῃ
πόρτιος ἠὲ βοὸς ξύλοχον κάτα βοσκομενάων·
ὣς τοὺς ἀμφοτέρους ἐξ ἵππων Τυδέος υἱὸς
βῆσε κακῶς ἀέκοντας, ἔπειτα δὲ τεύχε' ἐσύλα·
165 ἵππους δ' οἷς ἑτάροισι δίδου μετὰ νῆας ἐλαύνειν.
Τὸν δ' ἴδεν Αἰνείας ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν·
βῆ δ' ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος, εἴ ἑ ἐφεύροι.
εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε·
170 στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῖο, ἔπος τέ μιν ἀντίον ηὔδα·
Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον ἰδὲ πτερόεντες ὀϊστοὶ
καὶ κλέος; ᾧ οὔ τίς τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ' ἀνήρ,

160. Ἐχήμορα Vind. H. — V. 161. ἄξει ol. vulgo et Eust. 534, 24. — V. 162. βουκόλου ἠὲ β. Z. —

λυείδος memoriae produnt Et. M. 681, 21. Suid. 474, 24. Phav. 1537, 27. Nomen illud apud tragicus proceleusmaticum efficere demonstratum ivit Valcken. in diatr. in Euripid. reliq. p. 200., cui aures praebet Heynius idemque Homero tribuit. Nec minus priorum editurum nonnulli, ut Aldus in sec., Stephanus, Πολύειδον verum habuerunt. Attamen Eust. 153, 6. cll. 953, 26 sqq. cohibet assensum; longam enim vocalem Homeri esse concedit. Cuius iudicio plurimi libri adstipulantur, ut Ven. et Vind. XLIX. h. l. et iidem omnes cum Veneto aliisque infra 13, 663, 666. Wolfio igitur obsequutus in his et similibus singulis quibusque poetis suam libertatem relinquendam esse satius putavi.

V. 157. Wolfius μάχης ἐκ νοστήσαντες sive νοστήσαντι quatter in Iliade obvium, cf. 17, 207. 22, 442. 24, 705, prudenter secrevit; Heynius ultro citroque fluctuando hic iunctum posthae distraxit. Codices etsi vulgare plerumque tenent, uno excepto loco Il. 17, 207, ubi Venetus nobiscum separat, Wolfium tamen rectissime egisse arbitror. Nam quid sit μάχης ἐκνοστήσαντε nemo poterit perspicere, neque simile quidquam apud ullum alium poetam reperiri. Tenor vero ad ambiguitatem evitandam adiiciendus erat.

V. 160. Quod Wolfius dedit, ei fidem addunt Ven. et duo Vindd. Heynii nomen Ἐχήμων et librorum praesidio et Graeci sermonis analogia destituitur.

V. 161. Subiunctivus comparati proprius Ven. Vindd. et aliorum librorum nititur auctoritate.

V. 162. Vind. Alteri habet: ξύλοχον κάταβοσκομενάων: emendatius haec verba profert Et. M. 123, 37.

οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ σέογ' εὔχεται εἶναι ἀμείνων.
ἀλλ' ἄγε τῷδ' ἔφες ἀνδρὶ βέλος, Διὶ χεῖρας ἀνασχών,
175 ὅστις ὅδε κρατέει, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργεν
Τρῶας· ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν·
εἰ μή τις θεός ἐστι, κοτεσσάμενος Τρώεσσιν,
ἱρῶν μηνίσας· χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἔπι μῆνις.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
180 Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Τυδείδῃ μιν ἔγωγε δαΐφρονι πάντα ἐΐσκω,
ἀσπίδι γιγνώσκων αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ,
ἵππους τ' εἰσορόων· σάφα δ' οὐκ οἶδ', εἰ θεός ἐστιν.
εἰ δ' ὅγ' ἀνὴρ, ὅν φημι, δαΐφρων Τυδέος υἱός,
185 οὐχ ὅγ' ἄνευθε θεοῦ τάδε μαίνεται, ἀλλά τις ἄγχι
ἕστηκ' ἀθανάτων, νεφέλῃ εἰλυμένος ὤμους,
ὃς τούτου βέλος ὠκὺ κιχήμενον ἔτραπεν ἄλλῃ.
ἤδη γὰρ οἱ ἐφῆκα βέλος, καί μιν βάλον ὦμον
δεξιὸν ἀντικρὺ διὰ θώρηκος γυάλοιο·
190 καί μιν ἔγωγ' ἐφάμην Ἀϊδωνῆϊ προϊάψειν,
ἔμπης δ' οὐκ ἐδάμασσα· θεός νύ τίς ἐστι κοτήεις.
ἵπποι δ' οὐ παρέασι καὶ ἅρματα, τῶν κ' ἐπιβαίην·
ἀλλά που ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἕνδεκα δίφροι

V. 174. ἄφες Ald. 2. perperam. — Ib. τῷ δ' ἔφ. V. — V. 178. ἐπὶ μῆνις Ar. ἐπίμηνις all. Gr. — V. 181. Τυδείδῃ μὲν Ar. in alt. — V. 195. δὲ σφὶν ἐκ. Thiersch. in Gr. §. 204, 9, vid. ad 3, 454. — V. 198. δόμ. ἐνὶ π. H. et ol. vulg. — V. 203. εἴλομ. Vindd.

V. 178. Venetus interpres et Eust. 536, 1. Aristarchi rationem probant, unde in huius commentariis minus recte editur θεοῦ ἔπι μῆνις. Ei tamen locupletes adsunt testes, ut libri Ven. Vindd. all. et totius loci sententia, quibus annumero exempla cognata, cf. Il. 1, 515. 21, 110. Od. 11, 367. 12, 209. 16, 315.

V. 203. Triplici modo ἄδδην, ἄδην et ἄδην inveniri nemo ignorat. Longa ea de re exstat disputatio Heynii in Exc. ad h. l. Vol. V. p. 173 sqq., quacum conferantur Buttmanni in Lexil. II. p. 127 sqq. Hic autem, ut mihi videtur, ἄδω, ἀδέω et ἀδηνὲς et mensura et significatu a verbo simili ἄω, ἄσομαι apte distinguit; plerique commiscent utrumque. At priora ubique vocalem ancipitem producere ei dari non potest. Fac enim, ut recte producatur ἀδηκὼς, eo tamen nondum sequitur ἄδην et ἄδος, in Il. 11, 88. lectum, longa pronuntiari vocali: certe priori plurima ubiituntur exempla. Quapropter ἄδην quanquam Aristarcho satisfecit et in arsi pedis collocatum satisfacere potuit, retinui tamen ἄδδην, a Nicia scriptum, librorum optimorum consensu motus, ut Ven.

καλοί, πρωτοπαγεῖς, νεοτευχέες· ἀμφὶ δὲ πέπλοι
195 πέπτανται· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι
ἑστᾶσι, κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας.
ἦ μέν μοι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ Λυκάων
ἐρχομένῳ ἐπέτελλε δόμοις ἔνι ποιητοῖσιν·
ἵπποισίν μ' ἐκέλευε καὶ ἅρμασιν ἐμβεβαῶτα
200 ἀρχεύειν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην — ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν —
ἵππων φειδόμενος, μή μοι δεύοιατο φορβῆς,
ἀνδρῶν εἰλομένων, εἰωθότες ἔδμεναι ἄδδην.
ὣς λίπον, αὐτὰρ πεζὸς ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα,
205 τάξοισιν πίσυνος· τὰ δέ μ' οὐκ ἄρ' ἔμελλον ὀνήσειν.
ἤδη γὰρ δοιοῖσιν ἀριστήεσσιν ἐφῆκα,
Τυδείδῃ τε καὶ Ἀτρείδῃ· ἐκ δ' ἀμφοτέροιιν
ἀτρεκὲς αἷμ' ἔσσευα βαλών· ἤγειρα δὲ μᾶλλον.
τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ ἀπὸ πασσάλου ἀγκύλα τόξα
210 ἤματι τῷ ἐλόμην, ὅτε Ἴλιον εἰς ἐρατεινὴν
ἡγεόμην Τρώεσσι, φέρων χάριν Ἕκτορι δίῳ.
εἰ δέ κε νοστήσω, καὶ ἐσόψομαι ὀφθαλμοῖσιν
πατρίδ' ἐμὴν ἄλοχόν τε καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φώς,

Ald. 2. Apoll. in Lex. Hom. 36. — Ib. ἄδην Ar. — V. 205. ἔμελλεν V. Vindd. H. — V. 211. φέρων χ. ἱπποδάμοιοιν V. L. ap. schol. A. — V. 213. ὑψερεφὲς Vind. quint. Steph. all. — V. 214. κάρην Vindd. —

Vindd. aliorum, neque discordant plurimi lexicographi, vid. Eust. 139, 1. 833, 13. Et. M. 17, 21.

V. 205. Ut Ven. et Vindd. habent, ita locum constituit Heynius, cui assentitur Eust. 539, 33. Nescio, an nullum pondus eo accedat plurali ἔμελλον, quod Ven. eum servat et ἔμελλεν Zenodoteum esse videatur, cf. ad Il. 2, 36.

V. 213. Certum est ὑψερεφὲς Ven., qui idem repetit 19, 333. Unde, si dactylo opus est, ὑψηρεφὲς formari auctor est Eust. 540, 28., cuius iudicium poeta ipse comprobat. Barbarum est ὑψερεφὲς librariorum socordiae, nec vero grammaticorum subtilitati debitum. Eu enim admissu vocis origu ne poterit quidem cognosci.

V. 214. Vitium e Vind. iam supra ad Il. 4, 440. allatum in eodem libro saepissime deprehenditur. Sed aliorum cudicum dissensus omnium prupemodum deterrimum typis exscribendum traditum esse ab Altero poterit ostendere; liber enim quintus ubique, alii non raro discordes κάρη perscriptum testantur. Videtur autem is, cui illum librum debemus, κάρη et κάρην ita distinguere, ut

215 εἰ μὴ ἐγὼ τάδε τόξα φαεινῷ ἐν πυρὶ θείην
χερσὶ διακλάσσας· ἀνεμώλια γάρ μοι ὀπηδεῖ.
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας, Τρώων ἀγός, ἀντίον ηὔδα·
μὴ δ' οὕτως ἀγόρευε· πάρος δ' οὐκ ἔσσεται ἄλλως,
πρίν γ' ἐπὶ νῶ τῷδ' ἀνδρὶ σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
220 ἀντιβίην ἐλθόντε σὺν ἔντεσι πειρηθῆναι.
ἀλλ' ἄγ' ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι,
οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι·
τὼ καὶ νῶϊ πόλινδε σαώσετον, εἴπερ ἂν αὖτε
225 Ζεὺς ἐπὶ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ.
ἀλλ' ἄγε νῦν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἐπιβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι·

V. 215. ἂν μὴ Vind. edit. — V. 218. μηδ' οὕτως V. H. — V. 219. πρὶν ἐπὶ Heynius coniicit. — V. 227. ἀποβήσομαι Ar. H. et

hoc accusativi, illud nominativi proprium arbitretur, vid. Il. 2, 259. 10, 457. 13, 543 cll. 6, 509. 8, 306, 308. Sed tanta eius fuit inscitia, ut iis etiam locis, in quibus numerorum ratio κάρη ab omni mutandi libidine satis defenderet, suum inventum obtruderet, velut Il. 10, 271. 11, 261. Ad postremum legis sibi praescriptae immemor inde a libro quarto decimo nihil recedit ab aliis.

V. 215. Pandarus affirmat, nisi in patriam reversus sagittas frustra secum deductas igni imposuerit, caput hosti abscindendum se esse praebiturum. Quo modo optativus poterit excusari; cf. Od. 16, 100. et Hermann. in Opp. I, 288.

V. 218. Prudenter revocavit Wolf. μὴ δ' οὕτως, vid. Il. 1, 131. et locos a Bekkero congestos in cens. laud. p. 134. Qui ai μὴ δὴ οὕτως hisce convenientius putavit, minus cogitavit δὲ et δὴ forma magis quam re differre apud poetas antiquissimos; quod dedi Eustathii est 541, 19.

V. 219. Nihil esse mutandum librorum et grammaticorum consensus, qui ob raritatem huius pronominis locum nostrum aliquoties afferunt, satis ostendere possunt, vid. Apoll. de pron. 284. A. et 370. E. Eust. 541, 10. Et. M. 609, 40. leviter corruptum. Veteres, bis tantum apud Homerum νῶ legi testificatos, falli putat Heynius, tertio exemplo memorato ex Od. 16, 306. Sed magis probabile est Apollonium aliosque huius rei sponsores ibi scriptum invenisse: ἦ μὲν ὅπου τις νῶϊ τίει, quocum conveniunt Od. 13, 14. 20, 132. Hymn. in Ap. 480. Versuum structuram minus expedit Heynius; infinitivo πειρηθῆναι praecedentibus νὼ τῷδ' ἀνδρὶ ἐπελθόντε arctius coniuncto omnia patent, neque aliter instituit rem Venetus liber.

V. 227. Magnas iterum excitavit turbas hic versus, quas veteres iam novisse argumento sunt scholia Veneta. Aristarchum enim ἀποβήσομαι habuisse testificata id explicant de Aenea, ab equorum moderamine recedente frenaque Pandaro permittente. Zeuo-

ἠὲ σὺ τόνδε δέδεξο, μελήσουσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι.
Τὸν δ' αὖτε προςέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
230 Αἰνεία, σὺ μὲν αὐτὸς ἔχ' ἡνία καὶ τεὼ ἵππω·
μᾶλλον ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι καμπύλον ἅρμα
οἴσετον, εἴπερ ἂν αὖτε φεβώμεθα Τυδέος υἱόν.
μὴ τὼ μὲν δείσαντε ματήσετον, οὐδ' ἐθέλητον
ἐκφερέμεν πολέμοιο, τεὸν φθόγγον ποθέοντε·
235 νῶϊ δ' ἐπαΐξας μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς
αὐτώ τε κτείνῃ, καὶ ἐλάσσῃ μώνυχας ἵππους.
ἀλλὰ σύγ' αὐτὸς ἔλαυνε τέ' ἅρματα καὶ τεὼ ἵππω,
τόνδε δ' ἐγὼν ἐπιόντα δεδέξομαι ὀξέϊ δουρί.
Ὣς ἄρα φωνήσαντες, ἐς ἅρματα ποικίλα βάντες,
240 ἐμμεμαὼτ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἔχον ὠκέας ἵππους.

vulg. — V. 228. δέ μοι Eust. 642, 18. — V. 231. εἰωθότε Vind. V. — V. 239. dualem habent Vindd. —

dotus contra ἐπιβήσομαι scriptum voluit provocando ad vers. 239. Quod Wolfius restituit; neque negaodum erit ita optime omnem tolli difficultatem. Huc accedit, quod Aeneas supra v. 167 sqq. militum ordinibus perlustratis Pandarum dicitur quaesivisse. Heynius ἀποβήσομαι Aristarchi et omnium propemodum librorum lectionem potiorem habet eamque ita exponit, ut Aeneam curru vectum ad Pandarum accessisse et cum eo colloquutum esse statuat. Quod si verum esset, Aeneas proponeret Lyciorum duci, ut aut pedes, dum suos regat equos, Diomedem hasta excipiat, aut, equorum regimine suscepto, Aeneas ipse de curru degressus Argivum aggrediatur. Aliter enim accipi posse negat ἀποβήσομαι, collato Il. 17, 480, ubi eadem verba dicuntur de Automedonte, qui curru relicto Hectori et Aeneae occurrit. Sed longe alia utriusque loci est ratio: illic, ut videmus, Automedon e curru descendit, hic et Pandarus et Aeneas, curru conscenso, Diomedi inferunt arma, cf. 280, 294 sq. Quare alterum utrum eligas necesse est. Aristarcheum si retinere placuerit, id non aliter poterit capi atque scholiasta voluit; sin id, ut ab Homeri usu alienum, reieceris, Zenodotum sequi oportebit. Quomodo enim Aeneas dicere potuit se de curru descensurum esse, quum et ipse et Pandarus currui insistentes in Diomedem invadant? Neque silentio praetereundum est Zenodoteum iis, quae antea leguntur, multo magis convenire. Itaque Aristarchum aliorum exemplorum similitudine deceptum ἀποβήσομαι hic recepisse crediderim, etsi Zenodotus poetae perspicuitati melius consuluerit. Eustathius 542, 16. a communi explicatione non dissidet: ea vero, ut demonstravimus, huic loco nullo modo apta potest haberi.

V. 231. Aristarchum et omnes propemodum dativum offerre schol. A. tradit. Dicit igitur poeta equos, si quid adversi acciderit, aurigae solito facilius obsequuturos et e pugna reversuros. Comparant Il. 10, 410 ἀήθεσσον γὰρ ἔτ' αὐτόν. Quo loco quum

τοὺς δὲ ἴδε Σθένελος, Καπανήϊος ἀγλαὸς υἱός,
αἶψα δὲ Τυδείδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
ἄνδρ' ὁρόω κρατερὼ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι,
245 ἵν' ἀπέλεθρον ἔχοντας· ὃ μὲν, τόξων εὖ εἰδώς,
Πάνδαρος, υἱὸς δ' αὖτε Λυκάονος εὔχεται εἶναι·
Αἰνείας δ' υἱὸς μὲν ἀμύμονος Ἀγχίσαο
εὔχεται ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ οἱ ἐστ' Ἀφροδίτη.
ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων, μηδέ μοι οὕτως
250 θῦνε διὰ προμάχων, μήπως φίλον ἦτορ ὀλέσσῃς.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
μήτι φόβονδ' ἀγόρευε, ἐπεὶ οὐδὲ σὲ πείσεμεν οἴω.
οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι,
οὐδὲ καταπτώσσειν· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν·
255 ὠκυείω δ' ἵππων ἐπιβαινέμεν, ἀλλὰ καὶ αὔτως

V. 247. υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο schol. A. et Ald. 2. — V. 249. μηδὲ μὲν ἵππ. Vindd. οὕτω vulg. — V. 252. μή τι H. et Eust. 544, 9. — Ib. οὐδὲ σὲ π. schol. οὐ σε π. vitiose Ald. 2. — V. 256. οὐκ ἔα ἔ. Ald. 2. Drac. 71, 16. — V. 258.

editiones αὐτῶν praebeant, scholiastam αὐτοῦ legisse, ad Ulixem relatum, admodum verisimile est. Patet autem Aeneae aurigam curru descendisse, quod poeta reticuit, cf. 5, 835. 7, 105 sqq. Monet ea de re schol. Ven.

V. 247. Librorum multitudo effecit, ut olim vulgatum dudum expelleretur. Agnoscunt alterum V. Vindobb. all., et respondet praecedenti μὲν particula obiecta.

V. 249. Fuisse videntur qui ἐφ' ἵππους hic requirerent. Aristarchi iudicio et Atticorum usu genitivum tuentur interpretes. Idem est quod ἵππων ἐπιβαίνειν Homero admodum familiare, vid. 5, 46. 16, 343 cll. 5, 192. 14, 299. Nec multum distant Hesiodia in scut. Here. 371. ἐπὶ δ' ἱππείου θόρε δίφρου. Cum Aristarcho sensit Apollon. de pron. 284. C. et de synt. III. 25. In fine ex Bekkeri praecepto dedi οὕτως, cf. ad 4, 307.

V. 252. Recte exponit Heynius: puto ne te quidem mihi esse persuasurum. Idem voluit schol. A. οὐδὲ σὲ scribendo, id quod recipiendum duxi.

V. 256. Mira fuit veterum opinio, ex Eust. 546, 9 sqq. et aliunde cognoscenda. Arbitrabantur enim ἔα vel imperativum esse tertiae imperfecti substitutum, ut ille est in Il. 1, 276., vel praesens, e forma pleniore ἐάω ultimae syllabae elisione et tenoris inclinatione factum. Qua de causa ἔα barytonum et correptum esse iudicarunt, vid. scholiast. Et. M. 637, 31. Legitur igitur ita in plerisque libris. Sed ἐᾷ iis non prorsus ignotum fuisse auctor est Eust. 544, 9, 29. cll. 546, 15, etsi illud ab antiquis

ἀντίον εἶμ' αὐτῶν· τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη.
τούτω δ' οὐ πάλιν αὖτις ἀποίσετον ὠκέες ἵπποι
ἄμφω ἀφ' ἡμείων, εἴ γ' οὖν ἕτερός γε φύγῃσιν.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
260 αἴ κέν μοι πολύβουλος Ἀθήνη κῦδος ὀρέξῃ
ἀμφοτέρω κτεῖναι, σὺ δὲ τούσδε μὲν ὠκέας ἵππους
αὐτοῦ ἐρυκακέειν, ἐξ ἄντυγος ἠνία τείνας·
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξαι μεμνημένος ἵππων,
ἐκ δ' ἐλάσαι Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
265 τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἧς Τρωΐ περ εὐρύοπα Ζεὺς
δῶχ', υἷος ποινὴν Γανυμήδεος· οὕνεκ' ἄριστοι
ἵππων ὅσσοι ἔασιν ὑπ' ἠῶ τ' ἠέλιόν τε.
τῆς γενεῆς ἔκλεψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγχίσης,
λάθρη Λαομέδοντος ὑποσχὼν θήλεας ἵππους·
270 τῶν οἱ ἐξ ἐγένοντο ἐνὶ μεγάροισι γενέθλη·

εἰ γοῦν vulgo. — V. 263. Αἰνείω Z. H. ἐπαΐξαι scribi iussit Bekker. l. l. p. 153. — V. 264. ἐξελάσαι V. — V. 269. λάθρη V. et schol. — V. 270. γενέθλης Ald. 2. Steph. H. all. γενέθλῃ Vindd. et editt. antiqq. γενέθλαι Vind. quintus.

exemplaribus abesse profitetur. Exstat in Vindobb., et adoptarunt ex Eustathio Stephanus, Clarkius, alii, cf. exempla a Bekkero collecta l. l. p. 136.

V. 258. Homeri aetate alienum censet γοῦν Thiersch. in Gr. §. 329. 1. Veneto duce id quod suadet dudum erat poetae reddendum.

V. 263. Contra Bekkerum disputat Goettlingius ad Theod. p. 238., Herodiani et aliorum grammaticorum praeceptis fretus. Quorum subtilitas quanquam impugnari possit, nihil tamen, cui libri obstant, inferendum esse satius duxi.

V. 264. Discrepantiae a Veneto allatae nemo fecit mentionem. At videtur librarii negligentiae potius quam grammatici alicuius studio deberi. Nihil enim diversi alias animadvertitur.

V. 269. Libri plerique λάθρῃ, ut a dativo profectum, suppeditant. Venetus quidem nonnisi bis 7, 243. 19, 165. litera subscripta caret, Vindob. et eo loco et 13, 357. λάθρῃ exhibet, in reliquis autem de communi mure λάθρη praebet. Quae quum ita sint, usum ab omnibus fere traditum Homero denegatum nulli, quanquam λάθρᾳ apud Platonem nuper reduci coeptum est.

V. 270. Multiplici et vario modo Homerus nominibus γενεή, γενέθλη utitur, de quibus in peculiari dissertatione ad h. l. uberius dicam, eorum enim vis et potestas late patet. Itaque de hoc loco paucis exponere sufficiat. Ac primum quidem γενέθλαι unius Vindob. et γενέθλα e Vratislaviensi libro ab Heynio memoratum ab alius depravatione originem trahere accentus pravitas demonstrat. Neque perspicio, quo tandem modo dativus apud plures repertus

τοὺς μὲν τέσσαρας αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλ' ἐπὶ φάτνῃ,
τὼ δὲ δύ' Αἰνείᾳ δῶκεν, μήστωρε φόβοιο·
εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἀροίμεθά κε κλέος ἐσθλόν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
275 τὼ δὲ τάχ' ἐγγύθεν ἦλθον ἐλαύνοντ' ὠκέας ἵππους.
τὸν πρότερος προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Καρτερόθυμε, δαΐφρον, ἀγαυοῦ Τυδέος υἱέ,
ἦ μάλα σ' οὐ βέλος ὠκὺ δαμάσσατο, πικρὸς ὀϊστός·
νῦν αὖτ' ἐγχείῃ πειρήσομαι, αἴ κε τύχωμι.
280 Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλε Τυδείδαο κατ' ἀσπίδα· τῆς δὲ διαπρὸ
αἰχμὴ χαλκείη πταμένη θώρηκι πελάσθη.
τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄυσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·

V. 272. μήστωρε grammatic. pars. — V. 273. κεν κλέος Vind. 2. ἂν κλ. Eust. 545, 12. — V. 279. τύχοιμι H. et vulgo. — V. 288. ἀποπαύσασθαι V. Vindd. ἀναπαύσασθαι all. πρὶν ἀποπ.

commode et apte possit explicari. Restant igitur γενέθλη et γενέθλης, quorum utrumque ferendum existimat Heynius, alterum vero doctius altero. Hoc igitur significare scribit: ἐξ ὧν γενέθλης i. e. γεννήσεως sex ei nati sunt pulli. At multis ostendi poterit argumentis γενέθλην non esse partum, verum genus sive stirpem, qua quis prognatus esse dicitur. Quapropter, si illud verum habueris, iungi oportebit: τῶν γενέθλης οἱ ἓξ ἐγένοντο ἐνὶ μεγάροισιν i. e. quorum e genere sex pulli ei sunt editi; sin autem γενέθλη cum Ven. Eust. 545, 6. et aliis, quos Heynius affert, sumpseris, verba sic exponantur: e quibus sex ei in aedibus nati sunt pulli. De reliquis vid. Excurs. IX.

V. 272. Schol. A., dum commemorat Aristarchum δυϊκῶς voluisse μήστωρε φόβοιο, illum ad equos retulisse nomen indicat. Incertos reddit interpretes sermo Homericus, qui idem ducibus solet assignare, nec vero equis, vid. 6, 97, 278. 12, 39. Qua de causa Apoll. in Lex. Hom. 459 μήστωρα φόβοιο fugae auctorem (ἐρεύτην φυγῆς) interpretatur. Sed illud ad equos bellatores commode transferri posse vel eo apparet, quod Martis equis simile quiddam tribuitur ab aliis. Villoisonius Apollonii verba ad Il. 8, 108. pertinere ratus, de varietate ibi obtinente minus cogitavit. Si enim h. l. μήστωρε φόβοιο verum est, illic οὔς ποτ' ἀπ' Αἰνείαν ἕλόμην, μήστωρε φόβοιο praeferendum esse sequitur, etsi dissidet Eust. 702, 25. hisce: οἱ δὲ γράψαντες, μήστωρε φόβοιο ἤγουν μήστωρας διὰ τοὺς ῥηθέντας ἵππους, πάνυ σφάλλονται τοῦ ὀρθοῦ. At primum hisce non multum tribuendum esse noster docet locus; deinde Eustathio refragatur Aristarchi, praestantissimi grammatici, sententia; denique Ven. duo, Vindobb., codd. quidam alii et Ald. 2. dualem bis exhibent, reliqui libri aut scripti aut editi hic μήστωρε, infra μήστωρα minus sibi constantes praebent.

Βέβληαι κενεῶνα διαμπερές, οὐδέ σ' ὀΐω
285 δηρὸν ἔτ' ἀνσχήσεσθαι· ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκας.
Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
ἤμβροτες, οὐδ' ἔτυχες· ἀτὰρ οὐ μὲν σφῶϊ γ' ὀΐω
πρίν γ' ἀποπαύσεσθαι, πρίν γ' ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
αἵματος ἆσαι Ἄρηα, ταλαύρινον πολεμιστήν.
290 Ὣς φάμενος προέηκε· βέλος δ' ἴθυνεν Ἀθήνη
ῥῖνα παρ' ὀφθαλμόν, λευκοὺς δ' ἐπέρησεν ὀδόντας.
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε χαλκὸς ἀτειρής,
αἰχμὴ δ' ἐξεσύθη παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα.
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ,
295 αἰόλα, παμφανόωντα· παρέτρεσσαν δέ οἱ ἵπποι
ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.

Vind. quint. — V. 290. προ ἔηκε V., ut passim. — V. 293. ἐξελύθη V. Ar. Apoll. Lex. Hom. 58. ed. Tull. ἐξεχύθη Vind. Ald. 2. Steph. et vulgo. —

Alterutrum quum sit eligendum, Aristarchum sequi malui, cf. Bekker. l. l. p. 170.

V. 273. Eust., ut facere solet, particulae Ionicae Atticam substituendo ἄν profert. Inde duplex ortum est mendum: alterum, quod Inngе plurimos obsidet librus et editt. κεν, alterum illo peius etiam κάν, quod arripuit Steph. cum editt. vulgaribus. Utrumque sine testium suffragio erat tollendum, idque fecerunt Heyn. et Wolf., quibus assentiuntur Ven. Harl. Vind. XLIX. et all., cf. 8, 196. Od. 19, 128.

V. 279. Obsoletum vitium, quod et Thomam Mag. voce νῦν et Draconem de metr. 151, 5. inquinavit, recentiorum perspicacitas sustulit, cf. ad 1, 549.

V. 288. Futurum ab Aldo commendatum Wolf. in recentissima demum admisit. Codices etsi renuant, Homericus tamen sermo sibi postulare videtur, cf. 1, 78, 170, 296, 427. 5, 284. et locum simillimum 8, 473. De discrepantia huic cognata dixi ad 3, 112.

V. 293. Quod ex h. l. ad editiones et Homeri lexica permanavit, ei fides est deroganda. Nam in solo Vindob. Alt. ἐξεχύθη, quantum scio, reperitur. Optio igitur nobis permissa, utrum ἐξελύθη, an ἐξεσύθη poetae esse velimus. Illud Venet. et un. Vindob. tradunt, Aristarchi autem fuisse schol. ALV. affirmant; hoc Zenodoti aliorumque nitl testimoniis eadem narrant, et agnoscunt duo Vindobb. meliores unacum Eust. 547, 32. Horum sponsorum gravitate motus eom Wolfio adoptavi, praesertim quum prioris commodum et aptum explicatum reperiam nullum. Heynii enim ratio, qui illustrat: impetu suo elanguit hasta, nec poetae nec sermonis legibus convenit.

Αἰνείας δ' ἀπόρουσε σὺν ἀσπίδι δουρί τε μακρῷ,
δείσας, μήπως οἱ ἐρυσαίατο νεκρὸν Ἀχαιοί.
ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε, λέων ὡς ἀλκὶ πεποιθώς·
300 πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε καὶ ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην,
τὸν κτάμεναι μεμαὼς, ὅστις τοῦγ' ἀντίος ἔλθοι,
σμερδαλέα ἰάχων. ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ
Τυδείδης, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.
305 τῷ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἰσχίον, ἔνθα τε μηρὸς
ἰσχίῳ ἐνστρέφεται· κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσιν·
θλάσσε δέ οἱ κοτύλην, πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντε·
ὦσε δ' ἀπὸ ῥινὸν τρηχὺς λίθος. αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
ἔστη γνὺξ ἐριπὼν καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
310 γαίῃ· ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
Καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ἄναξ ἀνδρῶν Αἰνείας,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
μήτηρ, ἥ μιν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε βουκολέοντι·
ἀμφὶ δὲ ὃν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ·
315 πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψεν

V. 297. ἐπόρουσε Vindd. Steph. et editt. plurimae. — V. 301. ἀντίον Eust. 549, 18. Ald. 2. Steph. all. — V. 305. ἔνθα γε Vindd. — V. 308. ὦσε δ' ἄπο H. — V. 310. ἀμφὶ δέ οἱ ὄσσε Eust. 550, 26. — V. 314. ἀμφὶ δ' ἑὸν H. et ol. vulgo. ἀμφί θ' ἑὸν Ald. 2. — V. 316. μήτις W. — V. 317. ἀπὸ θ. ἑλ. Vind. et ol. vulgo. — V. 321. ἐρύκακε Ald. 2. εἰρύκ. Vind.

V. 297. Aldus prudenter commendavit in edit. alt. ἀπόρουσε. Quod et Venetus cum schuliis et exemplorum similitudo comprobant, vid. Il. 5, 20. 11, 145. Ei igitur Ernest., Heyn., Wolf. iure meritoque palmam detulerunt.

V. 301. Editt. antiquissimae cum Ven. Vindd. et aliis confirmant ἀντίος.

V. 305. Ven. Vindd. tres, Eust. 549, 25. et plurimi editores ἔνθα τε, hisce solum accommodatum, vindicant, cf. Herm. ad Hymn. in Vener. 59.

V. 308. Heynius Ptolemaeum Ascalonitam, qui tenorem inclinavit, ducem sequitur; grammatici alii plerumque obloquuntur.

V. 310. Hiatum perosi ἀμφὶ δ' ἄρ' ὄσσε vel ἀμφὶ δέ τ' ὄσσε suadent. At sine ulla varietate recurrit versus 11, 356.

V. 314. Ven. Vindd. Eust. 551, 5. ἀμφὶ δὲ ὄν, hodie instauratum, de communi suffragio tuentur.

V. 317. Utramque praepositionem Homero hic usitatam esse bene observat Heynius. Nihilominus et testium multitudo et exemplorum copia, vid. 11, 381. 12, 150. 21, 112. 22, 68, plus fidei faciunt alteri, a Wolfio restitutae, quae Venet. Vindd. duar. et

ἔρκος ἔμεν βελέων, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕλοιτο.
Ἦ μὲν ἑὸν φίλον υἱὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο·
οὐδ' υἱὸς Καπανῆος ἐλήθετο συνθεσιάων
320 τάων, ἃς ἐπέτελλε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
ἀλλ' ὅγε τοὺς μὲν ἑοὺς ἠρύκακε μώνυχας ἵππους
νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου ἐξ ἄντυγος ἠνία τείνας·
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξας καλλίτριχας ἵππους
ἐξέλασε Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
325 δῶκε δὲ Δηϊπύλῳ, ἑτάρῳ φίλῳ, ὃν περὶ πάσης
τῖεν ὁμηλικίης, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἤδη,
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν. αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
ὧν ἵππων ἐπιβὰς ἔλαβ' ἡνία σιγαλόεντα,
αἶψα δὲ Τυδείδην μέθεπε κρατερώνυχας ἵππους,
330 ἐμμεμαώς· ὁ δὲ Κύπριν ἐπῴχετο νηλεῖ χαλκῷ,
γιγνώσκων, ὅτ' ἄναλκις ἔην θεός, οὐδὲ θεάων
τάων, αἵτ' ἀνδρῶν πόλεμον κάτα κοιρανέουσιν,
οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίη, οὔτε πτολίπορθος Ἐνυώ.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκίχανε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων,

quint. — V. 322. νόσφιν ἄπο φλ. V. L. ap. schol. A. — V. 323. Αἰνειῶο Z. — V. 325. πέρι πάσης St. — V. 327. νηυσὶν ἐπὶ γλ. H. in his parum constans. — V. 329. κρατερωνύχεσ' ἵπποις Z. — V. 332. κατακοιρανέουσι H. et ol. vulgu. — V. 334. δή ῥα κίχ. Vind. H. —

allorum est. Alteram habes v. 673, 691.

V. 321. Fursitan Aldus voluit scriptum quod in uno Vind. est. Sed neque apud Eust. 551, 25. neque aliis in locis ulla reperitur dissimilitudo, cf. 20, 458. 21, 594.

V. 322. Tenorem in priorem syllabam transferunt ii, quibus ἄπο idem significare visum est, quod νόσφιν et ἀποθεν significant. Contradicit schol. A.

V. 325. De accentu praepositionis copiusius disserui in quaestiunc. de acc. inclin. particul. περὶ ap. Hom. conced. p. 5.

V. 329. Zenodotus κρατερωνύχεσ' ἵπποις praetulisse videtur, memor eorum, quae leguntur in Il. 17, 190 ποοὶ κραιπνοῖσι μετασπών, cll. Od. 14, 32. Utroque vero loco nulla adest persona, quam quis insequitur. Itaque nostrum versum bene exposuit schol. A. hisce: αἶψα δὲ Τυδείδην μέθεπε τοὺς ἵππους, τουτέστι κάτοπιν ἤλαυνε. At largior nullum aliud duplicis accusativi exemplum mihi esse in promptu: alterum personae saepe adiungunt epici posteriores, ut Apoll. Rh. IV, 1339. Nonn. Dionys. I, 118. III, 395. IV, 125, 141, 176. alib.

V. 332. Vide de his ad Il. 4, 230.

V. 334. Augmentum a Veneto abesse falso tradit Heynius.

335 ἔνθ' ἐπορεξάμενος μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς,
ἄκρην οὔτασε χεῖρα μετάλμενος ὀξέϊ δουρὶ
ἀβληχρήν· εἶθαρ δὲ δόρυ χροὸς ἀντετόρησεν,
ἀμβροσίου διὰ πέπλου, ὃν οἱ Χάριτες κάμον αὐταί,
πρυμνὸν ὕπερ θέναρος. ῥέε δ' ἄμβροτον αἷμα θεοῖο,
340 ἰχὼρ οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν·
οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ', οὐ πίνουσ' αἴθοπα οἶνον.
τοὔνεκ' ἀναίμονές εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται.
ἣ δὲ μέγα ἰάχουσα ἀπὸ ἕο κάββαλεν υἱόν·
καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων

V. 336. ὀξεῖ χαλκῷ ol. vulgo. — V. 338. πέπλου, ὃ οἱ Heyn. et aliorum coniectur. — V. 339. πρυμνὸν ὑπὲρ θέναρος H. et ol. vulgo. — V. 343. μέγ' ἰάχουσα V. — V. 344. ἐρύσατο H. et ol. vulgo.

Caret eo unus Vindobonensis, cuius auctoritatem levissimam esse cognovimus.

V. 336. Quod e plurimis libris reduxerunt editores Eust. 552, 37. suo communit assensu.

V. 342. Wolfius obelo notavit, alii, cf. Heynium et Koeppenium ad h. l., eum et duo priores damnarunt. Librorum controversia nulla est; etenim in omnibus, quantum scio, reperiuntur, nec quidquam dubii movet Eustathius, priorum commentariis usus. Alia fuit causa, cur veteres haererent interpretes, insulsum putantes, quod dii propter frugum vinique abstinentiam immortales et sanguinis expertes dicerentur. Itaque poetae verbis et sententiae eo consuluerunt, ut deos non frugibus, sed ambrosia vescentes, neque vinum, sed nectar bibentes iuducant immortales. Ea vero Homericis subiiciunda esse post Porphyrium alii sunt arbitrati, vid. Eust. 554, 3. et schol. Quo factum est, ut Homeri dictum ad homines sobrios et continentes apte transferretur: τοὔνεκ' ὀλιγαίμονές εἰσι καὶ ἀθανατοι τῇ ἀρετῇ καλέονται. Librorum fidem scriptorum et grammaticorum testimonia confirmant, ut Plutarchi in vita Alex. c. 28. aliorum, quos Heynius nominavit, Etym. Or. 30, 27. et Etym. M. 121, 50, in quo vers. 342. integer laudatur. Quae quum ita sint, nullae nobis supersunt rationes, quibus impulsi horum versuum auctorem Homerica aetate inferiorem iudicemus, nisi eae, quas ab ipso poeta petierunt viri docti. Iam veru Koeppenium, dum poetae τὸ ἰχὼρ tribuit, errare manifesto docent verba hic lecta. Nec maioris est ponderis, quod idem adiicit nomen istud ab aliis Graecae gentis poetis prorsus abesse. Praeter duo Apollonii exempla, quae ex Argonauticor. III, 852. IV, 1679. commemoravit Heynius, alia exstant apud Nicandr. in Theriac. 235. Quint. Smyrn. II, 566. IX, 130, quanquam hi omnes vulneris tabem de medicorum more ita appellarunt, nec vero deorum sanguinem. Denique, si Homerus alibi diis αἷμα et ἄμβροτον αἷμα concedit, eum divina humano nomine vocare probabile est. Quare tereor, ut hoc argumento multum efficiamus. Wolfius autem cur ultimum versum solum uncis incluserit, assequi non possum. At dicat aliquis hunc adsutum

345 κυανέῃ νεφέλῃ, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕλοιτο.
τῇ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄυσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Εἶκε, Διὸς θύγατερ, πολέμου καὶ δηϊοτῆτος·
ἦ οὐχ ἅλις, ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις;
350 εἰ δὲ σύγ' ἐς πόλεμον πωλήσεαι, ἦ τέ σ' ὀΐω
ῥιγήσειν πόλεμόν γε, καὶ εἴ χ' ἑτέρωθι πύθηαι.
Ὣς ἔφαθ'· ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσετο, τείρετο δ' αἰνῶς·
τὴν μὲν ἄρ' Ἶρις ἑλοῦσα ποδήνεμος ἔξαγ' ὁμίλου
ἀχθομένην ὀδύνῃσι· μελαίνετο δὲ χρόα καλόν.

— V. 349. ἦ H. — V. 350. εἰ δὲ καὶ ἐς VL. apud schol. LV. | — V. 352. ἀπεβήσατο V. H. W. et vulgo. —

esse ab eo, qui divinam deorum vim ac naturam hoc emblemate voluerit explicare. Invenies profecto similia vel rerum vel nominum interpretamenta ab Homero passim subiecta, vid. Il. 4, 477. 9, 562. Od. 18, 7. Sequitur ergo ex eo peti posse nihil argumenti. Si quid igitur minus sinceri huic loco subesse credideris, omnes tres spurii habeantur oportebit, ut Stephanus et alii volunt. Quod quum minus placeat, nemo, credo, mirabitur me versum postremum obelo, quem hodie appingunt, liberasse. Hic autem scholiastae A. adversaria nobis deesse aegre fero. Eo enim veterum, si quae fuerint, caremus notationibus. Venetus enim iste liber, Villoisonio teste, inde a vers. 336. usque ad versum 663. aliena et a recentiore manu descriptus, sex membranis annexis. Ex quibus intelligitur et scholiastae observationes intercidisse, nec tantam fidem, quanta alias, libro isti in hac particula esse habendam.

V. 343. Ad normam aliorum correxit Barnesius, consentientibus Veneto, Vindobb. et aliis, vid. Il. 10, 421. 17, 216. 18, 160. cf. ad 4, 506. Naevum hic adspersum Ven. repetit 17, 317.

V. 344. Mensura pariter ac potestate ἐρύειν et ῥύειν differre ratus, Heynius e Ven. ἐρύσατο assumpsit. At coniectura lubrica fallitur, libri enim modo sic legunt, modo sibilam geminant. Venetus quidem 11, 363 σ' ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπ.: idem vero contrarium amplectitur 2, 859. 10, 44. 11, 363. 20, 450., nec minus fluctuant Vindobb. Ad haec igitur et similia dirimenda libri soli aut parum aut nihil omnino valent, cf. Buttmann. in Lexil. I, 83.

V. 349. Temere mutat particulae tenorem Heynius; disiunctiva interrogando consentanea libris non minus quam grammaticorum suffragiis nititur, velut Eust. 554, 40. Dracon. de metr. 146, 8. Moschopul. 47, 9.

V. 352. Forma toties spreta hic inhaeret Veneto. Alterum, quod eius proprium esse ostendimus ad 1, 428., constantiae causa Vind. uno et duobus Vratislaviensi apud Heyninm sustineri poterit, quibuscum congruit scholiasta Eurìpid. ad Orest. 267.

355 εὗρεν ἔπειτα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ θοῦρον Ἄρηα
ἥμενον· ἠέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο καὶ ταχέ' ἵππω.
ἡ δὲ γνὺξ ἐριποῦσα κασιγνήτοιο φίλοιο
πολλὰ λισσομένη χρυσάμπυκας ᾔτεεν ἵππους·
Φίλε κασίγνητε, κόμισαί τέ με, δός τέ μοι ἵππους,
360 ὄφρ' ἐς Ὄλυμπον ἵκωμαι, ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστίν.
λίην ἄχθομαι ἕλκος, ὅ με βροτὸς οὔτασεν ἀνήρ,
Τυδείδης, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο.
Ὣς φάτο· τῇ δ' ἄρ' Ἄρης δῶκε χρυσάμπυκας ἵππους·
ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινεν ἀκηχεμένη φίλον ἦτορ.
365 πὰρ δέ οἱ Ἶρις ἔβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσίν·
μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον·
ἔνθ' ἵππους ἔστησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
λύσασ' ἐξ ὀχέων· παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ.
370 ἡ δ' ἐν γούνασι πίπτε Διώνης δῖ' Ἀφροδίτη,
μητρὸς ἑῆς· ἡ δ' ἀγκὰς ἐλάζετο θυγατέρα ἦν,
χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε, φίλον τέκος, Οὐρανιώνων
μαψιδίως, ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;
375 Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη·

V. 359. φῖλε Ptolem. Ascal. H. κασίγνητ' ἐκκόμισαι V. Vind. et editt. antiq. — V. 362. ὃς δή γε καὶ Eust. 557, 12. — V. 363. τῇ δ' Ἀρ. V. et ol. vulgo. — V. 366. ἀέκοντε H. — V. 374. ὠχεὶ W. — Ib. ἐνιπῇ V. L. ap. schol. BL. — V. 388.

V. 359. Veneto iterum convenit cum libris peioribus. Falsum id esse coniici potest ex optimorum dissensione, add. Eust. 556, 32. schol. Lips. et Et. M. 526, 48. At omnes omnino in versus fine pro vero offerunt δός δέ μοι ἵππους, nec recedit Eust. 556, 34. Quod etsi saepissime adiungi soleat precibus, hic tamen τε praemisso dispar est ratio. Mutavi igitur cum Barnesio, Bentleio, aliis.

V. 363. Particulam male excidisse tres significant Vindobb.

V. 366. Ob vocalium διαίρεσιν Homero usitatam ἀέκοντε reducendum putavit Heynius hic et v. 768. 8, 45 10, 530. 11, 281, 519. 22, 400. Nec miror, si qui sunt libri concinentes. Vindobb. constanter adversantur, neque ex Veneto quidquam dissimilitudinis enotavi, nisi quod infra 768 ἀέκοντ' ἐπειέσθην fertur.

V. 374. Particulas ab Heynio scite divelli libri aeque ac grammatici ostendunt. Iidem ἐνωπῇ huic loco aptissimum defendunt, vid. Et. M. 344, 55. Apoll. Lex. Hom. 269.

V. 390. Restitui Ἑρμέῃ a Barnesio laudatum. Nulla enim

οὗτά με Τυδέος υἱός, ὑπέρθυμος Διομήδης,
οὕνεκ' ἐγὼ φίλον υἱὸν ὑπεξέφερον πολέμοιο,
Αἰνείαν, ὃς ἐμοὶ πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν.
οὐ γὰρ ἔτι Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή,
380 ἀλλ' ἤδη Δαναοί γε καὶ ἀθανάτοισι μάχονται.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διώνη, δῖα θεάων·
τέτλαθι, τέκνον ἐμόν, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ.
πολλοὶ γὰρ δὴ τλῆμεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἐξ ἀνδρῶν, χαλέπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.
385 τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτε μιν Ὦτος κρατερός τ' Ἐφιάλτης,
παῖδες Ἀλωῆος, δῆσαν κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ·
χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρισκαίδεκα μῆνας.
καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο Ἄρης ἄτος πολέμοιο,
εἰ μὴ μητρυιή, περικαλλὴς Ἠερίβοια,
390 Ἑρμέῃ ἐξήγγειλεν· ὁ δ' ἐξέκλεψεν Ἄρηα
ἤδη τειρόμενον· χαλεπὸς δέ ἑ δεσμὸς ἐδάμνα.
τλῆ δ' Ἥρη, ὅτε μιν κρατερὸς παῖς Ἀμφιτρύωνος
δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν ὀϊστῷ τριγλώχινι
βεβλήκει· τότε καί μιν ἀνήκεστον λάβεν ἄλγος.
395 τλῆ δ' Ἀΐδης ἐν τοῖσι πελώριος ὠκὺν ὀϊστόν,
εὖτέ μιν αὐτὸς ἀνήρ, υἱὸς Διὸς αἰγιόχοιο,

ἄητος schol. Nicandr. ad. Ther. 783. vid. Buttmann. in Lex. I, 230. — V. 390. Ἑρμέα Ald. 2. Ἑρμέᾳ vulgo. — V. 392. παῖς W. — V. 394. κέν μιν ol. vulgo κέν μεν Ald. 2. vitiose. — V. 396. ὠὐτὸς ol. W. ὠνιὸς H. et vulgo. —

excogitari potest ratio, cur α in hoc nomine sit verius, cf. Bekker. in cens. l. l. p. 129. et Thiersch. Gr. §. 178, 28.

V. 394. Antiquam hic fuisse varietatem schol. Vict. hisce probat: τότε καί μιν· ἐν τῇ ἑτέρᾳ τότε κέν μιν. Quibus in eam paene adducor suspicionem, ut utrumque Aristarchi fuisse censeam. At κεν praecedente apudosis aliqua, cuius nullum apparet vestigium, sequatur necesse est; unde illud merito praeferunt.

V. 396. De spiritu non minus quam de vocalium diaeresi nominis ὠὐτὸς et eius similium in utramque partem disputant, cf. Schaefer. ad Greg. Cor. 419. Buttm. in Gr. ampl. §. 29. ann. 12. Libri etsi ὠὐτὸς ad unum omnes tenent, tamen et in spiritu leni et in vocalibus coniungendis cum grammaticis sentiunt. Illos autem θωὐμάσιος et ἑωὐτοῦ, utpute διαλύσει ex uno verbo seiuncta, sed ὠὐτὸς, contractione e duobus ortum, scribi iubent, vid. Eust. 563, 22. Et. M. 826, 1. Accurate ea de re nuper egit Struvius in Quaest. de dial. Herodoti specim. tert. p. 5 sq.

ἐν πύλῳ ἐν νεκύεσσι βαλὼν ὀδύνῃσιν ἔδωκεν.
αὐτὰρ ὁ βῆ πρὸς δῶμα Διος καὶ μακρὸν Ὄλυμπον
κῆρ ἀχέων, ὀδύνῃσι πεπαρμένος· αὐτὰρ ὀϊστὸς
400 ὤμῳ ἔνι στιβαρῷ ἠλήλατο, κῆδε δὲ θυμόν·
τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων
ἠκέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο.
σχέτλιος, αἰσυλοεργός, ὃς οὐκ ὄθετ' αἴσυλα ῥέζων,
ὃς τόξοισιν ἔκηδε θεοὺς, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
405 σοὶ δ' ἐπὶ τοῦτον ἀνῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
νήπιος· οὐδὲ τὸ οἶδε κατὰ φρένα Τυδέος υἱὸς,
ὅττι μάλ' οὐ δηναιὸς ὃς ἀθανάτοισι μάχηται,
οὐδέ τί μιν παῖδες ποτὶ γούνασι πάππάζουσιν
ἐλθόντ' ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
410 τῷ νῦν Τυδείδης, εἰ καὶ μάλα καρτερός ἐστιν,
φραζέσθω, μή τίς οἱ ἀμείνων σεῖο μάχηται·
μὴ δὴν Αἰγιάλεια, περίφρων Ἀδρηστίνη,

V. 397. ἐν Πύλῳ ἐν νεκ. H. — V. 400. ὤμῳ ἐπὶ στ. H. et vulgo. — Ib. κῆδε δ' ἐ θυμῷ Vind. ed. et all. — V. 402 et 446. γε τέτυκτο H. — V. 403. ὀβριμοεργὸς vulgo. — Ib. ὅτ' οὐκ ὄθ. V. L. ap. schol. VL. — V. 406. κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν Eust. 564, 35. — V. 407. μάχοιτο H. et ol. vulgo. —

V. 397. Hunc et duo priores versus Pausan. VI, 25. affert, eosque ad proelium inter Herculem et Pylios commissum pertinere dicit. In eo enim Minervam Herculis fuisse sociam, Pyliis Plutonem cum aliis diis subsidio venisse. Cui quum alii etiam adstipulentur scriptores, Heynius de Pylo, Nestoris patria, cogitavit, et ad istorum mentem locum correxit. Aliud Aristarchi et interpretum fuisse iudicium scholia pariter atque Eust. 563, 27. memoriae tradunt. Vulnt igitur inferorum portam, ad quam Pluto Herculis sagittis fuerit vulneratus, ita appellari. Advocant huc χόλον et χολήν, φθόγγον et φθογγήν, aliaque eiusdem generis, cf. Et. M. 30, 47. schol. ad Ap. Rhod. I, 1350.

V. 400. Wolfii ratio iam Eustathii 563, 2. fuit, etsi accentum non remittit; illa autem praepositioni inter utrumque nomen interiectae aptior esse videtur.

V. 403. Libros obtinet ὀβριμοεργός, Aristarchus vero αἰσυλοεργὸς legit, testibus schol. LV; idemque Et. M. 39, 31. hoc loco reperisse non vana erit coniectura. Cui ponderis aliquid inde accedit, quod quae sequuntur ei melius quadrant, cf. quae disserui ad v. 342. Obiiti quidem videtur Apollonius sophista in Lex. Hom. p. 488, sed eius glossam ad Il. 22, 418. referendam esse credo.

V. 407. Subiunctivum non modo Eust. 564, 38. et Et. M. 266, 25. tuentur, verum idem etiam praestantissimis libris, ut

ἐξ ὕπνου γοόωσα φίλους οἰκῆας ἐγείρῃ,
κουρίδιον ποθέουσα πόσιν, τὸν ἄριστον Ἀχαιῶν,
415 ἰφθίμη ἄλοχος Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἀπ' ἰχῶ χειρὸς ὀμόργνυ·
ἄλθετο χείρ, ὀδύναι δὲ κατηπιόωντο βαρεῖαι.
αἳ δ' αὖτ' εἰςορόωσαι Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
κερτομίοις ἐπέεσσι Δία Κρονίδην ἐρέθιζον.
420 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, ὅ ττι κεν εἴπω;
ἦ μάλα δή τινα Κύπρις Ἀχαιιάδων ἀνιεῖσα
Τρωσὶν ἅμ' ἑσπέσθαι, τοὺς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησεν,
τῶν τινα καῤῥέζουσα Ἀχαιιάδων εὐπέπλων
425 πρὸς χρυσέῃ περόνῃ καταμύξατο χεῖρα ἀραιήν.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
καί ῥα καλεσσάμενος προςέφη χρυσέην Ἀφροδίτην·
Οὔ τοι, τέκνον ἐμόν, δέδοται πολεμήϊα ἔργα·

V. 408. οὐδέ τε V. L. ap. schol. V. — Ib. προτὶ H. — V. 411. μήτις W. — V. 416. ἰχὼρ Vind. et ol. vulgo. — Ib. χερσὶν Z. — V. 423. ἅμα σπέσθαι H. — V. 425. κατεμύξατο V. Vindd. — V. 428. οὔτι Ald. 2. e. all. οὔτοι Steph. —

duobus Vindobb., egregie firmatur. Quare optativum ab Heynio servatum et in aliis, quorum in numero sunt Vind. editus et Ambros. apud Buttmann. ad schol. Od. p. 589., repertum, Wolfio praeeunte, amandavi.

V. 408. Utrum οὐδέ τι an οὐδέ τε scribas, leve sane est discrimen. Prius tamen et loci natura suadet et meliorum librorum exemplo commendatur, neque respuunt grammatici hoc versu usi, vid. Et. M. 651, 6. Et. Or. 133, 12.

V. 416. Cum aliis cod. Ambros. apud Buttmann. in schol. ad Od. p. 589. ἰχώρ, mendosius etiam Steph. ἰχῶρ, qui ἰχῶρ' ἀπὸ χ. ὀμ., Barnesio probatum, scripturus erat. Formae poeticae Ven., duo Vindobb. et grammatici locupletes adsunt testes, cf. Eust. 566, 30, schol. B. et Et. M. 480, 57.

V. 423. Heynio plures congruunt libri. Literam adspiratam fere detrahunt Homeri sermoni Bekker. I. l. p. 143. Buttm. in Gr. ampl. §. 114. p. 129. annot. Thiersch. in Gr. §. 232, 56. c. Haud scio, an Od. 4, 276. eique cognata secus suadeant, vid. Excurs. X.

V. 425. Vitium librorum scienter abstersit Aristarchus, ut narrant schol. BL.

V. 428. Initium horum promit Apollon. de pron. 365. A., qui non sine aliqua veri specie pronomen ὀρθοτονούμενον iudicat.

ἀλλὰ σύγ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο,
430 ταῦτα δ' Ἄρηϊ θοῷ καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.
Ὣς οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Αἰνείᾳ δ' ἐπόρουσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
γιγνώσκων, ὅ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων·
ἀλλ' ὅγ' ἄρ' οὐδὲ θεὸν μέγαν ἄζετο, ἵετο δ' αἰεὶ
435 Αἰνείαν κτεῖναι, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι.
τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων·
τρὶς δέ οἱ ἐστυφέλιξε φαεινὴν ἀσπίδ' Ἀπόλλων.
ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος,
δεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
440 Φράζεο, Τυδείδη, καὶ χάζεο, μηδὲ θεοῖσιν
ἶσ' ἔθελε φρονέειν· ἐπεὶ οὔποτε φῦλον ὁμοῖον
ἀθανάτων τε θεῶν χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων.
Ὣς φάτο· Τυδείδης δ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω,
μῆνιν ἀλευάμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
445 Αἰνείαν δ' ἀπάτερθεν ὁμίλου θῆκεν Ἀπόλλων
Περγάμῳ εἰν ἱερῇ, ὅθι οἱ νηός γ' ἐτέτυκτο·
ἤτοι τὸν Λητώ τε καὶ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ ἀκέοντό τε κύδαινόν τε.
αὐτὰρ ὁ εἴδωλον τεῦξ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
450 αὐτῷ τ' Αἰνείᾳ ἴκελον καὶ τεύχεσι τοῖον·
ἀμφὶ δ' ἄρ' εἰδώλῳ Τρῶες καὶ δῖοι Ἀχαιοὶ
δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας

V. 444. μῆνιν ἀλευόμενος V. c. all. et H. — V. 445. ἀπάνευθεν V. — V. 458. πρῶτα Vindd. Eust. 570, 36. W. — V. 461. Τρώων V. Ald. 2. Steph. Τρῶας V. L. apud schol. LV. et Eust. 571, 16. Τρωὰς H. — V. 463.

V. 444. Wolfio iubente Homeri proprium hic et 16, 711. tenendum est, praesertim quum codicum fide nitatur. Ex Apollonii Argonauticis, quibus ἀλευόμενος aliquoties intulit Brunckius, iterum evanuit Wellaueri diligentia, cf. eius notas ad III, 886. IV, 340.

V. 458. Adscivit Wolfius πρῶτα, id quod Heynio suavius ad aures accedit. Sed versum non ita magno intervallo repetitum, vid. 883, leviter mutasse poetam mihi parum credibile est.

V. 461. Genitivo non tam Venet. interpolatus, quam alia poetae exempla praesidium aliquod addunt, cf. 2, 525. 4, 221. 7, 65. alibi. Nihilominus in eo librarii, istorum memoris, agnosco emendationem, si quidem veteres interpretes vel Τρωΐας vel Τρῶας obtinuisse nos faciunt certiores, vid. schol. BLV. et Eust.

ἀσπίδας εὐκύκλους λαισήϊά τε πτερόεντα.
δὴ τότε θοῦρον Ἄρηα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
455 Ἄρες, Ἄρες, βροτολοιγέ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
οὐκ ἂν δὴ τόνδ' ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο μετελθών,
Τυδείδην, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο;
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ·
αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος.
460 Ὣς εἰπὼν αὐτὸς μὲν ἐφέζετο Περγάμῳ ἄκρῃ.
Τρῶας δὲ στίχας οὖλος Ἄρης ὤτρυνε μετελθών,
εἰδόμενος Ἀκάμαντι θοῷ, ἡγήτορι Θρῃκῶν·
υἱάσι δὲ Πριάμοιο Διοτρεφέεσσι κέλευεν·
Ὦ υἷες Πριάμοιο, Διοτρεφέος βασιλῆος,
465 ἐς τί ἔτι κτείνεσθαι ἐάσετε λαὸν Ἀχαιοῖς;
ἦ εἰσόκεν ἀμφὶ πύλῃς εὐποιητῇσι μάχωνται;
κεῖται ἀνὴρ ὄντ' ἶσον ἐτίομεν Ἕκτορι δίῳ,
Αἰνείας, υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο.
ἀλλ' ἄγετ' ἐκ φλοίσβοιο σαώσομεν ἐσθλὸν ἑταῖρον.
470 Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
ἔνθ' αὖ Σαρπηδὼν μάλα νείκεσεν Ἕκτορα δῖον·
Ἕκτορ, πῇ δή τοι μένος οἴχεται, ὃ πρὶν ἔχεσκες;
φῆς που ἄτερ λαῶν πόλιν ἕξεμεν ἠδ' ἐπικούρων
οἶος σὺν γαμβροῖσι κασιγνήτοισί τε σοῖσιν.
475 τῶν νῦν οὔ τιν' ἐγὼ ἰδέειν δύναμ' οὐδὲ νοῆσαι,
ἀλλὰ καταπτώσσουσι, κύνες ὡς ἀμφὶ λέοντα·

διοτροφ. Vindd. — Ib. κέλευσεν V. et all. — V. 466. ἢ εἰσόκ. Vindd. H. — Ib. πύλησ' εὐποιη-τῇσι Vindobb. aliquot et H. ποιητοῖσι Ar. — V. 472. πῇ δή τοι vulg. πῇ δή τι Vindd. —

l. l. Plurimi autem quum illud anteponendum esse iudicent, Vindobb., Wolfio et Et. M. 770, 34. obtemperavi.

V. 463. Mendum cum melioribus duo Vindd. diluunt; deinde κέλευεν Vindob. unius et editionum priorum est. Quoties autem in his peccent libri, vix dici potest.

V. 465. Integrum apposuit Et. M. 382, 10. Quo poetae verba omni dubitatione eximuntur. Hiatus igitur Bentleium frustra habuit sollicitum, vid. Wolf. praef. ad nov. ed. p. LXXIII.

V. 466. Femineam adiectivi formam tuetur Il. 16, 636., eaque fuit Zenoduti.

V. 472. Ven. hic consentit praeter morem cum vulgaribus; nobis vero patrocinatur Eust. 572, 10, vid. ad 2, 339.

ἡμεῖς δ' αὖ μαχόμεσθ', οἷπερ τ' ἐπίκουροι ἔνειμεν.
καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν μάλα τηλόθεν ἥκω·
τηλοῦ γὰρ Λυκίη, Ξάνθῳ ἔπι δινήεντι·
480 ἔνθ' ἄλοχόν τε φίλην ἔλιπον καὶ νήπιον υἱόν,
κἀδ δὲ κτήματα πολλά, τάτ' ἔλδεται ὅς κ' ἐπιδευής.
ἀλλὰ καὶ ὣς Λυκίους ὀτρύνω, καὶ μέμον' αὐτὸς
ἀνδρὶ μαχέσσασθαι· ἀτὰρ οὔτι μοι ἐνθάδε τοῖον,
οἷόν κ' ἠὲ φέροιεν Ἀχαιοὶ ἤ κεν ἄγοιεν·
485 τύνη δ' ἕστηκας, ἀτὰρ οὐδ' ἄλλοισι κελεύεις
λαοῖσιν μενέμεν, καὶ ἀμυνέμεναι ὤρεσσιν.
μήπως, ὡς ἀψῖσι λίνου ἁλόντε πανάγρου,
ἀνδράσι δυςμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε·
οἱ δὲ τάχ' ἐκπέρσουσ' εὐναιομένην πόλιν ὑμήν.
490 σοὶ δὲ χρὴ τάδε πάντα μέλειν νύκτας τε καὶ ἦμαρ,
ἀρχοὺς λισσομένῳ τηλεκλειτῶν ἐπικούρων
νωλεμέως ἐχέμεν, κρατερὴν δ' ἀποθέσθαι ἐνιπήν.
Ὣς φάτο Σαρπηδών· δάκε δὲ φρένας Ἕκτορι μῦθος.

V. 479. Ξανθῷ ἐπὶ διν. H. e. all. — V. 483. μαχήσασθαι W. H. vulgo, cf. ad 1, 298. — V. 487. ἀψῖσιν λίνου V. prius Ald. 2. H. et ol. vulgo. — V. 491. τηλεκλητῶν V. Vind. ed. H. W. et nunc vulgo. — V. 492. χαλεπὴν V. et un. Vind. — V. 498. οὐδὲ φόβ. H. — V. 499. ἄχνας ἄνεμ. Barn. — V. 500.

V. 477. Scholia dum ἔνειμεν ab Aristarcho profectum esse tradunt, cf. ad 2, 131. et Et. M. 349, 43, alios ἐν εἰμὲν divisim voluisse indicant.

V. 479. Tenoris anastropham grammatici flagitant, velut Et. M. 342, 12. et schol. L.

V. 487. Quo spiritu ἀψὶς sit notandum, recte diiudicavit Goettling. ad Hes. op. 446; accuratius etiam de ultima producta quaesivit Spohn. de extr. part. Odyss. p. 170. Homericum sermonem horum decretis congruere manifesto docent libr. Vindd. schol. BLV. Eust. 574, 21. et Aread. de acc. 291, 11. Numerorum incessus debilis iam veteres advertisse ex eo intelligitur, quod Ven. non temere, sed ex docti cuiusdam emendatione profert: ἀψῖσιν λίνου ἁλόντε παν. Qua de causa Eust. 574, 38. λίνον primam corripere demonstraturus nos ad Il. 18, 570. revocat. Alii coniecturas tentando metri defectum resarcire studuerunt. Clarkius satis infelicter proposuit: λίνου που ἁλ. π.; aliquanto melius Bentlei. λ. πανάγροιο ἁλόντε, in quo acquiescere videntur Heynius et Gerhard. in lect. Apollon. p. 170. Ille praeterea tanquam ex suo penu λίνοιο ἁλόντε παν. promit, verum ex Et. M. 183, 32. ductum puto, quanquam ibi leviter corruptum legitur medium. Nec tamen nescius sum, quid huic possit obici. At continua chorei connexione Troianorum mollitiem et imbecillitatem

αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ,
ὀτρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν·
Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες, οὐδ' ἐφόβηθεν.
ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωάς,
ἀνδρῶν λικμώντων, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ
κρίνῃ, ἐπειγομένων ἀνέμων, καρπόν τε καὶ ἄχνας·
αἱ δ' ὑπολευκαίνονται ἀχυρμιαί· ὣς τότ' Ἀχαιοὶ
λευκοὶ ὕπερθε γένοντο κονισάλῳ, ὃν ῥα δι' αὐτῶν
οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδες ἵππων,
ἂψ ἐπιμισγομένων· ὑπὸ δ' ἔστρεφον ἡνιοχῆες·
οἳ δὲ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον. ἀμφὶ δὲ νύκτα
θοῦρος Ἄρης ἐκάλυψε μάχῃ, Τρώεσσιν ἀρήγων,
πάντοσ' ἐποιχόμενος· τοῦ δ' ἐκραίαινεν ἐφετμὰς
Φοίβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅς μιν ἀνώγει
Τρωσὶν θυμὸν ἐγεῖραι, ἐπεὶ ἴδε Παλλάδ' Ἀθήνην

εὖτ' ἄν ξ. Ptolemaeus ap. schol. LV. — V. 501. κρίνοι Vind. ed. κρίνει Eust. 578, 25. et ol. vulgo. κρίνε mendose Ald. 2. et Rom. — V. 503. κονισσάλῳ V. c. all. — Ib. ὕπερθ' ἐγέν. Vindd. — V. 510. ἀγεῖραι edd. antiqq. ἀγείρειν Ald. 2. et Rom. —

ab Homero quasi depingi et adumbrari aliquis coniiciat. Quae ratio ut severioribus satisfaciat arbitris, magnopere vereor. Ad postremum ἁλόντε primam producere apud Homerum ex Atticorum consuetudine ἁάλων dicentium non inepte statuamus, vid. Buttm. in Gr. ampl. §. 114. p. 72.

V. 491. Ubique fluctuare τηλεκλητὸς et τηλεκλειτὸς pluribus ostendit Buttm. in Lexil. 1, 93 sq. Hoc expulso, illud Homero parum considerate, ut Buttmanno videtur, recentissimi quique reddiderunt interpretes. Neque ipse omnibus perpensis ab hac sententia alienus sum, vid. Excurs. XI.

V. 492. Libris pluriuis consentit Et. M. 126, 23.

V. 499. Imprudenter mutavit singulorum ordinem Barnesius, cf. Et. M. 181, 41. Apoll. Lex. Hom. 91.

V. 501. Nescio, quo pacto evenerit, ut indicativus plures invaderet libros et grammaticos, velut Et. M. 181, 52; subiunctivo opem ferunt V. Vindd. aliique.

V. 503. Sibila geminata iterum prodit recentiorem manum, quae hanc Venet. A. particulam descripsit. Melius suo munere functus est alter librarius, vid. 3, 13. 22, 401.

V. 507. Scbuliun ab Heynio hic appositum pertinet demum ad vers. 511.

V. 510. Nolim excusare cum Dammio θυμὸν ἀγεῖραι, quod

οἰχομένην· ἦ γάρ ῥα πέλεν Δαναοῖσιν ἀρηγών.
Αὐτὸς δ' Αἰνείαν μάλα πίονος ἐξ ἀδύτοιο
ἧκε, καὶ ἐν στήθεσσι μένος βάλε ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' ἑτάροισι μεθίστατο· τοὶ δ' ἐχάρησαν,
515 ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
καὶ μένος ἐσθλὸν ἔχοντα· μετάλλησάν γε μὲν οὔτι.
οὐ γὰρ ἔα πόνος ἄλλος, ὃν Ἀργυρότοξος ἔγειρεν
Ἄρης τε βροτολοιγὸς Ἔρις τ' ἄμοτον μεμαυῖα.
Τοὺς δ' Αἴαντε δύω καὶ Ὀδυσσεὺς καὶ Διομήδης
520 ὤτρυνον Δαναοὺς πολεμιζέμεν· οἳ δὲ καὶ αὐτοὶ
οὔτε βίας Τρώων ὑπεδείδισαν οὔτε ἰωκάς·
ἀλλ' ἔμενον νεφέλῃσιν ἐοικότες, ἅστε Κρονίων
νηνεμίης ἔστησεν ἐπ' ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν
ἀτρέμας, ὄφρ' εὔδῃσι μένος Βορέαο καὶ ἄλλων
525 ζαχρηῶν ἀνέμων, οἵτε νέφεα σκιόεντα
πνοιῇσιν λιγυρῇσι διασκιδνᾶσιν ἀέντες·
ὣς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον, οὐδ' ἐφέβοντο.
Ἀτρείδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα πολλὰ κελεύων·
Ὦ φίλοι, ἀνέρες ἔστε, καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἕλεσθε,

V. 516. οὔτοι V. Ald. 2. — V. 525. ζαχρειῶν H. et vulgo. — V. 526. διασκέδασθεν Et. M. 20, 30. — V. 527. οὐδὲ φέβ. H. — V. 529. ἀνέρες ἐστὲ H. et ol. vulgo. — V. 531. αἰδ. ἀνδρῶν

apte tribuitur Hectori 15, 240, animi defectione oppresso. Hoc loco ἐγεῖραι requiri et Eust. 577, 17. et similia exempla Il. 15, 232, 594. comprobant. Accedit, quod ἐγείρειν atque ἀγείρειν tenui dignoscenda nota saepissime confundunturur, vid. Bast. ad Greg. Cor. 131. Müller. ad Tzetz. schol. in Lycophr. p. 522 sq.

V. 516. Quod edi solet meliorum librorum testimonio nititur.

V. 525. Incertum videri potest, quid de huius loci varietate censeamus, propter librorum consensum, ζαχρειῶν tenentium. Neque commenticium id esse grammatici hanc vocem certatim explicantes et originem diversa de stirpe repetentes declarant, vid. Eust. 579, 11. Et. M. 389, 4, alios. Quam rationem qui sequuntur vel ventos admodum utiles (ἄγαν χρειώδεις), vel violentos, originem vocis in adverbio ζα (valde) et nomine χεὶρ (manus) quaerentes, ea significari dicunt. Utrum autem horum sit ineptius, vix dirimere ausim. Iccirco bene et commode cecidit, quod idem ter redit infra 12, 347, 360. 13, 684, ubi sine ulla propemodum diversitate vocalis longa diphthongi sedem occupat. Quodsi reputaveris et aliam interpretum etymologiam, qua a verbo χράω, i. e. incido in aliquid, ducunt ortum, eam multo melius con-

530 ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι ἠὲ πέφανται·
φευγόντων δ' οὔτ' ἄρ κλέος ὄρνυται οὔτε τις ἀλκή.
Ἦ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ θοῶς· βάλε δὲ πρόμον ἄνδρα,
Αἰνείω ἕταρον μεγαθύμου, Δηϊκόωντα
535 Περγασίδην, ὃν Τρῶες ὁμῶς Πριάμοιο τέκεσσιν
τῖον, ἐπεὶ θοὸς ἔσκε μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι.
τόν ῥα κατ' ἀσπίδα δουρὶ βάλε κρείων Ἀγαμέμνων·
ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο χαλκός·
νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσεν.
540 δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἔνθ' αὖτ' Αἰνείας Δαναῶν ἕλεν ἄνδρας ἀρίστους,
υἷε Διοκλῆος, Κρήθωνά τε Ὀρσίλοχόν τε·
τῶν ῥα πατὴρ μὲν ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Φηρῇ
ἀφνειὸς βιότοιο· γένος δ' ἦν ἐκ ποταμοῖο
545 Ἀλφειοῦ, ὅς τ' εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης.
ὃς τέκετ' Ὀρσίλοχον, πολέεσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα·
Ὀρσίλοχος δ' ἄρ' ἔτικτε Διοκλῆα μεγάθυμον·
ἐκ δὲ Διοκλῆος διδυμάονε παῖδε γενέσθην,

Vind. ed. αἰδ. τ' ἀνδρ. Ald. 2. — V. 534. Αἰνειέω H. et ol. vulgo. — V. 538. εἴσατο καὶ τῆς Vind. ed. et ultim. H. c. vulgarr. — V. 546. πολέεσσιν ἄνδρ. Vind. ed. —

groere Homeri locis fateare necesse est, add. schol. Ven. et Lips. ad Il. 12, 360. 13, 684. Apull. Lex. Hom. 319. Quare non possum non Wolfio et Eust. 579, 13. accedere, quamvis obloquatur Heynius. Postremo Apollonii imitatio, vid. Arg. I, 1159 ἤματος δ' ἐγρομένοιο σάλου ζαχρηέσιν αὔρῃς, perspicue et plane defendit istam vocalem. Quo loco utitur Phavor. 812, 14.

V. 529. Tenoris pravitatem, qui et libris et Et. M. 107, 44. insidet, Wolfius sustulit.

V. 531. Particulam adversandi e fuga retraxerunt priores editores. Legitur ea in Il. 15, 563., cod. Ven., duob. Vindubb., apud Eust. 579, 38. Reliquorum testimonia, quorum Heynius facit mentionem, transferre possunt ad locum, qui inferius legitur.

V. 534. Genitivo Αἰνειέω tametsi libri et grammatici, ut Et. M. 35, 35. 153, 50. patrocinantur, tamen vocalem rectius eiecerunt nostrates, vid. Thiersch. Gr. §. 178, 26. Matth. Gr. §. 68, 9.

V. 538. In fine versus χαλκὸς a Wolfio reductum Ven. et Vindd. melioribus debetur, eique subsidio est 17, 518. Heynius, volgare καὶ τῆς amplexos, ad 4, 138. remittit legentes; illius vero loci alia est ratio.

Κρήθων Ὀρσίλοχός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
550 τὼ μὲν ἄρ' ἡβήσαντε μελαινάων ἐπὶ νηῶν
Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἅμ' Ἀργείοισιν ἑπέσθην,
τιμὴν Ἀτρείδῃς, Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
ἀρνυμένω· τὼ δ' αὖθι τέλος θανάτοιο κάλυψεν.
οἵω τώγε λέοντε δύω ὄρεος κορυφῇσιν
555 ἐτραφέτην ὑπὸ μητρὶ βαθείης τάρφεσιν ὕλης·
τὼ μὲν ἄρ' ἁρπάζοντε βόας καὶ ἴφια μῆλα
σταθμοὺς ἀνθρώπων κεραΐζετον, ὄφρα καὶ αὐτὼ
ἀνδρῶν ἐν παλάμῃσι κατέκταθεν ὀξέϊ χαλκῷ·
τοίω τὼ χείρεσσιν ὑπ' Αἰνείαο δαμέντε
560 καππεσέτην, ἐλάτῃσιν ἐοικότες ὑψηλῇσιν.
Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησεν Ἀρηΐφιλος Μενέλαος·
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
σείων ἐγχείην· τοῦ δ' ὤτρυνεν μένος Ἄρης,
τὰ φρονέων, ἵνα χερσὶν ὑπ' Αἰνείαο δαμείη.
565 τὸν δ' ἴδεν Ἀτίλοχος, μεγαθύμου Νέστορος υἱός·
βῆ δὲ διὰ προμάχων· περὶ γὰρ δίε ποιμένι λαῶν,
μή τι πάθῃ, μέγα δέ σφας ἀποσφήλειε πόνοιο.

V. 549. Ὀρτίλοχος Z. — V. 552. Ἀτρείδῃσ' Ἀγ. H. et ol. vulgo. — V. 554. οἵω τ' αὖτε conlect. Heyn. — V. 560. ἐοικότε un. Vind. — V. 563. ὤτρυνε et 572. οἶδε Ven. interpol. secus

V. 549. Grammatici quidam Orsilochum et Ortilochum sic distinguendos autumant, ut Alphei filium, Dioclis patrem, Ortilochum appellent, nepotem eius, Diocle genitum, quem Aeneas occidit, Orsilochum, vid. schol. BL. Nitzschius quidem ad Od. 3, 488. nihil dirimere audet; Heynius, interpretum subtilitatem opinatus, Odysseae et Iliados exemplaria non ab eadem manu constituta fuisse inde colligit, eo motus argumento, quod in Od. 21, 16. Ὀρτίλοχος apud omnes obtineat. Neuter nobis satisfacit. Iam vero Diocle natum Orsilochum vocari noto more Graecorum, nomina avorum in nepotes transferentium, comprobatur. Ille autem Dioclis pater in Od. 3, 489. 15, 187. non minus quam in Iliade Orsilochus appellatur: alios duo eiusdem nominis, alterum Troianum, alterum Cretensem, novit Il. 8, 274. Od. 13, 360. Haec, credo, satis ostendent in Od. 21, 16. sive poeta Dioclis patrem, sive alium quempiam, quod parum verisimile est, ibi commemoravit, non Ortilochum, ut olim ferebatur, sed Orsilochum constantiae causa legendum esse. At idem Ortilochus audit Pausaniae IV, 1. et 30. ac Strabon. VIII. p. 565. A. Has etiam lites componi speraverim iis, quae schol. ad Od. 3, 489. affert: ἐντεῦθεν Ζηνόδοτος ἐν Ἰλιάδι ἔγραψε Κρήθων Ὀρτίλοχός τε.

τὼ μὲν δὴ χεῖράς τε καὶ ἔγχεα ὀξυόεντα
ἀντίον ἀλλήλων ἐχέτην, μεμαῶτε μάχεσθαι·
570 Ἀντίλοχος δὲ μάλ' ἄγχι παρίστατο ποιμένι λαῶν.
Λίνείας δ' οὐ μεῖνε, θοός περ ἐὼν πολεμιστής,
ὡς εἶδεν δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
οἳ δ' ἐπεὶ οὖν νεκροὺς ἔρυσαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
τὼ μὲν ἄρα δειλὼ βαλέτην ἐν χερσὶν ἑταίρων·
575 αὐτὼ δὲ στρεφθέντε μετὰ πρώτοισι μαχέσθην.
Ἔνθα Πυλαιμένεα ἐλέτην ἀτάλαντον Ἄρηϊ,
ἀρχὸν Παφλαγόνων μεγαθύμων, ἀσπιστάων.
τὸν μὲν ἄρ' Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος
ἑσταότ' ἔγχεϊ νύξε κατὰ κληῖδα τυχήσας.
580 Ἀντίλοχος δὲ Μύδωνα βάλ', ἡνίοχον θεράποντα,
ἐσθλὸν Ἀτυμνιάδην — ὃ δ' ὑπέστρεφε μώνυχας ἵππους —
χερμαδίῳ ἀγκῶνα τυχὼν μέσον· ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
ἡνία λεύκ' ἐλέφαντι χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν.
Ἀντίλοχος δ' ἄρ' ἐπαΐξας ξίφει ἤλασε κόρσην·
585 αὐτὰρ ὅγ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου
κύμβαχος ἐν κονίῃσιν ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμους·

ac solet. — V. 567. μήτι πάθῃ vulg. μήτι πάθοι un. Vind. — | Ib. σφεας ol. omoes. — V. 578. δουρικλυτὸς V. —

Nam dum alii, in quibus Aristarchum fuisse suspicor, Ὀρσίλοχος anteposuerunt, Zenodoto alterum melius est visum. Scriptores vero eo usi Homerum Zenodoteum ob oculos habuerunt.

V. 554. Poeta, quod Heynius minus perspexit, τώγε illato aut leones, robore et aetate pares, accuratius describit, aut verba sic sunt iungenda, ut τώγε ad Crethonem et Orsilochum referatur.

V. 560. Aristarchus plurali dualis loco usus esse videtur, cf. schol. V.

V. 567. Qui sequitur optativos, ut idem modus praecedat, nos commonefacit. Praeivit Hermannus in Op. I, 288. et succurrit Vind. quintus. De pronomine σφας neque Heynius nec Thiersch. in Gr. §. 204, 10. vere et commode disputant. Alter falso tribuit Eustathio, qui 582, 44. cum aliis σφεας scribit, formam breviorem, alter eiecto σφας id, quod supra apposuimus, subrugatum esse iniuste conqueritur. At illud et Heynius et Wolf. sunt amplexi, poetaeque vindicant schol. LV. Apull. de pron. 387. c. Et. M. 582, 44.

V. 578. Numerorum integritati prospiciont Vindd., cf. ad Il. 2, 645. et Wolf. praef. ed. nov. p. LXI.

δηθὰ μάλ' ἑστήκει — τύχε γάρ ῥ' ἀμάθοιο βαθείης —
ὄφρ' ἵππω πλήξαντε χαμαὶ βάλον ἐν κονίῃσιν.
τοὺς δ' ἵμασ' Ἀντίλοχος, μετὰ δὲ στρατὸν ἤλασ' Ἀχαιῶν.
590 Τοὺς δ' Ἕκτωρ ἐνόησε κατὰ στίχας, ὤρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες
καρτεραί· ἦρχε δ' ἄρα σφιν Ἄρης καὶ πότνι' Ἐνυώ·
ἡ μὲν ἔχουσα Κυδοιμὸν ἀναιδέα δηϊοτῆτος·
Ἄρης δ' ἐν παλάμῃσι πελώριον ἔγχος ἐνώμα·
595 φοίτα δ' ἄλλοτε μὲν πρόσθ' Ἕκτορος, ἄλλοτ' ὄπισθεν.
Τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπάλαμνος, ἰὼν πολέος πεδίοιο,
στήῃ ἐπ' ὠκυρόῳ ποταμῷ ἅλαδε προρέοντι,
ἀφρῷ μορμύροντα ἰδών, ἀνά τ' ἔδραμ' ὀπίσσω·
600 ὣς τότε Τυδείδης ἀνεχάζετο, εἶπέ τε λαῷ·
Ὦ φίλοι, οἷον δὴ θαυμάζομεν Ἕκτορα δῖον
αἰχμητήν τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
τῷ δ' αἰεὶ πάρα εἷς γε θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύνει·
καὶ νῦν οἱ πάρα κεῖνος Ἄρης, βροτῷ ἀνδρὶ ἐοικώς.
605 ἀλλὰ πρὸς Τρῶας τετραμμένοι αἰὲν ὀπίσσω
εἴκετε, μηδὲ θεοῖς μενεαινέμεν ἶφι μάχεσθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Τρῶες δὲ μάλα σχεδὸν ἦλυθον αὐτῶν.
ἔνθ' Ἕκτωρ δύο φῶτε κατέκτανεν εἰδότε χάρμης,

V. 587. *εἱστήκει* V. et Vindd., vid. ad 4, 329. — Ib. *ψαμάθοιο* Vindd. Ald. 2. Steph. — V. 589. *τοὺς ἵμ.* V. et Vindd. aliquot. — V. 598. *στήῃ* Et. M. 73, 24. *στήῃ* all. — V. 606.

V. 587. Homericum *γάρ ῥ' ἀμάθοιο*, cuius sponsores sunt V. un. Vind. et Eust. 584, 39., statione deiecit librariorum inscitia. Neque *ῥα* cum Heynio proscribendum puto; coniunctio enim et numerorum gravitati et sententiae perspicuitati admodum apta est, vid. Tollium ad Apoll. Lex. Hom. p. 105.

V. 589. Particula eiecta utrumque versum coniungendum putarunt grammatici quidam. Homerus vero singula singulis potius attexit, quam plura una verborum complexione deviucit.

V. 598. Omnes propemodum libri *στήῃ*, cuius causam egi in Excurs. I.

V. 608. Quo pluribus firmatur testibus, ut V. Vindd. alt., eo minus in dubium vocanda erat medicina huic versui a Stephano admota. Fucum vero librariis fecerunt 2, 823. 5, 11, 549. 12, 100.; at adverbium abesse potest, ut abest in Il. 10, 360.

εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντε, Μενέσθην Ἀγχίαλόν τε.
610 Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλεν Ἄμφιον, Σελάγου υἱόν, ὅς ῥ' ἐνὶ Παισῷ
ναῖε πολυκτήμων, πολυλήϊος· ἀλλά ἑ Μοῖρα
ἦγ' ἐπικουρήσοντα μετὰ Πριάμόν τε καὶ υἷας.
615 τόν ῥα κατὰ ζωστῆρα βάλεν Τελαμώνιος Αἴας,
νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ πάγη δολιχόσκιον ἔγχος·
δούπησεν δὲ πεσών. ὁ δ' ἐπέδραμε φαίδιμος Αἴας
τεύχεα συλήσων· Τρῶες δ' ἐπὶ δούρατ' ἔχευαν
ὀξέα, παμφανόωντα· σάκος δ' ἀνεδέξατο πολλά.
620 αὐτὰρ ὁ λὰξ προσβὰς ἐκ νεκροῦ χάλκεον ἔγχος
ἐσπάσατ'· οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ
ὤμοιιν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσιν.
δεῖσε δ' ὅγ' ἀμφίβασιν κρατερὴν Τρώων ἀγερώχων,
οἳ πολλοί τε καὶ ἐσθλοὶ ἐφέστασαν ἔγχε' ἔχοντες,
625 οἵ ἑ, μέγαν περ ἐόντα καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγαυόν,
ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.
Ὣς οἳ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τληπόλεμον δ' Ἡρακλείδην, ἠΰν τε μέγαν τε,
ὦρσεν ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι Μοῖρα κραταιή.
630 οἳ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,

μη δε V. — V. 608. δύω φ. male V. — Ib. κατέκτανε' εὖ εἰδότε Ald. 2. et ol. vulg. — V. 609. Μενεσθῆν vel Μενεσθὴν Ar. — V. 612. Παισσῷ Vind. ed. — V. 630. ἰόντε Ar., ut videtur, in altera.

V. 609. De eo, quod Aristarchi fuerit, in diversa abeunt schol. BL. et Eust. 596, 39. Quorum hic oxytonum, illi periapomenum habent. Mihi quidem Μενέσθης eadem lege, qua Ὀρέστην, Θυέστην et similia dicimus, vid. Aread. de acc. 47, 6., ab omni novandi libidine tutus esse videtur. Quanquam Μενέσης, quod grammaticos non fugit, reliquis conveniret melius.

V. 612. Mendum Vindob. corrigunt duo alii eiusdem bibliothecae, Ἀπαισῷ vero, ab Heynio memoratum, hic nemo scriptum testatur, vid. Et. M. 119, 33. Eust. 587, 15. et schull., quorum uni pro depravato Ἐπαιτὸς restituendum est Ἀπαισός, cf. ad 2, 828.

V. 630. Aristarchus in numerorum gratiam in his et similibus plurali locum concessit, quanquam in priore cum aliis duali usus erat. Eo pertinent schol. L. verba hic adiecta: ἐν τῇ ἑτέρᾳ ἰόντε κεῖται.

υἱός θ' υἱωνός τε Διὸς νεφεληγερέταο,
τὸν καὶ Τληπόλεμος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Σαρπῆδον, Λυκίων βουληφόρε, τίς τοι ἀνάγκη
πτώσσειν ἐνθάδ' ἐόντι μάχης ἀδαήμονι φωτί;
635 ψευδόμενοι δέ σέ φασι Διὸς γόνον αἰγιόχοιο
εἶναι· ἐπεὶ πολλὸν κείνων ἐπιδεύεαι ἀνδρῶν,
οἳ Διὸς ἐξεγένοντο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων.
ἀλλ' οἷόν τινά φασι βίην Ἡρακληείην
εἶναι, ἐμὸν πατέρα θρασυμέμνονα, θυμολέοντα·
640 ὅς ποτε δεῦρ' ἐλθὼν ἕνεχ' ἵππων Λαομέδοντος
ἓξ οἴης σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν
Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς.
σοὶ δὲ κακὸς μὲν θυμός, ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί·
οὐδέ τί σε Τρώεσσιν ὀίομαι ἄλκαρ ἔσεσθαι,
645 ἐλθόντ' ἐκ Λυκίης, οὐδ' εἰ μάλα καρτερός ἐσσι,

V. 632. τοῦ δέ ap. Ammon. de differ. verb. p. 621. — V. 638. ἀλλ' οἷον Nicias, ἀλλοῖον Tyrannio. — V. 641. οἴῃσιν Thierschio placet in Gr. §. 164, 5. — V. 644. οὐδέ τε ol. vulgo. —

V. 632. Neque Ammonio neque editt. antiquis, quibus τοῦ κ. insidet, quidquam fidei habendum esse alia poetae exempla demonstrant, vid. Il. 13, 306. Od. 17, 74. Accedit, quod προφανδᾶν et eius generis verba quartum casum sibi postulant. Peius etiam Heynius τῶν καὶ Τληπ. emendandum esse suspicatur.

V. 633. Non ignorant veteres duplicem poetae formam, Σαρπήδων ὀρτος ac Σαρπηδὼν ὄρος dicentis. Prioris vocativus est Σαρπῆδον, dialecti Aeolicae proprius, cf. Eust. 590, 40. Apoll. Lex. Hom. p. 594 sq. ibique Tollium, accurate de utraque quaerentem.

V. 634. Interpunctione translata, ἐόντι μάχης ἀδ. φ. iungenda putat Heynius, Eustathium idem voluisse testatus. At fallitur, episcopus enim 591, 1 sqq. recte sentit cum plurimis, nec quidquam aliud tradit, nisi πτώσσειν ἐνθάδε idem fere esse ac διατρίβειν. Obstat vero Homericus usus isti artificio, vid. Il. 2, 343. 13, 779. 18, 268. 19, 149. alibi.

V. 638. In triplicem scribendi varietatem, ab antiquis propagatam, incidimus. Quarum unam, a Nicia et eius sectatoribus traditam, pronomen τις annexum repudiat. Nam si Hercules solus virtute talis fuisset, non apparet, qui aliis, Iovis stirpe prognatis, imbecillitas corporis animique infirmitas obiici possit. Altera Tyrannionis speciem quandam veri prae se fert; unde factum est, ut arriserit Heynio. Sed eadem huic adversatur causa, qua quod Herculi laudi ducitur ei fere iterum detrahitur. Neque ἀλλοῖος comparandu aptum, cf. Od. 16, 181. 19, 265., ita indefinitum ullo alio poetae loco reperiri crediderim. Tertia denique, cui et grammatici praestantiores et libri, quantum scio, omnes subscribunt, in sententiam ipsam admodum quadrare videtur. Sed parum recte

ἀλλ' ὑπ' ἐμοὶ δμηθέντα πύλας Ἀΐδαο περήσειν.
Τὸν δ' αὖ Σαρπηδών, Λυκίων ἀγός, ἀντίον ηὔδα·
Τληπόλεμ', ἤτοι κεῖνος ἀπώλεσεν Ἴλιον ἱρὴν
ἀνέρος ἀφραδίῃσιν ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
650 ὅς ῥά μιν εὖ ἔρξαντα κακῷ ἠνίπαπε μύθῳ,
οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους, ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθεν.
σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ Κῆρα μέλαιναν
ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι, ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα
εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἀΐδι κλυτοπώλῳ.
655 Ὣς φάτο Σαρπηδών· ὁ δ' ἀνέσχετο μείλινον ἔγχος
Τληπόλεμος, καὶ τῶν μὲν ἁμαρτῇ δούρατα μακρὰ
ἐκ χειρῶν ἤϊξαν· ὁ μὲν βάλεν αὐχένα μέσσον
Σαρπηδών, αἰχμὴ δὲ διαμπερὲς ἦλθ' ἀλεγεινή·
τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
660 Τληπόλεμος δ' ἄρα μηρὸν ἀριστερὸν ἔγχεϊ μακρῷ

V. 646. ὑπ' ἐμοῦ ol. volg. et Vind. ed. — V. 648. ἱρὴν Eust. 588, 24. vid. ad v. 10. — V. 651. τῶν εἵν. V. — V. 656. ὁμαρτῇ sive ὁμαρτὴ Vindd. et edd. vulg. ἁμαρτῇ W. —

veteres de eo solo, quod aliorum excitat admirationem cogitant, ell. Od. 4, 442. 11, 519. Acute vidit Pius apud Schol. B. id vix admittere particulam ἀλλὰ et proinde ipse reddit ἀλλ' ὁποῖον, quo quid poeta dictum volucrit iam non potest esse obscurum. Tlepolemus enim Sarpedonem Iovis posteris longe inferiorem ratus addit: eos talcs fuisse, qualem Herculem sui ipsius patrem exstitisse narrent. Plenum igitur esset: ἀλλὰ τοιοῦτοι, οἷον κ. τ. λ.

V. 641. Vix ac ne vix quidem praepositio abesse potest, eamque cum omnibus propemodum libris confirmat Eust. 590, 17.

V. 644. V. Vindd. Eust. 591, 30. οὐδέ τι ab omnibus merito receptum.

V. 646. Magis Homericus dativus est, qoem iidem et scholl. LV. probant.

V. 651. Nihil fere discriminis intercedit, ὧν an τῶν εἵν. elegeris. Hoc libri meliores commendant, illud Homeri usu tutum puto, cf. Il. 2, 161, 177. Od. 17, 118., nec dissidet Eust. 589, 28.

V. 656. Grammaticorum praecepta de adverbio ἁμαρτῇ sive ὁμαρτῇ hic persequi longum est. Quaesum igitur de eo et verbis cognatis ἁμαρτεῖν et ὁμαρτεῖν copiosius in Excurs. XII. huic versui subiiciendo. Wolfius medium quasi et inter utrumque interiectum sequutus ἁμαρτῇ adoptavit, quod neque Aristarchi neque alius idoneo nititur testimonio. Ille enim ἁμαρτή, utpote ex adverbio ἁμαρτήδην resectum, verum habuit; Herodianus contra ἁμαρτῇ t quo auctore reposui, vid. schol. Ven. Eust. 592, 17. et Toll. ad Apull. Lex. Hom. p. 741 sq.

βεβλήκειν· αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαιμώωσα,
ὀστέῳ ἐγχριμφθεῖσα, πατὴρ δ' ἔτι λοιγὸν ἄμυνεν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
ἐξέφερον πολέμοιο· βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρὸν
665 ἑλκόμενον· τὸ μὲν οὔ τις ἐπεφράσατ' οὐδ' ἐνόησεν
μηροῦ ἐξερύσαι δόρυ μείλινον, ὄφρ' ἐπιβαίη,
σπευδόντων· τοῖον γὰρ ἔχον πόνον ἀμφιέποντες.
Τληπόλεμον δ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
ἐξέφερον πολέμοιο· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
670 τλήμονα θυμὸν ἔχων· μαίμησε δέ οἱ φίλον ἦτορ·
μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
ἢ προτέρω Διὸς υἱὸν ἐριγδούποιο διώκοι,
ἢ ὅγε τῶν πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μόρσιμον ἦεν
675 ἴφθιμον Διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ·
τῷ ῥα κατὰ πληθὺν Λυκίων τράπε θυμὸν Ἀθήνη.
ἔνθ' ὅγε Κοίρανον εἷλεν, Ἀλάστορά τε Χρομίον τε,
Ἄλκανδρόν θ' Ἅλιόν τε, Νοήμονά τε Πρύτανίν τε·
καί νύ κ' ἔτι πλέονας Λυκίων κτάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
680 εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
δεῖμα φέρων Δαναοῖσι· χάρη δ' ἄρα οἱ προσιόντι
Σαρπηδὼν, Διὸς υἱός, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν·
Πριαμίδη, μὴ δή με ἕλωρ Δαναοῖσιν ἐάσῃς

V. 661. βεβλήκει ol. vulg., alt. Arist., vid. ad Il. 3, 388. — V. 662. δέ τι Vindd et vulg. olim. — V. 665. τό οἱ V. L. ap. schol. A. — V. 666. ἐπιβαίη V. Vind. — V. 677. Χρόμιόν τε H. et ol. vulg. — V. 695. Σελάγων V. L. ap. schol.

V. 662. Eust. 592, 11. cum libris optimis ἔτι defendit.

V. 677. Heynius, grammaticis renitentibus, Χρόμιον tuetur. Illos autem recte existimasse et librorum dissensus et magistrorum concordia ostendunt, vid. schol. Ven. Eust. 264, 36. 591, 31. Et. M. 590, 10., in quo ἥλιος fertur depravatum e nomine Ἅλιος et hic obvio et aliis memorato.

V. 695. Quod Ptolemaeus, Oroandi filius, habuisse dicitur Σελάγων, id Πελάσγων fuisse schol. L. vitiosius tradit.

V. 697. Nihil dubii est, quin ἀμπνύνθη verbum proprium sit. Etenim de iis potissimum in usu est, qui viribus collectis quasi in vitam redeunt, vid. Et. M. 85, 57. Eust. 595, 18. schol. ad Od. 3, 151.

685 κεῖσθαι, ἀλλ' ἐπάμυνον· ἔπειτά με καὶ λίποι αἰὼν
ἐν πόλει ὑμετέρῃ· ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἔγωγε
νοστήσας οἴκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
εὐφρανέειν ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
690 ἀλλὰ παρήϊξεν λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
ὤσαιτ' Ἀργείους, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
οἳ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
εἶσαν ὑπ' αἰγιόχοιο Διὸς περικαλλέϊ φηγῷ·
ἐκ δ' ἄρα οἱ μηροῦ δόρυ μείλινον ὦσε θύραζε
695 ἴφθιμος Πελάγων, ὅς οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος.
τὸν δ' ἔλιπε ψυχή, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς·
αὖτις δ' ἀμπνύνθη, περὶ δὲ πνοιὴ Βορέαο
ζώγρει ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπ' Ἄρηϊ καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
700 οὔτε ποτὲ προτρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
οὔτε ποτ' ἀντεφέροντο μάχῃ, ἀλλ' αἰὲν ὀπίσσω
χάζονθ', ὡς ἐπύθοντο μετὰ Τρώεσσιν Ἄρηα.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξεναρίξαν
Ἕκτωρ τε, Πριάμοιο παΐς, καὶ χάλκεος Ἄρης;
705 Ἀντίθεον Τεύθραντ', ἐπὶ δὲ πλήξιππον Ὀρέστην,
Τρῆχόν τ' αἰχμητὴν Αἰτώλιον, Οἰνόμαόν τε,
Οἰνοπίδην θ' Ἕλενον, καὶ Ὀρέσβιον αἰολομίτρην,
ὅς ῥ' ἐν Ὕλῃ ναίεσκε, μέγα πλούτοιο μεμηλώς,

A. — V. 697. ἐμπνύνθη V. L. ap. eund. — V. 700. προτρόποντο et ἀπὸ V. ed. — V. 702. ἀντ' ἐφ. V. — V. 703. ἐξεναρίξεν W. et vulg. — V. 708. Ὕδῃ Z. —

V. 700. Schol. A. μελ. ἀπὸ νηῶν sensu eassum prudenter iudicat. Neque fuga irruisse in naves Achivos, neque ulterius in Troianos processisse, sed pedetentim ad naves se recepisse poeta affirmat, vid. Eust. 595, 37. Eadem Aristarchi fuit opinio.

V. 703. Versu bis repetito 11, 299. 16, 692. aptus est singularis, quem libri vulgares et Eust. 596, 5. approbant. At unus Aristarchus, millium instar, ei, quod post Heynium recepi, facit fidem apud scholl. Ven., et accedit praeterea Ven. Vindd. aliorumque praesidium.

V. 708. Mensurae gratia Zenodotus nomen erat mutaturus: ei obluquuntur schol. Ven. et Eust. 597, 8., Hyden Lydiae oppidulum esse una cum Strabone testati, vid. ad 2, 500 et 865.

λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισίδι· πὰρ δέ οἱ ἄλλοι
710 ναῖον Βοιωτοὶ μάλα πίονα δῆμον ἔχοντες.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνη,
715 ἦ ῥ' ἄλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάῳ
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
εἰ οὕτω μαίνεσθαι ἐάσομεν οὖλον Ἄρηα.
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
720 ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔγτυεν ἵππους
Ἥρη, πρέσβα θεά, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο·
Ἥβη δ' ἀμφ' ὀχέεσσι θοῶς βάλε καμπύλα κύκλα,
χάλκεα, ὀκτάκνημα, σιδηρέῳ ἄξονι ἀμφίς.
τῶν ἤτοι χρυσέη ἴτυς ἄφθιτος, αὐτὰρ ὕπερθεν
725 χάλκε' ἐπίσσωτρα, προσαρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι·
πλῆμναι δ' ἀργύρου εἰσὶ περίδρομοι ἀμφοτέρωθεν·
δίφρος δὲ χρυσέοισι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμᾶσιν

V. 709. Κηφισίδι V. Vindd. all. cf. ad 2, 523. — V. 716. Ἴλιόν τ' ἐκπ. Ald. 2. — V. 720. ἔγτυνον Vind. quintus. — V. 722. ὀχέεσφι V. Vindd. all. — V. 725. ὀπίσσωτρα V. L. ap. schol. A. — V. 727. χρυσέοις καὶ Et. M. 273, 30. — V. 728. δέδε-

V. 716. Importune adhaerere Aldinae sec. et aliis, quae illam sequuntur, particulam argumento sunt alia exempla, vid. Il. 2, 113, 288. 9, 20.

V. 720. Poetarum usu docemur ἐντύω, quo epici potissimum delectantur, creticum, ἐντύνω vero molossum facere. Itaque ἔντυνε male defendendum putarunt eo, quod aoristum sec. esse dicerent, vid. libell. meum de pros. Gr. §. 52, 5. b.

V. 722. Librarii errore ὀχέεσφιν in Venet. et alios libros immigrasse Il. 18, 231. declarat. Nam ibi, nullo propemodum refragante, legitur ὀχέεσσι.

V. 727 sq. Etymol. magn. discrepantiae nihil nos movere possunt. Prior enim aperte falsa est; posterioris loco certe ἐνδέδεται, quod tolerabile putaverim, erat exspectandum.

V. 739. Alii loci, veluti 11, 36. 15, 153. olim vulgato ansam dedisse videntur. Quo depulso librorum optimorum et editionum priscarum lectionem revocarunt Heynius et Wolf. Eam vero Venet. cum aliis tenet, neque grammatici ignorant, vid. Eust. 600, 25. Praeterito recte utitur hic poeta propterea, quod ita esse narrat, et Minervam aegide instructam ad bellum prodire communis huius aevi est opinio. Utitur his versibus schol. ad Od.

ἐντέταται· δοιαὶ δὲ περίδρομοι ἄντυγές εἰσιν.
τοῦ δ' ἐξ ἀργύρεος ῥυμὸς πέλεν· αὐτὰρ ἐπ' ἄκρῳ
730 δῆσε χρύσειον καλὸν ζυγόν, ἐν δὲ λέπαδνα
κάλ' ἔβαλε, χρύσεί'· ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν Ἥρη
ἵππους ὠκύποδας μεμαυῖ' ἔριδος καὶ ἀϋτῆς.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει,
735 ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν·
ἣ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο
τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
δεινήν, ἣν πέρι μὲν πάντη φόβος ἐστεφάνωται·
740 ἐν δ' Ἔρις, ἐν δ' Ἀλκή, ἐν δὲ κρυόεσσα Ἰωκή·
ἐν δέ τε Γοργείη κεφαλή, δεινοῖο πελώρου,
δεινή τε σμερδνή τε, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον,
χρυσείην, ἑκατὸν πολίων πρυλέεσσ' ἀραρυῖαν.
745 ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσετο· λάζετο δ' ἔγχος
βριθύ, μέγα, στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν

ται Id. ib. — V. 738. ἀσπίδα e glossa in marg. paucorum librur. — V. 739. ἐστεφάνωτο Viudd. et ol. vulgu. — V. 744. πόλεων H. et ol. vulgo. — V. 745. βήσατο Vind. quint. — V. 746 δάμνησι Ar. —

11, 634., qui priora memoriter recitando admisit λάβε δ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν. Quud aliis quidem convenit locis, ut 15, 229., nec vero nostro. Nisi ex nota et obvia verborum βαλεῖν et λαβεῖν confusione illum errorem prupagatum iudicaveris, de qua multi dixerunt, ut Schrader. ad Mus. 76. Seidler. ad Eurip. Iphig. Taur. 318. all.

V. 744. Quo quidem modo factum sit, ut plurimis libris πολέων inferretur, ex Eustathio puterit intelligi, quippe qui πολλῶν reddat 600, 32. Patet igitur πολέων et πολίων olim hic in disceptatiunem venisse. At iam veteres non de multis militum millibus verba accipiunt, sed de exercitu e centum urbibus collecto. Nulla igitur profecto superest causa, qua epicorum proprium πολίων, a Venetu oblatum, fastidiose spernamus.

V. 745. Iam supra ad Il. 1, 428. antiquius βήσετο Homeri esse cognovimus. Id h. l. non modo libri omnes habent, sed affertur etiam a schol. ad Eurip. Hippol. 1123.

V. 746. Aristarchus de more suo δάμνησι ι adscripto voluit; Sidonius id missum fecit, a praesenti δάμνημι, cuius exemplum infra v. 893. offertur, repetens originem. Ea grammaticorum dissensio ad libros dimanavit, e quibus Ven. cum Aristarcho sentit,

ἡρώων, τοῖσίντε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους·
αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι,
750 τῇς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς Οὔλυμπός τε
ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.
τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους·
εὗρον δὲ Κρονίωνα θεῶν ἄτερ ἥμενον ἄλλων
ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
755 ἔνθ' ἵππους στήσασα θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ζῆν' ὕπατον Κρονίδην ἐξείρετο καὶ προσέειπεν·
Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ Ἄρει τάδε καρτερὰ ἔργα,
ὁσσάτιόν τε καὶ οἷον ἀπώλεσε λαὸν Ἀχαιῶν
μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον; ἐμοὶ δ' ἄχος· οἱ δὲ ἕκηλοι
760 τέρπονται Κύπρις τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
ἄφρονα τοῦτον ἀνέντες, ὃς οὔ τινα οἶδε θέμιστα.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, αἴ κεν Ἄρηα
λυγρῶς πεπληγυῖα μάχης ἐξ ἀποδίωμαι;

V. 748. ἐπεμαίνετο ἵππ. Eust. 604, 12. — V. 756. ἐξήρετο Ald. 2. Steph. et editt. vulg. — V. 757. Ἄρῃ V. — Ib. et 872. ἔργ' ἀίδηλα V. L. ap. schol. ALV. et Apoll. in Lex. Hom. p. 65. — V. 758. ὅς τοῖον τ. κ. Vind. ed. — V. 763. ἐξαποδίωμαι Vindd. et ol. vulgo. — V. 764. τὴν δ' αὖτε προσέειπε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε V. L. ap. schol. A. τὴν δ' ἠμείβετ'

Vindd. sequuntur Sidonium. Cui quum et Eust. 603, 45. cum Et. M. 247, 11. adstipuletur, et subiunctivus a poetae mente alienus videatur, obtemperandum putavi. Aliter statuere possis de Il. 21, 409., ubi Eustath., etsi 8, 390. Od. 1, 100. nihil mutat, subiunctivum aptiorem habuit, vid. p. 1243, 49.

V. 756. Dialectorum varietas augmenti peperit inconstantiam, quae huic verbo tum apud Homerum tum apud alios scriptores evenit. In Ionica autem forma libri meliores consentientes fere videmus.

V. 757. De multiplici nominis Ἄρης diversitate multiplex et ambigua virorum doctorum fuit disputatio, iam a veteribus, ut Herodiano, mota, cf. Eust. 578, 1 sqq. Phavor. 274, 21., necdum a recentioribus ad finem perducta. Id quod ex iis, quae Thiersch. in Gr. §. 46, 1. et Buttm. in Gr. ampl. §. 58. p. 227. disserunt, licet coniicere. Hic vero, dum uno Iliados loco 21, 112 Ἄρῃ testium multitudine ac gravitate stabiliri dicit, Venetum offerre idem nostro loco parum memor fuit. Quibus sponsoribus ai quis fretus illud poetae reddendum esse censeret, ne calidius quam prudentius faceret, vereor. Primum rem incertam et dubiam libri inter se discordes vix possunt dirimere. Neque altero loco Ἄρῃ ad unum omnes tuentur, siquidem Vind. quintus, quem mc-

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
765 ἄγρει μάν οἱ ἔπορσον Ἀθηναίην ἀγελείην,
ἥ τε μάλιστ' εἴωθε κακῆς ὀδύνῃσι πελάζειν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
μάστιξεν δ' ἵππους· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
770 ὅσσον δ' ἠεροειδὲς ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν
ἥμενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσων ἐπὶ οἶνοπα πόντον,
τόσσον ἐπιθρώσκουσι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι.
ἀλλ' ὅτε δὴ Τροίην ἷξον ποταμώ τε ῥέοντε,
ἔνθα ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος,
775 ἔνθ' ἵππους ἔστησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
λύσασ' ἐξ ὀχέων· περὶ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευεν·
τοῖσιν δ' ἀμβροσίην Σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθαι.
Αἳ δὲ βάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι,
ἀνδράσιν Ἀργείοισιν ἀλεξέμεναι μεμαυῖαι.
780 ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι πλεῖστοι καὶ ἄριστοι

ἔπειτα π. ἁ. τ. θ. τε Vind. quint. — V. 765. ἄγρ. νῦν μοι Apoll. in Lex. Hom. p. 23. — V. 772. ὑψαυχέες un. Vind. et gramm. quidd. — V. 774. ἔχι V., cf. ad 1, 607. — V. 777. τῆσι δ' ἀμβρ. Ald. 2. et editt. priorr. — V. 778. τὼ δὲ βάτην sch. Sophocl. ad OC. 1690. —

lioribus adnumerandum esse aliquoties dixi, pro altero stat. Deinde ab assensu me prohibet non tam Homeri sermo, perraro enim Ἄρεϊ et Ἄρει poeta profert, quam epicorum reliquorum consuetudo. Qui etsi passim Ἀρῆϊ et Ἄρει nobis praebent, nullo tamen unquam testimonio Ἄρῃ comprobant. Itaque a vulgari non discessi, vid. Bekker. l. l. p. 133.

Aristarchi iudicio hic et infra 872. ἔργ' ἀδήλα, quod alii tenuerunt, proscriptum scimus. Utrumque per se ferendum esse patet. Buttmannus vero, qui in Lexil. I, 247 sq. hoc certe loco illud melius esse existimat, in eo lapsus est, quod altero loco ullam esse discrepantiam negat.

V. 763. Praeter alios, quos Heynius laudat, Ven. ipse particulam a verbo separat: ei vero tenor accedat oportet. Eust. utrumque novit.

V. 772. Alteri originem dedisse glossam explicandi causa subiectam schol. B., Eust. 606, 18., Et. M. 785, 50. et alii demonstrant.

V. 778. Quanquam uno advertere debet scholiastarum ad Soph. El. 979. et Eurip. Alcest. 924. consensus, masculinum hisce tribuens, nihil tamen novare sum ausus. Intercedunt enim et libri, in quibus nullam dissimilitudinem notatam vidi, et schol. ad Od. 5, 337.

ἕστασαν, ἀμφὶ βίην Διομήδεος ἱπποδάμοιο
εἰλόμενοι, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν
ἢ συσὶ κάπροισιν, τῶντε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν·
ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
785 Στέντορι εἰσαμένη μεγαλήτορι, χαλκεοφώνῳ,
ὃς τόσον αὐδήσασχ', ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα·
Αἰδώς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί·
ὄφρα μὲν ἐς πόλεμον πωλέσκετο δῖος Ἀχιλλεύς,
οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
790 οἴχνεσκον· κείνου γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος·
νῦν δὲ ἑκὰς πόλιος κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχονται.
Ὣς εἰποῦσ' ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Τυδείδῃ δ' ἐπόρουσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
εὗρε δὲ τόνγε ἄνακτα παρ' ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
795 ἕλκος ἀναψύχοντα, τό μιν βάλε Πάνδαρος ἰῷ.
ἱδρὼς γάρ μιν ἔτειρεν ὑπὸ πλατέος τελαμῶνος

V. 781. ἕστασαν H. et ol. vulg. — V. 787. κάκ' ἐλεγχέες Ar. — Ib. εἶδος ἄριστοι V. L. ap. schol. A. — V. 791. νῦν δ' ἕκαθεν π. Vind. ed. et ol. vulgo, νῦν ἑκὰς edd. antiquiss. — V. 797. τρίβετο duo Vindd. et pauc. all. — V. 798. ἀπεμόργνυ Vindd. Eust.

V. 791. Optimorum auctoritate νῦν δὲ ἑκὰς π. hodie legimus. Ita quidem fertur in Ven., Vindd. tribus et aliis, add. Eust. 608, 11.

V. 797. Vulgarium exemplarium fuisse τρίβετο, Aristarchi autem τείρετο, schol. A. testatur, neque Eust. 608, 33. eam διττογραφίαν ignorat. At prius antiqui iam proscripsisse videntur, unde vestigium eius paucissimis in libris apparet.

V. 798. Nullum huic verbo illigari posse augmentum nemo non intelligit: sapienter igitur ἀπομόργνυ, a Ven. servatum, restituerunt. Alia a schol. A. mota quaestio varietatem scribendi obtinuisse non probat. Disceptat enim utrum ἰσχῶν, cuius praeteritum sit ἴσχηκα, an ἴσχων sit verum; sed hanc controversiam eo componit, quod Homerus barytonum solum cognitum habuerit, et eius exempla quaedam expromit. Quae facile augeri possunt aliis, ut Od. 11, 82., cf. Dissertat. de vi et usu praepos. ἀνὰ et κατὰ apud Homerum p. 6.

V. 800. Neque Apollonius neque alius quisquam pronomini tenorem voluit sublatum. Itaque minus recte de illo contrarium narrat Heynius, vid. eiusdem grammatici libellum de pronomine p. 304. C. Quocum alii fere congruunt, ut Et. M. 621, 45. et Orion. 119, 24. Solus Euripidis schol. ad Orest. 383. et libri peiores, sicut Vindd., inclinant pronomen.

V. 808. E pluribus libris, inter quos Ven. et tres Vindd. sunt, reducendam fuisse tertiam personam, ad Tydeum referen-

ἀσπίδος εὐκύκλου· τῷ τείρετο, κάμνε δὲ χεῖρα·
ἂν δ' ἴσχων τελαμῶνα κελαινεφὲς αἷμ' ἀπομόργνυ.
ἱππείου δὲ θεὰ ζυγοῦ ἥψατο, φώνησέν τε·
800 Ἦ ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς·
Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής.
καί ῥ' ὅτε πέρ μιν ἐγὼ πολεμίζειν οὐκ εἴασκον,
οὐδ' ἐκπαιφάσσειν, ὅτε τ' ἤλυθε νόσφιν Ἀχαιῶν
ἄγγελος ἐς Θήβας πολέας μετὰ Καδμείωνας·
805 δαίνυσθαί μιν ἄνωγον ἐνὶ μεγάροισιν ἔκηλον·
αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἔχων ὃν καρτερόν, ὡς τὸ πάρος περ,
κούρους Καδμείων προκαλίζετο, πάντα δ' ἐνίκα.
[ῥηϊδίως· τοίη οἱ ἐγὼν ἐπιτάρροθος ἦα.]
σοὶ δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παρά θ' ἵσταμαι ἠδὲ φυλάσσω,
810 καί σε προφρονέως κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι.
ἀλλά σευ ἢ κάματος πολυάϊξ γυῖα δέδυκεν,
ἢ νύ σέ που δέος ἴσχει ἀκήριον· οὐ σύγ' ἔπειτα

608, 36. et ol. vulgo. — V. 800. ὀλίγον οἱ Apoll. de constr. II, 19. p. 143. — V. 806. τοπάρος περ W. — V. 808. τοίη τοι Eust. 609, 23. Ald. 2. et ol. vulgo. — V. 809. σοὶ δή τοι Ald. 2. et ol. vulgo. — V. 812 et 817. ἔχει Vind. ed. —

dam, dudum perspectum est. Totum autem versum istum, tanquam a Zenodoto male insertum, ab Aristarcho vero deiectum, veteres notant. Dicunt igitur primum eum adversari deae ipsius verbis, quippe quae Tydeum cum Thebanis pugnare vetuerit, neque cum sequentibus satis concinere, quibus Minerva Diomedis ignaviam cum egregia patris virtute comparet. Illum enim, quanquam interdictum erat, insito animi corporisque robore omnes Cadmeae urbis principes ad certamen ineundum provocatos superasse, filium vero divino suo praesidio adiutum torpere et languescere. Inde coniecturam capi posse eum ex alio loco, cui aptior esset, temere hic intrusum esse. Itaque adiicit schol. A. ex editione Bekkeri haecce: κατήχθη δὲ οὐ δεόντως ἐκ τοῦ Ἀγαμέμνονος (Ἀθηνᾶς!) λόγου. Nescio autem, quo mentis errore impulsus editor de suo adiecerit Minervae nomen. Nam interpretem ad ea, quae Graecorum imperatori in Il. 4, 390. tribuuntur, respicientem scripsisse Ἀγαμέμνονος et Heynius scite intellexit et poeta docet. Quare coniecturam infaustis avibus illatam facessere iubeamus. De re vero ipsa nos veterum iudicio subscribere pluribus persequi nihil attinet.

V. 809. Hoc quoque loco libri praestantiores et Eust. 609, 24. σοὶ δ' ἤτοι vindicant Homero, cf. Herm. ad hymn. in Ven. 226.

V. 812. Meliores codices pariter atque Apollon. de pron. p. 309. B. fidem faciunt verbo ἴσχει. Tzetza in exeg. Il. 9, 1. ex imitatione Homericorum, in suum usum translatorum, ἴσχεν edidit.

Τυδέος ἔκγονός ἐσσι, δαΐφρονος Οἰνείδαο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
815 γιγνώσκω σε, θεά, θύγατερ Διὸς αἰγιόχοιο·
τῷ τοι προφρονέως ἐρέω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω.
οὔτε τί με δέος ἴσχει ἀκήριον, οὔτε τις ὄκνος·
ἀλλ' ἔτι σέων μέμνημαι ἐφετμέων, ἃς ἐπέτειλας.
οὔ μ' εἴας μακάρεσσι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
820 τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήνγ' ὀυτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
τοὔνεκα νῦν αὐτός τ' ἀναχάζομαι, ἠδὲ καὶ ἄλλους
Ἀργείους ἐκέλευσα ἀλήμεναι ἐνθάδε πάντας·
γιγνώσκω γὰρ Ἄρηα μάχην ἀνὰ κοιρανέοντα.
825 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
μήτε σύγ' Ἄρηα τόγε δείδιθι, μήτε τιν' ἄλλον
ἀθανάτων· τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάῤῥοθός εἰμι.

V. 813. ἔγγονος Eust. 611, 9. — V. 814. τὸν δ' αὖτε προσέειπε VL. ap. schol. A. — V. 818. σῶν vulgo. — V. 824. μάχ. ἀναχοιρ. Vindd. et editt. vulg., μ. ἄνα κοιρ. grammaticorum pars. — V. 827. Ἄρηα τόνδε δείδιθι ol. vulg. Ἄρ. τὸν δείδ. H. ex Harl. — V. 828. τοίῃ per errorem H. — V. 833. μαχήσασθαι

V. 813. Ut diversum et Homero ignotum ἔγγονος reiiciunt tum scholl. tum Eust. l. l. Volunt enim ἔκγονον filium, ἔγγονον nepotem significare. Iis assentitur Apollon. de constr. 1, 2. p. 5. Vix autem dici potest, quoties utrumque nomen ab imperitis librariis confundatur.

V. 814. Si quod schol. A. perscriptum testatur in nonnullis exstitit, versus finis haud dubie erat: βοὴν ἀγαθὸς Δ.

V. 818. Aristarchi σέων, nomine generis feminei subsequente, reducendum erat. Eius rei memoriam, vetustate paene obliteratae, nuper resuscitavit I. H. Vossius ad h. Hom. in Cer. v. 363. Quare si sponsores idonei annuerint, ut h. l. grammaticorum princeps, Ionum rationem tenendam putaverim; sin minus, ab infinita mutandi libidine manum cohibere praestabit.

V. 824. Tenoris anastropha etsi rei naturae congrua videri potest, ei tamen obstat Aristarchus, quippe qui ἀνὰ praepositionem, ne cum adverbio ἄνα i. e. ἀνάστηθι et vocativo ἄνα (ἄναξ) permisceretur, inclinationis expertem dixerit, vid. ad 4, 230.

V. 827. Corruptelam, qua hic versus inquinabatur, vario modo tollendam putarunt. Vind. ed. habet: μήτε σύγ' Ἄρεα τόνδε τι δείδ., e quo leviter mutando efficias μ. σ. Ἄρ. τόνδ' ἔτι δ. Alterum, in quo Wolfius substitit, Ven. et Vind. quint., suo quisque genere optimus, praebent. Quae quum versui simillimo 14, 342. congruant, nulli obnoxia sunt dubitationi; praesertim si reputa-

ἀλλ' ἄγ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους·
830 τύψον δὲ σχεδίην, μηδ' ἄζεο θοῦρον Ἄρηα
τοῦτον μαινόμενον, τυκτὸν κακόν, ἀλλοπρόσαλλον·
ὃς πρώην μὲν ἐμοί τε καὶ Ἥρῃ στεῦτ' ἀγορεύων
Τρωσὶ μαχήσεσθαι, ἀτὰρ Ἀργείοισιν ἀρήξειν·
νῦν δὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλεῖ, τῶν δὲ λέλασται.
835 Ὣς φαμένη Σθένελον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
χειρὶ πάλιν ἐρύσασ'· ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ἀπόρουσεν.
ἣ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε παραὶ Διομήδεα δῖον
ἐμμεμαυῖα θεά· μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄξων
βριθοσύνῃ· δεινὴν γὰρ ἄγεν θεόν, ἄνδρα δ' ἄριστον.
840 λάζετο δὲ μάστιγα καὶ ἡνία Παλλὰς Ἀθήνη·
αὐτίκ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους.
ἤτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον ἐξενάριζεν,
Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστον, Ὀχησίου ἀγλαὸν υἱόν·
τὸν μὲν Ἄρης ἐνάριζε μιαιφόνος· αὐτὰρ Ἀθήνη

Ald. 2. e. all. falso. — V. 834. λέλησται Vind. ed. — V. 838. πήδινος ἄξων V. L. ap. Eust. 613, 9. — V. 839. ἄνδρα τ' ἄρ. vulg. — V. 842. ἐξεράριξεν Vind. Ald. 2. H. et ol. vulg. — V. 844. ἐνάριξε Vind. un. et H. —

veris Eust. 611, 29., quanquam τόγε apud eum soleat edi, idem voluisse.

V. 834. Ut alibi λελασμένος Homeri est, ita λέλασται tuentur Ven. et duo Vind. V. et XLIX. Priorem versus partem male abiecta copula δὲ schol. ad Eur. Phoen. 1408. affert.

V. 838. Apud antiquiores πήδινος ἄξων hic lectum esse narrant Eust., Et. M. 669, 40. et Hesych. II, 954., πῆδον arborem quandam fuisse testati. Horum vestigia insistit Phavor. 1502, 11, 20. At libris silentibus et Apollonio in Lex. Hom. p. 685. nihil memorante, illud grammatici alicuius inventum fuisse coniecerim.

V. 839. Vulgato quanquam Ven., Eust. 613, 1. et all. adsunt testes, Aristarcheum tamen a Vind. quint. comprobatum recipiendum esse duxi.

V. 842 et 844. Codd. dissensus, quorum alii, ut Ven. bis, utuntur aoristo, alii et quidem numero plures, velut Vind. XLIX, primum aoristo, deinde imperfecto, transiit ad edita. Quae qui curaruut triplici modo ex hisce angustiis emergere studuerunt. Nam alii, ut omnes fere antiquiores, temporis inconstantiam, quam plurimis libris firmatam viderant, aequo tulerunt animo; alii, veluti Heyn. et olim Wolf., bis scripserunt aoristum; alii denique, ut Wolf. nuperrime fecit, imperfectum priori etiam concesserunt versui. Ilos recte et prudenter egisse crediderim, quum et libri quidam accedant et schol. A. e sequentibus commode defendat illud

845 δῦν' Ἄϊδος κυνέην, μή μιν ἴδοι ὄβριμος Ἄρης.
Ὡς δὲ ἴδε βροτολοιγὸς Ἄρης Διομήδεα δῖον,
ἤτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον αὐτόθ' ἔασεν
κεῖσθαι, ὅθι πρῶτον κτείνων ἐξαίνυτο θυμόν·
αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰθὺς Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
850 οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
πρόσθεν Ἄρης ὠρέξαθ' ὑπὲρ ζυγὸν ἠνία θ' ἵππων
ἔγχεϊ χαλκείῳ, μεμαὼς ἀπὸ θυμὸν ἑλέσθαι·
καὶ τόγε χειρὶ λαβοῦσα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
ὦσεν ὑπὲκ δίφροιο ἐτώσιον ἀϊχθῆναι.

V. 852. θ. ὀλέσσαι ol. vulgo. — V. 854. ὑπὲρ V. ὑπ' ἐκ δ. vulgo. — V. 857. στελλέσκετο V. | L. ap. schol. A. μίτρην vulg. et Herud. — V. 860. ἐννεάχειλοι

tempus. Ceterum versuum ordinem in quibusdam fuisse turbatum schol. A. prodit, dicens vers. 842. tribus sequentibus a nonnullis subiici, neque diffitetur unus Vind. v. 846. nostro praemittens. At res nihili est pendenda, versus enim 842 et 847. simillimi in fraudem aliquam librarios, ut fieri solet, induxerunt.

V. 852. Cum Veneto et aliis paucis nuper dederunt θ. ἑλέσθαι. Qua de re plane et prudenter disserit Wolf. in praef. edit. nov. p. LVII. Nam de eo, qui alium quendam interficit, non ita dici posse minus circumspecte iudicat Heynius. Antiquam autem fuisse discrepantiam monet schol. A. hisce: γράφεται ὀλέσσαι.

V. 854. Omnes libri et grammatici in vulgatu consentiunt. Quid vero illud significet aut significare possit, nemo satis exponit. Hac de re ut vere iudicare possimus, quomodo singula gesta sint, primum erit videndum. Minerva, Diomedi amica, in eius currum ascendit, et equos Martem petituros impellit. Ille Tydidae curru conspecto Periphanta modo interfectum, cui exuvias erat detracturus, remittit et ferocius in Diomedem progreditur. Ad quem postquam perveneral, hastam protendit v. 851. supra equorum iugum, Argivorum ducem traiecturus. Sed eum ictum Minerva hasta arrepta vanum irritumque reddit, et illam trudit ὑπ' ἐκ δίφροιο ἐτώσιον ἀϊχθῆναι, i. e. ab inferiore parte hastam frustra emissam e curru iecit. At quomodo dea currui insistens id facere potuerit, nemo perspiciet. Accedit, quod ὠθεῖν eius proprium est, quod ex imo locu propellitur in sublime, vid. Eust. 510, 30. 702, 15, 39. Quare ὑπωθεῖν hoc ex versu lexicis insertum neque sermoni Graeco neque rei naturae accommodatum esse suspicor. Omnem vero difficultatem removeri speraverim, si cum Venet. ὑπὲρ δίφροιο refinxeris. Quo facto Minerva dei hastam manu prehensam ita impulisse dicetur, ut currum frustra transvolaret, vid. similia exempla 14, 412. 20, 279. 21, 69, 167. Nihilominus omnia reputanti non a vero specie abhorrere videtur ὑπὲκ cum sequentibus verbis δ. ἐτ. ἀϊχθῆναι coniungere. Qua de causa, leni

855 δεύτερος αὖθ' ὡρμᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
ἔγχεϊ χαλκείῳ· ἐπέρεισε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
νείατον ἐς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μίτρῃ·
τῇ ῥά μιν οὖτα τυχών, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψεν·
ἐκ δὲ δόρυ σπάσεν αὖτις. ὃ δ' ἔβραχε χάλκεος Ἄρης,
860 ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον ἢ δεκάχιλοι
ἀνέρες ἐν πολέμῳ ἔριδα ξυνάγοντες Ἄρηος.
τοὺς δ' ἄρ' ὕπο τρόμος εἷλεν Ἀχαιούς τε Τρῶάς τε
δείσαντας· τόσσον ἔβραχ' Ἄρης ἄτος πολέμοιο.
Οἴη δ' ἐκ νεφέων ἐρεβεννὴ φαίνεται ἀὴρ

et δεκάχειλοι V. L. ap. Eust. 614, 44. — V. 862. ὑπὸ vulg. | — V. 863. τόσσον vitiose Steph. et pauc. libr. —

admissa mutatione, vulgatum teneo, etsi non intercedam, si quis Venet. sequi maluerit.

V. 857. Herodiano duce melius habet schol. B. μίτρην, idque quum in libris tum apud Eust. 615, 8. reperitur. Heynio idem doctius videtur. At si Aristarchum sequi placuerit, hic et 14, 181. dativum, eius iudicio probatum, reducamus necesse erit, isque, si contuleris 10, 77 sq., aptior habebitur. Nam in Il. 23, 130., quo Heynius utitur, alia eaque diversa obtinet ratio. Utrumque vero per se recte dici apparet, nam ζώννυσθαι μίτρῃ est mitra cingi et ζώννυσθαι μίτρην mitram sibi induere sive subnectere.

V. 860. Si cum aliis elegeris ἐννεάχειλοι et δεκάχειλοι, poetae vim et ornatum auferri prudenter iudicat Eustathius. Nam quum Steuturem clamando alios quinquaginta vincere poeta v. 785. dixisset, Mars, novem decemve militibus vociferando superior, inferior etiam esset stentore mortali. At eam Aristarchi fuisse emendationem ab Eustathio non video traditum, quanquam episcopus docet Aristarchum aut morum praecepta aut philosophiae decreta, fabularum tegumentis involuta, apud poetam reperiri negasse. Quo vero modo Heynius in eum inciderit errorem, audire operae est pretium. Eust. l. l. haec refert: Ἀρίσταρχος μέντοι μηδέν τι, ὡς προειρέθη, ἀλληγορεῖν ἀξιῶν, οὐ μόνον ὑπερβολικόν τι λέγει, ἀλλὰ καὶ σοφίας μεγάλης αφαιρεῖται τὸν ποιητήν. Iis autem nihil aliud affirmare videtur, nisi Aristarchum allegorica, quam vocant, interpretatione repudiata, non modo aliquid fide minus dignum dicere, sed etiam doctrinam mentisque acumen poetae detrahere. Heynius igitur arbitratus haec eo pertinere, quod Aristarchus omnia, quae rerum humanarum modum naturaeque veritatem superent et excedant, a poeta aliena duxerit, ἐννεάχειλοι Aristarchi putavit inventum. Iam detecto erroris fonte, pluribus de eo exponere nihil attinet.

V. 862. Schol. A. praecipit: βαρυτονητέον τὴν ὑπό. παρέλκεται γάρ. Quod non sine causa monitum est, quum minus recte iungas ὑφεῖλεν τρόμος Ἀχ. τ. Τρ. τ. et praepositio adverbii vice fungatur, cf. Buttmann. in Gr. ampl. §. 117, 3. ann. 6.

865 καύματος ἐξ ἀνέμοιο δυςαέος ὀρνυμένοιο·
τοῖος Τυδείδῃ Διομήδεϊ χάλκεος Ἄρης
φαίνεθ' ὁμοῦ νεφέεσσιν ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
καρπαλίμως δ' ἵκανε θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον·
πὰρ δὲ Διὶ Κρονίωνι καθέζετο θυμὸν ἀχεύων,
870 δεῖξεν δ' ἄμβροτον αἷμα καταῤῥέον ἐξ ὠτειλῆς,
καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ ὁρῶν τάδε καρτερὰ ἔργα;
αἰεί τοι ῥίγιστα θεοὶ τετληότες εἰμὲν
ἀλλήλων ἰότητι, χάριν δ' ἄνδρεσσι φέροντες.
875 σοὶ πάντες μαχόμεσθα· σὺ γὰρ τέκες ἄφρονα κούρην,
οὐλομένην, ἥτ' αἰὲν ἀήσυλα ἔργα μέμηλεν.
ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
σοί τ' ἐπιπείθονται, καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος·
ταύτην δ' οὔτ' ἔπεϊ προτιβάλλεαι, οὔτε τι ἔργῳ,
880 ἀλλ' ἀνιεῖς, ἐπεὶ αὐτὸς ἐγείναο παῖδ' ἀΐδηλον·
ἣ νῦν Τυδέος υἱόν, ὑπέρθυμον Διομήδεα,
μαργαίνειν ἀνέηκεν ἐπ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

V. 865. ἐξ ἀνέμοιο H. — V. 874. χάριν ἄνδρ. Eust. 616, 21. et W. — V. 878. σοί τοι πείθ. Vind. ed., sed corrigunt all. — V. 880. ἀνίεις ol. vulgo, ἀνίης Apoll. in Lex. Hom. p. 125. — V. 881. ὑπερφίαλον Ar. — V. 883. πρῶτα un. Vind., vid. ad 458. — V. 885. ὑπήνεγκαν corrupt. Et. Or. 53, 5. — V. 887.

V. 865. Wolfius apte connectit καύματος ἐξ, in quo sibi assentientes habet scholl. Eust. 615, 42. et Vossium. Illi propterea ἐκ reddunt μετὰ et eum usum aliis stabiliunt exemplis. Heynius nomen καῦμα, a reliquis separatum, parum feliciter illustrat διὰ καύματος sive κατὰ κ.

V. 874. Quod in edd. antiqq. fuit, id Ven. et Vindd. agnoscunt, et schol. A. Aristarcho tribuit. Neque iduneam comminisci possumus rationem, cur Wolfius δὲ eiecerit. Particula etsi resecta nihil detrimenti numeris infert, tamen ea vim quandam addit Martis indignationi, quippe qui de eo potissimum cunqueratur, quod dii terrigenis gratificando tantas a se invicem patiantur aerumnas. Opponuntur igitur divinae aerumnae beneficiis in humanum genus collatis. Eam vero mentem deorum numine indignam habuisse veteres plura comprobant alia; vide modo Iunonis orationem, qua Vulcanum ab incendio, quo Xanthum premit, cuhibet et revocat in Il. 21, 379. His igitur permutus librorum auctoritati parui.

V. 880. Ut praesens certa nota ab imperfecto possit dignosci ἀνιεῖς cum Heynio et Wolfio dedi, cf. ad 6, 536., Nitzsch. ad Od. 4, 372. et Buttm. in Gr ampl. §. 108. annot. 4.

V. 887. Scilius ζοῖς, utpote ex syllabis oxytona et barytona conflatum, quam ζῶς scribi communis fuit veterum opinio, quam

Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ·
αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος·
885 ἀλλά μ' ὑπήνεικαν ταχέες πόδες· ἦ τέ κε δηρὸν
αὐτοῦ πήματ' ἔπασχον ἐν αἰνῇσιν νεκάδεσσιν,
ἤ κε ζὼς ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυπῆσιν.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
μή τί μοι, ἀλλοπρόσαλλε, παρεζόμενος μινύριζε·
890 ἔχθιστος δέ μοί ἐσσι θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε μάχαι τε·
μητρός τοι μένος ἐστὶν ἀάσχετον, οὐκ ἐπιεικτὸν
Ἥρης· τὴν μὲν ἐγὼ σπουδῇ δάμνημι' ἐπέεσσιν.
τῷ σ' ὀΐω κείνης τάδε πάσχειν ἐννεσίῃσιν.
895 ἀλλ' οὐ μάν σ' ἔτι δηρὸν ἀνέξομαι ἄλγε' ἔχοντα·
ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένος ἐσσί, ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ.
εἰ δέ τευ ἐξ ἄλλου γε θεῶν γένευ ὧδ' ἀΐδηλος,
καί κεν δὴ πάλαι ἦσθας ἐνέρτερος Οὐρανιώνων.
Ὣς φάτο, καὶ Παιήον' ἀνώγει ἰήσασθαι.
900 τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων

κεν ζὼς V. et omnes fere alii libri et grammatici, ut Apull. in Lex. Hom. p. 105. Et. M. 306, 52. ζῶς Ptolem. Ascal. ζωὸς Vind. ed. — V. 889. μήτι W. — V. 892. αἰὲν ἀάσχετ. Et. M. 1, 30. — V. 898. ἦσθα vulg. ἐνέρτατος Z. — V. 899. ἄνωγεν V. L. ap. Eust. 619, 21. —

Philoxeni iudicio stabiliunt schol. Ven., neque iis dissimilia ex Apione et Herodoro suis commentariis inseruit Eust. 618, 9.

V. 889. Seiungendo voculas μή τι cum Venet. et Heynio adscivi: confirmare videtur Apoll. in Lex. H. p. 87.

V. 892 Nullum eius, quod apud Et. M. exstat, alibi reperire potui vestigium. Libri certe et grammatici, ut Apullun. in Lex. H. p. 5. recedunt a vulgari. Unde grammaticum e priore versu adverbium huc retraxisse suspicari possis.

V. 898. Quod Heynius memoriae prodit in Townlei. scholion esse, e quo Aristarcho νέρτερος, Zenodoto ἐνέρτατος tribuatur, id vel falsum vel ex obvio errore ortum credo. Nam ἐνέρτερος, ut scriptum videmus, emendandum erit. Fallitur ergo Guttingens. editor, ratus Aristarchum voluisse ἦσθά γε νέρτερος propterea, quod inferi νέρτεροι potius quam ἐνέρτεροι appellentur. Sit ita; nemo tamen negabit pro numerorum commoditate νέρτεροι et ἐνέρτεροι et Graece et Homerice dici posse. Alii alias medendi vias circumspexerunt. Equidem, Veneto duce, raram quidem formam, sed veteribus Grammaticis haud ignotam ἦσθας recipiendam duxi, vid. Buttmann. Gr. ampl. §. 109. annot. 10. et Aelium Dionysium apud Eust. ad Od. 1773, 30. Comparativum autem commode et bene defendunt schol. Ven.

ἠκέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι κατάθνητός γ' ἐτέτυκτο.
ὡς δ' ὅτ' ὀπὸς γάλα λευκὸν ἐπειγόμενος συνέπηξεν,
ὑγρὸν ἐόν· μάλα δ' ὦκα περιστρέφεται κυκόωντι·
ὣς ἄρα καρπαλίμως ἰήσατο θοῦρον Ἄρηα.
905 τὸν δ' Ἥβη λοῦσεν, χαρίεντα δὲ εἵματα ἕσσεν·
πὰρ δὲ Διὶ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
Αἶ δ' αὖτις πρὸς δῶμα Διὸς μεγάλοιο νέοντο,
Ἥρη τ' Ἀργείη καὶ Ἀλαλκομενηΐς Ἀθήνη,
παύσασαι βροτολοιγὸν Ἄρην ἀνδροκτασιάων.

V. 901. γε τέτ. H. — V. 902. ἐπειγόμενον Vind. et V. L. ap. Eust. 619, 39. — V. 903. περιτρέφεται Herod. et H. — V. 909. Ἄρη' ἀνδρ. Dind. c. libr. pauc.

V. 901. A nonnullis exemplaribus afuisse narrat schol. A.; idem luculentius testatur Vind. quint., qui eo neglecto in fine praecedentis πάσσεν offert. Fuerunt haud dubie qui versum ex v. 402. hic intrusum statuerent.

V. 903. Herodianum περιτρέφεται dedisse Eust. auctor est 620, 13. Id quod et Episcopus verum existimat, et Heynius probat, Wolfio olim praeeunte. Neque desunt alia, quae huc advocare possis, grammaticorum testimonia, ut Hesych. II, 938. et Apoll. in Lex. H. p. 654., neque dissimulandum est verbum τρέφεσθαι et περιτρέφ. proprium esse de eo, quod quasi concrescit, cf. Od. 14, 477. Apoll. Rh. II, 737. Quint. Sm. X, 415. Oppian. Hal. III, 374. Ad haec denique accedit loci et comparationis natura, quae suadet, ut magis de lacte concrescente quam verso et mixto haec accipiamus. Quo factum est, ut Vossius etiam ita transtulerit versum, ut eum cum Herodiano sensisse appareat. At, utut haec sunt, περιτρέφεται elegantem potius grammatici correctionem quam veram poetae manum habuerim. Primum codices, quantum scio, omnes repugnant; deinde ne opus quidem est eiusmodi verbo, quum vers. praecedente adsit συνέπηξεν. Amat enim poeta comparationes emblematis quibusdam ad rem ipsam minus necessariis dilatare et quasi exornare. Quodsi hic quoque eum tenuisse censueris, περιστρέφεται non esse mutandum concedendum erit.

V. 909. Quum et librorum suffragio et Herodiani auctoritate et aliorum usu, vid. Batrachom. 265. Quint. Sm. I, 189., Ἄρην sartum tectumque sit, nolui cum Dindorf. vulgarem reliquere scripturam, quam veram habuisse videtur Thiersch. in Gr. §. 181, 46.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ζ.

Spe Troianorum incisa, Helenus augur Hectori suadet, ut, Ilium reversus, matronis obsecrationem pro urbis salute Minervae faciendam indicat v. 1 — 101. Hector, acie restituta, fratri gerit morem v. 102 — 118. Diomedes Argivus et Glaucus Lycius, ut pugnarent congressi, hospitii paterni recordantur, armisque mutatis foedus et amicitiam renovant v. 119 — 206. Hecuba et ceterae Troianae mulieres de Hectoris sententia Minervae delubrum adeunt, et, peplo dedicato votisque nuncupatis, ut a Tydidae impetu urbem velit protegere dea, supplices orant v. 237 — 312. Interim Hector Paridem, domi delitescentem, convenit et, ut in pugnam redeat, exhortatur v. 313 — 342. Helenae, blando alloquio diutius retinere cupienti fratris maritum, sese excusat Hector, et Andromachen coniugem suis in aedibus frustra quaerit v. 343 — 389. Uxor ad Scaeas portas Hectori cum puero Astyanacte obviam facta ultimum alloquitur coniugem v. 390 — 502. Paris armis instructus in via consequitur fratrem v. 503 — 529.

Ἕκτορος καὶ Ἀνδρομάχης ὁμιλία.

Τρώων δ' οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή·
πολλὰ δ' ἄρ' ἔνθα καὶ ἔνθ' ἴθυσε μάχη πεδίοιο,

V. 2. In Heynii observationibus, saepe ab Iliados recensione diversis, π. γὰρ ἔνθα καὶ ἔνθ. perperam fertur, neque Eustathius verbis poetae, ut facere solet, in communem sermonem translatis discrepantiam voluit notatam 621, 6. πολλὰ δὲ ἔνθα κ. ἔνθ. Aliquanto plus momenti tribuas Apollon. de constr. III, 32. p. 310. διίθυσε μ. πεδίοιο scribenti. Sed quum haec in numeros cogi non possint, corruptelam subesse intelligitur.

ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα,
μεσσηγὺς Σιμόεντος ἰδὲ Ξάνθοιο ῥοάων.
Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
Τρώων ῥῆξε φάλαγγα, φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκεν,
ἄνδρα βαλὼν ὃς ἄριστος ἐνὶ Θρῄκεσσι τέτυκτο,
υἱὸν Ἐυσσώρου, Ἀκάμαντ' ἠΰν τε μέγαν τε.
τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης,
ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
Ἄξυλον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
Τευθρανίδην, ὃς ἔναιεν ἐυκτιμένῃ ἐν Ἀρίσβῃ,
ἀφνειὸς βιότοιο, φίλος δ' ἦν ἀνθρώποισιν·
πάντας γὰρ φιλέεσκεν ὁδῷ ἔπι οἰκία ναίων.
ἀλλά οἱ οὔ τις τῶνγε τότ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον
πρόσθεν ὑπαντιάσας· ἀλλ' ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα,
αὐτὸν καὶ θεράποντα Καλήσιον, ὅς ῥα τόθ' ἵππων
ἔσκεν ὑφηνίοχος· τὼ δ' ἄμφω γαῖαν ἐδύτην.

V. 4. μεσσηγὺς ποταμοῖο Σκαμάνδρου καὶ στομαλίμνης V. L. ap. schol. A. μεσσηγὺς ποταμοῖο Σκαμάνδρου καὶ Σιμόεντος Chares ap. schol. BLV. — V. 10. μετώπῳ in duali all. ap. schol. B. — V. 11. ὅσσ' ἐκ. Ald. 2. Steph., vid. ad 4, 461. — V. 15. π. μὲν φιλ. schol. ad Od. 6, 305. — V. 16. τόνγε V. — V.

V. 4. Varietatem, ut Heynius arbitratur, ab interpolatore excogitatam tum in antiquis exemplaribus tum in Aristarchi commentariis fuisse narrat schol. Ven. Alterum vero ab Aristarcho vel emendatum vel aliunde erutum rei naturae non minus quam librorum congruit testimoniis, vid. Eust. 621, 50. Ceterum agri Troiani στομαλίμνην cummemorat Strab. XIII, 890. A., ubi vid. interprr.

V. 6. Vitiosius scriptum habes apud Drac. de metr. 126, 22. et in Bachmann. anecd. Vol. II. p. 118.

V. 10. Nihil novandum esse patet; cf. 4, 460. 13, 372, 398. 15, 650.

V. 16. Veneti οὔ τις τόνγε librarii socordiae debetur, vid. Eustath. 622, 15.

V. 19. Prudenti consilio et scholiastae et Eustath. ὑφηνίοχος committunt, nihil aliud monentes, nisi praepositionem ex abundantia quadam esse adiunctam. Veneti igitur scriba pro suo more quae conflanda erant secrevit.

V. 21. Quid Aristarchus voluerit, non satis liquet. Scholiasta enim B. τοὺς περὶ Ἀρίσταρχον Πήρεχον dedisse auctor est; Lipsiens. et Victor. aliis historicis Τήρεχον sive Τήρενον, quorum utrumque ex illius depravatione natum crediderim, tribunt. Pe-

20 Δρῆσον δ' Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλτιον ἐξενάριξεν·
βῆ δὲ μετ' Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὓς ποτε Νύμφη
νηῖς Ἀβαρβαρέη τέκ' ἀμύμονι Βουκολίωνι.
Βουκολίων δ' ἦν υἱὸς ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
πρεσβύτατος γενεῇ, σκότιον δέ ἑ γείνατο μήτηρ·
25 ποιμαίνων δ' ἐπ' ὄεσσι μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
ἣ δ' ὑποκυσαμένη διδυμάονε γείνατο παῖδε·
καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μένος καὶ φαίδιμα γυῖα
Μηκιστηϊάδης, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.
Ἀστύαλον δ' ἄρ' ἔπεφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης·
30 Πιδύτην δ' Ὀδυσεὺς Περκώσιον ἐξενάριξεν
ἔγχεϊ χαλκείῳ· Τεῦκρος δ' Ἀρετάονα δῖον.
Ἀντίλοχος δ' Ἄβληρον ἐνήρατο δουρὶ φαεινῷ
Νεστορίδης· Ἔλατον δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
ναῖε δὲ Σατνιόεντος ἐϋῤῥείταο παρ' ὄχθας
35 Πήδασον αἰπεινήν. Φύλακον δ' ἕλε Λήϊτος ἥρως
φεύγοντ'· Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἐξενάριξεν.

19. ὑφ' ἡν. V. — V. 21. Πήρεχον Ar. — V. 22. Νηῖς Ἀβ. V. Et. M. 604, 15. et editt. antiqq. — V. 24. σκ. δὲ σὲ γ. μ. schol. ad Eurip. Alc. 1001. — V. 26. ὑποκυσσαμ. vulgo. — V. 31. ἄρ' Ἐτάονα V. L. ap. schol. A. et Eust. 623, 10. — V. 34. ὃς ναῖε Σατν. Z. — Ib. ὄχθαις Strab. XIII, 903. A. — V. 35. Σχεδίον δ' ἕλ. Herod. π. μον. λέξ. 18, 5. —

dasum aliunde cognitum libri et Eustath. 622, 23. cll. 623, 14. tuentur.

V. 21 sq. Triplici modo exarare licet νύμφη νηῖς Ἀβαρβαρέη vel Νύμφη νηῖς Ἀβαρ. vel denique νύμφη Νηῖς Ἀβαρβ. Ultimum etsi omnium deterrimum esse videtur, ei tamen veteres locum cessisse libri docent, cf. Ven. et Vindd. 14, 444., Apollon. in Lex. Hom. 12., medium Wolfius et communis usus, a quo discedere nolui, adsciverunt. Sin autem veritatem solam respexeris, primum reliquis praestare fateri oportebit.

V. 26. Literam duplicem exemit verbo ὑποκυσ. Dindorfius, iubente Hermanno in opusc. II. p. 335. add. libellum nostrum de pros. Gr. §. 54, 4. d. Libri quidem sibilam plerumque geminant, at emendationi non prorsus resistunt, certe Ven. in Il. 20, 225. ὑποκυσάμεναι gravi comprobat auctoritate.

V. 34. Σαφνιόεντα, cuius mentio exstat apud Strabonem l. l. et Eustath. 623, 21., nec librorum neque Homeri interpretum testimonio nititur, sed, ut prudenter vidit Heynius, posteriorum fuit commentum. Quartum casum in versus fine codd. suffragiis comprobatum alia stabiliunt exempla, vid. Il. 3, 187. 4, 487. 12, 313. 14, 445. 18, 533. 21, 337.

V. 35. Schedii nomen Herodiano imprudenti excidisse argumento est Et. M. 325, 58.

Ἄδρηστον δ' ἄρ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
ζωὸν ἑλ'· ἵππω γάρ οἱ ἀτυζομένω πεδίοιο,
ὄζῳ ἔνι βλαφθέντε μυρικίνῳ, ἀγκύλον ἅρμα
40 ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ, αὐτὼ μὲν ἐβήτην
πρὸς πόλιν, ᾗπερ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο·
αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη
πρηνὴς ἐν κονίῃσιν ἐπὶ στόμα· πὰρ δέ οἱ ἔστη
Ἀτρείδης Μενέλαος ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος.
45 Ἄδρηστος δ' ἄρ' ἔπειτα λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων·
Ζώγρει, Ἀτρέος υἱέ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα.
πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κεῖται,
χαλκός τε χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος·
τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
50 εἴ κεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινεν.
καὶ δή μιν τάχ' ἔμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν

V. 39. ὄζῳ ἐνιβλ. ol. vulgo, ἅζ. ἐνὶ βλ. St. H. — V. 45. ἐλίσσετο Ald. 2. St. all. — V. 50. αἴ κ. Rom. St. — V. 51. ἔπειθεν V. H. et ol. vulg. — V. 53. τῷ θερ. Steph. de suo, ut videtur. — V. 54. ἀντίον ἦλθε Z. ἀντίος W. — V. 55. αὔτως

V. 39. Scholiasta Ven. quanquam ἐνὶ cum sequente μυρικ. connectendum putat, tenor tamen de Aristarchi sententia erat inclinandus. Quocum si Eustath. 623, 28. convenire existimaverimus, profecto fallimur. Ille enim, ut vulgo fertur, ὄζῳ ἐνιβλ. dedit; Aristarcheom lectore non monito Lipsienses demum adoptarunt, qui, dum in hisce et similibus minutiis veritatem sequi maluerunt, fidei et doctorum desideriis minus consulunt.

V. 45. Barnesium recte emendasse ἐλλίσσετο Vindd. praeter unum omnes et Ven. ipse infra 21, 71. demonstrant.

V. 50. Ven., Vindd., alii plures hic et 10, 381. εἴ κεν ἐμὲ ζ., a quo temere deflexit Turnebus.

V. 51. Incertum esse possit, utrum ἔπειθεν, an ὄρινεν melius esse dicamus. Illud est Veneti et aliorum, unde Heynio satisfecit. Nec vero huic idonei desunt sponsores: primum enim Vindd., uno excepto, cum aliis praestantioribus subsidio veniunt; deinde adstipulantur antiqui interpretes, ut schol. B. et Eustathius, eo usus auctore; denique Homerus ipse sibi quodammodo poscit, vid. 2, 142. 3, 395. 4, 208. 11, 804. Quae quum ita sint, ut prudenter et sincere iudicemus, mentis acie opus esse videtur. Ea autem, nisi fallor, nos impellet, ut ὄρινεν pro Homerico habeamus, cui ἔπειθεν explicandi causa sit subiectum. Si quis vero est locus, qui huic prodesse possit, afferendus erit Il. 9, 587.; nam Il. 22, 78., qua Heynius utitur, nostro dissimilior est.

V. 54. Wolfio assentiuntur Aristarchus, Eustath. 624, 11, Ald. sec. et all.

δώσειν ᾧ θεράποντι καταξέμεν· ἀλλ' Ἀγαμέμνων
ἀντίος ἦλθε θέων, καὶ ὁμοκλήσας ἔπος ηὔδα·
55 Ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, τίη δὲ σὺ κήδεαι οὕτως
ἀνδρῶν; ἦ σοὶ ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον
πρὸς Τρώων· τῶν μήτις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον
χεῖράς θ' ἡμετέρας· μηδ' ὅντινα γαστέρι μήτηρ
κοῦρον ἐόντα φέροι, μηδ' ὃς φύγοι· ἀλλ' ἅμα πάντες
60 Ἰλίου ἐξαπολοίατ' ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι.
Ὡς εἰπὼν ἔτρεψεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
αἴσιμα παρειπών. ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ὤσατο χειρὶ
ἥρω' Ἄδρηστον· τὸν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
οὖτα κατὰ λαπάρην· ὁ δ' ἀνετράπετ'· Ἀτρείδης δὲ
65 λὰξ ἐν στήθεσι βὰς ἐξέσπασε μείλινον ἔγχος.
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοί, θεράποντες Ἄρηος,
μήτις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος μετόπισθεν

W. αὔτως Eust. 625, 7. Steph. — V. 56. ἦ τοι W. — V. 59. φέρει V. L. ap. schol. A. — V. 61. παρέπεισε V. H. — V. 62. ἀπὸ ἕθεν H. ἀπαὶ ἕθεν V L. ap. Eust. 625, 11. — V. 63. ἥρω Ἄδρ. Thiersch. in Gr. §. 196, 52. —

V. 55. Testium et numero et gravitate motus οὕτως restitui; id enim reperitur in Ven. Vindd. et editt. antiqq., ut Ald. 2.; αὔτως sive αὕτως ex Eustathio ductum posteriores invasit.

V. 56. Agamemno quum Troiani hospitis perfidiam fratri revocet in animum, pronumen ὀρθοτονούμενον esse patet. Atque haud scio, an minus probatum fuerit Wolfio, cuius novissima demum recensio ἦ τοι exhibeat. Nobis favent praeter Heynium libri optimi, ut Ven. Vindd. all., neque Eustath., cui id, quod reiecimus, debetur, alterum ignorat, vid. 624, 21.

V. 61. Probabilius quidem hic sequitur Heynius Venetum, quocum congruunt Il. 7, 120. 13, 188., nec tamen falsum puto ἔτρεψε a Wolfio servatum, Veneto quum obmutantur Vindd. all. et editiones antiquae, eae etiam, quas concordes supra vidimus, ut Ald. 2. Accedit, quod grammatici, vid. Eust. 625, 7. et schol. Ven., ἔτρεψε scriptum testantur. Itaque hanc dissimilitudinem ab eo, qui illorum fuerit memor, sublatam esse coniecerim.

V. 62. Pronomini cur tenor sit relinquendus, supra ad Il. 5, 56. exposui. Quam ob causam typothetae incuria abesse videtur ab Heyniana, cf. Drac. de metr. 7, 13. Versui timentes qui ἀπαὶ ἕθεν invexerunt refutat Eustathius.

V. 63. Apostropho, si Thierschio fidem habemus, resecando opem ferunt tum libri tum grammatici. Illo vero deleto ἥρων Ἄδρ. recipiamus necesse erit; Aristarchum certe Μίνων, Ἄρην huic legi adstrinxisse scimus.

μιμνέτω, ὥς κεν πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται·
70 ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν· ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἕκηλοι
νεκροὺς ἄμ πεδίον συλήσετε τεθνηῶτας.
Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
ἔνθα κεν αὖτε Τρῶες Ἀρηΐφιλον ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰςανέβησαν ἀναλκείῃσι δαμέντες,
75 εἰ μὴ ἄρ' Αἰνείᾳ τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστὰς

V. 69. ὥς ἄν πλ. Eust. 625, 33. ὥς κε πλ. H. — V. 71. ἀμπεδίον ol. vulgo cf. ad 5, 67. — Ib. Τρώων ἀμπ. συλήσομεν ἔντεα νεκρῶν Z. — Ib. τεθνειῶτας H. et olim vulgo. — V. 73. αὖ

V. 69. Libri sine ulla propemodum varietate ὥς κεν πλ. φ. suppeditant. At Heynio assentiri videtur Aristarchus, si quidem 8, 337. Ἕκτωρ δὲ πρώτοισι — et 19, 90. ἀλλὰ τί κε ῥέξαιμι ad numerorum volubilitatem sufficere putarit. E quibus coniecturam ducere potes ad eundem auctorem referenda esse illis similia, quae schol. Ven. ad Il, 2, 671, 756. 4, 139. 13, 713. 14, 456. 24, 565. observat. Quemadmodum autem non negamus hic libros recte obsequi Aristarchi iudicio, ita in exemplis, quae primo posuimus loco, prudenter ab isto dissentiunt. Alterum enim poetae usus ab omni novandi libidine vindicat: cf. Il. 8, 536. 11, 61, 675. 12, 306. 14, 363., in altero, si minus necessitas, certe metri suavitas Aristarchi obstat coepto. Proinde huic loco literam finalem nec subtraxit Aristarchus, neque eam subtrahere potuit. In reliquis enim duplex quae sequitur consona brevem, primae pedis regioni illigatam, longam reddit, eiusdem autem nulla esse potest vis ad syllabam brevem in pedis clausula producendam. Ex quibus efficitur Wolfium commode et scienter retinuisse vulgatum.

V. 71. Contra Zenodotum uberius disputant grammatici. Athenocles quidem acute praecipit Nestorem fortitudinis socium (κτείνωμεν) fructum ex hoc belli labore percipiendum militibus solis spondere. Finitima poetae exempla alii afferunt, ut 2, 139. 5, 878. 18, 297. cf. Apoll. de pron. 284. C. Ib. Multiplex huius formae varietas sollicitos habuit viros doctos: nunc enim τεθνειότος εἰῶτος, nunc τεθνηότος ἠῶτος scribi solet. Quas lites ut componerent, alii aliam viam sunt ingressi. Wolfius quidem longam vocalem, cuius patronus exstitit Aristarchus, ubique restituit, eique assensum praebuit Thiersch. in Gr. §. 211, 28. c.; Heynius, scriptorum et editorum multitudine inductus, diphthongum potiorem existimavit et τεθνειῶτος non minus quam τεθνειότος adscivit. Buttmannus vero, medium quoddam et inter utrumque interiectum tutissimum ratus, τεθνηότος et τεθνειῶτος sibi placere fatetur in Gr. ampl. §. 110. ann. 13. Quodsi abditos librorum recessus pervestigaveris, diphthongum multo crebrius adesse longa vocali concedendum est. At minus vere censet Buttmannus solito de more τεθνειότος ferri, τεθνηῶτος demum ab Aristarcho esse substitutum. Ut enim ordiamur a nominativo, qui semel legitur in Il. 17, 161., τεθνηὼς quidem Vencti et duor. Vindd. est, at τεθνειὼς aliis libris plurimis insidet, unde schol. Ven. illud Aristarchi auctoritate confirmat. Quae proxime repe-

Πριαμίδης Ἕλενος, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος·
Αἰνεία τε καὶ Ἕκτορ· ἐπεὶ πόνος ὔμμι μάλιστα
Τρώων καὶ Λυκίων ἐγκέκλιται, οὕνεκ' ἄριστοι
πᾶσαν ἐπ' ἰθὺν ἐστε μάχεσθαί τε φρονέειν τε·
80 *στῆτ' αὐτοῦ, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων*
πάντη ἐποιχόμενοι, πρὶν αὖτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν
φεύγοντας πεσέειν, δηΐοισι δὲ χάρμα γενέσθαι.

Τρ. Vind. ed., emendat quint. — V. 74. εἰς ἀν. V. — V. 76. Ἕλ. μάντις τ' οἰωνοπόλος τε V. | L. ap. schol. A. — V. 77. ὔμμι V. Vind. ed. —

tuntur inde τεθνηότος et ηότα, in iis consentiunt Ven. et Vindd. Il. 17, 402, 435. 19, 300., neque tamen ita, ut diphthongi vestigia prorsus interciderint; iidem enim omnes Il. 24, 20. τεθνειότα habent, nec minus in Od. 15, 23. τεθνειόιος olim fuit ab omnibus scriptum. Paenultima si longam sibi flagitat syllabam, Venet. sexies praebet τεθνηῶτος sive τεθνηῶτα, cf. 6, 71. 16, 526. 17, 341, 369. 19, 210, 289.; longe saepius reperitur diphthongus, quae, si recte computaverim, in Iliade sola vicies deprehenditur apud Venetum. At huic rationi non modo scholiasta adversatur subinde monendo Aristarchum longa usum esse vocali, sed etiam Vindob. quintus, qui, si tres quattuorve segregaveris locos, in Aristarchi praecepto sibi constat. Huc accedit, quod Harleianus, Veneto et Vindobonensi bonitate proximus, idem aliquoties offert in Odyssea, vid. Porson. collationem ad Od. 1, 289. 11, 84. 12, 10 alib. Ad extremum Aristarchi sive Wolfii rationem alia et ea finitima, veluti κεκαφηότος, τετληότος, κεκμηῶτες, comprobare non est silentio praetereundum. His igitur impulsus causis egregiis istis duumviris, de Homeri carminibus optime meritis, obtemperandum duxi. Epicorum posteriorum quae fuerit norma, quaerere non vacat. Iis τεθνειώς et τεθνειώτος recepta fuisse Wernick. ad Tryphiod. v. 178. et Gerhard. in lect. Apoll. p. 94. memoriae produnt, qui quae Zenodoto tribuunt, ea ad omnes propemodum Homeri grammaticos, Aristarcho excepto, pertinere schol. Ven. ad Il. 7, 409. hisce ostendit: Ἀρίσταρχος τεθνηώτων, ἄλλοι δὲ τεθνειώτων.

V. 76. Utrumque adfuit in Aristarchi editionibus, si recte assequor schol. Ven. mentem, haec adiicientis: Ἀμμώνιος, ὡς Ἀρίσταρχος, προφέρεται καὶ ταύτην τὴν γραφήν: μ. τ' οἰων. τε, ἔργον δὲ τὸ σαφὲς εἰπεῖν. διὸ διχῶς. Dicit enim Ammonium, sicut Aristarchum, aliam proferre scripturam, unde, quid sit verum, haud ita facile dirimere possis.

V. 77. Aeolicum quum ὔμμι censeant, voculam leni spiritu notatam volunt magistri veteres, vid. Apollon. de pron. 348. B. Eust. ad Il. 951, 7., quo duce utitur Phavor. 1794, 6. Asper etsi passim observatur in libris, ut eum Vindd. agnoscunt in Il. 10, 380 τῶν χ' ὔμμιν χαρίσαιτο π., add. Fischer. ad Well. II, 210., socordiae tamen librariorum tribuendus videtur. Plurima enim exempla contradicunt, vid. Il. 4, 249. 7, 387. 13, 95, 625. 15, 189.

αὐτὰρ ἐπεί κε φάλαγγας ἐποτρύνητον ἁπάσας,
ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχησόμεθ' αὖθι μένοντες,
85 καὶ μάλα τειρόμενοί περ· ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει·
Ἕκτορ, ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο, εἰπὲ δ' ἔπειτα
μητέρι σῇ καὶ ἐμῇ· ἣ δὲ ξυνάγουσα γεραιὰς
νηὸν Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἐν πόλει ἄκρῃ,
οἴξασα κληῖδι θύρας ἱεροῖο δόμοιο,
90 πέπλον, ὅς οἱ δοκέει χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
εἶναι ἐνὶ μεγάρῳ, καί οἱ πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο·
καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
ἥνις, ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ
95 ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα,
αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
ἄγριον αἰχμητήν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο·
ὃν δὴ ἐγὼ κάρτιστον Ἀχαιῶν φημι γενέσθαι.
οὐδ' Ἀχιλῆά ποθ' ὧδέ γ' ἐδείδιμεν, ὄρχαμον ἀνδρῶν,
100 ὅνπερ φασὶ θεᾶς ἐξ ἔμμεναι· ἀλλ' ὅδε λίην
μαίνεται, οὐδέ τίς οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν.

V. 86. μετοίχεο Eust. 626, 50. — V. 90. ὅ οἱ Bentl. et H. coniectura. — V. 91. ἐνὶ μεγάροιοι Eust. 627, 1. — V. 96. ὥς κεν Ar. — V. 100. θ. ἐξέμμ. V. H. et ol. vulgo. θ. ἐξ ἔμμ. W. — V. 109. ὡς ἐλέλιχθεν H. et ol. vulgo. — V. 111. Τρῶες καὶ

V. 86. Librorum consensus μετέρχεο, ne Eustathio quidem ignotum, tenendum esse ostendit. Aditu igitur prohibendum erat μετοίχεο, quod Passov. in Lex. v. μετοίχομαι imprudens probat. Utrumque quidem non ita multum differunt, attamen Homerus μετοίχεσθαί τινα de eo dicit, quem quis secum est adducturus, vid. Il. 10, 11. Od. 8, 73., μετέρχεσθαί τι sive τινα aliquo se conferre sive aliquem convenire, vid. infra 288. Alii autem significationi, qua utrumque aliquem insequi declararit, vid. Il. 21, 422 cll. 5, 108., hic nullus est locus.

V. 91. Alii ἐνὶ μεγάροις: singularis vero in longe plurimis reperitur.

V. 96. Vindob. unus, αἴ κεν in margine apposito, cum Aristarcho cungruit. At vulgare ea de causa melius erit, quod Helenus Troianarum matrouarum precibus tantam vim et efficaciam vix tribuere potest; satis igitur erat optare, ut dea precibus velit annuere, vid. v. 277.

V. 100. Praepositionem a verbo, quocum falso coaluerat, dispescendam esse neminem interpretum fugit. Ex antiquiuribus, hisce in rebus minus diligentibus, recte iudicavit Eustath. 627, 4. ἤγουν ἐκ θεᾶς μητρὸς ἔμμεναι, vid. Il. 5, 544, 896. 14, 472.

Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' οὔτι κασιγνήτῳ ἀπίθησεν.
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ,
105 ὀτρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν·
Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, λῆξαν δὲ φόνοιο·
φὰν δέ τιν' ἀθανάτων ἐξ οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Τρωσὶν ἀλεξήσοντα κατελθέμεν· ὣς ἐλέλιχθεν.
110 Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλεκλειτοί τ' ἐπίκουροι,
ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
ὄφρ' ἂν ἐγὼ βείω προτὶ Ἴλιον, ἠδὲ γέρουσιν
εἴπω βουλευτῆσι καὶ ἠμετέρῃς ἀλόχοισιν
115 δαίμοσιν ἀρήσασθαι, ὑποσχέσθαι δ' ἑκατόμβας.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα δέρμα κελαινόν,
ἄντυξ, ἣ πυμάτη θέεν ἀσπίδος ὀμφαλόεσσης. —
Γλαῦκος δ', Ἱππολόχοιο πάϊς, καὶ Τυδέος υἱὸς
120 ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι.

Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ duo Vindd. τηλεκλητοι H. W. — V 112. ἐστὶ vulgo. ἀνέρες ἔστε θοοὶ καὶ ἀμύνετον ἄστεϊ λώβην Z. — V. 113. ὄφρα κ' ἐγὼ Ar. in alt. — Ib. ποτὶ un. Vind. et ὀι vulgo. — V. 120. ἀμφοτέρω V. —

15, 187. 19, 105. 20, 106. 24, 387. Od. 13, 130. Quint. Sm. VIII, 431. Tenorem, quo aegre carere possumus, de meu addidi.

V. 109. Wolfii emendatio e praeclara schol. Ven. annotatione petita est, vulgaribus accedit Et. M. 728, 47.

V. 111. Frequens est appellatio ea, quae in Vindob. quinto legitur, vid. 4, 173. 11, 286. 13, 150. 15, 425, 486. 17, 184. Ei autem alia obstant exempla, quibus Trōum socii τηλεκλειτοὶ numinantur, ita enim Ven. et optimi quique praebent, vid. Excurs. XI.

V. 112. Tenoris pravitatem, omnibus propemodum insidentem, Wolfii perspicacitas expulit, vid. ad 5, 529.

V. 113. Aristarchus utrumque bonum existimavit. Quemadmodum cum Wolfio edidi, ita recitatur versus apud Etym. M. 198, 7.

V. 120. Aptum putat Veneto lectum Heynius, in cuius gratiam laudari potest Il. 23, 814. At meminisse oportet Diomedem et Glaucum in mediam utrinsque exercitus procedere aciem, idemque de Achille et Aenea in libr. 20, 159. tradi. Impuntunus autem est genitivus, quem libri quidam offerunt, primo Ineu. Ludis enim in Patrocli memoriam et honorem institutis res non

οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστε, καταθνητῶν ἀνθρώπων;
οὐ μὲν γάρ ποτ' ὄπωπα μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
125 τὸ πρίν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε πολὺ προβέβηκας ἁπάντων
σῷ θάρσει, ὅτ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔγχος ἔμεινας.
δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσιν.
εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθας,
οὐκ ἂν ἔγωγε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.
130 οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱός, κρατερὸς Λυκόοργος,
δὴν ἦν, ὅς ῥα θεοῖσιν ἐπουρανίοισιν ἔριζεν·
ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας
σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσήϊον· αἳ δ' ἅμα πᾶσαι

V. 121. ἰόντε Z. et Ar. — V. 123. κατὰ θν. ἀνθρ. V. L. ap. Eust. 628, 58. — V. 124. μ. ἐπὶ κυδ. ol. vulgo. — V. 125. τοπρίν W. — V. 128. κατ' οὐρανὸν εἰλ. Ar. — V. 130. Λυκόεργος un. Vind. Moschopul. 181, 32. — V. 132. Διωνύσο-

agitor in pugna, sed Aiax et Diomedes armorum certamen ineunt in Graecorum concione.

V. 121. Schol. Ven. duaiem Zenoduti, Aristophanis et Aristarchi esse dicens secum pugnat. Imo Aristarchos, si bene divinavi ad Il. 5, 630, ploralem, in priore recensione spretum, in posteriore admisit.

V. 123. Eustathius a semet ipso dissidens, vid. ad Il. 564, 12, praepositionem κατὰ hic aut abondare aut idem quod ἀπὸ significare opinatur. Scitios κατὰθνητοὺς ἀνθρώπους, ut νέκυας καταπεθνηῶτας, una comprehendi voce similia probant, vid. Od. 17, 587. 19, 285. 20, 76. 23, 126. Vitium autem istud longe lateque diffusum esse aliunde constat: ita Ven. com edit. Rom. Il. 10, 440 κατὰ θνητοῖσιν ἔοικεν Ἄνδρεσσιν φορέειν, in Hesiod. op. 482 ἀργαλέος δ' ἄνδρεσσι κατὰ θνητοῖσιν τοῆσαι omnes proferunt. Quorum alterum dudum est repodiatum, alteri eandem medelam admovendam esse nuper ipse demonstravi, vid. dissert. de usu praeposit. ἀνὰ et κατὰ p. 20.

V. 124. Tenorem inclinari iubent intelligentissimi quique ex antiquis, ut Et. M. 123, 45. Apollon. de constr. IV, 2. p. 308.

V. 128. Aristarcho, si fevera κατ' οὐρανὸν εἰλ. melius habuit, iure obloquuntur scholl. et Eust. 629, 4. Genitivum et librorum suffragium et ingens exemplorum multitudo tuentur, vid. dissertat. I. p. 20 sq.

V. 130. Nominis Lycurgi originem a λύκος et ὀργὴ repetit Eust. 629, 15. Cuius rationem, etsi dubitationi sit obnoxia, non prorsus repudiandam dixerim. Idem sequentia, quibus adverbium δὴν cum verbo εἶναι consociatur, exemplis illustrat, vid. his similia apud Matth. in Gr. §. 309. c. et Schaefer. ad Dion. Halic. de comp. verb. p. 76.

θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν, ὑπ' ἀνδροφόνοιο Λυκούργου
135 θεινόμεναι βουπλῆγι· Διώνυσος δὲ φοβηθεὶς
δύσεθ' ἁλὸς κατὰ κῦμα· Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ
δειδιότα· κρατερὸς γὰρ ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὁμοκλῆ.
τῷ μὲν ἔπειτ' ὀδύσαντο θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
140 ἦν, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν.
οὐδ' ἂν ἐγὼ μακάρεσσι θεοῖς ἐθέλοιμι μάχεσθαι.
εἰ δέ τίς ἐσσι βροτῶν, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν,
ἄσσον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.
Τὸν δ' αὖθ' Ἱππολόχοιο προσηύδα φαίδιμος υἱός·
145 Τυδείδη μεγάθυμε, τίη γενεὴν ἐρεείνεις;
οἵη περ φύλλων γενεή, τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν.

σοιο Eust. 629, 3. Ald. 2. St. et ol. vulgo. — V. 133. Νυσήϊον iid. — V. 134. κατέχευον Vind. ed. — V. 135. in fin. χολωθεὶς Z. — V. 145. τιὴ Eust. 631, 7. — V. 146. οἵη γὰρ φ. schol. ad Apoll. Rh. I, 5. — Ib. τοιήδε vulg. et W. —

V. 132. Sibilam huius nominis non esse geminandam, quemadmodum vulgares libri hic et v. 135. faciunt, et codices praestantiores, ut Ven. Vindd. duo ducent, et grammatici eruditi confirmant, vid. Et. M. 280, 8. Drac. de metr. 36, 8.

V. 133. Eadem, quae modo vera esse diximus, eadunt in nomen Νυσήϊος, quod testantur Apoll. in Lex. Hom. 324. Et. M. 5, 25. Drac. 10, 1. una cum libris.

V. 134. Sullemnem huius verbi aoristum comprobant Ven. Vindd. all. iisque accensendum est Et. M. 459, 28. Porphyrius deterius etiam scripsit κατέχευσαν, de quo vid. ad Il. 7, 86.

V. 145. Atticorum τιὴ fuisse Eustathius aliquoties memoriae prodit, nec vera τίη Homeri et Ionum esse negat.

V. 146. Foliorum eito pereuntium levitati humani generis imbecillitatem opponit poeta. De quo ut clarius et manifestius constet, οἵη π. φ. γενεή, τοίη δὲ κ. ἀνδρ. scribendum esse acute vidit Buttmann. ad Soph. Philoct. 87. Eodem pertinent schol. Ven., ἡ διπλῆ, ὅτι δύο μέρη λόγου τὸ τοίη δὲ, τοίη καὶ δέ. διὸ οὐ περισπαστέον τὸ τοιήδε. Itaque etsi plures libros τοιήδε invasit, alterum tamen, quod luculenter legitur in Ven., erat restituendum, ac restituit Dindorf. Antiquum vero subesse vitium reliqui libri, scholia et ii docent scriptores, qui hoc versu utuntur, sicut Simonides, vid. Anthol. pal. II. p. 758, 383. v. 3. sive Stobaeum Tit. 98, 29. t. III. p. 250 ex editione Gaisford. Quem locum adscripsi propterea, quod a Brunckio inde Stobaei Tit. 96, ubi nihil tale reperitur, [qui Florilegii Titulus est 98 apud Gaisfordium, in editione Conr. Gesneri numeratur 96. Recte itaque fecit Brunckius, et qui, eadem editione usi, eum Brunckio fecerunt. F. I.] solet afferri add. Moschopul. 82 9.

φύλλα τὰ μὲν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη
τηλεθόωσα φύει, ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρη·
ὣς ἀνδρῶν γενεὴ ἣ μὲν φύει, ἣ δ' ἀπολήγει.
150 εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι· ὄφρ' εὖ εἰδῇς
ἡμετέρην γενεήν, πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν·
ἔστι πόλις Ἐφύρη μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο,
ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν, ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
Σίσυφος Αἰολίδης· ὃ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκετ' υἱόν·
155 αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην·
τῷ δὲ θεοὶ κάλλος τε καὶ ἠνορέην ἐρατεινὴν
ὤπασαν. αὐτάρ οἱ Προῖτος κάκ' ἐμήσατο θυμῷ·

V. 147. φύλλα, τὰ μὲν Hermann. ad Viger. p. 702. — V. 148. τηλεθόωντα Aristoph. et ὥρῃ vulgo. — V. 149. ἡ μεν — ἡ δ' ἀπ. V. ἠμὲν — ἠδ' ἀπ. W. — V. 153. ἐνθάδε Vind. H. et ol. vulgo. — V. 155. τίκτεν et 157. μήσατο Ar. — V. 159. γάρ μιν

V. 147. In disceptationem vocant singulorum structuram. Si quid sapio, recte coniungamus singula in unum, ita ut poeta dicat: folia alia quidem ventus dissipat, alia vero silva revirescens progignit. Neque Eustathius, de quo contrarium narrat Heynius, secus statuisse videtur, vid. Od. 7, 117. Hermannus l. l. τὰ μὲν i. q. ἃ esse admonet. Quo concesso, quorsum φύλλα sint referenda, me non assequi fateor.

V. 148. Schol. Venetus Aristophanem ὥρῃ μετὰ τοῦ ῑ κατὰ δοτικὴν scribere auctor est. Unde colligere possumus alios nominativum ὥρη, quem Wolfius assumpsit, legisse, quanquam nullum eius vestigium neque in Ven. neque apud scholiastas et Eustathium superesse video. Dativo qui utuntur, ex antecedentibus φύλλα repetunt et exponunt: tempore veris (folia) succrescunt. Huic autem rationi duritiem quandam inesse nemo non perspirit. Quam interpuncto maiore medio versui illato tolli posse putavit Heynius. Dedit igitur τηλ. φύει· ἔαρ. δ' ἐπ. ὥρῃ. Equidem cum tribus Vindd. et editt. antiquis ὥρη, quod Wolfius reposuit, tenui et comma e prioribus revocavi. Adiungit enim poeta pro more suo ea, quibus praecedentis causa continetur: alia folia silva virescens prorrent, vere incunte. Plane nuper et docte disseruit ea de re Krügerus in libello patrio conscripto idiomate, cui nomen est explicatio partitionis grammaticae et sententiarum rationis, nostri loci haud immemor, vid. p. 9.

V. 149. In antiquis exemplaribus aut particulam aut pronomen bis hic lectum fuisse schol. Ven. et Eust. 631, 38. testantur. Qui etsi priori principatum solent deferre, divisio tamen multo aptior esse videtur, cuius spondsores sunt codd. Vindd. Apoll. in Lex. Hom. 203. et editt. antiqq. omnes propemodum, ut Ald. 2. Rom. Steph.; nostra memoria idem vindicavit Bekkerus l. l. p. 144.

V. 150 sq. Heynius sicut versum antecedentem, suavissimum et tenerrimi affectus plenum, condemnat, ita hunc et pro-

ὅς ῥ' ἐκ δήμου ἔλασσεν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν
Ἀργείων· Ζεὺς γάρ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ ἐδάμασσεν.
160 τῷ δὲ γυνὴ Προίτου ἐπεμήνατο, δῖ' Ἄντεια,
κρυπταδίῃ φιλότητι μιγήμεναι· ἀλλὰ τὸν οὔτι
πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέοντα, δαΐφρονα Βελλεροφόντην.
ἣ δὲ ψευσαμένη Προῖτον βασιλῆα προσηύδα·
Τεθναίης, ὦ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην,
165 ὅς μ' ἔθελεν φιλότητι μιγήμεναι, οὐκ ἐθελούσῃ.
Ὣς φάτο· τὸν δέ ἄνακτα χόλος λάβεν, οἷον ἄκουσεν·
κτεῖναι μέν ῥ' ἀλέεινε, σεβάσσατο γὰρ τόγε θυμῷ,
πέμπε δέ μιν Λυκίηνδε, πόρεν δ' ὅγε σήματα λυγρὰ

V. c. all. paucis. — V. 160. Διάντεια nu. Vind. — V. 166. δ' ἄνακτα. Vind. ed. et Ald. 2. | vitiose. — V. 167. σεβάσατο et τόδε un. Vind. — V. 168. Λυκίηνδ' ἔπ. Ald. 2. —

xime sequentem, Bentleio duce, obelo notandos censet, etsi in Il. 20, 135. redeunt. Quodsi verum existimaveris, illic plures alios delendos esse apparet. Quartos autem casus, qui ei molestus est, usu et exemplis defenditur, vid. Il. 15, 207. Od. 11, 442.

V. 153. Scienter secrevit Wolfius particulas, et commode cecidit, ut idem sequantur Ven. Eust. 631, 11. Apoll. Lex. Hom. 393. Athen. XI, 493. B.

V. 157. De augmento expellendo Aristarcho assentiuntur Heynius et Hermann. ad Orph. p. 694. Cui quum obloquutus essem in libro de vers. her. p. 13., Aristarchi causam egit Spohnius ὁ μακαρίτης de extrem. part. Odyss. p. 213. Itaque si libri fidem facerent isti rationi, tot virorum doctorum suffragiis cedendum putarem. At quum illi obstent, neque ullum damnum numeris inferat augmentum, commodi quidquam ex hac mutatione vix percipiamus.

V. 159. Schol. A. novit vulgare, addit enim: γράφεται οἱ, in eoque subsistunt Vindd. et editt. antiquae.

V. 160. Diantiam ob suum molliorem, ut puto, inductam, schol. Bl. et Eust. 631, 5. respuunt.

V. 165. Diu multumque quaesitum est de diphthongorum elisione. Cui quum οι et αι solae obnoxiae esse videantur, αι vocali insequenti absorberi posse ad unum omnes concedunt. At οι elidi vel negarunt vel eam poetarum licentiam arctioribus circumscribendam esse finibus statuerunt viri docti. Priorem qui amplexi sunt sententiam, eius generis exempla aut ad crasin referunt, aut ad coniecturae opem confugiunt, vid. Buttm. in Gr. ampl. §. 30. ann. 6. Thiersch. in Gr. §. 164, 2. et Heyn. in Excurs. ad Il. XVII. Vol. VII. p. 400 sqq. Quas hic nominasse sufficiat, uberius enim et copiosius hanc rem peculiari pertractabo dissertatione.

V. 167. Metrum geminari iubet consonam, quod passim neglexisse librarius Heynius testatur.

γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλά·
170 δεῖξαι δ' ἠνώγειν ᾧ πενθερῷ, ὄφρ' ἀπόλοιτο.
αὐτὰρ ὁ βῆ Λυκίηνδε θεῶν ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ·
ἀλλ' ὅτε δὴ Λυκίην ἶξε, Ξάνθον τε ῥέοντα,
προφρονέως μιν τῖεν ἄναξ Λυκίης εὐρείης.
ἐννῆμαρ ξείνισσε, καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσεν·
175 ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
καὶ τότε μιν ἐρέεινε, καὶ ἤτεε σῆμα ἰδέσθαι,
ὅ ττι ῥά οἱ γαμβροῖο πάρα Προίτοιο φέροιτο.
αὐτὰρ ἐπειδὴ σῆμα κακὸν παρεδέξατο γαμβροῦ,
πρῶτον μέν ῥα Χίμαιραν ἀμαιμακέτην ἐκέλευσεν
180 πεφνέμεν — ἣ δ' ἄρ' ἔην θεῖον γένος, οὐδ' ἀνθρώπων·
πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα·
δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο —
καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
δεύτερον αὖ Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισιν·
185 καρτίστην δὴ τήνγε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν.

V. 169. πυκτῷ Vindd. duo et Apoll. Lex. Hom. 210. — V. 174. ξείνιζε Ar. in alt. — Ib. ἱέρευσε un. Vind. — V. 175. δεκάτη φάνη V. — V. 177. γαμβροῖο παρὰ Πρ. Il. et ol. vulgo. — V. 186. τοτρίτον W. — V. 187. ἐπερχομένῳ all. — Ib. λόχον V. et Vindd. duo. — V. 188. εἴκοσι φῶτας V. L. ap.

V. 169. De re accuratius exposuit Wolf. in proleg. p. 82. et πτυκτόν, cui Eust. 633, 11 sqq. subsidio est, pluribus stabilivit. Idem agnoscunt Ven. Vind. ed. et quint., quanquam infelici scribae errore κτυκτῷ in eo legitur.

V. 170. Aristarcho iubente ἠνώγειν, quod in Ven. est, cum Wolfio adoptavi, cf. schol. Ven. et ad Il. 3, 388.

V. 174. Aoristum praeter libros tuetur Athenaeus V, 185. C.

V. 177. Tenore, ut Wolfius fecit, inclinato tollitur omnis ambiguitas.

V. 187. Omnes libri et scripti et oditi ἀνερχομένῳ, add. Eust. 635, 51., et Aristarchum, aliis ἐπερχομένῳ suadentibus, sic praecepisse schol. Ven. tradit. Quae si vera sunt, schol. Vict. depravata esse sequitur; illa enim haec habent: Ἀρίσταρχος ἀπερχομένῳ γράφει, διὰ τοῦ ἄ. γράφεται δὲ καὶ ἀνερχομένῳ: sin minus, triplicem obtinuisse varietatem ἀπερχ. ἀνερχ. et ἐπερχ. efficitur. Id autem minus probandum videtur; primum enim corruptelae indicium satis manifestum scholiastae verbis insidet, deinde ἀπέρχεσθαι et ἐπέρχ. aliena esse demonstrant Il. 4, 392. Od. 1, 317. Ib. Venetum λόχος ex Il. 4, 392. illatum est, conspirant enim in vulgari alii omnes, ut Eust. 635, 57. Vindd. reliqq. Neque commode iungantur λόχον ὑφαίνειν, cf. Od. 5, 356.

V. 188. Towuleius, metro adversante, dat: κρ. ἐκ Λυκίης εἴκοσι φ. ἀρίστους. At ne his quidem antiquam inesse crediderim

τὸ τρίτον αὖ κατέπεφνεν Ἀμαζόνας ἀντιανείρας.
τῷ δ' ἄρ' ἀνερχομένῳ πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινεν·
κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους
εἷσε λόχον· τοὶ δ' οὔτι πάλιν οἴκόνδε νέοντο·
190 πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντης.
ἀλλ' ὅτε δὴ γίγνωσκε θεοῦ γόνον ἠὺν ἐόντα,
αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅγε θυγατέρα ἥν·
δῶκε δέ οἱ τιμῆς βασιληΐδος ἥμισυ πάσης·
καὶ μέν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον, ἔξοχον ἄλλων,
195 καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμοιτο.
ἡ δ' ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφρονι Βελλεροφόντῃ,
Ἴσανδρόν τε καὶ Ἱππόλοχον καὶ Λαοδάμειαν —
Λαοδαμείῃ μὲν παρελέξατο μητίετα Ζεύς·
ἡ δ' ἔτεκ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυστήν —
200 ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖνος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν,
ἤτοι ὁ κὰπ πεδίον τὸ Ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο
ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων.

schol. L. — V. 195. ἀρούρ. πυροφόροιο V. et Vindd. quint. — V. 200. κἀκεῖνος H. et ol. vulgo. — V. 201. καππεδίον ol. vulgo, seiunxit W. — Ib. Ἀλήϊον grammaticorum pars. καππεδίον τοῦ Ἀλήϊον vitiose schol. ad Eurip. Hec. 675. —

discrepantiam. Statuerim potius originem trahere ex versu Odysseae adscripto, quem legimus in libr. 4, 530. cll. 778.

V. 195. Veneti ἀρ. πυροφόροιο praesidium petas ex Il. 12, 314, ubi versus noster recurrit. At falleretur qui hisce magnum tribuerct momentum. Nam ὄφρα νέμοιτο alio firmatur exemplu, in Il. 20, 185. obvio, neque ignotum fuit iis ipsis, qui prius in ordinem receperunt, vid. schol. Ven. et marginem Vindob. Idem legit Eust. 636, 15, qui νέμεσθαι non solum de animalibus, sed etiam de hominibus usitatum fuisse hoc loco comprobat. Heynius, poetae mentem explanaturus, post καλὸν distinguendo maiores etiam tenebras legentibus offudit, neque Vossius eum accurate satis et bene transtulit; si quidem, quod Heynius iure notat, καλὸν φυταλιῆς iunxerit. Ut enim genitivi habeant quo referantur, verborum ordo ita erit instituendus: καὶ μὲν Λύκ. οἱ τάμον φυταλιῆς καὶ ἀρούρης τέμενος, ἔξοχον ἄλλων, καλόν, Lycii ei assignarunt rus arbustorum et agri plenum, insigne, egregium. Nomen φυταλιὴν scite et plene explicat Eust. 907, 37. 1202, 58.

V. 200. Libros vulgares commune obsidet vitium. Aristarchum καὶ κεῖνος ἐκ πλήρους scripsisse schol. Ven. passim refert, cf. ad Il. 15, 45, 179. 16, 648., idemque, si schol. Vict. fidem habemus, fuit Zenodoti, etsi de eu plerumque iudicatur secus, vid. Wolf. proleg. 247. et Gerhard. Lect. Apoll. p. 96. Ceterum Venet. semper et Eustath. aliquotics Aristarcho adstipulantur.

V. 201. Diversus spiritus originem trahit e diversa stirpe,

Ἴσανδρον δέ οἱ υἱὸν Ἄρης ἄτος πολέμοιο
μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισιν·
τὴν δὲ χολωσαμένη χρυσήνιος Ἄρτεμις ἔκτα.
Ἱππόλοχος δ' ἔμ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημι γενέσθαι·
πέμπε δέ μ' ἐς Τροίην, καί μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων,
μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν, οἳ μέγ' ἄριστοι
ἔν τ' Ἐφύρῃ ἐγένοντο καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ.
ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
ἔγχος μὲν κατέπηξεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
αὐτὰρ ὁ μειλιχίοισι προσηύδα ποιμένα λαῶν·
Ἦ ῥά νύ μοι ξεῖνος πατρώϊός ἐσσι παλαιός·
Οἰνεὺς γάρ ποτε δῖος ἀμύμονα Βελλεροφόντην
ξείνισ' ἐνὶ μεγάροισιν ἐείκοσιν ἤματ' ἐρύξας·
οἱ δὲ καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήϊα καλά.
Οἰνεὺς μὲν ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν,

V. 203. Πείσανδρον Strab. XIII, 935. B. cll. XII, 859. A. — V. 206. Ἱππ. δέ μ' Fr. vulgo. — V. 211. καὶ εὔχ. αἵματος εἶν. Ald. 2. et priores. — V. 217. ξείνισεν ἐν μεγ. V. et all. quidam. — V. 226. ἔγχεσι Vindd. Eust. 638, 28. H. et ol. vulgo. — Ib. ἀλλήλους Z. — V. 227. Τρῶες ἐμοὶ Vind. ed. Ald. 2. et

quam huic subesse nomini putant grammatici. Etenim alii, spreta etymologia omnium planissima et Homeri verbis manifesto approbata, campum illum vocatum arbitrantur ἀπὸ τοῦ τοὺς ἄλας ἐκεῖ πήγνυσθαι, vid. Eust. 636, 50 sqq. schol. Ven. et Et. M. 61, 35. Id vero reiiciendum esse bene admonent.

V. 206. Thierschio in Gr. §. 205, 14. et Vossio ad hymn. in Cer. 44. obsequutus scripsi: Ἱππόλοχος δ' ἔμ' ἔτικτε. Plus enim gravitatis pronomen sibi flagitare et oppositum et sequentia docent, quibus his sui mentionem facit Glaucus.

V. 211. Verba male disposuerunt priores, quae quo plerumque incedunt ordine, eum tenent locupletes testes, Ven. Vindd. Eust. 637, 34. Apull. Lex. Hom. 67, 204. Anecd. Bekker. I, 357. 17. et poeta ipse Il. 20, 241.

V. 217. Schol. Ven. γράφεται· ξείνισ' ἐνὶ μεγάροισιν, a quo nihil dissident Vindd. et Eust. 637, 49., eoque numerorum suavitati prospicitur. Possis quidem Veneto, si bene coniecit Gerhard. in Lect. Apollon. p. 96., Aristarchi praetexere auctoritatem. Eum enim, bisyllaba forma repudiata, ἐν Homeri proprium iudicasse narrat. Huic vero opinioni plura, quae hic persequi longum est, adversari crediderim.

V. 226. Zenodoti de voluntate ἔγχεσι remansit, quod admisso ἀλλήλους etiam revocari oportebit. Quartum casum, huic verbo

220 Βελλεροφόντης δὲ χρύσεον δέπας ἀμφικύπελλον·
καί μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν ἐν δώμασ' ἐμοῖσιν.
Τυδέα δ' οὐ μέμνημαι· ἐπεί μ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα
κάλλιφ', ὅτ' ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸς Ἀχαιῶν.
τῷ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνος φίλος Ἄργεϊ μέσσῳ
225 εἰμί, σὺ δ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἵκωμαι.
ἔγχεα δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι' ὁμίλου.
πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες κλειτοί τ' ἐπίκουροι
κτείνειν ὅν κε θεός γε πόρῃ καὶ ποσσὶ κιχείω·
πολλοὶ δ' αὖ σοὶ Ἀχαιοὶ ἐναιρέμεν ὅν κε δύνηαι·
230 τεύχεα δ' ἀλλήλοις ἐπαμείψομεν· ὄφρα καὶ οἵδε
γνῶσιν, ὅτι ξεῖνοι πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, καθ' ἵππων ἆξαντε,
χεῖράς τ' ἀλλήλων λαβέτην, καὶ πιστώσαντο.
ἔνθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεύς,
235 ὃς πρὸς Τυδείδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβεν,
χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων. —

ol. vulgo. — Ib. κλητοὶ Vind. ed. et H. — V. 228. πόροι Vind. ed. et Eust. 628, 38. falso. — V. 229. δυνῆαι Tyrannio. — V. 230. ἐπαμειψόμεθ' Vindd. duo. — V. 233. καὶ ἐπιστώσ. Eust. 638, 30. — V. 235. πρὸ Τυδ. Steph. ed. —

longe magis accommodatum, tuentur Ven. Vind. XLIX. et alii plures apud Heynium cum schol. B. Foedus Glaucum inter et Diomedem pactum non ad reges solus pertinuisse, verum etiam ad milites utriusque imperii subiectos veteres interpretes suspicantur, vid. schol. A. Id autem neque inest poetae verbis et ab heroirae aetatis bellique usu abhorret.

V. 227. Communem verborum ordinem, quum numeris tum rei aptiorem, praeter Venetum et libros optimos servat Eust. 638, 28., et iidem κλειτοί τ' ἐπίκ., a quo non erat recedendum, offerunt.

V. 228. Meliorum est subiunctivus, velut Ven. Vind. XLIX. et scholl. BL.

V. 229. Tyrannionis commentum refutat schol. Ven., neque Aristarchum, ut Heynio visum est, huius erroris facit consortem. Imo eum et alios quum indicativus sit δύναμαι, δύνασαι, coniunctivos eodem tenore efferendos censuisse auctor est, neque dissentit ab Aristarcho Et. M. 290, 26.

V. 230. Arma, inquit Diomedes, invicem mutemus. Bene igitur legitur activum, de quo Heynius dubitat, vid. Il. 17, 192. Medium loci natura postulat infra v. 339.

V. 235. Inscio et imprudenti excidit Stephano πρό, cf. Apoll. Lex. H. 96. Philem. p. 233. nr. 20.

Ἕκτωρ δ' ὡς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν,
ἀμφ' ἄρα μιν Τρώων ἄλοχοι θέον ἠδὲ θύγατρες
εἰρόμεναι παῖδάς τε, κασιγνήτους τε ἕτας τε,
καὶ πόσιας· ὁ δ' ἔπειτα θεοῖς εὔχεσθαι ἀνώγει
πάσας ἑξείης· πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλέ' ἵκανεν,
ξεστῇς αἰθούσῃσι τετυγμένον — αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἔνθα δὲ παῖδες
κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῇς ἀλόχοισιν.
κουράων δ' ἑτέρωθεν ἐναντίοι ἔνδοθεν αὐλῆς
δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἔνθα δὲ γαμβροὶ
κοιμῶντο Πριάμοιο παρ' αἰδοίῃς ἀλόχοισιν —
ἔνθα οἱ ἠπιόδωρος ἐναντίη ἤλυθε μήτηρ

V. 237. πύργον ἵκ. V. Vindd. editt. antiqq. et Apoll. in Lex. Hom. 724. — V. 241. πᾶσι μάλ' ἑξ. V. L. ap. schol. A. — V. 243. αἰθούσσῃσι V. — V. 244. πεντήκοντα ἔσαν Vind. ed. — V. 245 et 249. πλησίον ἀλλ. V. et Vind. XLIX. — V. 246. παρ' αἰδοίῃς ἀλ. V. L. ap. schol.

V. 237. Heynius, quum plures alii libri, quos contulit, πύλας καὶ πύργον ἵκ. praebeant, vulgare posthabendum existimat. Verum reputandum erit ad portam et turrim eum quidem, qui media ex urbe portam versus tendit, pergere, Hectorem autem, e Scamandri campo revertentem, ad portam et quercum, quae prope erat, accedere, vid. Il. 9, 354. 11, 170., cll. 3, 149, 154. Nec silentio transmittendum est plurimis qui πύργον edunt libris adscriptum esse alterum; unde discrepantiam antiquam esse efficitur. Orta ea exinde videtur, quod locum, in quo Iovis quercus sive fagus creverit, parum accurate definivit poeta, cf. Spohnium in libell. de agro Troi. p. 29. Qua rei ambiguitate nonnulli eo sunt adducti, ut duas eius generis arbores sub Troiae muris fuisse statuerent, ut schol. Lips. ad Il. 9, 354. indicat hisce: δύο εἰσὶ φηγοί, ὑφ' ἣ μὲν ἱερὸν Διός, ὑφ' ἣ δὲ Ἰλίου τάφος.

V. 241. Spondeo triplici offensi πᾶσι μάλ' ἑξ. alii proposuerunt. Hector autem Minervae soli sacra fieri iubet.

V. 243. Ven. αἰθούσσῃ, αἰθούσσῃσι duplici consona semper edit, repugnantibus et libris et grammaticis, vid. Eust. ad Il. 1193, 22. Apoll. Lex. Hom. 57. Et. M. 441, 9. alios. Illi vero fides erit deroganda, utpote ex stirpe, quam nomini esse putabant, minus vera profecto. Etenim si adiectivum αἰθόεις ὄεσσα fuit etymum, certe αἰθοῖσσα, cuius nullum reperio vestigium, scribi oportebit, vid. Arcad. de acc. 97, 15.

V. 244. Aristarchus e canone, qui, ut praeterita bisyllaba brevia, ab initio aucta, tenorem inclinent, praecipit, ἔνεσαν ratum

Λαοδίκην ἐςάγουσα, θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην·
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Τέκνον, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας;
255 ἦ μάλα δὴ τείρουσι δυςώνυμοι υἷες Ἀχαιῶν
μαρνάμενοι περὶ ἄστυ· σὲ δ' ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν
ἐλθόντ' ἐξ ἄκρης πόλιος Διὶ χεῖρας ἀνασχεῖν.
ἀλλὰ μέν', ὄφρα κέ τοι μελιηδέα οἶνον ἐνείκω,
ὡς σπείσῃς Διὶ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν
260 πρῶτον, ἔπειτα δέ κ' αὐτὸς ὀνήσεαι, αἴ κε πίῃσθα.
ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει,
ὡς τύνη κέκμηκας ἀμύνων σοῖσιν ἔτῃσιν.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα, πότνια μῆτερ,
265 μή μ' ἀπογυιώσῃς, μένεος δ' ἀλκῆς τε λάθωμαι.
χερσὶ δ' ἀνίπτοισιν Διὶ λείβειν αἴθοπα οἶνον

A. et in Vindd. — V. 250. παρὰ μνηστῆς ἀλ. V. L. ap. schol. A. — V. 260. δὲ κ' αὐτὸν H. δὲ καὶ αὐτ. Vind. ed. — V. 265. μένεος ἀλκ. τε V. Ar. Apoll. Lex. Hom. 150. μένεός τ' ἀλκ. libri pauci, ut Harl. — V. 266. ἀνίπτησιν Z. ἀνίπτηοιν Herodian.

habuit, idque libri atque Eust. 639, 41. tuentur. Alii, non tam accentum quam compositum istud improbantes, πεντήκοντα ἔσαν vel πεντήκοντ' ἦσαν Homeri iudicarunt, vid. ad Il. 2, 131. 5, 476.

V. 245 et 249. Adverbium tametsi libros quosdam meliores occupavit, Aristarchi tamen esse crediderim πλησίον, cui alii, ut Vindd. et Eustath., opitulantur, vid. ad v. 54. Huc accedit, quod in Il. 23, 732. Veneto concinente, et in Od. 5, 71. ei affinia legimus. Quibus nihil obstant exempla, quae alia de causa adversantur, ut Il. 3, 115. Od. 12, 102. 14, 14.

V. 260. Iam veteres, utrum κὲ an καὶ sit absorptum, studiose quaesiverunt, vid. schol. Ven. Illam sibi hic reperire visus est Ptolemaeus Ascalonita, aliis contrarium defendentibus. Quorum in numero fuisse dicit Heynius Aristarchum, lectore remisso ad Il. 20, 311. et schol. Ven. praecepta ibi exposita. At de abundantia voculae κὲ admonet, nihil de synaloepha sive crasi. Itaque ad sententiam istam stabiliendam Athenaeum II, 35. C. et Et. M. 618, 26. plus quam illum locum profuturos fuisse putaverim. Verum enimvero acute et subtiliter hac de re disseruit Thiersch. in Gr. §. 342, 7., quocum interpunctionem graviorem versus initio positam, sustuli. Quo facto nihil molestiae aut difficultatis superest.

V. 265. Aristarchum, particula eiecta, post nomen μένεος interpunxisse Eust. 641, 28. auctor est. Quo facto μένεος minus commode priori adiunxit verbo, inductus forsitan Il. 22, 282. At poeta quum Hectoris repulsam ita moderatur, ut copula aegre careas, Aristarchum voluisse suspicor: μή μ' ἀπογυιώσῃς μένεος,

ἅζομαι· οὐδέ πη ἔστι κελαινεφέϊ Κρονίωνι
αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάασθαι.
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
270 ἔρχεο σὺν θυέεσσιν ἀολλίσσασα γεραιάς·
πέπλον δ', ὅστις τοι χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
ἔστιν ἐνὶ μεγάρῳ, καί τοι πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
τὸν θὲς Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο,
καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
275 ἥνις, ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ
ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα,
αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
ἄγριον αἰχμητήν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο.
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
280 ἔρχευ· ἐγὼ δὲ Πάριν μετελεύσομαι, ὄφρα καλέσσω,
αἴ κ' ἐθέλῃσ' εἰπόντος ἀκουέμεν. ὥς κέ οἱ αὖθι
γαῖα χάνοι· μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα
Τρωσί τε καὶ Πριάμῳ μεγαλήτορι τοῖό τε παισίν.
εἰ κεῖνόν γε ἴδοιμι κατελθόντ' Ἄϊδος εἴσω,
285 φαίην κε φρέν' ἀτέρπου ὀϊζύος ἐκλελαθέσθαι.

— V. 268. εὐχεταᾶσθαι grammaticor. pars. — V. 269 et 279. συ γε V. — V. 270. ἀολλίσασα V. et ol. vulgo. — Ib. γεραιράς V. L. ap. schol. A. — V. 271. πέπλων Vindd. duo, πέπλος Aldd. — V. 277. ἀπόσχοι Vind. ed. — V. 285. φαίην που

ἄλκης δὲ λάθ. Sed ne haec quidem ratio satisfacit; unde mutatione abstinendum erat.

V. 268. Sententiam eorum, qui paenultimam horum infinitivorum longam putarent, et verborum natura et magistrorum doctissimorum, ut Aristarchi et Ptolemaei, decreta refutant, vid. schol. Ven.

V. 270. Duplex σ̄ verbis, quibus primitiva consonans ζ̄ est, necessarium comprobant Vindd. et Et. M. 116, 50., add. Schaefer. ad Apoll. Rh. schol. p. 68.

V. 271. Quod plerumque scribunt, id tenent Ven. Vindd. duo: unde πέπλον a Turnebo inde omnes fere recepisse videmus, cf. v. 90.

V. 285. In scholl. LV. annotatum habemus: ἔστι δὲ καὶ ἄλλη γραφή· φαίνη περ, ut patet, una literula corruptum. Deinde qui ἄτερ που verum habuerunt, verbo ἐκλελαθ. subiecerunt κατὰ vel simile quiddam. Sententiae elegantia pariter ac testium gravitas quidquam novari vetat, cf. Eust. 642, 2.

V. 288. Heynius Venet. et schol. A. varietatem confundendo illi falso tribuit κατεβήσατο. Constat potius in eo, quod proprium eius diximus ad Il. 1, 428. Vindd. suo more ultro citroque

Ὣς ἔφαθ'· ἡ δὲ μολοῦσα ποτὶ μέγαρ' ἀμφιπόλοισιν
κέκλετο· ταὶ δ' ἄρ' ἀόλλισσαν κατὰ ἄστυ γεραιάς.
αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα,
ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
290 Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
ἤγαγε Σιδονίηθεν ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον,
τὴν ὁδὸν, ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν.
τῶν ἕν' ἀειραμένη Ἑκάβη φέρε δῶρον Ἀθήνῃ,
ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν ἠδὲ μέγιστος,
295 ἀστὴρ δ' ὡς ἀπέλαμπεν· ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
βῆ δ' ἰέναι, πολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαί.
Αἱ δ' ὅτε νηὸν ἵκανον Ἀθήνης ἐν πόλει ἄκρῃ,
τῇσι θύρας ὤϊξε Θεανὼ καλλιπάρῃος,
Κισσηΐς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο·
300 τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ἱέρειαν.
αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον.
ἡ δ' ἄρα πέπλον ἑλοῦσα Θεανὼ καλλιπάρῃος
θῆκεν Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο·
εὐχομένη δ' ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·

V. L. ap. scholl. L. V. — Ib. φίλον ἦτορ Z. et ἄτερ που V. L. ap. schol. A. — V. 288. κατεβήσατο H. W. — Ib. ἡ δ' εἰς οἶκον ἰοῦσα παρίστατο φωριαμοῖσιν Ar. — V. 289. ἔνθ' ἔσαν οἱ H. et vulg. — V. 295. ὡς ἐλλάμπ. Vind. ed. — V. 297. ἀλλ' ὅτε V. L. apud schol. L. — V. 298. τάςγε Vind. ed. —

fluctuant, unusque eorum κατεδύσατο exhibet, vid. Eust. 642, 56. Aristarchus quod in alterutra praetulisse dicitur hausit ex Od. 15, 104., ubi de Helena sermo est.

V. 289. Pronomen et articulus ne permiscerentur, tenore duplici ἔσαν instruxit Aristarchus, cf. schol. Ven., quibus congruit lib. Ambros. apud Buttmann. schol. ad Od. p. 591. Aristarcho duce hac de re disserit Buttm. in Gr. ampl. §. 14, 4. annot.

V. 295. Mendum Vindob. quum alii tum ceteri eiusdem bibliothecae libri dilunt, cf. Il. 19, 381. Od. 15, 108.

V. 297 sq. Breves et inter se minus nexae sententiae grammaticos commoverunt, ut quae a poeta disiuncta essent in unum conflare studerent. Sive enim cum Lips. ἀλλ' ὅτε νηὸν ἵκ. probaveris, sive Vindob. editi τάςγε θύρας ὤϊξε pro vero habueris, singula iusta verborum complexione devinciuntur, protasi et apodosi quas vocant distincta. At Homerus, non tantus dicendi artifex et magister, liberiore utitur structura: Hac ubi venerant ad Minervae templum, iis fores reseravit Theano. Nec variant alii et ii plurimi, et concinit Et. M. 820, 34., quod cum Ven. καλλιπάρηος exhibet, vid. ad Il. 1, 184.

305 Πότνι' Ἀθηναίη, ἐρυσίπτολι, δῖα θεάων,
ἄξον δὴ ἔγχος Διομήδεος, ἠδὲ καὶ αὐτὸν
πρηνέα δὸς πεσέειν Σκαιῶν προπάροιθε πυλάων·
ὄφρα τοὶ αὐτίκα νῦν δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
ἤνις, ἠκέστας ἱερεύσομεν, αἴ κ' ἐλεήσῃς
310 ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα.
Ὣς ἔφατ' εὐχομένη· ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.
ὣς αἱ μέν ῥ' εὔχοντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·
Ἕκτωρ δὲ πρὸς δώματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκει
καλά, τά ῥ' αὐτὸς ἔτευξε σὺν ἀνδράσιν, οἳ τότ' ἄριστοι
315 ἦσαν ἐνὶ Τροίῃ ἐριβώλακι τέκτονες ἄνδρες·
οἵ οἱ ἐποίησαν θάλαμον καὶ δῶμα καὶ αὐλὴν
ἐγγύθι τε Πριάμοιο καὶ Ἕκτορος ἐν πόλει ἄκρῃ.
ἔνθ' Ἕκτωρ εἰσῆλθε Διὶ φίλος· ἐν δ' ἄρα χειρὶ
ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
320 αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.
τὸν δ' εὗρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τεύχε' ἕποντα,
ἀσπίδα καὶ θώρηκα καὶ ἀγκύλα τόξ' ἀφόωντα·
Ἀργείη δ' Ἑλένη μετ' ἄρα δμωῇσι γυναιξὶν
ἧστο, καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλευεν.

V. 306. ἄξον Et. M. 15, 23. — V. 311. ἀνένευσε Vind. XLIX. — V. 319. ἔχεν δεκάτ. Ald. 2. Steph. — V. 322. τόξα φόωντα V. L. ap. scholl. L. V. et in Et. M. 178, 30. ἀφόωντα vulg. — V. 329. ἀμφιδέδῃε H. et ol. vulgo. — V. 330. εἴ τινα vul-

V. 319. Hectoris hasta qua fuerit longitudine, iam grammatici animi pendent. Ptolemaeus nihil dirimit, Alexio vero, quod Aiax in pugna ad navium stationes commissa Troianos eonto dimidio maiore ab aditu prohibet, ἑνδεκάπηχυ consentaneum existimat, vid. 15, 678. Eiusdem dissimilitudinis et iudicii testis est Eust. 644, 37 sq., quibus assentiuntur optimi quique codices.

V. 322. Qui τόξα φόωντα maluerunt, dum reddunt λαμπρύνοντα, eos originem a verbo φάος, φάω, φαίνω repetiisse intelligitur. At vulgare et rei aptius est et praesidio firmiore nititur, ut schol. Ven. Eust. 644, 54. Et. M. 178, 30., aliorum. Sed ambigi potest de spiritu asperu, quem nostri huic praefigunt verbo. Eum quidem tenent Eust. et Phavor. 334, 31. et nomine ἀφή idem commendant; lenem vero, a eodd. Ven. et Vindd. oblatom, neque ab Etymol. l. l. prorsus reiectum, plures agnoscunt, uti Apollon. in Lex. Hom. 183. Zonar. 358. et Hesych. I, 648. Iam quum ἀφάσσω, proxime inde deductum, omnium consensu scribi suleat, idem sequi placuit. Neque aliter legimus in epigrammate Maeedonii Anth. Pal. Vol. II. tit. IX, 366.

V. 329. Venet. et Et. M. 89, 14. ἀμφιδέδῃε approbant.

325 τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσιν·
Δαιμόνι', οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ.
λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος
μαρνάμενοι· σέο δ' εἵνεκ' ἀϋτή τε πτόλεμός τε
ἄστυ τόδ' ἀμφιδέδηε· σὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλῳ,
330 ὅντινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ πολέμοιο.
ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δηΐοιο θέρηται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,
τοὔνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον·
335 οὔτοι ἐγὼ Τρώων τόσσον χόλῳ οὐδὲ νεμέσσι
ἥμην ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι.
νῦν δέ με παρειποῦσ' ἄλοχος μαλακοῖς ἐπέεσσιν
ὥρμησ' ἐς πόλεμον· δοκέει δέ μοι ὧδε καὶ αὐτῷ
λώϊον ἔσσεσθαι· νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.
340 ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, Ἀρήϊα τεύχεα δύω·
ἢ ἴθ', ἐγὼ δὲ μέτειμι· κιχήσεσθαι δέ σ' ὀΐω.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
τὸν δ' Ἑλένη μύθοισι προσηύδα μειλιχίοισιν·
Δᾶερ ἐμεῖο, κυνὸς κακομηχάνου, ὀκρυοέσσης,

go. — V. 335. οὔτι ἐγὼ Vindd. Steph. — Ib. νεμέσσει vulgo. — V. 336. ἥμην Vindd. et V. L. ap. schol. A. — V. 341. μετ' εἰμι V. — V. 343. in fin. δία γυναικῶν V. L. ap. schol. A. —

V. 330. Εἴ τις et ὅστις etsi de eo, quod quis evenisse vel eventurum fuisse ponit, promiscue dicuntur, illud tamen nulli alii adstringitur conditioni, vid. Il. 3, 453. 10, 111. 14, 333. 24, 74, 366, 653, 768., hoc, utpote relativum, ad id, quod praecedit vel subsequitur, respicere solet, cf. Il. 4, 240. 12, 268. 24, 752. Od. 11, 147 alib. Qua causa impulsus Aristarcho, grammaticorum sagacissimo, ὅντινα scribenti parui.

V. 335. Ven. et aliorum οὔτοι ἐγὼ iam exstat in Ald. 2. et Eust. 645, 3. Thierschium in Gr. §. 193, 2. νεμέσσει nulli dubio subiectum dicentem coarguunt Ven., schol. L.V. et Et. M. 600, 30., ita praecipiens: Νέμεσις — ἡ δοτικὴ νεμέσει, ἐκ τούτου νεμέσσι, τροπῇ τοῦ ε εἰς σ (leg. τροπῇ τοῦ ει εἰς ι), καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ. Ἰλιάδος ζ'· Οὔτοι — νεμέσσι, quae verba sibi inde sumpsit Phavor. 1298, 50 sqq. His igitur sponsoribus fretus reduxi Ionicum.

V. 336. Neque Eust. 645, 5. neque Etym. M. l. l. all. quidquam discrepant a libris. Scholiastae ἥμην pro ἦν poetae sermoni etiam eximendum censent, admoneudo ἡσθαι et καθησθαι de iis, qui otio et ignaviae se dedunt, Homeri proprium esse.

345 ὥς μ' ὄφελ' ἤματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ,
οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα
εἰς ὄρος, ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης·
ἔνθα με κῦμ' ἀπόερσε, πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,
350 ἀνδρὸς ἔπειτ' ὤφελλον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις,
ὃς ἤδη νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων.
τούτῳ δ' οὔτ' ἄρ νῦν φρένες ἔμπεδοι, οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω
ἔσσονται· τῷ καί μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀΐω.
ἀλλ' ἄγε νῦν εἰςελθε, καὶ ἕζεο τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ,
355 δᾶερ, ἐπεί σε μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν
εἵνεκ' ἐμεῖο κυνὸς καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἄτης·
οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, ὡς καὶ ὀπίσσω
ἀνθρώποισι πελώμεθ' ἀοίδιμοι ἐσσομένοισιν.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
360 μή μ' κάθιζ', Ἑλένη, φιλέουσά περ· οὐδέ με πείσεις.
ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται, ὄφρ' ἐπαμύνω
Τρώεσσ', οἳ μέγ' ἐμεῖο ποθὴν ἀπεόντος ἔχουσιν·

V. 348. κῦμα ἀπόερσε Ald. 2. et all. antiqq. Eust. 645, 60. — V. 351. ὅς ῥ' ἤδη Ald. 2. Steph. et all. editt. priores. — V. 353. κέν μιν eaedem et Eust. 646, 36. — V. 355. ἐπεὶ οὐ μάλιστα grammaticorum pars. — V. 356. ἀρχῆς editt. antiqq. et Apollon. de constr. 2, 18. 133. — V. 364. ὥς κεν ἔτι. ol. vulgo. ἔντοσθε πόλ. H. cum vulgar. —

V. 348. In vocalium elisione, ut saepe, trepidat Vindob. Alteri, numerorum vero tum necessitati tum elegantiae libri et Apoll. in Lex. Hom. 549. satisfaciunt.

V. 353. Helenae quasi vaticinio plus momenti et gravitatis affert καὶ particula, cui opitulantur libri praestantiores, velut Ven. Vind. quintus et all.

V. 354. Schol. Ven. adiicit: οὕτω νῦν αἱ Ἀριστάρχου. Cuius loco, quid alii dederint, difficile est affirmare, nisi putaveris ἀλλ' ἄγε δὴ olim obtinuisse.

V. 355. Fuere qui ideo, quod Hector aerumna et labore maxime premi et confici dicatur, pronomen tono erigendum esse statuerent. Iis adversatus schol. Venetus alia congessit exempla, quae pronominis ἐγκλισιν, particula ἐπεὶ praemissa, de communi exemplarium sententia ratam faciant, vid. Il. 1, 299. 3, 59. 21, 483. 24, 684. Od. 13, 228. Ea plurimis augeri possunt, ut Od. 15, 260. 17, 534, 573. 20, 99. aliis. Ratio, cur ita censuerint, patet; etenim in his omnibus vocis tenor in verbo subsistit.

V. 356. Confusionem, quam supra ad Il. 3, 100. notavimus, hoc etiam loco fraudi fuisse nonnullis patet.

V. 364. Versus defectum Barnesiu emendante ὥς κέν μ' ἔντ.

ἀλλὰ σύγ' ὄρνυθι τοῦτον, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτὸς,
ὥς κεν ἔμ' ἔντοσθεν πόλιος καταμάρψῃ ἐόντα.
365 καὶ γὰρ ἐγὼν οἴκόνδ' ἐςελεύσομαι, ὄφρα ἴδωμαι
οἰκῆας ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν.
οὐ γάρ τ' οἶδ', εἰ ἔτι σφιν ὑπότροπος ἵξομαι αὖτις,
ἢ ἤδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμόωσιν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
370 αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὐναιετάοντας,
οὐδ' εὗρ' Ἀνδρομάχην λευκώλενον ἐν μεγάροισιν·
ἀλλ' ἥγε ξὺν παιδὶ καὶ ἀμφιπόλῳ εὐπέπλῳ
πύργῳ ἐφεστήκει γοόωσά τε μυρομένη τε.
Ἕκτωρ δ' ὡς οὐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,
375 ἕστη ἐπ' οὐδὸν ἰών, μετὰ δὲ δμωῇσιν ἔειπεν·
Εἰ δ' ἄγε μοι, δμωαί, νημερτέα μυθήσασθε·
πῇ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἐκ μεγάροιο;
ἠέ πῃ ἐς γαλόων, ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων,
ἢ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
380 Τρῳαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται;

V. 365. οἴκόνδε ἱλεύσομαι sive οἴκόνδ' ἐλεύσ. ol. vulg. — V. 372. ἥγε σὺν ol. vulgo. αὕτη σὺν Vind. ed. — V. 373. ἐφεστήκει ol. vulg. et Apoll. Lex. Hom. 580. — V. 377. πῇ ἔβη W. H. ποῖ ἔβη. Thom. Magist. p. 652. — V. 378. ἠέ που V. L. ap. Eust. 648, 8. — V. 380. ἐϋπλόκαμον W. —

scitius resarciunt libri. Si quidem Ven. et Vind., nisi quod hic pro more suo ἐμὲ plene scribit, hodie receptum aperte tuentur. Iidem dissident ab Heynio, melius indicante ἔντοσθε πτόλιος, cui repugnant Od. 10, 272. Theocrit. Id. I, 32. Quint. Smyrn. IX, 287. XII, 519.

V. 365. Abundantia non inusitata Ven. οἴκόνδ' ἐςελεύσομαι, vid. Od. 4, 802. Neque illud ignorat Eust. 648, 64., quanquam 647, 22. in vulgari subsistit.

V. 372. Quod coniectura reperit Barnesius, ξὺν pro σύν, ei adsunt Ven. Vindd. duo, Eust. 647, 42. cum aliis. Glossam Vindobonensis editi nihil moror.

V. 373. Eundem librariorum lapsum, quem simplici verbo aliquoties illatum vidimus ad Il. 4, 329., hic in composito ἐφεστήκει deprehendimus. Ven. cum vulgaribus concors Aristarchi manum refert infra 23, 106., nec plus constantiae Vindd. est. Scholia quum eandem normam, quae illi fuerit, hoc sequi tradant, varietatem toties obviam, cf. Apoll. in Lex. Hom. 580., indicasse satis erat.

V. 377. Ven. et Eust. 648, 8. bene et apte praeponunt πῇ ἔβη Ἀνδρ.

V. 380 et 385. Wolfius sive Eustathio auctore, sive quod

Τὸν δ' αὖτ' ὀτρηρὴ ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, ἐπεὶ μάλ' ἄνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι·
οὔτε πῃ ἐς γαλόων, οὔτ' εἰνατέρων εὐπέπλων,
οὔτ' ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
385 Τρωαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται·
ἀλλ' ἐπὶ πύργον ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὕνεκ' ἄκουσεν
τείρεσθαι Τρῶας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν.
ἣ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπειγομένη ἀφικάνει,
μαινομένῃ εἰκυῖα· φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη.
390 Ἦ ῥα γυνὴ ταμίη· ὃ δ' ἀπέσσυτο δώματος Ἕκτωρ,
τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὖτις ἐϋκτιμένας κατ' ἀγυιάς.
εὖτε πύλας ἵκανε διερχόμενος μέγα ἄστυ
Σκαιάς — τῇ γὰρ ἔμελλε διεξίμεναι πεδίονδε —
ἔνθ' ἄλοχος πολύδωρος ἐναντίη ἦλθε θέουσα,
395 Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος,
Ἠετίων, ὃς ἔναιεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ,

V. 381. τὸν δ' αὖ ὀτρ. ol. vulgo. — V. 393. τῇ ἄρ ἔμ. V. et all. — Ib. διεξιέναι ol. vulgo. — V. 396 et 425. Ὑποπλάκῳ Ald. | 2. et ol. vulgo. — V. 400. ἐπὶ κόλπον H. c. vulgar. ἐπὶ κόλπῳ Eust. 650, 13. Vindd. — V. 402. Καμάνδριον Vindd. duo

capillorum ornatum Troum matribus parum aptum putaret, adiectivum utrumque ad Minervam retulit. Episcopus vero hae de re 649, 5 sqq. ita disserit: Εὐπλόκαμον δὲ δεινὴν θεὸν λέγει ἐνδεικνύμενος, μὴ καταῤῥιπτεῖσθαι τὸ φοβερὸν τῷ περιουσιασμῷ τῶν τριχῶν· τινὲς δέ γε οὐ τὴν Ἀθηνᾶν ἀφιᾶσιν εὐπλόκαμον λέγεσθαι, ἀλλὰ γράφουσι Τρωαὶ εὐπλόκαμοι. Quae nos certiores faciunt utrumque in veterum fuisse commentariis. Verum enim vero quum libri ad unum omnes in posteriore consentiant, tutius erat cum Heynio et Vossio olim lectum revocare. Troianae autem mulieres satis bene εὐπλοκάμους dici vel eo apparet, quod Hector Andromachen cum aliis proerum uxoribus supplicatum ivisse coniicit, vid. Od. 2, 119 19, 542.

V. 393. Coniunctionem causalem cum editt. tum Vindd. plures versus initio tuentur; iidem et Ven., misso vulgari, διεξίμεναι. Hoc poetarum, illud aliorum esse scriptorum, ut Herodot. II, 32, 6. VII, 39., facile intelligitur.

V. 396. Emendationem a Lennepio in animadversionibus ad Coluth. p. 142. propositam et idoneis argumentis comprobatam certiorem facit Venet., quanquam infra v. 425. et 22, 479. communi aliorum errori assentitur. Neque alii libri prorsus desunt meliori, quod hodie substitutum videmus apud Homerum, vid. Heynii observatt. ad h. l. Praeterea Placi montis, cuius sub radicibus Thebae, Andromachae patria, erat exstructa, scholiastae AD., Dicaearchi vestigia insistentes, mentionem iniiciunt.

V. 400. E Veneto, ut videtur, Wolfius hausit ἐπὶ κόλπῳ,

Θήβῃ Ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων·
τοῦπερ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ.
ἥ οἱ ἔπειτ' ἤντησ', ἅμα δ' ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ,
400 παῖδ' ἐπὶ κόλπῳ ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νήπιον αὔτως,
Ἑκτορίδην ἀγαπητόν, ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ·
τόν ῥ' Ἕκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Ἀστυάνακτ'· οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ.
ἤτοι ὁ μὲν μείδησεν ἰδὼν ἐς παῖδα σιωπῇ·
405 Ἀνδρομάχη δέ οἱ ἄγχι παρίστατο δακρυχέουσα,
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Δαιμόνιε, φθίσει σὲ τὸ σὸν μένος· οὐδ' ἐλεαίρεις
παῖδά τε νηπίαχον καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἣ τάχα χήρη
σεῦ ἔσομαι· τάχα γάρ σε κατακτανέουσιν Ἀχαιοὶ
410 πάντες ἐφορμηθέντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη
σεῦ ἀφαμαρτούσῃ χθόνα δύμεναι· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη
ἔσται θαλπωρή, ἐπεὶ ἂν σύγε πότμον ἐπίσπῃς,

et Ald. 2. — V. 403. γὰρ ῥύετο sive δ' ἐῤῥύετο Thiersch. in Gr. §. 168, 9. e. — V. 407. φθείσει V. — V. 408. καὶ ἐμὸν μόρον V. L. ap. schol. A., unde peius etiam in Apoll. Lex. Hom. 102. κάμμορον scribitur. — V. 412. ταλπωρή vitiuse Steph. —

cui admodum convenit Od. 11, 441., ubi de Penelopa, Telemachi matre, simillima tradit poeta: παῖς δέ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ Νήπιος. Barnesii ἀταλόφρονα in uno Vindob., cui, omnibus aliis repugnantibus, nulla habenda erit fides, comparet.

V. 402. Si quis Vindobb. scholiastae Ven. verbis — σημειώσαι τὸ μέτρον — adiuvari, eaque ad syllabam brevem, mutis duabus subsequentibus correptam, pertinere censeret, is profecto egregie falleretur. Comparato enim Eustathio 650, 29., qui hunc versum sic illustrat: λέγει δὲ ἐνταῦθα ὁ ποιητής, ὅτι Ἕκτωρ μετριοφρονῶν Σκαμάνδριον ἐκάλει τὸν παῖδα, loco scholiastae, quippe qui eadem de re nos voluerit admonitos et proinde τὸ μέτριον dederit, parvam labeculam adspersam esse iure possis divinare.

V. 403. Thierschii suspicionem inutilem esse monstrant alia exempla, cf. Il. 5, 23, 538. 13, 555. 17, 518. 22, 507. Ambigua verbi significatio non fugit Maximum Planudem, hoc ipso versu utentem, in Bachmann. Anecd. Gr. II. p. 62.

V. 407. Inscite egit librarius Veneti, a semet ipso dissentiens in Il. 22, 61. 16, 461. 19, 329. 24, 86. Affert versus partem Et. M. 792, 55., ubi οὲ pro τὲ emendari oportet.

V. 408. De varietate, quae in aliis fuit, prudenter et vere iudicat schol. Ven.: ἡ διπλῆ, ὅτι τινὲς γράφουσι καὶ ἐμὸν μόρον· οὐκ εὖ. Andromache enim per filii orbitatem malaque sibi infelici futura, ne vitae sit prodigus, exorare studet maritum.

ἀλλ' ἄχε' — οὐδέ μοί ἐστι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
ἤτοι γὰρ πατέρ' ἀμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς,
415 ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλίκων εὐναιετάωσαν,
Θήβην ὑψίπυλον· κατὰ δ' ἔκτανεν Ἠετίωνα,
οὐδέ μιν ἐξενάριξε· σεβάσσατο γὰρ τόγε θυμῷ·
ἀλλ' ἄρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν,
ἠδ' ἐπὶ σῆμ' ἔχεεν· περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν
420 Νύμφαι ὀρεστιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.
οἳ δέ μοι ἑπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
οἳ μὲν πάντες ἰῷ κίον ἤματι Ἄϊδος εἴσω·
πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι καὶ ἀργεννῇς ὀΐεσσιν.
425 μητέρα δ', ἣ βασίλευεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ,

V. 413. οὐδ' ἐμοὶ schol. Soph. ad Aiac. 514. — V. 414. π. ἐμὸν Ald. 2. ἀμὸν vulg. — V. 415. ναιετόωσαν Ar. ναιετάουσαν Eust. 652, 14. et all. vid. ad 3, 387. — V. 422. ἰῷ κ. ἤμ. κείνῳ Apoll. in Lex. Hom.

V. 413. Andromache, de patris matrisque excessu conquesta, illorum fata persequitur pluribus. Pronomen ergo recte inclinatur.

V. 414. In nostris et editionibus et grammaticis ἀμὸν ut Homericum plerumque fertur, arreptum ex illorum doctrina, qui ἀμός, vocali mutata et producta, ex possessivo ἐμὸς originem trahere statuerent, quorum in numero Demetrium Sidonium et Herodianum, etsi is alio loco aliter iudicabat, fuisse tradunt schol. Ven. Sed quemadmodum e longioribus ἡμέτερος et σφέτερος breviora ἡμὸς et σφὸς excusa esse videmus, sic ἀμὸς nec vero ἀμὸς ex illius norma a stirpe ἡμέτερος progigni non modo admodum probabile est, sed intelligentissimi quique grammatici suo confirmant iudicio. Eam Apollonii fuisse mentem efficitur ex iis, quae Ven. interpres prioribus subiungit: πιθανώτερον δέ ἐστι Δωρικώτερον εἶναι, ἀντὶ τοῦ ἡμετέρου, ἀμὸν (corr. ἀμὸν). οὕτως Ἀπολλώνιος. Quam suspicionem a veru non abhorrere eiusdem Apollon. liber de pron. 402. A. B. nus ducet. Pluribus enim Homeri exemplis, inter quae hic lucus est, allatis praefigit adspirationem. Nec dissuadent alii, ut auctor Et. M. 79, 27. Ἁμάς: Ὑμμιν ἔγωγε Μαρναμένοισι πέποιθα σωσέμεναι νέας ἁμάς (Il. 13, 96.) — τὸ ἁμάς ἐκτείνεται κατὰ τὸ τέλος. ἔστι τοίνυν ἁμετέρας, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἁμάς, ἡμετέρας Δωρικῶς, add. 84, 48. Ad haec denique incorrupta librorum accedunt testimonia, ut Veneti h. l. et in Il. 8, 178. 13, 96. 16, 830., Doricum seu Graecum potius anteferentis, quocum Vind. ter concinit. Quorum ad multitudinem et fidem numero exigui, pondere leves sunt loci contrarii, veluti Il. 10, 448 χεῖρας ἐς ἁμάς. Relicta enim est discrepantia de sententia eorum, quibus ἀμὸς ductum videretur ex primitivo ἐμός, cuius et ipsius vestigia passim apparent, ut in Vindobb. paucis Il. 6, 414. 10, 448. Eodem pertinere suspicor grammaticorum, qui contra

τὴν ἐπεὶ ἄρ δεῦρ' ἤγαγ' ἅμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,
ἂψ ὅγε τὴν ἀπέλυσε λαβὼν ἀπερείσι' ἄποινα·
πατρὸς δ' ἐν μεγάροισι βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.
Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοί ἐσσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
430 ἠδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε, καὶ αὐτοῦ μίμν' ἐπὶ πύργῳ,
μὴ παῖδ' ὀρφανικὸν θῇς, χήρην τε γυναῖκα·
λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἐρινεόν, ἔνθα μάλιστα
ἄμβατός ἐστι πόλις, καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος.
435 τρὶς γὰρ τῇγ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι
ἀμφ' Αἴαντε δύω καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα
ἠδ' ἀμφ' Ἀτρείδας καὶ Τυδέος ἄλκιμον υἱόν·
ἤ πού τίς σφιν ἔνισπε θεοπροπίων εὖ εἰδώς,

374. — V. 426. Θήβῃ, ἐπεὶ δεῦρ' ἤγ. Lennep. ad Col. p. 142. — V. 432. θείης vulg. — V. 434. ἀμβάτη Callistratus. — V. 435. τῇδ' ἐλθ. V. L. ap. schol. A. — V. 437. Ἀτρείδα Ixion. — V. 438. τί σφιν V. et edd. antiqq. —

stant, decreta, sicut Eustathii 574, 40. Phavorin. 144, 52. et aliorum. Hisce igitur de causis ἀμὸς Homero, forsitan aliis etiam poetis, in posterum erit reddendum, a qua sententia non alieni sunt Buttmann. in Gr. ampl. §. 72. ann. 23. et Thiersch. in Gr. §. 206, 27.

V. 422. Ἅπαξ εἰρημένον ἰῷ, alias femininum solum poetis est notum, veteres pariter ac recentiores exercuit, cf. schol. Ven. Et. M. 472, 45. Eust. 652, 51. et Buttm. in Gr. ampl. §. 70. annot. 2.

V. 426. Frustra haesit in hoc loco Lennepius. Nam et nomen cum verbo iunctum, quod toties cum praepositionibus ἐν, κατά, μετὰ componitur, vid. Od. 2, 47. 11, 284. 22, 52., facile patimur abesse, et ἐπεὶ ἄρ poetae ereptum nolim, cf. Il. 8, 269. 16, 374. 18, 55. Nec maioris momenti id est, quod Heynium habuit sollicitum, βασιλεύειν de femina dictum. Certe enim vir egregius de Chloride, Nelei uxore, in Odyssea 11, 285. legerat: ἣ δὲ Πύλου βασίλευε, τέκεν δέ οἱ ἀγλαὰ τέκνα.

V. 432. Libris vulgaribus etsi Ambros. apud Buttmann. schol. ad Od. p. 591. calculum addit suum, Aristarchi tamen θῇς, de quo vid. Excurs. I., Ven. et antiqua exemplaria quae Eustath. inspexit, cf. eius comment. 653, 43., patrocinantur.

V. 437. Haud dubie fuerunt qui, numero plurali offensi, versum suppositum esse censerent. Quibus ut occureret Ixion, dualem substituit. Sed quid impediat, quominus eandem veniam, quae nominativo sit concessa, cf. 8, 261. 9, 341. et 19, 310., quarto casui tribuamus, non intelligo.

V. 438. Triplicis consonae impatiens Veneti scriba pronomini σ̄ subduxit, quod rei consentaneum et necessarium de Vindd. et aliorum sententia omnes editores inde ab Aldo ex fuga retraxerunt.

ἤ νυ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.
440 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει, γύναι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρωάδας ἑλκεσιπέπλους,
αἴ κε, κακὸς ὥς, νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο·
οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
445 αἰεὶ, καὶ πρώτοισι μετὰ Τρώεσσι μάχεσθαι,
ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος ἠδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
ἔσσεται ἦμαρ, ὅτ' ἄν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ
καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
450 ἀλλ' οὔ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος ὀπίσσω,
οὔτ' αὐτῆς Ἑκάβης, οὔτε Πριάμοιο ἄνακτος,

V. 439. αὐτοὺς V. L. ap. schol. A. — V. 443. κακὸς ᾗ V. L. ap. Eust. 654, 46. — V. 444. οὐδ' ἔμε V. — V. 447. εὖ μὲν ἐγὼ τόδε οἶδα Vindd. et all. plures. εὖ μὲν γὰρ τ. Ald. 2. H. et ol. vulgo. — V. 454. σεῖ' ὅτε vulgo. σεῖο, ὅτε Vind. ed. — V. 456. ἐν Ἄργεϊ οὖσα Ven. B. —

V. 439. Cum Ven. interprete consentire videtur poeta in Il. 15, 43., ἀλλά που αὐτὸν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει. At vero utriusque loci dispar est ratio. Illic enim Iuno, a semet ipsa culpam remotura, Neptunum mutu suo et libero Graecis laborantibus succurrisse affirmat coniugi; hic autem Danaos, vel ab aliu edoctos vel sua prudentia impulsos, in eam murorum partem, quae minus esset munita, impetum fecisse Andromacha suspicatur. Obstat igitur θυμὸς αὐτῶν alius cuiusdam consilio, Neptuni vero lubido, qua ipse concitatus dicitur ad opem ferendam, Iunonis voluntati. Commode abest utrumque in Od. 8, 45 — ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν ἀείδειν.

V. 443. Eadem, quae Eustath. praebet, apposuit schol. Lips.: κακὸς ὥς· γράφεται καὶ κακὸς ᾗ (imo ᾗ, ut est ap. Eustath.) ἤγουν καθὰ κακός.

V. 447. Vulgare a Wolfio bene proscriptum et libri meliores, ut Ven., missum faciunt, et poeta ipse, cf. Il. 4, 163. Od. 15, 211., a quibus non ita multum distant exempla affinia, Il. 4, 360. 11, 408. Od. 5, 423. 10, 267. 11, 69.

V. 454. Idonea ratio quum vix possit excogitari, cur poeta, cui supra v. 409 et 411. bis satisfecit σεῖ, ab eo hic abstinuerit, sententiae eorum, qui, Aristarcho invito, hisce genitivis sedem locumque denegent, sum adstipulatus, cf. Bekker. l. l. et Thiersch. in Gr. §. 164, 11, 6. Herodianus num ab Aristarcho recesserit, minus liquet.

V. 456. Priorem versus partem magis sonoram et alii edunt, neque ignorat Ven. B. Dativum ἄλλῃς, cuius ne meminit quidem

οὔτε κασιγνήτων, οἵ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
ὅσσον σεῦ, ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
455 δακρυόεσσαν ἄγηται ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας·
καί κεν ἐν Ἄργει ἐοῦσα πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις,
καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος ἢ Ὑπερείης,
πόλλ' ἀεκαζομένη, κρατερὴ δ' ἐπικείσετ' ἀνάγκη·
καί ποτέ τις εἴπῃσιν ἰδὼν κατὰ δάκρυ χέουσαν·
460 Ἕκτορος ἥδε γυνή, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι
Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο.
ὥς ποτέ τις ἐρέει· σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλγος
χήτεϊ τοιοῦδ' ἀνδρὸς ἀμύνειν δούλιον ἦμαρ.
ἀλλά με τεθνηῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι,

Ib. ἄλλῃς V. — Ib. et 457. ὑφαίνῃς et φορέῃς Vind. quint. — V. 461. ἀμφὶ μάχονται Ald. 2. et edd. antiqq. — V. 463. χήτει V. Vindd. et Apoll. Lex. Hom. 711. — V. 464. τεθνειῶτα omnes praeter Wolf., vid. ad v. 71. —

Heynius, praeter Ven. Vindd. omnes perscriptum reliquerunt. Quem vix aptum esse crediderim. Meliora iam praeiverunt schol. BL., qui sic praecipiunt: τὸ δὲ πρὸς ἄλλης ὑπ' ἄλλης κελευομένη.

V. 461. De praepositionibus verbo instanti adiungendis separandisve incertum fuisse veterum iudicium aliquoties vidimus. Nostrum verbum cum accusativo sociatum pro composito habet Ven., ut 9, 412. 16, 73. 18, 208., genitivo autem praemisso praepositionem, a verbo secretam, ad nomen refert, vid. 15, 391. 16, 496, 532. A qua consuetudine, quod particulae duae, puto, inter nomen et praepositionem leguntur interiectae, semel defecit in Il. 18, 20. At quum tenui admodum discrimine propria et translata huius verbi vis distineatur, hoc artificium vel parum vel nihil nobis prodest.

V. 463. Editiones antiquae mira mobilitate hic χήτει, in Il. 19, 324 χήτεϊ τοιοῦδ' υἷος habent. Contrarium plane Wolfio imprudenti evenit, apud eum enim illic bisyllabum, hic trisyllabum nomen legimus. Qua de re quanquam varie et iudicare possumus et iudicarunt, ut Wellauer. ad Apoll. Rh. IV, 91 χήτει praefert, aliis ad Orph. Lith. 76 χήτεϊ corrigentibus, hoc tamen loco trisyllabum numerorum incessu tutum videtur, cuius exemplum nulli dubio obnoxium suppeditat hymn. Hom. in Ap. 78. Veteres quidem χήτει plerumque scribunt, at Vindobb. certe infra 19, 324. διαίρεσιν vocalium admittunt. Quam si spernendam duxerimus, χήτι, Ionicam formam, nuper apud Herodotum IX, 11, 2. e codicibus instauratam, restitui oportebit. Ceterum nomen ab Ionicis et poetis ad Atticos transiisse copiosius demonstravit Ruhnken. ad Tim. h. v.

465 πρίν γ' ἔτι σῆς τε βοῆς σοῦ θ' ἑλκηθμοῖο πυθέσθαι.
Ὣς εἰπὼν οὗ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἕκτωρ.
ἂψ δ' ὁ πάϊς πρὸς κόλπον ἐϋζώνοιο τιθήνης
ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθείς,
ταρβήσας χαλκόν τε, ἰδὲ λόφον ἱππιοχαίτην
470 δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντο νοήσας·
ἐκ δ' ἐγέλασσε πατήρ τε φίλος καὶ πότνια μήτηρ.
αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ,
καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανόωσαν·
αὐτὰρ ὅγ' ὃν φίλον υἱὸν ἐπεὶ κύσε, πῆλέ τε χερσίν,
475 εἶπεν ἐπευξάμενος Διί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν·
Ζεῦ, ἄλλοι τε θεοί, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
παῖδ' ἐμόν, ὡς καὶ ἐγώ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσιν,
ὧδε βίην τ' ἀγαθὸν καὶ Ἰλίου ἶφι ἀνάσσειν·
καί ποτέ τις εἴπῃσι — πατρός γ' ὅδε πολλὸν ἀμείνων —

V. 465. πρίν γέ τι V. et ol. vulgo. πρὶν δ' ἔτι Ald. 2. — V. 468. ἀτιχθεὶς schol. ad Nicandr. Alex. 193. — V. 469. χ. τ' ἠδὲ λ. H. W. — V. 470. κορυφῆς pro κόρυθος un. Vind. — V. 475. εἶπε δ' ἐπευξ. Ar. — V. 478. βίην ἀγαθόν τε li-

V. 465. Grammaticorum acumini debemus πρίν γέ τι, vid. schol. Ven. Etenim negarunt ἔτι spectare ad futura. Eustath. 655, 36. utrumque annotavit. Vindd. et editiones antiquiores ἔτι recte, ut videtur, tenent. Optat Hector, ut prius, quam Andromachae in servitutem abductae lamentationes audiat, sibi terra dehiscat.

V. 468. Nicandri scholiasta non tam re et verbo differt ab aliis quam eo, quod ἀτιχθεὶς aliter explicat, vid. doctam Schneideri animadversionem ad Alexiph. l. l. Eiusdem loci memor est schol. Theocr. ad Id. 1, 56.

V. 469. Nonnisi Vindob. auctoritate nititur id, quod Wolfius et Heynius intulerunt. Ven. Vindd. reliqui, Eust. 655, 58. et editt. fere omnes nobiscum sentiunt. Idem amplexus est Vossius ad hymn. in Cer. 191., vid. insuper ad 2, 697.

V. 478. Totum versum, Aeolicae adspirationi infestissimum, damnant Heynius et Knightius, Bentleio praeeunte.

V. 479 sq. Singula verba quomodo sint ordinanda, iam veteres laborarunt. Alii, quibus Eustath. 657, 2. congruit, ut esset quocum ἐκ πολ. ἀνιόντα coirent, ἰδὼν sive simile quid putarunt subaudiendum; alii, quorum rationem schol. Ven. probat, versus prioris partem, καί ποτέ τις εἴπῃσιν, cum initio sequentis ἐκ πολέμου ἀνιόντα copulando ad casuum permutationem confugiunt, eaque ita accipiunt, ac si genitivus adsit ἐκ πολ. ἀνιόντος. Qua excusatione ne egere quidem videmur; etenim nemo nescit εἰπεῖν

480 ἐκ πολέμου ἀνιόντα· φέροι δ' ἔναρα βροτόεντα
κτείνας δήϊον ἄνδρα, χαρείη δὲ φρένα μήτηρ.
Ὣς εἰπὼν ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκεν
παῖδ' ἑόν· ἣ δ' ἄρα μιν κηώδεϊ δέξατο κόλπῳ
δακρυόεν γελάσασα. πόσις δ' ἐλέησε νοήσας,
485 χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Δαιμονίη, μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ·
οὐ γάρ τίς μ' ὑπὲρ αἶσαν ἀνὴρ Ἀΐδι προϊάψει·
μοῖραν δ' οὔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
οὐ κακόν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται.
490 ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
ἱστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
ἔργον ἐποίχεσθαι· πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει,
πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ

bror. pars. — V. 479. εἴποι Ven. B. — Ib. πατρὸς δ' ὅγε π. ἀμ. vulgo. — V. 489. τὰ πρῶτα Vind. H. W. πρωτὰ V. L. ap. schol. A. — V. 490. σαυτῆς ol. vulgo. — V. 493. ἐκγεγάασιν ol. vulgo. —

τινα significare vel aliquem appellare vel aliquid de aliquo praedicare. Exempla utriusque rei contulit Matth. in Gr. §. 416. Alteri vero etsi plerumque εὖ, κακῶς et similia soleant addi, interdum tamen verbum solum sufficere constat. Quodsi locum ita explicandum esse statuerimus, verbis interiectis: — π. δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων — id ipsum, quod quis de Astyanacte fortitudine eminente sit praedicaturus, comprehendi non vana erit coniectura. Scite igitur et commode Aristarchus rem instituisse videbitur scribendo πατρός γ' ὅδε πολλὸν ἀμείνων, vid. schol. Vict. Ita enim, qui insignem Astyanactis adolescentis virtutem laudibus extollit, digito quasi monstrat iuvenem hostis caesi exuviis superbientem. Sin autem mutationem levem et, ut auguror, sententiae perquam aptam ne Aristarchi quidem suffragio satis firmatam crediderís, hoc loco δὲ particulae asseverantis δή vicem gerere necessario erit existimandum: quam Eustathii explicationem fuisse video. Mihi quidem Aristarchi lectio, huic Hectoris voto valde accommodata, sola placet.

V. 489. Insanum grammatici cuiusdam commentum damnat schol. Ven.

V. 490. Buttm. in Gr. ampl. §. 74, 3. annot. 3. luculenter ostendit verum esse quod hodie soleat edi. Veteres quidem in trito errore acquiescunt, quem non modo libri tenent, verum alii etiam, ut Et. M. 370, 10. schol. ad Soph. Ai. 292.

V. 493. Codices omnes paene et Eustath. 657, 54. genuinum ἐγγεγάασιν servant, cf. ad 4, 41.

495 ἵππουριν· ἄλοχος δὲ φίλη οἴκόνδε βεβήκει
ἐντροπαλιζομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὐναιετάοντας
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο· κιχήσατο δ' ἔνδοθι πολλὰς
ἀμφιπόλους, τῇσιν δὲ γόον πάσῃσιν ἐνῶρσεν.
500 αἳ μὲν ἔτι ζωὸν γόον Ἕκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
οὐ γάρ μιν ἔτ' ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο
ἵξεσθαι, προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν.
Οὐδὲ Πάρις δήθυνεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν·
ἀλλ' ὅγ', ἐπεὶ κατέδυ κλυτὰ τεύχεα, ποικίλα χαλκῷ,
505 σεύατ' ἔπειτ' ἀνὰ ἄστυ ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς.
ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος, ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
δεσμὸν ἀποῤῥήξας θείῃ πεδίοιο κροαίνων,
εἰωθὼς λούεσθαι ἐϋῤῥεῖος ποταμοῖο,
κυδιόων· ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
510 ὤμοις ἀΐσσονται· ὁ δ' ἀγλαΐῃφι πεποιθώς,
ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων·
ὣς υἱὸς Πριάμοιο Πάρις κατὰ Περγάμου ἄκρης

V. 499. γόον deest in Ald. 2. — V. 500. γόων Eust. 658, 3. et codd. pars. — V. 501. ἔφαντ' ὑπ. Steph. — V. 507. δεσμὰ διαῤῥήξας Et. M. 51, 12. — Ib. θείει ol. vulg. — V. 511. ῥίμφ' ἑὰ Z. — V. 513. ὡς ἠλ. H. in observatt. — V. 514. ταχέες δ' ἑ π. Vind. ed. —

V. 500. Imperfectum γόον, quod in Ven. et Vindd. legitur, dubio eximunt Et. M. 238, 26. Apoll. in Lex. Hom. 723. et idem voluit schol. ad Od. 13, 265., apud quem versus, auctoris au editorum culpa nescio, affertur mancus.

V. 507. Libri plurimi in subiunctivo, qui Il. 15, 264. redit, conspirant.

V. 511. Posidonius, Aristarchi anagnosta, ut soloecismi speciem effugeret, inepte in unum conflavit ῥίμφαε, ultimam literam abundare ratus, sicut in ἠὲ ex ἤ procuso. Quo reiecto schol. Ven. admonet Homericum potius esse pedibus sive genubus ferri, cll. Il. 15, 405 τὸν μὲν ἄρ ὣς εἰπόντα πόδες φέρον. Similia dant Eust. 659, 10. et Heynii observatt.

V. 513. In hoc versu ὡς ἠλέκτωρ, auctore iuscio aut certe invito, exstat l. l. Eius enim vestigium nunquam detexi. ὥστ' ἠλ. et editt. et codd. Accedit Et. M. 425, 38.

V. 521. Optativus ut in aliis, ita in Et. M. 39, 2. recitatur.

V. 528. Futurum excludunt optimi libri, velut Vindd. et Ven., et aoristus Hectoris precibus magis convenit.

V. 529. Accusativum ἐλάσαντας, Heynio molestum, praeclare defendit Wolf. in praef. ed. nov. p. 51., eumque Ven. et Vind. XLIX. tuentur. Ceterum poetam carmini admirabili omnis-

τεύχεσι παμφαίνων, ὥςτ' ἠλέκτωρ, ἐβεβήκει
καγχαλόων, ταχέες δὲ πόδες φέρον· αἶψα δ' ἔπειτα
515 Ἕκτορα δῖον ἔτετμεν ἀδελφεόν, εὖτ' ἄρ' ἔμελλεν
στρέψεσθ' ἐκ χώρης, ὅθι ἧ ὀάριζε γυναικί.
τὸν πρότερος προςέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἠθεῖ', ἦ μάλα δή σε καὶ ἐσσύμενον κατερύκω
δηθύνων, οὐδ' ἦλθον ἐναίσιμον, ὡς ἐκέλευες.
520 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προςέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
δαιμόνι', οὐκ ἄν τίς τοι ἀνὴρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
ἔργον ἀτιμήσειε μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι·
ἀλλὰ ἑκὼν μεθιεῖς τε καὶ οὐκ ἐθέλεις· τὸ δ' ἐμὸν κῆρ
ἄχνυται ἐν θυμῷ, ὅθ' ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω
525 πρὸς Τρώων, οἳ ἔχουσι πολὺν πόνον εἵνεκα σεῖο.
ἀλλ' ἴομεν· τὰ δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', αἴ κέ ποθι Ζεὺς
δώῃ ἐπουρανίοισι θεοῖς ἀειγενέτῃσιν
κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν,
ἐκ Τροίης ἐλάσαντας ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.

V. 519. ἐκέλευσας id. — V. 521. εἴη, ut passim, V. — V. 523. μεθίεις vulg. μεθίης Eust. 660, 15. et Vind. quint. vid. ad 5, 880. — V. 528. στήσεσθαι Ald. 2. Eust. 660, 37. Et. M. 329, 52. — V. 529. ἐλάσαντες ol. vulgo.

que elegantiae ac suavitatis pleno epilogum sublimem et magnificum imposuisse nemo facile negabit. Quo infelicior enim victos belloque subactos priseo tempore maneret fortuna, eo generosior nobis videri debet Hectoris ardor, quo ad grave tristis servitutis iugum a patria suorumque cervicibus depellendum incitatus est. Itaque eximius Romanae gentis poeta de Homerico Hectore in carmin. libr. IV. carm. 9. vere et eximie canit:

Dicenda Musis proelia: non ferox
Hector vel acer Deiphobus graves
Excepit ictus pro pudicis
Coniugibus puerisque primus.

CORRIGENDA.

Pag. 39. var. lect. ad v. 60 — 70. l. 4. lege ὦς pro ὡς.
— 46. text. v. 172. lege ἀγχοῦ pro ἀγγοῦ.
— 90. l. 6. lege reliqui pro reliqni.
— 97. text. v. 100. post ἀρχῆς colo distinguendum.
— 148. text. v. 493. lege ἀμφ' pro ἄμφ'.
— 158. var. lect. ad v. 128. lege ἄνθρωπον pro ἀνθρώπον.
— 176. text. v. 398. lege Διὸς pro Διος.
— 190. text. v. 671. post θυμὸν commate distinguendum.
— 191. var. lect. lege V. 701. pro 702.

H.C.O.17472